John Galsworthy

Dincolo

roman

Editura Eminescu

Coperta colecției : Val Munteanu
Ilustrația copertei : Theodor Șalor

1974
București, Bd. Republicii 17

John
Galsworthy

Dincolo

Roman

Traducere de
Elena Frățilă și
Emilia Vasiliu

Editura Eminescu

JOHN GALSWORTHY

Beyond

London

William Heinemann Ltd.

PARTEA ÎNTÎI

I

CHARLES CLARE WINTON FĂCU cîțiva pași prin fața ușii Oficiului de stare civilă, St. George, privind în urma taxiului care o ducea pe fiica sa și pe „scripcarul" cu care se măritase. Demnitatea îi interzicea să meargă alături de doica Betty — singura martoră la căsătorie. Betty, o femeie voinică, foarte emoționată acum, ar fi fost o companie cu totul nepotrivită pentru silueta lui zveltă și dreaptă, cu mers legănat, dar fără exagerare, doar atît cît îi stătea bine unui lăncier din vechea școală chiar dacă acesta se retrăsese din armată de șaisprezece ani.

Sărmana Betty ! Se gîndea la ea cu înțelegere, dar și cu oarecare iritare — nu ar fi trebuit să-și dea drumul lacrimilor încă de la intrare. Acum, după ce Gyp plecase, putea foarte bine să se simtă singură, dar nu chiar atît de singură pe cît se simțea el. Mîna stîngă, strînsă într-o mănușă de culoare deschisă — singura lui mînă adevă-

rată, pentru că dreapta îi fusese amputată de la încheietură — răsucea nervos mustăcioara încărunțită care pornea spre colțul buzelor strînse. În această zi mohorîtă de februarie nu-și pusese paltonul ; pentru a se integra cît mai mult în atmosfera de discreție absolută, aproape jenantă a acestei căsătorii, nu-și luase nici haina neagră și nici jobenul, ci purta un costum albastru și o pălărie tare de fetru negru. Instinctul de militar și de vînător care-l ferea să trădeze vreo urmă de emoție nu-l părăsise nici în această zi neagră din viața lui ; dar ochii căprui-cenușii i se tot contractau, priveau sălbatic, se strîngeau din nou și, din cînd în cînd, copleșiți parcă de un sentiment adînc, se întunecau și păreau că se afundă în orbite. Fața lui mică, bătută de vînt, cu obraji uscățivi, cu maxilare proeminente, cu urechi mici, cu părul mai închis decît mustața, dar puțin încărunțit la tîmple — era fața unui bărbat de acțiune, încrezător în sine și descurcăreț. Comportarea lui era a unuia care întotdeauna fusese puțin „*dandy*", atent la „etichetă", dar conștient, uneori, că sînt și alte lucruri mai presus de asta. Un om care, păstrînd specificul unui anumit tip, avea și ceva ce nu era absolut tipic.

Luînd-o spre parc, o coti pe Mount Street. Casa încă mai exista aici, deși strada i se părea altfel decît în acea după-amiază cețoasă de noiembrie, cînd se plimbase în sus și în jos ca o stafie, ca un cîine izgonit, cu mintea răvășită, în urmă cu douăzeci și trei de ani cînd se născuse Gyp. Atunci i se spusese, la ușă, lui care nu avea nici un drept să intre, lui care o iubise, așa cum credea el că nici un bărbat nu iubise vreodată o femeie — i se spusese că ea a murit dînd naștere copilului de care numai el și ea știau că este al lor ! Să umble încoace și încolo prin ceață, ore în șir, știind în ce chinuri se zbate și în cele din urmă să i se spună așa ceva ! Dintre toate nenorocirile care li se întîmplă oamenilor, cu siguranță că cea mai cumplită este să iubești prea mult.

Ciudat ca tocmai astăzi, după o nouă grea pierdere, pașii să-l poarte pe lîngă aceeași casă. Ce ghinion — cu acea criză de gută care-l trimisese la Wiesbaden în septembrie trecut, ce ghinion că Gyp pusese ochii pe acel tip, Fiorsen, cu scripca lui fatală ! De cincisprezece ani,

dinainte de a veni Gyp să locuiască la el, nu se mai simţise atît de nenorocit şi de inutil. Mîine se va întoarce la Mildenham şi va încerca să uite, călărind mult de tot. Fără Gyp — să rămînă fără Gyp! Auzi, un scripcar! Un tip care niciodată în viaţa lui n-a încălecat un cal! Şi apucînd mînerul, ca de cîrjă, al bastonului îl răsuci prin aer, cu duşmănie, ca şi cum ar fi vrut să taie pe cineva în două.

Clubul său, de lîngă Hyde Park Corner, nu i se păruse niciodată atît de pustiu. Din pură obişnuinţă intră în camera unde se jucau cărţi. După-amiaza era atît de mohorîtă încît lumina electrică şi fusese aprinsă, iar zecile de jucători obişnuiţi stăteau sub abajururile care răspîndeau o lumină elegantă pe mesele de lemn negru, pe spătarele scaunelor, pe cărţile de joc şi pe pahare, pe ceşcuţele aurite de cafea, pe unghiile lustruite care ţineau trabucurile. Un bun prieten îl invită la o partidă de piquet. Se aşeză fără chef. Jocul de whist în trei — un fel de bridge — îi nemulţumise întotdeauna firea pretenţioasă, considerîndu-l un joc incomplet. Pokerul avea în el ceva ostentativ şi zgomotos. Piquetul, deşi demodat, rămînea pentru el singurul care merita să fie jucat — singurul joc care mai păstra un anumit stil. Avu carte bună şi cînd se ridică de la masă, cîştigase cinci lire pe care ar fi fost dispus să le plătească numai ca să scape de plictiseala revanşei. Unde or fi ei acum? Au trecut de Newbury; Gyp stătea probabil faţă-n faţă cu individul acela, suedezul cu ochii verzi de pisică sălbatică. Avea în el ceva ascuns şi străin! Un gunoi — după părerea lui, dacă se mai putea socoti un bun cunoscător al cailor şi al oamenilor. Slavă Domnului că depusese la bancă, pînă la ultimul bănuţ, averea lui Gyp! Şi-l cuprinse un val de emoţie, ca un fel de gelozie la gîndul că braţele acelui individ o vor înlănţui pe fiica lui — fiica lui cu ochii negri şi cu părul mătăsos, acea făptură frumoasă şi zveltă, atît de asemănătoare la chip şi la trup cu femeia pe care el o iubise cu disperare.

Cînd ieşi din sala de joc, fu urmărit de privirile celorlalţi, pentru că era un bărbat care stîrnea un anumit gen de admiraţie fără ca nimeni să poată spune exact de ce.

Dintre cei ce se făceau remarcați prin alura lor sportivă, nimeni nu atrăgea astfel atenția. Era oare vorba de ceva neobișnuit — poate stigmatul pe care trecutul i-l imprimase figurii ?

Ieșind de la club, o luă încet de-a lungul grilajului din Piccadilly, către acea casă din Bury Street, St. James, locuința sa din Londra încă de pe vremea cînd era tînăr — una din puținele case neatinse de mania dărîmării și a reconstruirii, manie care distrusese, după părerea lui, jumătate din oraș.

Un bărbat tăcut, cu ochi negri, blînzi, dar ageri, ca de sitar, îmbrăcat cu o vestă lungă, verzuie, tricotată, cu frac negru și cu pantaloni strînși deasupra cizmelor, îi deschise.

— Azi nu mai ies, Markey. Roag-o pe doamna Markey să-mi aducă ceva de mîncare — orice.

Markey dădu din cap în semn că a înțeles și ochii lui, de sub sprîncenele care se împreunau formînd o singură linie dreaptă, neagră, măsurară pe stăpînul său din cap pînă în picioare. La fel dăduse din cap și cu o seară înainte, cînd soția lui îi spusese că stăpînul va suporta greu evenimentul ce avea să urmeze. Retrăgîndu-se spre camerele din spatele casei, Markey făcu o mișcare cu capul spre stradă și arătă cu mîna în sus, gesturi din care doamna Markey, femeie isteață, înțelese că trebuie să iasă în oraș și să facă tîrguieli pentru că stăpînul lua masa acasă. După ce ea plecă, Markey se așeză pe un scaun în fața lui Betty, bătrîna doică a lui Gyp. Femeia aceasta voinică mai plîngea încă înăbușit, ceea ce îl întristă destul pentru că simțea că și lui îi vine să urle ca un cîine. După ce se uită cîteva clipe, în tăcere, la fața ei mare, rozalie, scăldată în lacrimi, dădu din cap și Betty, stăpînindu-și lacrimile și tremurul trupului voluminos, se opri din plîns. Markey era genul de om care se impunea.

Winton intră mai întîi în dormitorul fiicei sale și, răsucindu-și nervos mustăcioara, cercetă interiorul, îmbrăcat în mătase, care părea pustiu, oglinda de argint, părăsită. Apoi se duse în sanctuarul său și fără să aprindă lumina, se așeză într-un fotoliu în fața focului. Oricine

s-ar fi uitat înăuntru ar fi crezut că adormise ; dar influența moleșitoare a fotoliului și focul plăcut îl transportară în trecut. Ce întîmplare nefericită să treacă pe lîngă casa ei tocmai astăzi !

În teorie, dragostea fulgerătoare nu există ; cel puțin în ceea ce-i privește pe bărbați nu poate exista cineva care să-și reverse întreaga pasiune într-o singură iubire. În realitate există astfel de oameni — oameni care riscă orice ; calmi și închiși în sine, ei sînt ultimii care să creadă că natura le-ar putea juca o asemenea festă, ultimii care să-și dorească o astfel de capitulare sau care să știe cînd le sună ceasul. Și-ar fi închipuit vreodată cineva ca Charles Clare Winton să se îndrăgostească pînă peste urechi de cum va păși pragul sălii de bal Belvoir Hunt din Grantham, într-o seară de decembrie în urmă cu douăzeci si patru de ani ? Un militar perfect, un *„dandy"*, vînător de prima clasă, era aproape proverbial în regimentul său pentru indiferența și pentru acel gen de nonșalanță plină de curtoazie față de femei pe care le considera printre lucrurile minore din viață. În seara aceea, fără să se grăbească la dans, stătuse rezemat de ușă, trecînd totul în revistă cu un aer indiferent care nu dădea impresia că „o face pe nebunul" deoarece nu poza deloc. Și — iată — ea trecuse pe lîngă el și viața i se schimbase pentru totdeauna. Să fi fost iluzia unei lumini care făcuse ca întreaga ei ființă să strălucească într-o singură privire ușor surprinsă ? Poate micul șiretlic al mersului legănat, seducător ; poate felul în care părul îi flutura pe spate sau poate adierea parfumului discret ca de floare ? Ce fusese ? Era soția unui moșier de prin părțile acelea, care avea si o casă la Londra. N-avea scuză. Nu era o femeie chinuită ; un mariaj obișnuit, banal care dura de trei ani — fără copii. Soțul, un om bun, amabil, cu cincisprezece ani mai în vîrstă decît ea, predispus la boală. Nici o scuză ! Și totuși, la o lună după seara aceea, ea și Winton deveniseră iubiți, nu numai cu gîndul ci și cu fapta. Faptă atît de departe de „buna cuviință" și de ceea ce considera el a fi onorabil și potrivit pentru un ofițer și un gentleman încît nu-și mai puse niciodată problema să cîntărească ar-

gumentele pro și contra, căci cele contra erau covîrșitoare. Și totuși, din acea primă seară, își aparținuseră unul altuia. Pentru fiecare din ei singurul gînd era cum să fie cu celălalt. Și dacă era așa — de ce atunci, nu fugiseră împreună? Nu pentru că el n-o implorase. Fără îndoială că dacă ea ar fi supraviețuit nașterii lui Gyp, ar fi plecat. Dar ca să înfrunte perspectiva distrugerii a doi bărbați, așa cum i se părea ei, ar fi fost prea mult pentru ființa aceea blîndă. Moartea însă potolise acest zbucium înainte ca ea să fi luat o hotărîre. Făcea parte din acea categorie de femei la care devotamentul total merge mînă în mînă cu un suflet șovăielnic. Astfel de femei sînt în general cele mai fascinante pentru că puterea de a lua o hotărîre promptă și importantă le răpește misterul, acea atmosferă subtilă pe care le-o dă schimbarea și întîmplarea. Deși nu avea decît pe sfert sînge străin, ea nu era englezoaică deloc. Winton însă, era englez pînă în măduva oaselor, englez în simțul lui pentru etichetă și în acea notă bizară de disperare care poate distruge totul într-un anumit compartiment de viață, dar nu are nici o putere în toate celelalte. Nimănui nu i-ar fi trecut prin minte să spună despre Winton că este un „excentric" — părul îl purta totdeauna cu cărare perfectă; ghetele îi străluceau; era aspru și rezervat, acceptînd și respectînd orice regulă de bună creștere. Și totuși, în dragostea sa oarbă era pierdut pentru lume și pentru părerile ei. În orice clipă din acel an al dragostei lor și-ar fi riscat viața și și-ar fi sacrificat cariera numai pentru o zi întreagă petrecută cu ea, dar se ferise să o compromită vreodată măcar cu un cuvînt sau cu o privire. Ajunsese cu acel respect pedant pentru „onoarea" ei pînă acolo încît consimți chiar ca ea să ascundă semnele care anunțau nașterea copilului, ceea ce lui i se părea mai îngrozitor decît moartea. Plătirea acelei datorii de onoare fusese cea mai curajoasă faptă din viața lui și încă și acum îl mai chinuia amintirea aceasta.

Tot în această cameră se întorsese și după ce aflase că ea a murit; această cameră, remobilată după gustul ei, cu scaunele îmbrăcate în satin, cu un mic birou elegant în stil iacobin, un candelabru vechi de bronz cu o tentă închisă, un divan — totul avea și astăzi un aer exotic

pentru un celibatar. Pe masă se afla atunci o scrisoare care îl chema la regiment — un ordin pentru serviciul activ. Dacă, înainte de a avea prilejul să încerce să-și piardă viața pe cîmpul de luptă, și-ar fi dat seama prin ce avea să treacă, ar fi trebuit să se sinucidă chiar în acest scaun din fața focului. Dar nu avusese norocul pe care și-l dorise ; în acel scurt război — nu dobîndise nimic altceva decît o decorație. După terminarea războiului, își continuă, cu ceva mai multe cute pe obraz și în inimă, viața de soldat ; vîna tigri, înjunghia mistreți, juca polo, vîna mai aprig ca niciodată, nedezvăluindu-se cu nimic în fața lumii ; cîștigînd mereu acea stranie și jenantă admirație față de cei care îmbină îndrăzneala nesăbuită cu un fel de a fi glacial. Mai puțin vorbăreț decît majoritatea celor de felul lui, nediscutînd niciodată despre femei, nu avea reputația unui misogin, deși le evita în mod vădit. După șase ani de serviciu în India și Egipt, își pierdu mîna dreaptă într-o șarjă împotriva dervișilor și trebui să se pensioneze, cu gradul de maior, la vîrsta de treizeci și patru de ani. Vreme îndelungată urîse chiar numai gîndul copilului — propriul lui copil la a cărui naștere, femeia pe care o iubise atît, murise. Apoi, în simțămintele lui se petrecu o schimbare ciudată ; și timp de trei ani, înainte de a se întoarce în Anglia, se obișnui să trimită acasă tot felul de mărunțișuri pe care le lua de prin bazare în chip de jucării pentru fetiță. În schimb, primise, cel puțin de două ori pe an, scrisori de la cel care se considera tatăl lui Gyp. Răspunsese totdeauna la aceste scrisori. Moșierul o iubise ; și deși niciodată, lui Winton, nu i se păruse posibil să procedeze altfel decît așa cum procedase, avusese tot timpul sentimentul, viu și precis, al răului pe care-l pricinuise acestui om. Nu simțea remușcări, dar încerca în permanență un sentiment jenant, al unei datorii neplătite, diminuat doar de convingerea că nimeni nu-l suspectase niciodată precum și de faptul că avea încă în minte chinul îndurat ca să înlăture orice suspiciune.

Cînd, în sfîrșit, se întoarse în Anglia, moșierul veni să-l vadă. Bietul om era chinuit de o nefrită cronică. Winton intră din nou în casa aceea din Mount Street cu-

prins de o emoție, pentru înăbușirea căreia se cerea mai mult curaj decît pentru o șarjă de cavalerie. Dar unul a cărui inimă era „la locul ei" așa cum ar fi spus el, nu se lasă pradă slăbiciunii nervilor, așa că intră în camera aceea unde o văzuse ultima dată și suportă o cină, numai cu soțul ei, fără să se trădeze cu nimic. Pe micuța Ghita, sau Gyp, cum se poreclise singură, nu o văzu, pentru că se culcase ; trecu o lună încheiată pînă ce se duse acolo la o oră potrivită cînd, dacă voia, putea să vadă copilul. Îi era teamă. Ce putea trezi în el vederea acestei mici făpturi ? Cînd Betty, doica, o aduse ca să-l vadă pe domnul militar cu „mîna de piele", care-i trimisese acele jucării drăguțe, fetița liniștită, îl privi fix cu ochii ei mari, adînci, negri. Avea șapte ani și rochița ei, de catifea maro, de-abia îi ajungea pînă la genunchi, iar picioarele subțiri, în ciorapi cafenii, și le așezase unul în fața celuilalt întocmai ca o păsărică ; ovalul feței sale grave și mirate avea o paloare caldă, fără roșu în el, în afară de buze care nu erau nici groase, nici subțiri, iar într-un colț avea o minusculă gropiță. Părul, de un castaniu închis, plăcut, fusese anume periat și legat cu o panglică roșie, îngustă, descoperindu-i fruntea nu foarte înaltă, ceea ce îi sporea aerul de gravitate. Sprîncenele erau subțiri și de culoare închisă, perfect arcuite ; năsucul drept, bărbia în perfect echilibru între rotund și ascuțit. Stătu uitîndu-se țintă la el pînă cînd Winton zîmbi. Atunci gravitatea obrazului dispăru, buzele se întredeschiseră, ochii părură că se aprind. Și inima lui Winton tresări — era întocmai chipul celei pe care o pierduse ! Vorbi cu o voce care i se păru că tremură :

— Ei, Gyp ?

— Mulțumesc pentru jucării. Îmi plac.

Îi întinse mîna, și ea, la rîndu-i, îi întinse o mînă micuță. Un sentiment de alinare, ca și cum cineva i-ar fi atins cu un deget inima, îl copleși pe Winton. Ușor, ca să n-o sperie, îi ridică mînuța, se aplecă și i-o sărută ! Fie din cauză că își dădu seama imediat că în fața lui se afla unul dintre cei mai sensibili copii, fie datorită unei porniri adînci, de atracție reciprocă, Gyp nutri chiar din clipa aceea o admirație nemărginită pentru el, una dintre acele

afecțiuni năvalnice pe care copiii le nutresc uneori, față de oameni la care te-ai gîndi cel mai puțin.

Își făcu obiceiul să se ducă acolo între orele două și cinci, cînd știa că moșierul dormea. După ce stătea cu Gyp, plimbîndu-se prin parc, călărind prin Row sau, în zilele ploioase, stînd în camera ei retrasă, spunîndu-i povești, în timp ce Betty cea voinică îi privea pe jumătate hipnotizată, cu o expresie cam ciudată și îndoielnică pe fața ei liniștită — după astfel de ore, îi era greu să se ducă în biroul moșierului, să stea în fața lui și să fumeze. Acele întrevederi îi aminteau prea mult de trecut, cînd trebuia să se stăpînească cu atîta desperare. Moșierul îl primea cu dragă inimă, nu vedea nimic, nu bănuia nimic, era recunoscător pentru bunătatea pe care o arăta față de fetiță. Muri în primăvara următoare. Și Winton descoperi că îl lăsase tutorele și administratorul lui Gyp. De la moartea soției sale, moșierul își încurcase afacerile, moșia lui era serios ipotecată ; dar Winton acceptă situația cu o satisfacție aproape sălbatică și, din acel moment, plănui în cele mai mici amănunte cum s-o ia pe Gyp cu totul la el. Casa din Mount Street fu vîndută ; conacul de la Lincolnshire închiriat. Fetița și doica Betty fură instalate în casa lui de vînătoare, de la Mildenham. În efortul său de a o smulge de lîngă rudele moșierului, folosi la maximum toate mijloacele pentru ca oamenii să-l simtă neprietenos. Fără să fie nepoliticos, îl înghețа pur și simplu, prin comportarea lui. El însuși fiind bogat, motivele atitudinii sale nu puteau fi puse în discuție. Într-un an o izolase de toți în afară de Betty cea voinică. Nu avea remușcări pentru că Gyp nu era mai fericită cînd erau departe unul de altul. În cele din urmă se hotărî ca la Mildenham ea să-i poarte numele. Și astfel îi dădu ordin lui Markey ca pe viitor Gyp să fie numită micuța domnișoară Winton. În acea zi, cînd veni de la vînătoare, Betty îl aștepta în birou. Stătea în cel mai gol colț din camera aceea cam înnegrită de funingine. Pe fața ei rotundă, rozalie, se citea ceva între teamă și hotărîre, iar șorțul alb era groaznic de mototolit. Ochii ei albaștri îi întîlniră, cu un fel de deznădejde pe ai lui Winton.

— În legătură cu ceea ce mi-a spus Markey, domnule. Fostului meu stăpîn nu i-ar fi plăcut așa ceva, domnule.

Atins la rană Winton spuse cu răceală :

— Poate ! Vei fi totuși atît de bună să te supui dorinței mele.

Obrazul ei se aprinse foarte tare.

— Da, domnule ; dar eu știu ce știu. N-am spus niciodată nimic, dar am ochi. Dacă domnișoara Gyp va lua numele dumneavoastră, domnule, atunci gura lumii își va da drumul și iubita mea stăpînă care e moartă...

Văzîndu-i fața se opri.

— Vei fi atît de amabilă să-ți păstrezi impresiile pentru dumneata ? Dacă vreun cuvînt sau faptă de-a dumitale va constitui cel mai neînsemnat motiv pentru cleveteală — pleci și n-o s-o mai vezi niciodată pe Gyp. Totodată vei face ce-ți cer. Gyp este fiica mea adoptivă.

Îi fusese totdeauna puțin teamă de el, dar niciodată nu-i văzuse o asemenea privire și nici nu-l auzise vorbind pe un asemenea ton. Plecîndu-și fața ca de lună plină, ieși din cameră, cu lacrimi în ochi, mototolindu-și șorțul. Winton, la fereastră, urmărea cum se lasă întunericul, cum zboară frunzele purtate de vîntul de sud-vest, sorbindu-și cupa amarului triumf. Nu avusese niciodată vreun drept asupra mamei moarte și multiubite a copilului său. Voia să păstreze copilul. Dacă lumea vorbește, n-are decît ! Aceasta era o înfrîngere a tuturor măsurilor de precauție anterioare, o victorie decisivă a instinctului natural. Ochii i se îngustaseră și privi țintă în întuneric.

II

ÎN CIUDA VICTORIEI REPURTATE asupra tuturor rivalilor din inima lui Gyp, Winton avea totuși un rival de a cărui putere poate acum, pentru prima dată, își dădea seama pe deplin cînd ea plecase, iar el medita, în fața focului, la plecarea ei și la trecut. Era puțin probabil ca un om atît de hotărît ca el, a cărui viață

fusese atît de mult timp legată de săbii și de cai, să poată înțelege ce însemna pentru o fetiță muzica. Ea voia să învețe gamele, melodii ca *Într-o colibă de lîng-o pădure* și altele. El avea grijă să nu fie prin apropiere atunci cînd se cînta și nu avea nici o idee de lăcomia cu care Gyp înghițea melodiile ; mai mult decît atît, nu știa ce anume o putea învăța guvernanta. Era orb la extazul cu care ea asculta muzica cea mai diversă — colindele de Crăciun, anumite imnuri, și mai ales *Nunc Dimittis* la biserica din sat ; cornul vînătorului, departe, în pădurile pline de freamăt și de mișcare ; pînă și fluieratul ciudat de suav al lui Markey.

Winton putea să împărtășească dragostea ei pentru cîini și pentru cai, putea să dovedească un interes avid pentru felul în care prindea bondari în scobitura mîinii și-i punea la urechea ei mică și delicată ca să-i audă cum bîzîie, putea să se arate plin de înțelegere față de necontenitele ei ravagii făcute printre straturile de flori ale grădinii demodate, primăvara plină de liliac și de salcîm galben, vara, de garoafe, de trandafiri și de albăstrele, de dalii și de floarea soarelui toamna, grădină cam neglijată și năpădită de buruieni, puțin înghesuită și strîmtorată de aleile de călărie din jur. Putea să se arate plin de înțelegere față de încercările ei de a-l face atent la cîntecul păsărelelor ; dar pur și simplu nu putea să priceapă cum de iubește și tînjește după muzică. Era o ființă cam mohorîtă, schimbătoare — asemănîndu-se mai degrabă cu cățelușa cocker pe care o avea, cînd jucăușă ca un fluture, cînd îngîndurată ca noaptea. Punea teribil la inimă orice urmă de asprime. Mîndria și neîncrederea în sine păreau să se confunde atît de mult încît nimeni nu știa cărui motiv se datorau momentele ei de depresiune. Sensibilă, avea darul de a se lăsa pradă imaginației. Ceea ce alții îi făceau, fără vreo intenție, era adeseori, pentru ea, o dovadă concludentă că nu o iubea! nimeni, cu toate că ea voia să iubească aproape pe toată lumea. Atunci se gîndea : „Dacă ei nu mă iubesc, nu-mi pasă. Nu vreau nimic de la nimeni". Dar, imediat, totul se risipea ca un nor și voia din nou să iubească și să fie veselă, pînă cînd intervenea iar ceva, poate fără nici o intenție de a o jigni, și o rănea îngrozitor. De fapt, toți ai casei o iubeau și o admirau. Ea făcea însă parte

dintre acele ființe foarte delicate, care se nasc „cu pielea prea subțire", și care — mai ales în copilărie — suferă în mijlocul acelora care au o „piele mai groasă".

Spre încîntarea lui Winton, nu-i era deloc teamă să călărească. Îi luă cea mai bună guvernantă pe care i-o putu găsi, fiica unui amiral cam strîmtorat ; iar mai tîrziu, un profesor de muzică ce venea de două ori pe săptămînă de la Londra — un om sardonic care nutrea pentru ea o admirație și mai mare decît avea ea pentru el. Spre deosebire de cele mai multe fete, ea nu trecu printr-o perioadă de urîțenie, la pubertate, ci crescu ca o floare, egal, constant. Adeseori Winton o privea cu un fel de amețeală ; felul în care își întorcea capul, felul în care i „se aprindeau" ochii aceia minunați negri și limpezi, ținuta gîtului drept și rotund, chiar forma picioarelor, a brațelor — toate îi aminteau dureros de cea pe care o iubise. Și totuși, cu toată această asemănare cu mama ei, exista o deosebire atît în înfățișare cît și în caracter. Gyp avea, fără îndoială, un retuș în plus în cizelarea formelor, un suflet mai capricios, ceva mai multă siguranță, ceva mai multă grație ; o stare de spirit mai nestatornică, mintea mai clară, și, pe lîngă drăgălășenie, avea o notă distinctă de scepticism care mamei sale îi lipsise.

Deși cu o constituție delicată, nu era firavă și toată ziua mergea la vînătoare, pînă ce se întorcea atît de obosită încît se arunca pe pielea de tigru din fața căminului și nu se încumeta să mai urce în camera ei. Viața la Mildenham era izolată pentru că nu veneau alți musafiri în afară de prietenii de vînătoare ai lui Winton, dar și aceștia puțini, căci *„dandysmul"* său spiritual nu suporta nobilimea obișnuită de țară iar curtoazia lui rece înspăimînta femeile.

Așa cum prevăzuse Betty, lumea începu să vorbească — mai ales acea parte din lumea de la țară, avidă de picanterii în existența ei plictisitoare și monotonă. Și, deși nici o urmă de bîrfă nu ajunsese pînă la urechile lui Winton, nici o femeie nu mai venea în vizită la Mildenham. În afară de cunoștințele întîmplătoare din curtea bisericii, de pe cîmpul de vînătoare și de la cursele locale de cai Gyp crescu abia cunoscîndu-și semenele. Această împrejurare o făcu să crească rezervată, îi întîrzie dezvoltarea

feminității, o făcu să simtă un ușor și inconștient dispreț față de bărbați — mereu la cheremul surîsului ei și neliniștiți la cea mai mică încruntare a sprîncenelor sale; toate acestea îi trezeau o dorință tainică de a prefera tovărășia fetelor de seama ei, care se atașau întotdeauna de ea, dar natura trecătoare a acestor prietenii le făcea să fie chinuitoare.

Dezvoltarea ei morală și intelectuală nu constituia un subiect căruia Winton merita să-i acorde prea multă atenție. Convenienţele exterioare, ca de pildă mersul la biserică, trebuiau păstrate; deprinderea bunelor maniere, urmînd, pe cît era posibil, propriul lui exemplu; în rest, totul trebuia să vină de la sine. Judecata lui conținea, în bună parte, și o înțelepciune reală. Ea citea repede și cu lăcomie dar nu reținea mare lucru din ce citea; și deși, în scurt timp devorase toate cărțile din sărăcăcioasa bibliotecă a lui Winton, în care se aflau Byron, Whyte-Melville și *Cosmosul* lui Humboldt, nu rămăsese cu prea mult din ele. Încercările micuței guvernante de a o face să se apropie de credință rămaseră oarecum fără rezultat, iar interesul pe care vicarul îl manifesta față de ea, fu privit de Gyp, cu doza ei instinctivă de scepticism, la fel ca interesul tuturor celorlalți bărbați pe care-i cunoștea. Știa că vicarului îi plăcea să-i spună „draga mea" și s-o bată pe umăr, și simțea că pentru el această plăcere era o răsplată a străduințelor sale.

Ascunsă în acel mic și întunecat conac de țară, unde numai grajdurile erau mai moderne — la trei ore depărtare de Londra și cam la treizeci de mile de The Wash, educația fetei nu avea nimic modern. Cam de două ori pe an Winton o ducea la oraș să stea la sora lui necăsătorită, Rosamund, care locuia în Curzon Street. În săptămînile petrecute acolo i se dezvolta gustul firesc pentru îmbrăcămintea frumoasă, își îngrijea dinții și-și cultiva pasiunea pentru muzică și teatru. Dar cele două „alimente" principale ale unei fete moderne — discuțiile și distracțiile — îi lipseau cu desăvîrșire. Acei ani din viața sa, de la cincisprezece la nouăsprezece îi trăise înainte de reforma socială din 1906, cînd lumea se mai tîra încă întocmai ca o muscă de iarnă pe geamul unei ferestre. Winton era conservator, mătușa Rosamund conservatoare

și toată lumea din jurul lui Gyp era conservatoare. Singurul sentiment care-a influențat copilăria a fost dragostea năvalnică pentru tatăl ei. Grija pentru etichetă, foarte dezvoltată la amîndoi, îi împiedica să se exteriorizeze ; dar pentru ea lucrul cel mai de preț era să fie împreună cu el, să facă ceva pentru el, să-l admire și să-l considere perfecțiunea însăși ; și, de vreme ce nu putea să poarte nici aceleași haine ca el și nici să vorbească cu aceeași voce egală, liniștită, hotărîtă, ura hainele și glasul altor bărbați. Dacă-i moștenise susceptibilitatea pentru etichetă, tot așa îi moștenise și capacitatea de a miza totul pe o carte. Și din moment ce numai tovărășia ei îi dăruia o fericire reală, fluxul dragostei se revărsa din inima ei tot timpul. Dragostea totală pentru cineva era la fel de necesară pentru ea ca apa curgătoare pentru tulpinile florilor, iar dragostea totală a cuiva pentru ea era la fel de indispensabilă ca și soarele pentru petalele florilor. Plecările destul de dese ale lui Winton la Londra, la Newmarket sau în alte părți, erau întotdeauna, pentru ea, însoțite de o cădere bruscă a acului barometrului care își revenea doar în preajma întoarcerii sale.

În orice caz, un aspect al educației lui Gyp nu fusese neglijat — cultivarea sentimentului de compasiune față de vecinii mai săraci. Fără să fie cît de puțin preocupat de probleme de sociologie, Winton avea, din fire, o mînă și o inimă largă față de fermieri, dar nu-i plăcea să se amestece în viața lor. Și astfel Gyp, care nu obișnuia să intre în casa nimănui fără să fie invitată, auzea mereu spunîndu-i-se : „Intră, domnișoară Gyp", „Intră și stai jos, drăguță" ; și încă alte multe cuvinte frumoase chiar pînă și de la persoanele cele mai rele și mai insolente, cărora le plăcea chipul ei și simpatia cu care îi asculta.

Trecură astfel unsprezece ani ; Gyp împlini nouăsprezece iar Winton patruzeci și șase. Apoi, sub aripa ocrotitoare a micii sale guvernante, se duse la balul vînătorilor. Rochia ei, care îi venea de minune, nu era albă, ci ca și cum mai fusese și la alte baluri, era de culoarea porumbului, însă ceva mai pală. Moștenise de la Winton tot *„dandysmul"* lui, la care se adăuga și o notă specifică sexului ei. Cu părul negru, înfoiat și buclat, fluturînd pe frunte, cu gîtul dezgolit pentru prima oară, cu ochii care-i „jucau"

într-adevăr, cu o atitudine perfect calmă — ca și cum ar fi știut că lumina și mișcarea, privirile încărcate de dorinți, vorbele dulci și admirația erau drepturi cîștigate prin naștere — părea mai frumoasă chiar decît și-ar fi închipuit însuși Winton. La piept purta un buchețel de ciclame aduse de el de la oraș — era floarea al cărei parfum îi plăcea în mod deosebit. Cu mișcările delicate și legănate, înfierbîntată de emoție, ea îi amintea, cu fiecare gest și cu fiecare privire, de cea pe care o întîlnise odinioară, la un bal întocmai ca acesta. Și prin felul cum își ținea capul, el arăta lumii cît de mîndru era.

Seara aceea îi oferise multe senzații lui Gyp — unele încîntătoare, altele confuze, altele neplăcute. Îi plăcea să fie admirată. Îi făcea deosebită bucurie să danseze, îi plăcea să știe că dansează bine și că este rîvnită. Cu toate acestea, de două ori, refuză partenerii care o invitară la dans, paralizată de compasiune pentru guvernanta ei, în vîrstă și corpolentă, care stătea lipită de perete, nebăgată de nimeni în seamă. Și spre groaza acestei persoane loiale, se încăpățînă să stea alături de ea în timpul celor două dansuri. La masă nu voi să se ducă cu altcineva decît cu Winton. Întorcîndu-se în sala de bal, la brațul lui, auzi din întîmplare o femeie mai în vîrstă spunînd : „O, nu știi ? În mod sigur e tatăl ei !“ Iar un domn bătrîn răspunse : „Ah, asta explică totul — într-adevăr !“ Le observă privirile iscoditoare, reci, cam maliţioase și fu sigură că vorbeau despre ea. Dar tocmai atunci veni un cavaler și o invită la dans.

„În mod sigur e tatăl ei !“ Cuvintele acestea aveau prea multă semnificație pentru a fi înțelese într-o seară cu atîtea senzații. Ele lăsară pe undeva o mică rană, dar atenuată, un fel de tulburare a gîndurilor. Puțin după aceea urmară și celelalte senzații, urîte și decepționante. Faptul s-a întîmplat după un dans cu un bărbat frumos, de două ori mai în vîrstă decît ea. Se așezaseră în spatele unor palmieri, cînd deodată el își aplecă obrazul îmbujorat și-i sărută brațul gol, deasupra cotului. Nici dacă ar fi lovit-o n-ar fi putut s-o uimească sau s-o jignească mai mult. În inocența ei își închipuia că el n-ar fi făcut niciodată un asemenea lucru dacă ea n-ar fi spus ceva îngrozitor care

să-l încurajeze. Se ridică, îl fixă un moment cu privirea întunecată de durere, apoi dispăru tremurînd. Se duse de-a dreptul la Winton. După chipul ei crispat, după buzele strînse și după cunoscutele gropițe din colțul gurii, el înțelese că i se întîmplase ceva groaznic. Ea însă nu spuse nimic decît că e obosită și că voia să meargă acasă. Și astfel, cu credincioasa ei guvernantă, care fusese silită să tacă aproape toată seara, dar care acum devenise foarte vorbăreață, plecară, cu mașina, prin noaptea înghețată. Winton stătea lîngă șofer, cu gulerul de blană ridicat peste urechi, cu căciula de blană trasă pe ochi ; fuma nervos, străpungînd cu privirea întunericul. Cine îndrăznise s-o supere pe scumpa lui fiică ? În mașină, mărunta guvernantă sporovăia încet, iar Gyp, în colțul ei întunecat stătea tăcută, nevăzînd nimic altceva decît gestul pe care îl socotea o ofensă.

Ore întregi rămase trează, în întuneric, în timp ce gîndurile i se limpezeau treptat. Cuvintele acelea : „În mod sigur e tatăl ei", împreună cu sărutul acelui bărbat pe brațul gol, erau un fel de revelație a misterului dintre sexe, întărindu-i convingerea că în viață exista ceva de care ea nu știa. Un copil atît de sensibil ca ea nu se putea, desigur, să nu fi simțit aluziile vagi ale celor din jur ; se ferise însă în mod instinctiv să le înțeleagă prea clar. Perioada dinaintea venirii lui Winton era destul de nebuloasă — Betty, jucăriile, scurtele apariții ale unui om blînd, bolnăvicios cărula îi spunea „papa". În acest cuvînt nu exista însă aceeași profunzime ca în apelativul „tată" adresat lui Winton. Nimeni, în afară de Betty, nu-i vorbise vreodată de mama ei. În asociațiile de idei ale lui Gyp nu era nimic sacru, nu era vorba de o credință care i-ar fi putut fi distrusă de revelații neașteptate ; trăind izolată de alte fete, nici despre convenții nu știa prea multe. Zăcînd în întuneric, suferea îngrozitor din cauza acestei tulburări pe care o simțea, nu ca pe un pumnal înfipt în inimă, ci mai curînd ca niște ghimpi care îi sfîșiau toată pielea. Gîndul că exista la ea ceva care atrăgea atenția, ceva îndoielnic, provocînd, după cum credea ea, insulte, o rănea cumplit. Acele cîteva ore de veghe lăsară urme adînci. În cele din urmă, tulburată, adormi și se trezi cu o

dorință arzătoare de a afla. Toată dimineața stătu la pian și cîntă, refuzînd să iasă, extrem de rece cu Betty și cu guvernanta, pînă cînd prima începu să plîngă, iar cealaltă luă un volum de versuri de Wordsworth. După ceai, se duse în biroul lui Winton unde, de fapt, el nu lucrase niciodată nimic ; o cămăruță afumată, cu fotolii de piele și cu cărți pe care — în afară de *Mr. Jorrocks*, Byron, cărți despre îngrijirea cailor și romanele lui Whyte-Melville — nu le citise niciodată ; pe pereți se aflau imagini reprezentînd celebrități hipice, sabia lui Winton, fotografii ale lui Gyp și ale camarazilor săi ; numai două puncte luminoase : focul și mica vază pe care Gyp o umplea totdeauna cu flori.

Cînd intră ușor, pe nesimțite, zveltă și cu formele rotunjite, cu fața ovală, albă, tulburată, cu ochii triști, lui Winton i se păru că se maturizase dintr-o dată. Toată ziua se frămîntase. Din fervoarea dragostei lui pentru ea simțea o neliniște vecină cu spaima. Ce se putuse întîmpla în seara trecută — prima seară a intrării ei în această societate indiscretă și bîrfitoare ? Se așeză pe podea, lipită de genunchii lui. Nu putea să-i vadă fața, și nici măcar nu putea s-o atingă pentru că se așezase în dreapta lui. Își stăpîni tremurul glasului și întrebă :

— Ce e Gyp, ești obosită ?

— Nu.

— Puțin ?

— Nu !

— Aseară a fost așa cum ți-ai dorit ?

— Da.

Bușteni sfîrîiau și trosneau ; flăcările lungi se răsuceau spre coșul căminului ; afară, vîntul șuiera — apoi, o auzi întrebînd, atît de neașteptat, încît i se tăie respirația :

— Tată, tu ești într-adevăr tatăl meu adevărat ?

În cele cîteva clipe înaintea răspunsului, care oricum nu putea fi evitat, Winton avu răgazul unor reflecții tumultuoase. Un om cu o voință mai slabă s-ar fi zăpăcit, ar fi intrat în panică, și ar fi răspuns „Da“ sau „Nu“. Dar Winton nu putea răspunde fără să cîntărească consecințele răspunsului său. Cea mai fierbinte dorință din viața lui era să fie tatăl ei ; dar dacă îi mărturisea adevărul, în ce măsură ar fi jignit-o în dragostea pentru el ? Ce putea să

știe o fată ? Cum putea s-o facă să înțeleagă ? Ce va crede despre mama ei moartă ? Ce-ar fi simțit cea care a murit și pe care el a iubit-o ? Ce-ar fi dorit ea ?

Era un moment îngrozitor. Iar fata, ghemuită lîngă genunchii lui, cu fața ascunsă, nu-i dădea nici un ajutor. Acum, după ce-i fuseseră trezite bănuielile, era imposibil să-i mai ascundă adevărul. Și, încleștîndu-și mîna pe brațul fotoliului, spuse :

— Da, Gyp ; mama ta și cu mine ne-am iubit.

Winton simți fiorul care o străbătu și ar fi dat orice să-i poată vedea chipul. Oare, în acea clipă, putea ea să înțeleagă ? Acum însă, trebuia să meargă pînă la capăt, așa că spuse :

— Ce te-a determinat să mă întrebi ?

Ea clătină din cap și murmură :

— Sînt fericită.

Mîhnirea, șocul sau chiar surpriza, ar fi redeșteptat tot devotamentul lui față de moartă, vechea lui amărăciune îndărătnică și ar fi înghețat dragostea pentru fiică. Dar acest murmur aprobator îi stîrni dorința s-o liniștească.

— Nimeni n-a știut niciodată. A murit la nașterea ta. Pentru mine a fost o durere cumplită. Dacă ai auzit ceva să știi că sînt doar bîrfeli din cauză că porți numele meu. Mama ta n-a fost niciodată bîrfită. Dar este foarte bine ca tu să știi totul, mai ales acum că te-ai făcut mare. Oamenii nu iubesc prea des așa cum ne-am iubit noi. Nu trebuie să-ți fie rușine.

Ea continua să stea cu fața întoarsă. Spuse domol :

— Nu mi-e rușine. Semăn mult cu ea ?

— Da ; mai mult decît am putut vreodată spera.

— Atunci nu mă iubești numai pentru mine ?

Winton nu-și dădu seama decît vag că această întrebare îi dezvăluia firea, puterea de a pătrunde instinctiv în miezul problemelor, mîndria sensibilă și dorința ei de a fi iubită exclusiv și deplin. Răspunse simplu.

— Tu ce crezi ?

Deodată, observă, spre desperarea lui, că ea plîngea și deși lupta să se stăpînească, umărul ei sprijinit de genunchiul lui se cutremura ușor. Prea rar o văzuse plîngînd, chiar și în așa-zisele nenorociri ale copilăriei zbuciu-

mate cînd își primise din plin partea de lovituri și căzături. O mîngîie pe umăr și nu putu decît să-i spună :

— Nu plînge Gyp, nu plînge.

Ea încetă să plîngă tot atît de neașteptat pe cît începuse. Se ridică și, înainte ca el să aibă timp să se scoale, dispăru.

În acea seară, la masă, Gyp era ca de obicei. Nu putu să constate nici cea mai mică schimbare în vocea sau în purtarea ei, sau în felul în care îl sărută cînd se duse la culcare. Clipa de care se temuse ani de zile trecuse, rămăsese doar o ușoară jenă, care urmează totdeauna unei dezvăluiri, în spiritul oamenilor ce fac din reticență un cult. Cît timp vechea sa taină nu fusese dezvăluită nu-l deranjase. Acum divulgată, îl durea. Dar, în acele ultime douăzeci și patru de ore, Gyp lăsase în urmă copilăria pentru totdeauna ; sentimentele ei pentru bărbați se înăspriseră. Dacă ea nu-i va face să sufere puțin, atunci o vor face ei să sufere ! Instinctul ei de femeie prindea viață.

III

URMĂTORII DOI ANI FURĂ PETRECUȚI în mai puțină singurătate, într-o veselie mai mult sau mai puțin constantă. Mărturisirea îl îndemnase pe Winton să continue consolidarea poziției sociale a fiicei sale. Nu voia s-o pună în situația de a fi privită piezis. Această problemă nu se punea atunci cînd se afla la Mildenham, sau la Londra sub aripa ocrotitoare a mătușii ei. Gyp era prea drăguță, Winton prea rece și calmul său prea impresionant. Avea toate atuurile.

În ziua în care devenise majoră se aflau la oraș, și el o invită în aceeași cameră în care stătea acum lîngă foc și-și amintea toate acestea, ca să-i prezinte situația, în calitatea lui de tutore. Moștenirea ei încurcată o gospodărise cu grijă încît acum se ridicase la suma de aproape douăzeci de mii de lire. Nu-i vorbise niciodată despre asta — subiectul fiind penibil de vreme ce situația lui era bună și ea nu ducea lipsă de nimic. Cînd îi explică exact cît anume

îi aparținea, arătîndu-i felul cum fuseseră investiți banii, spunîndu-i că trebuie să-și deschidă propriul ei cont la bancă, ea rămase cu privirea ațintită pe foile de hîrtie, al căror conținut se bănuia că-l înțelege și pe față i se întipări o expresie de nedumerire. Fără să ridice ochii întrebă :

— Totul este de la... el ?

La asta nu se așteptase.

— Nu ; opt mii de lire erau ale mamei tale.

Gyp se uită la el și spuse :

— Atunci, nu te supăra tată, restul nu-l voi lua.

Winton simți un fel de plăcere amară. Nu știa ce se va întîmpla cu banii dacă ea nu-i lua. Dar era în firea ei să nu-i ia și acest lucru o făcea să fie și mai mult fiica lui — ceea ce era un fel de victorie definitivă. Se duse la fereastra la care o așteptase de atîtea ori pe mama ei. De acolo se zărea colțul de unde ea apărea ! Urma să se ivească într-o clipă, cu obrajii îmbujorați, cu ochii blînzi sub vălul pe care-l purta, gîfîind puțin din cauza grabei, așteptînd s-o îmbrățișeze. Acolo se oprea ridicîndu-și vălul. Winton se întoarse. Greu de crezut, dar ea nu mai era ! Spuse :

— Foarte bine, scumpa mea. Atunci îți voi da eu o sumă egală. Restul poate fi pus de-o parte ; cineva va beneficia de acești bani într-o zi !

Cînd auzi cuvintele neobișnuite : „scumpa mea", rostite de buzele lui lipsite de expresie, obrajii i se colorară și ochii îi străluciră. Își aruncă brațele în jurul gîtului său.

Făcea multă muzică în această perioadă ; lua lecții de pian cu *monsieur* Harmost, un bărbat cu părul alb, originar din Liège, cu obrazul ca de mahon dar cu o înfățișare angelică ; el o punea să exerseze serios și o numea „mica mea prietenă". Nu era concert care să merite să fie ascultat și la care să nu se ducă sau vreun solist important pe care să nu-l vadă, și, deși temperamentul ei capricios o împiedica să cadă la picioarele acestor prodigioși interpreți totuși îi înălța pe piedestal, și pe bărbați și pe femei, iar din cînd în cînd îi întîlnea în casa mătușii sale din Curzon Street.

Mătușa Rosamund, și ea muziciană, atît cît cerea o bună educație, însemna foarte mult pentru Gyp, care făurise în jurul ei o poveste de dragoste romantică, eșuată din cauza mîndriei. Era o femeie înaltă, frumoasă, cu un an mai în vîrstă decît Winton, cu chipul prelung, aristocratic, cu

ochii strălucitori, de un albastru intens, cu maniere elegante, cu inima bună și cu o voce tărăgănată dar nu lipsită de muzicalitate. O iubea foarte mult pe Gyp, iar ceea ce bănuia ea despre adevăratul lor grad de rudenie, rămăsese totdeauna ascuns cu discreție. Și ea făcea parte din categoria persoanelor umanitare iar Gyp avea tocmai acea blîndețe care le fascinează pe unele femei ce-ar fi fost poate mai fericite dacă s-ar fi născut bărbați. Fire veselă, obișnuită să poarte mai mult jachetele lungi și veste, șosete și baston cu cîrjă, ea — ca și fratele ei — avea „stil", fiind însă înzestrată cu mai mult simț al umorului, apreciat în cercurile artistice. În casa ei fata era practic obligată să vadă atît partea ridicolă cît și calitățile acestor ființe prodigioase, aureolate de pletele lor și pline de muzică și de ei înșiși.

Winton avu primul atac de gută cu adevărat serios, cînd Gyp împlinea douăzeci și doi de ani, și, speriat ca nu cumva să nu mai poată încăleca la vremea cînd se va deschide sezonul de vînătoare, plecă cu ea și cu Markey la Wiesbaden. Luară un apartament pe Wilhelmstrasse, cu vedere spre parcuri, unde frunzele copacilor începuseră să-și schimbe culoarea. Cura fu lungă, boala nu ceda ușor. Însoțită de tăcutul Markey, Gyp călărea zilnic în pădurea Neroberg, enervîndu-se din cauza regulamentului care limita dreptul de călărie doar pe anumite alei ale acestei impunătoare păduri ; o dată sau chiar de două ori pe zi, se ducea la concertele de la Kurhaus, fie însoțită de tatăl ei, fie singură.

Cînd îl auzi prima dată pe Fiorsen cîntînd, era singură. Spre deosebire de cei mai mulți violoniști, el era înalt și zvelt, cu trupul și mișcările mlădioase. Fața lui palidă avea un aspect straniu din cauza părului și a mustății de culoarea aurului murdar iar pe obrajii supți, cu maxilarele proeminente, se vedeau urme slabe de favoriți. Lui Gyp i se păru destul de urît — dar felul cum cînta o tulbură și o emoționă într-un chip ciudat. Avea o tehnică remarcabilă cu care-și cizela elanul năvalnic, nestăpînit, la fel cum o flacără ar fi fost înghețată în plină pilpîire. Nu se alătură furtunii de aplauze, ci stătu nemișcată, uitîndu-se la el. Dînd la o parte cîteva șuvițe ale părului acela de culoare

ciudată, el își trecu dosul palmei peste fruntea înfierbîntată ; apoi, cu un zîmbet mai degrabă respingător, se înclină ușor ca să mulțumească. Ce ochi stranii avea — ca ai unei pisici uriașe ! Se înțelege că erau verzi ; sălbatici și totuși misterioși — hipnotici ! Cel mai straniu și înfricoșător om pe care îl văzuse vreodată. Părea că se uită drept la ea ; și Gyp plecîndu-și privirea, aplaudă. Cînd se uită din nou la el, chipul lui avea o notă de melancolie. Se înclină din nou drept în fața ei și își duse vioara la umăr. „Va cînta pentru mine", gîndi ea în mod absurd. El cîntă fără acompaniament, o bucată scurtă care părea că-ți atinge toate coardele inimii. De astă dată Gyp nu se mai uită la el, dar își dădu seama că se mai înclinase o dată nervos și că ieșise.

În aceeași seară, la masă, îi spuse lui Winton :

— Tată, am auzit astăzi un violonist care a cîntat extraordinar — Gustav Fiorsen. Este suedez sau ce este ?

Winton răspunse :

— Foarte probabil. Cum arată ? În armata turcă am cunoscut un suedez — un tip simpatic.

— Înalt și zvelt, cu fața palidă, cu maxilarele proeminente, cu obrajii supți și cu ochii verzi, ciudați. O, și niște favoriți mici, aurii...

— Zău ? Pare o perfecțiune !

Gyp murmură, cu un zîmbet :

— Da, cred că este.

A doua zi îl văzu în parc. Stăteau pe o bancă lîngă statuia lui Schiller ; Winton citea ziarul *The Times* pe care îl aștepta cu o nerăbdare mai mare decît o arăta, nevrînd să se observe că se plictisește, de teamă să nu strice plăcerea șederii lui Gyp în stațiune. În timp ce urmărea relatarea unei partide de vînătoare de la Newmarket, se uită pe furiș la fiica lui.

Niciodată nu i se păruse atît de fermecătoare, de grațioasă, și cu maniere atît de alese ca aici, în mijlocul acestei mulțimi cosmopolite, necioplite venite în această localitate uitată de Dumnezeu. Fata, neștiind că este observată, privea cu ochii ei limpezi, pe rînd, la fiecare trecător, la mișcările păsărilor și ale cîinilor, urmărea lumina scînteietoare a soarelui în iarba care dădea o strălucire aparte

fagilor ce păreau de aramă, teilor și plopilor înalți de lîngă apă. Doctorul din Mildenham, care o consultase odată, pentru dureri de cap, spusese despre ochii ei că sînt „organe perfecte" și cu siguranță că alți ochi nu puteau cuprinde cu privirea lucrurile atît de repede și atît de desăvîrșit. Chiar și cîinii erau atrași de ea și, din cînd în cînd, cîte unul se oprea, șovăind dacă să-și odihnească sau nu botul în palma acestei fete străine. Pe cînd cocheta din ochi cu un cîine danez, își ridică privirea și atunci îl văzu pe Fiorsen trecînd, însoțit de un bărbat mai scund și îndesat care purta niște pantaloni foarte moderni și o bluză foarte strîmtă. Trupul înalt, subțire și deșirat al violonistului,era strîns într-o redingotă de culoare cafeniu spre gri ; purta o pălărie de catifea gri, cu borul lat, iar la butonieră avea o floare albă ; ghetele îi erau de lac, cu postav ; cravata era înnodată peste o cămașă albă de olandă fină — întreaga lui înfățișare era a unui *dandy !* Ochii săi atît de străniі se opriră deodată asupra ei și Fiorsen făcu o mișcare ca și cum ar fi vrut să ducă mîna la pălărie.

— Ah ! își amintește de mine ! se gîndi ea. Silueta aceasta zveltă cu capul puțin aplecat înainte între umerii ridicați, și pasul larg, îți sugera, în chip curios, mersul unui leopard sau al altui animal mlădios. Puse mîna pe brațul însoțitorului său, îi spuse ceva, se răsuci pe loc și se întoarse. Îl văzu că se uită fix spre ea și înțelese că se întorcea doar pentru a o privi. Dar în același timp știa că și tatăl ei observa totul. Fata presimți că ochii aceia verzui vor ezita cînd vor întîlni privirea neclintită a tatălui ei — privirea unui englez dintr-o anumită clasă socială care nu se coboară niciodată pînă la indiscreții. Trecură pe lîngă ei ; Gyp îl văzu pe Fiorsen întorcîndu-se către tovarășul său, mișcîndu-și ușor capul în direcția lor și îl auzi pe acesta din urmă rîzînd. O mică flacără se aprinse în ea.

Winton remarcă :

— Ce tipi ciudați se pot vedea pe aici !

— Acesta este violonistul despre care ți-am vorbit — Fiorsen.

— A, da ?

Dar era evident că uitase.

Faptul că din toată lumea aceea Fiorsen își reamintise de ea, îi flată ușor vanitatea. Ostilitatea îi dispăru. Deși

tatăl ei considera că Fiorsen era îmbrăcat groaznic, după părerea ei, hainele îi veneau bine. În haine tipic englezești nu ar fi arătat atît de bine. Cel puțin o dată, în următoarele două zile, îl observă pe bărbatul acela scund și îndesat care se plimbase cu el, și își dădu seama că o urmărește cu privirea.

După puțin timp, o anumită baroană von Maisen, o prietenă cosmopolită a mătușii Rosamund, germană prin căsătorie, jumătate olandeză, jumătate franceză prin naștere, o întrebă dacă îl auzise pe violonistul suedez Fiorsen. Ar fi cel mai bun violonist al zilei, dacă... și clătină din cap. Văzînd că gestul său cu înțeles rămăsese fără ecou, baroana își continuă gîndurile :

— Ah, muzicienii ăștia ! Fiorsen ar trebui salvat. Dacă nu se va opri la timp, va fi pierdut. Păcat ! Este un mare talent !

Gyp se uită la ea cu seriozitate și întrebă :

— Nu cumva bea ?

— *Pas mal* [1] ! Dar mai sînt și alte lucruri în afară de băutură, draga mea.

Instinctul și viața alături de Winton o făceau pe această fată să considere sub demnitatea ei să se arate șocată. Nu încerca să cunoască viața, dar refuza să se sperie de ea ; iar baroana, căreia îi plăcu inocența fetei, continuă :

— Femeile, numai femeile ! Mare păcat ! Îl vor distruge. Singura șansă ar fi să-și găsească o soție, dar o plîng ; *sapristi* [2], ce viață ar avea !

Gyp întrebă calm :

— Un om ca ăsta ar putea să iubească vreodată ?

Baroana făcu ochii mari.

— Am cunoscut un astfel de bărbat care a devenit un sclav. Alerga ca un mielușel după o femeie în timp ce ea îl înșela de cîte ori avea ocazia. *On ne peut jamais dire. Ma belle, il y a des choses que vous ne savez pas encore* [3]! Apoi, luîndu-i mîna lui Gyp : Totuși, un lucru este sigur. Cu ochii aceștia, ai tot viitorul înainte !

---

[1] Destul (fr.).

[2] Drace (fr.).

[3] Nu se știe niciodată. Sînt lucruri pe care nu le cunoști încă frumoasa mea ! (fr.).

Gyp își retrase mîna dintr-a ei și clătină din cap ; ea nu credea în dragoste.

— Ah, dar dumneata o să sucești capetele multor bărbați ! Să n-ai nici o teamă, cum spuneți voi englezii. Există o fatalitate în acești frumoși ochi negri.

O fată care ia drept compliment faptul că i se spune că ochii ei sînt fatali poate fi scuzată. Cuvintele auzite o entuziasmaseră pe Gyp, care, în acele zile, se simțea cu inima nestăpînit de ușoară, așa cum se întîmpla atunci cînd oamenii își întorceau capul ca să se uite după ea. Aerul plăcut, liniștea stațiunii pitorești, multă muzică, sentimentul de a se ști un exemplar aparte printre acei oameni care, aparținînd unui gen mai neinteresant scoteau în evidență propriul ei gen, îi dădeau un fel de ameteală, făcînd-o să se simtă, cum spunea baroana, *„un peu folle“* [1]. Tot timpul rîdea. Totul i se părea „amuzant“ sau „drăguț“. Iar baroana, conștientă de drăgălășenia fetei, era cu adevărat atrasă de o persoană atît de drăguță, avea grijă să o prezinte tuturor celor care meritau să fie cunoscuți și chiar și altora.

Curiozitatea este un simțămînt puternic. Cu cît un bărbat a făcut mai multe cuceriri, cu atît devine o cucerire mai prețioasă pentru o femeie. A plăcea cuiva care a făcut atîtea victime, nu poate fi decît o dovadă că farmecul tău este mai mare decît al tuturor celorlalte. Cuvintele baroanei îi întăriră lui Gyp impresia că Fiorsen este „imposibil“, dar în taină îi accentuară vaga emoție pe care o simțea la gîndul că din toți cîți asistaseră la concertul lui, ea era singura de care el își adusese aminte. După aceea, acest fapt avu și altă urmare. Dar mai întîi se produse acel ciudat incident cu florile.

Într-o zi — la o săptămînă după ce stătuse cu Winton lîngă statuia lui Schiller — întorcîndu-se de la călărie, găsi pe măsuța ei de toaletă un buchet de trandafiri din speciile *Gloire de Dijon* și *La France*. Nu era însoțit de nici o carte de vizită. Camerista nemțoaică, nu-i putu spune decît că un băiat de la florărie îl adusese pentru *„Fräulein Winton“* ; și Gyp presupuse că sînt de la baroană. Seara, la masă, și apoi la concert, ea își prinse la

[1] Puțin exaltată (fr.).

corsaj un trandafir *La France* și unul *Gloire de Dijon* — o combinație îndrăzneață de roz și oranj pe rochia ei de culoarea sidefului. Nu cumpărară program, deoarece pentru Winton orice muzică era la fel, iar Gyp nu avea nevoie.

Cînd apăru Fiorsen, obrajii ei începură să se coloreze gîndindu-se la ce va urma. La început el cîntă un menuet de Mozart, apoi o sonată de César Franck ; iar cînd reveni în sală ca să mulțumească publicului, ținea în mînă un trandafir *Gloire de Dijon* și unul *La France*. Involuntar Gyp duse mîna la trandafirii ei. Ochii lui îi întîlniră pe ai fetei ; se înclină ceva mai mult. În timp ce ieșea de pe scenă, el duse trandafirii la buze iar Gyp își lăsă mîna să cadă, ca și cum se înțepase. Să-și scoată trandafirii și să-i arunce ? Tatăl ei ar putea să bage de seamă, ar putea să-i vadă și pe ai lui Fiorsen — și să înțeleagă ! Ar considera că a fost insultată. Oare fusese ? Nu putea să creadă una ca asta. A fost mai curînd un compliment, ca și cum ar fi vrut să-i spună că a cîntat numai pentru ea. Își aduse aminte de cuvintele baroanei : „Omul acesta trebuie salvat. Păcat ! E un mare talent !“ Era într-adevăr un mare talent. Cineva care poate cînta astfel trebuie să aibă ceva în el care să merite să fie salvat. Plecară după ultimul său solo de vioară. Gyp puse cu grijă cei doi trandafiri înapoi, în vază.

Peste trei zile, într-o după-amiază, Gyp se duse la un ceai la baroana von Maisen. Lîngă pian îl văzu imediat pe Fiorsen cu prietenul său cel scund și îndesat, ascultînd sporovăiala unei doamne vorbărețe ; părea plictisit și neliniștit. Toată după-amaiza aceea înnorată, liniștită și cu scăpărări ciudate pe cer ca și cînd se apropia ploaia, se simțise prost dispusă și i se făcuse puțin dor de casă. Acum însă se simțea emoționată. Îl văzu pe tipul acela scund îndreptîndu-se spre baroană ; după un minut, ea îl aduse și i-l prezentă — contele Rosek. Lui Gyp nu-i plăcu înfățișarea lui ; avea cearcăne negre pe sub ochi și prea stăpîn pe el, avea un fel de farmec rece ; totuși era agreabil, politicos și vorbea bine englezește. Era — se părea — polonez de origine și trăia la Londra, iar despre muzică știa tot ce trebuia să se știe. Domnișoara Winton — credea el — îl

auzise pe prietenul său Fiorsen cîntînd ; dar nu la Londra ? Nu ? Curios ; doar stătuse cîteva luni în stagiunea trecută. Puțin jenată de ignoranța ei, Gyp răspunse :

— Da ; dar aproape toată vara trecută am stat la țară.

— A avut un mare succes. Îl voi lua înapoi la Londra ; este mai bine pentru viitorul lui. Ce părere aveți despre felul cum cîntă ?

In ciuda faptului că nu voia să se dezvăluie în fața acestui omuleț cu chipul de sfinx. Gyp murmură :

— O, pur și simplu minunat !

El o aprobă dînd din cap și deodată spuse cu un zîmbet aparte :

— Îmi dați voie să vi-l prezint ? Gustav — domnișoara Winton.

Gyp se întoarse. Era chiar în spatele ei și în timp ce se înclina, privirile lui aveau o expresie de umilă adorație pe care nu încerca să și-o ascundă în nici un fel. Gyp văzu un nou zîmbet pe buzele polonezului și se pomeni singură cu Fiorsen în nișa ferestrei. De aproape, nu mai avea aceeași privire ca a unui animal închis în cușcă, și, fără îndoială. în felul său, era un *dandy* bine ferchezuit, iar din batista sau din părul lui se răspîndea un parfum care ei i-ar fi displăcut dacă el ar fi fost englez. Pe degetul mic purta un inel cu diamant care îi venea destul de bine. Statura lui înaltă, maxilarele mari, părul des dar nu prea lung, vitalitatea lacomă a feței, chipul, mișcările — toate acestea anihilau impresia de feminitate. Era cu adevărat bărbat, chiar prea bărbat. Vorbind vioi, cu un accent bizar, spuse :

— Domnișoară Winton, aici, dumneata ești publicul meu ; voi cînta pentru dumneata — numai pentru dumneata.

Gyp rîse.

— Rîzi de mine ; dar n-ar trebui. Cînt pentru dumneata pentru că te admir. Te admir extrem de mult. Dacă ți-am trimis acele flori, să știi că nu am vrut să fiu nepoliticos. A fost un gest de recunoștință pentru plăcerea pe care am avut-o văzîndu-ți chipul.

Vocea lui tremura cu adevărat. Și, Gyp, plecîndu-și privirea răspunse :

— A fost foarte amabil din partea dumitale. Vreau și eu să-ți mulțumesc pentru felul cum ai cîntat. A fost frumos — într-adevăr frumos !

Se înclină din nou în fața ei.

— Cînd mă voi reîntoarce la Londra, vrei să vii să mă asculți ?

— Îmi închipui că toată lumea ar veni dacă ar avea posibilitatea.

El rîse scurt.

— Mă aflu aici numai pentru bani ; nu-mi place această stațiune. Mă plictisește. Cel cu care stăteai lîngă statuie era tatăl dumitale ?

Gyp dădu din cap. El nu uitase cum tatăl ei își întorsese disprețuitor capul.

Fiorsen își trecu mîna peste obraz ca și cum ar fi vrut să-și șteargă acea amintire.

— Are o figură tipică de englez. Dar dumneata — nu ești din nici o țară — și din toate !

Gyp se înclină puțin ironic.

— Nu, n-aș putea ști din ce țară ești — nu ești nici din nord nici din sud. Am venit aici sperînd să te întîlnesc ; sînt extrem de fericit. Domnișoară Winton, sînt sluga dumitale credincioasă.

Vorbea foarte repede, cu vocea joasă și cu o seriozitate tulburată care nu părea prefăcătorie. Apoi, deodată, murmură : „Oamenii aceștia !“, se înclină din nou în fața ei și se depărtă brusc. Baroana se apropia cu un alt musafir. După această întîlnire cu Fiorsen, Gyp își zise : „Oare așa începe cu toate femeile ?“ Nu putea să creadă. Bîlbîiala din glas, acele priviri pline de adorație...

Prea sensibilă ca să aibă încredere în cineva, nu avea nici o ocazie să discute despre curioasele stări de atracție și de repulsie care se amestecau în ea, sentimente ce sfidau analiza, dar care se învălmășeau și clocoteau în adîncul inimii ei. Desigur că nu era dragostea, nici măcar începutul ei ; dar era un fel de interes periculos pe care îl au copiii pentru lucrurile misterioase, la care nu se poate ajunge și pe care totuși le-ar putea atinge dacă ar îndrăzni ! Și mai era atracția muzicii și tentația acelor cu-

vinte ale baroanei despre salvare — gîndul de a realiza imposibilul, care stătea numai în puterea ei... ! Dar toate aceste gînduri erau numai în fază embrionară. S-ar putea să nu-l mai vadă niciodată ! Nu-şi dădea seama nici măcar dacă dorea acest lucru !

IV

GYP AVEA OBICEIUL SĂ MEARGĂ cu tatăl ei la Kochbrunnen, unde, în fiecare dimineaţă, ca şi alţi bolnavi, trebuia şi el să bea încet, în decurs de douăzeci de minute, ape minerale. În timp ce el bea, ea stătea într-un colţ îndepărtat al grădinii şi citea un roman în ediţia Reklam, exersîndu-se astfel în limpa germană.

A doua zi dimineaţă, după ceaiul de la baroana von Maisen, Gyp stătea în locul acela şi citea *Apele primăverii* de Turgheniev, cînd, deodată, îl văzu pe contele Rosek mergînd pe cărarea din apropiere cu un pahar de apă minerală în mînă. Amintirea zîmbetului cu care i-l prezentase pe Fiorsen o făcu să se ascundă îndărătul umbrelei. Văzu pantofii de lac şi picioarele bine marcate de pantalonii strîmţi trecînd pe lîngă ea cu mersul caracteristic cuiva care poartă corset. Convingerea că acest om folosea acest prerogativ al feminităţii îi spori şi mai mult antipatia. Cum pot fi unii bărbaţi atît de efeminaţi ? Totuşi cineva îi spusese că este un bun călăreţ, un scrimeur bun şi că este foarte viguros. După ce trecu pe lîngă ea, de teamă că ar putea să se întoarcă din nou, închise cartea şi plecă pe furiş. Dar silueta şi mersul ei sprinten nu puteau fi confundate aşa cum îşi închipuia.

În dimineaţa următoare, pe aceeaşi bancă, în timp ce citea pe nerăsuflate scena de la fereastră dintre Gemma şi Sanin, auzi, în spatele ei, vocea lui Fiorsen :

— Domnişoară Winton !

Într-o mînă ţinea şi el un pahar de apă minerală, iar în cealaltă pălăria.

— Tocmai l-am cunoscut pe tatăl dumitale. Îmi dai voie să mă aşez puţin ?

Gyp se retrase spre capătul celălalt al băncii şi el se aşeză.

— Ce citeşti ?

— O povestire intitulată *Apele primăverii.*

— Ah, cea mai frumoasă care s-a scris vreodată ! Unde ai ajuns ?

— La scena dintre Gemma şi Sanin în timpul furtunii.

— O clipă ! Urmează să-şi facă apariţia *madame* Polozov ! Ce creaţie ! Ce vîrstă ai, domnişoară Winton ?

— Douăzeci şi doi.

— Dacă n-ar fi vorba de dumneata, ai fi prea tînără ca să înţelegi această poveste. Dar dumneata ştii multe — din instinct. Scuză-mă, care ţi-e prenumele ?

— Ghita.

— Ghita ? Nu-i prea melodios.

— Mi se spune Gyp.

— Gyp — ah, Gyp ! Da ; Gyp !

Repetă numele ei, atît de impersonal, încît nu putea să se supere.

— I-am spus tatălui dumitale că am avut plăcerea să te cunosc. A fost foarte politicos.

Gyp spuse cu răceală :

— Tatăl meu este întotdeauna politicos.

— Ca gheaţa în care se pune şampania la răcit. Presupun că ţi s-a spus că sînt un *„mauvais sujet"* [1]. Gyp înclină capul. Fiorsen se uită la ea stăruitor şi continuă : — Este adevărat. Dar aş putea fi mai bun — mult mai bun.

Ar fi vrut să se uite la el, dar nu putea, simţindu-se stăpînită de un fel de exaltare foarte ciudată. Acest om avea putere ; totuşi ea îl domina. Dacă voia, îl putea face sclavul ei, cîinele ei, putea să-l pună în lanţ. N-avea decît să întindă mîna şi el va cădea în genunchi ca să i-o sărute. N-avea decît să-i spună „vino", şi el ar veni de oriunde ar fi. N-avea decît să-i spună „fii bun" şi el ar fi bun. Era prima ei senzaţie de putere şi asta o îmbăta. Gyp însă nu putea să aibă prea multă vreme încredere în ea ; chiar momentele ei cele mai strălucitoare de triumf

[1] Soi rău (fr.).

erau umbrite de neîncredere ; și ca și cum Fiorsen îi citea gîndul, zise :

— Spune-mi să fac ceva, domnișoară Winton — orice — și voi face.

— Ei bine — înapoiază-te imediat la Londra. Știi că aici te pierzi.

— Îmi ceri singurul lucru pe care nu-l pot face, domnișoară... domnișoară Gyp.

— Te rog nu vorbi în felul acesta — ca o slugă !

— Dar sînt sluga dumitale !

— De accea nu vrei să faci ce-ți cer ?

— Ești crudă.

Gyp rîse.

Brusc, cu vehemență, el spuse :

— Nu voi pleca de lîngă dumneata ; să nu-ți închipui așa ceva.

Apoi, aplecîndu-se cu o iuțeală uluitoare, îi luă mîna, i-o sărută, se întoarse și se îndepărtă.

Stînjenită și uimită, Gyp își privi mîna pe care încă mai simțea furnicarea mustății lui țepoase. Pe urmă începu să rîdă — sărutatul mîinii era un gest „străin" — și-și reluă lectura, fără să înțeleagă ceva

A existat oare un fel mai ciudat de a face curte cuiva decît cel care a urmat ? Gyp avu tot timpul senzația că are un bici în mînă și tot timpul se simți ca și cum ar fi dat ceva de pomană sau ar fi împărțit favoruri ; cu toate acestea avea totuși sentimentul că nu poate să scape. Aceeași vrajă pe care părea că o exercită asupra lui se reflecta și asupra ei. Cu totul sceptică la început, nu mai putea rămîne astfel. El era prea posac și prea nefericit dacă ea nu-i zîmbea și prea vioi, prea emoționat și recunoscător cînd o făcea. Schimbarea din privirile lui, de obicei furișe, neliniștite, sălbatice, care căpătau o expresie de adorație și de dorință atunci cînd o priveau, nu puteai, în nici un caz, simulată. Și ea avea destule prilejuri ca să constate această metamorfoză. Apoi, oriunde s-ar fi dus ea, apărea și el. Dacă se ducea la un concert, el se afla lîngă ușă așteptînd-o să intre. Dacă intra într-o cofetărie să ia ceaiul, era foarte probabil că va intra și el.

În fiecare după-amiază se plimba pe unde trebuia să treacă ea, călare spre Neroberg.

În afară de întîlnirea din parcul Kochbrunnen, unde venea umil și-i cerea voie să se așeze, pentru cinci minute, lîngă ea, niciodată nu forța lucrurile pentru a fi cu tot dinadinsul în compania ei și nu încerca în nici un fel să o compromită. Probabil că instinctul îi spunea că o altă atitudine față de o persoană atît de sensibilă ca ea, ar fi fost primejdioasă. Mai roiau și alți fluturi de noapte în jurul luminii, astfel că avansurile lui nu se făceau prea mult observate. Oare înțelegea ea ce se petrecea, — înțelegea că mijloacele ei de apărare erau epuizate, vedea că dacă se retrage îl determina pe el să stăruie? Nu, nu vedea. Toate acestea o făceau doar să simtă mai intens beția triumfului, dragostea de viață era mai mare ca niciodată, se simțea din ce în ce mai apreciată și mai admirată și devenea tot mai conștientă că are puterea să facă ceea ce alții nu puteau.

El o tulburase. Nu te puteai plictisi în tovărășia lui, oricît de prost dispus ai fi fost. Într-o dimineață îi povesti cîte ceva din viața lui. Tatăl său fusese un mic proprietar de pămînt din Suedia, un bărbat foarte puternic și mare băutor; mama lui era fiica unui pictor. Ea îl învățase să cînte la vioară, dar murise încă pe vremea cînd el era mic. Cînd avea șaptesprezece ani s-a certat cu tatăl său și a fost nevoit să cînte pe străzile Stockholmului ca să-și cîștige existența. Într-o zi îl auzi cîntînd un violonist binecunoscut și îl luă la el. Apoi tatăl său muri din cauza băuturii și el moșteni mica proprietate. O vîndu imediat „pentru a face nebunii", cum spunea el cu cinism.

— Ah! Domnișoară Winton; pînă acum, am făcut multe nebunii, dar ele nu înseamnă nimic pe lîngă nebuniile pe care le voi face din ziua cînd nu te voi mai vedea.

Și după această tulburătoare declarație, se ridică și plecă. Ea zîmbise la auzul acestor cuvinte, din scepticism, din compasiune și dintr-un sentiment pe care nu-l înțelegea deloc. În acele zile, nici pe ea nu se putea înțelege decît foarte puțin.

Cît putea înțelege Winton și cît de mult vedea din ceea ce se petrece ? În realitate, el se alarmase. Dar îi era teamă să-și dezvăluie neliniștea prin vreo schimbare dramatică de atitudine, căci altfel ar fi plecat cu cel puțin două săptămîni înainte de terminarea curei. Cunoștea prea bine simptomele pasiunii. Scripcarul acela lung, cu mers ca de lup și cu maxilarele late, cu favoriții aceia subțiri (Dumnezeule !) și cu ochii lui verzi de pisică ale căror priviri se îndreptau pe furiș, spre Gyp, nu-i inspira deloc încredere. Poate că disprețul înnăscut al englezilor față de străini și față de artiști îl împiedica să acționeze imediat. Nu putea să ia lucrurile în serios. Gyp, Gyp fata lui desăvîrșită, dar mofturoasă, să cedeze în fața unui individ ca acesta ! Niciodată ! În afară de asta, cu siguranță că ea l-ar consulta într-o situație dificilă sau nesigură. Uitase de slăbiciunea fetelor pentru secrete, uitase că dragostea lui pentru ea nu se manifestase în cuvinte, iar dragostea ei pentru el nu îngăduise niciodată confidențe. Apoi el nu vedea decît puțin din ceea ce putea fi văzut și acest puțin era ascuns de către Fiorsen ochilor săi oricît de perspicace ar fi fost. Nici nu era ceva foarte important în afară de un episod, în preziua plecării lor, despre care el nu știa nimic.

Acea ultimă după-amiază fusese foarte liniștită, dar puțin tristă. Cu o noapte înainte plouase și trunchiurile ude ale copacilor, frunzele căzute, ude și ele, răspîndeau un miros dulce, de lemn. Gyp se simțea ca și cum, dintr-o dată, sufletul îi fusese golit de bucurie și de emoție. După prînz, pe cînd Winton achita socotelile, ea se plimbă prin parcul care se întindea spre vale. Cerul era cenușiu, copacii liniștiți și melancolici. Totul în jur avea o notă de melancolie ; merse tot înainte, trecu peste un pîrîiaș, ajunse la o cărare plină de noroi, care ducea la marginea unui sat, apoi, pe lîngă o moviliță, de unde se putea întoarce pe șoseaua principală. De ce, oare, totul trebuie să aibă un sfîrșit ? Pentru prima oară în viață se gîndi la Mildenham și la vînătoare fără nici un entuziasm. Ar fi preferat să rămînă la Londra. Acolo n-ar fi ruptă de muzică, de dans, de oameni și de plăcerea de a fi admirată. Prin văzduh răsună zgomotul strident, dogit al unei ba-

toze ; vuietul acesta părea că exprimă exact sentimentele sale. Un porumbel zbură pe deasupra, alb, pe sub cerul de plumb ; cîţiva mesteceni îngălbeniţi se scuturară şi lăsară să cadă o ploaie de picături. Era atîta singurătate ! Şi deodată, aproape că se sperie, din nişte tufişuri, apărură doi băieţaşi care o luară la fugă pe drum, în jos. Gyp îşi ridică faţa ca să poată vedea mai bine şi simţi pe obraz înţepăturile ca de ace ale ploii. I se va strica rochia, una din rochiile care-i plăceau cel mai mult, din catifea, de culoarea porumbului, rochie care nu era de purtat pe ploaie. Se întoarse să se adăpostească sub mesteceni. Poate va trece repede. Înăbuşit de depărtare, vuietul acela jeluitor al batozei încă se mai auzea, adîncindu-i lui Gyp starea de nelinişte. Deodată, din tufişurile de unde apăruseră cei doi băieţi, se arătă pe cărare un bărbat care se îndrepta spre ea, cu paşi mari. Sărind peste un zăgaz Fiorsen ieşi printre mesteceni, gîfîind, răvăşit şi înfierbîntat. O urmărise probabil şi urcase drept, pe un drum mai scurt decît cel pe care venise ea pe la poalele dealului, înainte de a trece peste pîriu. Înfăţişarea lui de artist şi de *dandy* fusese foarte mult dezavantajată de acest urcuş. Rosti cu sufletul la gură :

— Deci pleci mîine şi nu mi-ai spus nimic ! Credeai că poţi să dispari fără nici un cuvînt ! Totdeauna eşti aşa de crudă ? Ei bine, nici eu nu te voi cruţa !

Şi deodată, căzîndu-i la picioare, o prinse de eşarfa rochiei şi-şi îngropă faţa în ea. Gyp tremura. El îi înlănţui genunchii cu braţele.

— O, Gyp, te iubesc — te iubesc — nu mă alunga ! Lasă-mă lîngă tine ! Sînt cîinele tău — sclavul tău ! O, Gyp, te iubesc !

Glasul lui o mişcă şi o îngrozi. În ultimii doi ani, bărbaţii îi spuseseră de mai multe ori „te iubesc", dar niciodată cu acel ton gîtuit de emoţie, niciodată cu acea privire flămîndă, înflăcărată şi plină de implorare, niciodată cu acea atingere sfioasă, neliniştită şi lacomă a mîinilor. Gyp nu mai putu decît să murmure :

— Te rog, ridică-te !

Dar el continuă :

— Iubește-mă puțin, cît de puțin — iubește-mă ! O, Gyp !

Prin mintea lui Gyp străfulgeră un gînd : „Mă întreb, în fața cîtor femei a îngenuncheat astfel ?“ Chipul lui avea un fel de frumusețe a abandonării — frumusețe care se naște din suferință — și nu se mai simți înspăimîntată. El continuă, bîlbîindu-se :

— Sînt un nesocotit, știu, dar dacă mă vei iubi, nu voi mai fi. Îți promit că voi face orice pentru tine. O, Gyp, dacă ai vrea să te măriți cu mine într-o zi ! Nu acum. Cînd îți voi dovedi că m-am schimbat. Gyp, scumpă și minunată !

Întinse încet brațele pînă ce își lipi obrazul de mijlocul ei. Fără să-și dea seama de ce face, Gyp îi atinse părul și spuse din nou :

— Acum, te rog, ridică-te.

Se ridică și șopti :

— Fie-ți milă ! Vorbește-mi !

Dar ea nu putu să facă altceva decît să-l privească cu ochii ei negri, tulburați. Și deodată se trezi cuprinsă în brațe și strînsă la pieptul lui. Se trase îndărăt și îl împinse cu toată puterea. El își plecă rușinat capul, cu ochii închiși și cu buzele tremurînd. Simți din nou în inimă, acel fior de compasiune și murmură :

— Nu știu. Îți voi spune mai tîrziu — mai tîrziu — în Anglia.

El se înclină, își încrucișă brațele la piept ca și cînd ar fi vrut să o facă să înțeleagă că se poate socoti în siguranță. Și cînd ea, fără să-i pese de ploaie, o porni la drum, el o urmă, la mică distanță, umil, ca și cum niciodată nu i-ar fi strivit buzele cu violența sărutului său.

Ajunsă în camera ei și scoțîndu-și rochia udă, Gyp încercă să-și amintească ce-i spusese el și ce-i răspunsese ea. Nu-i făgăduise nimic. Îi dăduse totuși atît adresa din Londra cît și pe cea de la țară. Cu toate că era hotărîtă să se gîndească la alte lucruri, mai simțea încă acea atingere neliniștită a mîinilor lui, strînsoarea brațelor și îi vedea ochii așa cum erau în clipa cînd o sărutase ; și încă o dată se simți speriată și emoționată.

În seara aceea el cînta — ultimul ei concert. Niciodată nu mai cîntase astfel — cu un farmec desperat, cu un fel de extaz frenetic. În timp ce-l asculta, o cuprinse un sentiment al fatalității, avu un fel de presimțire că, fie că vrea, fie că nu, ea nu va mai scăpa de el.

V

ÎNAPOIATĂ ÎN ANGLIA, GYP SCApă aproape cu totul de această senzație. În curînd, Fiorsen va întîlni pe altcineva care i se va părea că este la fel ca ea ! Era ridicol să-și închipuie că, de dragul ei, el nu va mai face nebunii, că ea ar avea vreo putere asupra lui ! Dar, în străfundul sufletului, credea totuși că va fi așa.

Winton, care în sfîrșit respiră liniștit, se grăbi să o ducă la Mildenham. Îi cumpărase alt cal. Ajunseră acolo tocmai la timp ca să asiste la deschiderea sezonului de vînătoare. Și timp de o săptămînă, cel puțin, pasiunea călăriei și vederea cîinilor, o desprinseră de toate celelalte gînduri. Apoi, cînd sezonul era în toi, începu dintr-o dată să se simtă plictisită și neliniștită. Mildenhamul era posomorît ; vînturile toamnei urlau tînguitor. Micuțul ei cîine spaniol, cafeniu, muri de bătrînețe. Își făcea reproșuri că-l părăsise pentru atît de multă vreme tocmai atunci cînd era mai șubred. Imaginîndu-și zilele acelea în care Lass o așteptase să se întoarcă — așa cum se străduise să-i istorisească Betty, cu acea pasiune pentru tragic, proprie inimilor simple, — ea simțea că se purtase cu cruzime. În fața unor asemenea evenimente, Gyp era duioasă dar, în același timp, prea aspră cu ea însăși. Zăcu cîteva zile, și de îndată ce se simți mai bine, Winton, care intrase puțin în panică, o duse repede la oraș, la mătușa Rosamund. Îi va lipsi, dar dacă aceasta îi va face bine și o va scoate din starea ei, el va fi mulțumit. Trei zile mai tîrziu, venind și el la Londra pentru *week-end*, Winton se simți ușurat găsind-o refăcută, așa că, cu inima liniștită, o lăsă mai departe acolo.

În ziua în care tatăl ei se întoarse la Mildenham, Gyp primi o scrisoare de la Fiorsen, expediată din Bury Street. Îi scria că tocmai se întorsese la Londra ; nu uitase nici una din privirile ei, nici unul din cuvintele ei. Nu va avea liniște pînă nu o va putea vedea din nou. *„Multă vreme* — scria el în încheiere — *înainte de a te fi întîlnit, mă simțeam un om mort — inutil. Îți sărut mîinile și rămîn robul dumitale credincios — Gustav Fiorsen.“* Aceste cuvinte, care venind din partea oricărui alt bărbat i s-ar fi părut ridicole, treziră în Gyp acel sentiment tulbure acea senzație plăcută și înfricoșătoare că nu va fi în stare să mai scape de urmărirea lui.

Îi răspunse, că mătușa ei ar fi încîntată să-l cunoască dacă putea să vină, în orice după-amiază între cinci și șase — și semnă *„Ghita Winton“*. Zăbovi îndelung asupra acestui scurt bilet a cărui formulare concisă o satisfăcu. Era ea oare stăpînă pe ea — și pe el, capabilă să dispună de el așa cum voia ? Biletul acesta o dovedea în mod sigur.

Nu era ușor să-i ghicești gîndurile lui Gyp după expresia feței ; chiar și Winton se înșela adesea. Felul în care o pregăti pe mătușa Rosamund pentru primirea lui Fiorsen fu cît se poate de abil. Cînd veni, el își dădu seama că trebuie să fie prudent și nu se uita la Gyp decît atunci cînd nu putea fi observat. La plecare însă, îi șopti : „Nu în felul acesta — nu în felul acesta ; trebuie să te văd singură — trebuie !“ Ea zîmbi și clătină din cap. Și clocotul din sufletul ei se redeșteptă.

În aceeași seară ea îi spunea liniștită mătușii Rosamund :

— Tatii nu-i place domnul Fiorsen — desigur că nu poate să-i aprecieze arta.

Această remarcă discretă o făcu pe mătușa Rosamund, care aprecia muzica, avînd și o educație în această direcție, să nu pomenească despre violonist atunci cînd îi scria fratelui ei. În următoarele două săptămîni, Fiorsen veni aproape în fiecare zi, aducînd și vioara. Gyp îl acompania la pian și deși privirea lui lacomă o tulbura, începuse să-i simtă lipsa.

Dar cînd Winton veni din nou în Bury Street, fata fu pusă într-o mare încurcătură. Să-i mărturisească oare că

Fiorsen fusese acolo și că omisese să-i spună despre el în scrisori ? Sau să nu-i spună nimic și să-l lase să afle de la mătușa Rosamund ? Cuprinsă de panică, nu-i spuse nimic, ci doar că-i era tare dor de un galop. Considerînd aceasta cel mai bun semn, el o luă înapoi la Mildenham. Curios, dar Gyp deși se simțea cu inima ușurată ca cineva care evadează, totuși își făcea mustrări de conștiință, știind că va încerca să se întoarcă. Locul unde trebuiau să se întîlnească, a doua zi, pentru vînătoare, era departe, dar ea insistă să se ducă pînă acolo călare, urmînd ca în timpul acesta bătrînul Pettance, jocheu ieșit la pensie, care lucra și ca ajutor de grăjdar la Mildenham, să-i aducă și cel de-al doilea cal de schimb. Bătea un vînt care aducea o mireasmă plăcută și semne de ploaie ; dincolo de pădure Winton și Gyp aveau un colț al lor. Se strecurară într-acolo, din fericire fără să fie văzuți de nimeni pentru că unii vînători doreau să-l urmeze pe călărețul cu o singură mînă, în haină roz pal, care, pe iapa sa neagră, cu coada tunsă, se pricepea să gonească atît de bine. Unul dintre hăitași, un băiețaș brunet, cu ochii scînteietori și cu obrajii supți și arși de vînt, ieși, călărind, din pădure, îi depăși, îi salută și intră din nou în desiș. Cu un țipăt strident, o gaiță se repezi în jos, apoi își schimbă brusc direcția ; un iepure traversă tărîna — cu blana lui maronie care de-abia se vedea pe pămîntul de aceeași culoare. Un stol de porumbei zburâ pe deasupra, la mare înălțime, și se pierdu în pădurea învecinată. Din adîncul hățișurilor se auzeau chiotele hăitașilor și doar la răstimpuri, cîte un scheunat al ciinilor care adulmecau printre ferigi și mărăciniș.

Strîngînd frîul, Gyp respiră adînc. Aerul era proaspăt, dulce, plăcut sub cerul acela albastru cu nori alb-cenușii ce alunecau cu repeziciune ; jos, vîntul sufla atît de slab încît de-abia izbutea să ducă cu el frunzele de fag și de stejar, atinse de gerul care se lăsase cu două zile mai înainte. O, de-ar avea norocul să apară o vulpe din partea asta, ca să fie ei primii care să înceapă vînătoarea, doar ei singuri cu ciinii ! Unul din ciini se apropie cu pas domol ; animalul tînăr și frumos trecu, preocupat și nepăsător, ridicîndu-și capul cu pete albe și întunecate, cu ochii

mari cafenii, plini de un blînd reproș la chemarea lui Winton : „Aport Trix !“. Un corn de vînătoare răsună din pădure și cîinele fugi îndărăt prin mărăciniș.

Murgul cel nou al lui Gyp, își ciuli urechile. Un tînăr îmbrăcat într-un frac cenușiu, cu pantaloni de piele și cizme impermeabile, călărind pe un cal mic, roib, se strecură pe la marginea pădurii. Asta însemna că veneau și toți ceilalți ? Enervată, Gyp aruncă o privire intrusului care-și scoase pălăria în semn de salut și zîmbi. Zîmbetul lui, cam îndrăzneț, fu contagios și Gyp se înduplecă să schițeze și ea un zîmbet. Cine era ? Arăta senin și fericit. Nu-și aducea aminte de figura lui, totuși îi era familiară — o față lată, bine proporționată și proaspăt bărbierită, părul negru, cîrlionțat, ochii deosebit de limpezi, cu o privire îndrăzneață, rece și veselă. Unde mai văzuse pe cineva care să-i semene ?

O exclamație ușoară a lui Winton o făcu să întoarcă iute capul. O vulpe se strecura dincolo de tufișuri ! Gyp se uită fix la obrazul tatălui ei. Era ca de oțel. Nici un sunet, nici un fior ca și cum calul și călărețul se transformaseră în metal. Nu avea de gînd să dea semnalul de începerea vînătorii ? În sfîrșit, buzele i se mișcară și chiotul izbucni. Gyp adresă un zîmbet de mulțumire tînărului care avusese delicatețea să-i acorde întîietate tatălui ei și el îi zîmbi din nou. Apoi, unul după altul, aprigi și cu mare larmă, apărură primii cîini ! Dar de ce nu pornea Winton ?

În clipa următoare însă iapa cea neagră o depăși pe Gyp și, cu un salt, calul ei o urmă. Tînărul cu roibul său era înainte pe stînga. În afară de ei trei, mai erau doar un hăitaș și vînătorul ! Calul lui Gyp alerga prea iute spre primul obstacol și Winton îi strigă : „Domolește-l, Gyp, domolește-l !“ dar ea nu putea și nici nu avea importanță. Iarbă, trei peluze cu iarbă ! O vulpe atît de frumoasă fugea în fața ei ! Și de fiecare dată, cînd calul făcea un salt, se gîndea : „Splendid ! O, sînt fericită !“ Nu exista în lume nici o senzație ca asta : cu un conducător ca tatăl ei, cu cîinii de vînătoare care alergau liberi, cu cîmpul care rămînea în urmă ! Mai plăcut decît dansul ; mai plăcut — da, mai plăcut chiar decît să asculți muzică.

Dacă ți-ai putea petrece toată viața galopînd, sărind peste obstacole! Calul acesta era o comoară într-adevăr, deși se cam smucea.

La următorul obstacol, se încrucișă cu tînărul acela al cărui roib mic avea un pas foarte domol. Acum își îndesase pălăria pe cap, fața îi părea severă, însă buzele lui mai păstrau ceva din zîmbetul acela. Gyp se gîndi: „Stă bine în șa, bine înfipt, numai că dă impresia că «se repede». Nimeni nu călărește ca tata — atît de frumos și de calm!" Într-adevăr, ținuta lui Winton era perfectă. La o curbă, cîinii își schimbară direcția. Acum ea alerga cu ei, chiar lîngă ei! Ce goană! Nici o vulpe nu putea să reziste!

Și deodată Gyp zări vulpea, fugind pe cîmpul deschis, la mică distanță, desperată, cu coada în jos; un gînd îi străfulgeră prin minte: „O, nu te lăsa prinsă. Fugi, vulpe fugi! Nu te opri!" Toți grămadă, o sută de ființe, cîini cai, bărbați și femei, vînau o amărîtă de vulpe! Dar apăru un alt obstacol și imediat un altul și, în exaltarea saltului peste obstacole, ea pierdu orice sentiment de rușine și de milă. După cîteva clipe vulpea căzu la pămînt cam la vreo sută de metri de cîinele care fugea în frunte și Gyp se simți fericită. Văzuse și altădată cum sînt omorîte — era groaznic. Galopul fusese însă minunat. Cu respirația întretăiată, zîmbind entuziasmată, se întreba dacă va putea să-și șteargă fața de transpirație înainte ca vînătorii să apară și fără ca tînărul să observe.

Îl văzu că vorbește cu tatăl ei și cînd se apropie, el își scoase pălăria și privind-o drept în față îi zise: „Cum v-ați avîntat!" Avea un glas cu un timbru înalt, plăcut și tărăgănat. Gyp se înclină puțin: „Noul meu cal, vreți să spuneți". Și continuă să se întrebe: „Unde am mai văzut pe cineva care-i seamănă?"

Mai goniră încă de două ori, dar nu se mai compara cu primul galop. Nu-l mai revăzu nici pe tînărul, al cărui nume era — se pare — Summerhay, fiul unei anumite doamne Summerhay din Widrington, la zece mile de Mildenham.

Pe înserate, pe cînd se întorcea spre casă cu Winton, mergînd la trap, tăcuți, Gyp se simți dintr-o dată fericită,

sătulă de aer și de exaltare. Copacii și cîmpiile, căpițele de fîn, porțile și iazurile de pe lîngă cărare se topeau în întuneric ; la ferestrele caselor de țară se aprindeau luminile ; în aer plutea un miros plăcut de fum de la focurile cu lemne. Și, pentru prima oară în acea zi, se gîndi la Fiorsen, se gîndi la el chiar cu dor. Dacă el ar putea să fie acolo, în vechiul, dar plăcutul lor salon, să cînte numai pentru ea, în timp ce-ar sta rezemată, picotind și visînd lîngă focul care răspîndea un parfum de lemn de cedru... Să-i cînte un menuet de Mozart sau acea melodie emoționantă de Poise pe care a cîntat-o cînd l-a auzit prima oară sau alte melodii pe care i le cîntase fără să fie acompaniat ! Ar fi fost cea mai frumoasă încheiere a acestei minunate zile. Pentru ca totul să fie perfect era nevoie de strălucire și de căldură — strălucirea și căldura muzicii și a adorației !

Atingînd calul cu pintenii, Gyp oftă. Aici, departe de el, putea visa în liniște la muzică și la Fiorsen ; se gîndea chiar că nu s-ar supăra deloc dacă el s-ar purta din nou la fel ca atunci, pe ploaie, sub mesteceni, la Wiesbaden. Este atît de plăcut să fii adorată ! Bătrîna iapă, pe care călărea de șase ani, începu să fornăie mulțumită, ceea ce însemna că a ajuns acasă. O ultimă cotitură și începu să zărească aleea cu fagi nu prea înalți, care ducea spre casă — vechiul conac confortabil, spațios, cam întunecat, cu trepte late și nu prea înalte. Era obosită ; începuse să burnițeze. Mîine va fi înțepenită. Îl văzu pe Markey stînd în lumina care țîșnea pe ușa deschisă ; și în timp ce scotea din buzunar cîteva bucăți de zahăr, îl auzi spunînd : „Domnul Fiorsen, domnule — un domn din Wiesbaden, — dorește să vă vadă".

Inima începu să-i bată. Ce însemna asta ? De ce venise ? Cum îndrăznise ? Cum a putut fi atît de neloial față de ea ? Ah, dar el nu știa, desigur, că ea nu-i spusese nimic tatălui ei. Vina era a ei ! Alergă în casă, apoi pe scări. Vocea lui Betty o trezi la realitate. „Baia dumneavoastră e gata, domnișoară Gyp." Fugi în baie și strigă : „O, Betty dragă, adu-mi ceaiul sus !" Acolo se afla în siguranță ; și în căldura plăcută a apei putea să înfrunte mai bine situația.

Nu putea să existe decît o sigură explicație. Venise s-o ceară în căsătorie. Și, deodată, se liniști. E mai bine așa ; nu va mai avea de ce să se ascundă de tatăl ei ! Iar dacă se va decide să nu-l accepte, tatăl ei va fi o piedică între ea și Fiorsen. Gîndul o cutremură. Ajunsese oare atît de departe, fără să-și dea seama ? Da, și chiar mai departe decît atît. Fiorsen n-ar accepta niciodată un refuz ! Dar voia oare să-l refuze ?

Îi plăceau băile fierbinți, dar niciodată nu stătuse atît de mult în apă ca acum. În cadă, viața i se părea atît de ușoară, în timp ce afară era atît de grea ! Ciocănitul din ușă o sili să iasă în cele din urmă, căci Betty intră cu ceaiul și cu un mesaj : „Domnișoara Gyp să fie atît de amabilă să coboare cînd e gata".

VI

ARUNCÎND O PRIVIRE SPRE SILUeta lui Gyp care dispărea în sus, pe scară, Winton se adresă scurt lui Markey : „Unde l-ai poftit pe acest domn ?" Folosirea cuvîntului „acest" era singurul semn care-i trăda emoția. În timp ce traversa holul, lui Winton îi trecură prin minte o mulțime de gînduri bizare. Intrînd în birou salută destul de politicos, așteptînd ca Fiorsen să vorbească. „Scripcarul", fără să-și fi scos haina căptușită cu blană, răsucea în mîini pălăria de fetru. De ce oare nu putea să te privească drept în față sau, atunci cînd o făcea, de ce părea că vrea să te devoreze ?

— Știați că m-am întors la Londra, domnule maior ?

Deci Gyp îl văzuse pe acest individ fără ca lui să-i spună ceva ! Gîndul acesta îl îngheță și-l amări. Nu trebuia totuși să o trădeze, așa că aprobă din cap. Simțea că musafirul se temea de politețea lui rece, dar nu avea de gînd să-l ajute să-și înfrîngă această teamă.

Fiorsen făcu cîțiva pași prin cameră, se opri și spuse tulburat :

— Domnule Winton, fiica dumneavoastră este lucrul cel mai minunat de pe pămînt. O iubesc cu desperare. Sînt un om cu viitor. Dar acest viitor în arta mea depinde numai de faptul dacă mă voi căsători cu ea. Am și ceva bani, dar în vioara mea se află toate comorile pe care ea și le-ar dori.

Chipul lui Winton nu exprima decît un dispreț rece. Faptul că acest individ îl lua drept unul pe care-l interesau banii atunci cînd era vorba de fiica lui, îl jignea pur și simplu.

Fiorsen continuă :

— Nu vă sînt pe plac. Am văzut din primul moment. Sînteți un gentleman englez — pronunță aceste cuvinte cu ironie — pentru dumneavoastră eu nu sînt nimic. Dar în lumea mea, reprezint ceva. Nu sînt un aventurier. Îmi dați voie să vă cer mîna fiicei dumneavoastră ? Și-și ridică mîinile cu care ținea pălăria, părînd că se roagă.

Winton își dădu seama că acest om suferea. Dar spuse cu răceală :

— Îți sînt recunoscător domnule, că ai venit mai întîi la mine. Nu vreau să fiu nepoliticos în propria mea casă, dar aș fi foarte încîntat dacă ai fi atît de bun să te retragi și să consideri că mă voi opune hotărît, cît îmi va sta în putință dorinței dumitale.

Dezamăgirea aproape copilărească și supărarea care se oglindeau pe fața lui Fiorsen se schimbară într-o clipă într-o expresie feroce, ascunsă și batjocoritoare, apoi iar de deznădejde.

— Domnule maior, ați iubit ; trebuie s-o fi iubit pe mama ei. Sufăr !

Winton, care se întorsese spre foc, îl privi din nou.

— Eu nu sînt stăpîn pe sentimentele fiicei mele, domnule ; va face cum va dori. Îți spun doar că dacă se va căsători cu dumneata va fi împotriva convingerilor mele. Îmi închipui că n-ai așteptat consimțămîntul meu. N-am fost orb, domnule Fiorsen, ca să nu observ cum te tîneai scai după ea la Wiesbaden.

Fiorsen îi răspunse cu un zîmbet trist :

— Cînd ești nenorocit faci ce poți. Dați-mi voie măcar s-o văd.

Ea îl mai văzuse pe tipul acesta fără știrea lui, și-și ascunsese față de el — tocmai față de el — toate sentimentele, indiferent care erau acestea. Așa că-i răspunse :

— Voi trimite după ea. Între timp, poate dorești un ceai sau un whisky ?

Fiorsen scuturâ din cap în semn de refuz și apoi urmă o jumătate de oră de cea mai chinuitoare stinghereală. Winton, în hainele sale stropite de noroi, în fața focului, suportă așteptarea mai ușor decît musafirul său. Acest om sălbatic după ce făcuse eforturi să-și întreacă gazda în calm și apatie, renunță și cu un gest de enervare, străbătu camera, se duse la fereastră, dădu perdelele la o parte și începu să privească în întunericul de afară ; reveni ca și cum se hotărîse să-l înfrunte din nou pe Winton ; apoi, intimidat de figura atît de împietrită din fața focului, se trînti într-un fotoliu și-și întoarse fața spre perete. Winton nu era crud din fire, dar se bucura de chinurile acestui individ care punea în primejdie fericirea lui Gyp. În primejdie ? Cu siguranță că ea nu-l va accepta ! Dar atunci, dacă nu, de ce nu-i spusese nimic ? Acum începu să se zbuciume el.

Apoi veni Gyp. Chipul ei surîzător avea un fel de severitate prevenitoare. Se duse de-a dreptul la Fiorsen și întinzîndu-i mîna îi spuse calm :

— Ce drăguț din partea dumitale că ai venit ! Winton avu cea mai amară senzație că el — tocmai el — era de prisos. Ei bine, atunci va vorbi deschis ; prea mult se acționase pe ascuns.

— Domnul Fiorsen ne face cinstea să te ceară în căsătorie. I-am răspuns că astfel de lucruri care te privesc, le hotărăști tu. Dacă vei primi, firește că va fi împotriva dorinței mele.

În timp ce el vorbea, obrajii lui Gyp se aprinseră și mai tare ; nu se uita nici la el, nici la Fiorsen. Winton observă că dantela de pe corsajul rochiei se ridica și se cobora. Gyp înălță ușor din umeri. Și, deodată, ca lovit în inimă, Winton ieși fără să rostească nici un cuvînt. Era limpede că nu mai avea nevoie de îndrumarea lui. Deci acest individ prețuia mai mult decît dragostea ei pentru el ! Winton știa că nu putea să îndure o jignire a sentimentelor ; pe de altă parte, nu se putea lipsi de

Gyp. Chiar dacă s-ar căsători cu cel mai mare ticălos de pe suprafața pămîntului, tot va rămîne alături de ea, căutîndu-i mereu tovărășia și dragostea. Gyp însemna prea mult pentru el atît în prezent, cît și în trecut. Cu inima îndurerată profund, se duse în camera lui.

Cînd coborî la masă, Fiorsen plecase. Winton n-ar fi întrebat, pentru nimic în lume, ce-i spusese individul și ce-i răspunsese ea. Nu e ușor să arunci o punte peste prăpastia care s-a săpat între două firi deopotrivă de mîndre. Și, cînd Gyp veni să-i spună noapte bună, chipurile lor erau ca de ceară.

În zilele care urmară, ea nu arătă nici un semn, nu rosti nici un cuvînt din care să se deducă intenția de a face ceva împotriva voinței lui. Fiorsen parcă nici n-ar fi existat, pentru că nici unul dintre ei nu-i pomenea numele. Dar Winton știa bine că era abătută și că mocnea ceva împotriva lui. Într-o seară, după masă, o întrebă cu blîndețe :

— Spune-mi sincer, Gyp, te interesează acest individ ?

Răspunse la fel de blînd :

— Într-un fel — da.

— Și crezi că este de-ajuns ?

— Nu știu, tată.

Buzele îi tremurau și inima lui Winton se înmuie, așa cum se întîmpla întotdeauna cînd o vedea emoționată. Întinse mîna și și-o puse peste a ei spunînd :

— Nu voi sta niciodată în calea fericirii tale, Gyp. Dar trebuie *să fie* fericire. În cazul acesta poate fi vorba de așa ceva ? Eu mă îndoiesc. Știi ce se vorbea despre el la Wiesbaden ?

— Da.

Nu bănuise că ea știa. Își simți inima zvîcnind.

— Este destul de rău, îți dai seama. Și apoi, Fiorsen nici nu face parte din lumea noastră.

Gyp ridică privirea spre el.

— Crezi că eu fac parte din „lumea noastră", tată ?

Winton se întoarse cu spatele. Ea îl urmă, petrecîndu-și brațul pe sub al lui.

— N-am avut intenția să te jignesc. Cu toate acestea este adevărat, nu-i așa ? Eu nu fac parte din lumea bună.

De cînd mi-ai povestit totul, am simțit că nu aparțin acestor oameni. Sînt mai aproape de el. Pentru mine muzica înseamnă mai mult decît orice!

Winton o strînse puternic de mînă.

— Gyp, dacă nu vei fi fericită, voi fi groaznic de necăjit și de chinuit.

— Dar de ce să nu fiu fericită, tată?

— Dacă ai fi, aș suporta pe oricine lîngă tine. Dar nu pot crede asta. Te rog, draga mea — pentru numele lui Dumnezeu, să te convingi mai întîi. Aș fi în stare să trag un glonte în cel care nu s-ar purta bine cu tine!

Cînd să se ducă la culcare, el adăugă:

— Mîine vom merge la Londra.

Fie că presimțea inevitabilul, fie că nutrea speranța deșartă ca Gyp să se vindece văzîndu-l mai des pe acel individ — Winton nu se mai împotrivi în nici un fel.

La rîndul său, Fiorsen continuă să-i facă curte în același mod ciudat. De Crăciun, ea își dădu consimțămîntul pentru căsătorie, avînd impresia că ea este stăpîna, nu sclavul — pisica, nu pasărea. O dată sau de două ori, cînd Fiorsen se lăsase tîrît de patimă și mîngîierile lui prea îndrăznețe o jigniră, voi să se retragă, speriată, de pe drumul pe care pornise. În general, însă, era în culmea fericirii, amețită de muzică și de adorația lui; avea totuși remușcări că-și mîhnise tatăl. Gyp nu stătea la Mildenham decît foarte puțin; Winton, în nefericirea lui, își petrecea aici aproape tot timpul, călărind exagerat de mult și lăsînd-o pe Gyp să stea la sora lui. Cu toate că mătușa Rosamund era vrăjită de muzica lui Fiorsen, împărtășea părerea fratelui ei că violonistul era „imposibil". Dar orice ar fi spus ea, nu avea nici un efect asupra lui Gyp. Era ceva cu totul nou și surprinzător să descoperi la o fată atît de sensibilă și de blîndă, o asemenea încăpățînare. Împotrivirea pe care o întîmpina părea că-i întărea și mai mult hotărîrea. Și astfel optimismul înnăscut al acestei femei o făcu să înceapă să creadă că Gyp va face „sită de mătase din coadă de cîine". În definitiv, Fiorsen era o celebritate în felul său!

Căsătoria fu fixată pentru februarie. Cumpărară o casă cu grădină în St. John's Wood. Ultima lună trecu

așa cum trec lunile care preced astfel de evenimente ameţitoare — cu cumpărare de mobilă și de rochii. Căci dacă n-ar fi astea, cine știe cîte logodne nu s-ar strica !

Acum erau căsătoriți. Pînă în ultima clipă Winton tot mai sperase că nu vor ajunge aici. Strînsese mîna soțului ei, căutînd să-și ascundă durerea și dezamăgirea de pe față, cu toate că știa foarte bine că nu putea să înșele pe nimeni. Din fericire nu se făcuse nuntă la biserică, nu fuseseră invitați, nici felicitări, nici tortul miresei și nici tot tam-tam-ul obișnuit — nu le-ar fi putut suporta. Nu trebui s-o suporte nici măcar pe mătușa Rosamund pentru că avea gripă și nu putuse să vină !

Rezemat de spătarul vechiului său fotoliu stătea cu privirile ațintite la foc.

Acum trebuiau să fie pe lîngă Torquay — sau pe aproape. Muzica ! Cine și-ar fi închipuit că sunetele scoase de niște coarde și de o bucată de lemn ar putea să i-o ia de lîngă el ? Da, acum trebuie să fie la Torquay, la hotel. Și pentru prima oară, de ani de zile, buzele lui Winton rostiră o rugăciune :

— Să dea Domnul să fie fericită ! Să dea Domnul să fie fericită !

Apoi, auzindu-l pe Markey deschizînd ușa închise ochii, prefăcîndu se că doarme.

PARTEA A DOUA

1

GYP SE GÎNDEA LA ROCHIA EI DIN catifea de culoarea untului. Foarte puține fete de pe aceeași treaptă socială cu ea se mărită fără „tam-tam", după expresia lui Winton. Și foarte puține sînt fetele care să nu ducă cu ele, în locul rezervat din compartimentul de clasa întîi, emoția de a fi fost punctul de atracție al tuturor pentru cîteva ore plăcute, retrăite apoi în călătoria cu trenul, care să nu aibă nici o amintire despre felul cum s-au purtat prietenii, despre felul cum arătau, despre discursurile rostite, amănunte despre care să vorbească cu soțul lor împiedicîndu-le astfel să se gîndească la altceva. Dar Gyp nu avea la ce se gîndi decît la rochia îmbrăcată pentru prima oară în această zi, la chipul distrus al lui Betty și la fețele rigide și inexpresive a ofițerului de stare civilă și a celuilalt funcționar. Se uită pe furiș la Fiorsen care stătea în fața ei îmbrăcat într-un costum albastru. Soțul ei! Doamna Gustav

Fiorsen ! Poate că lumea îi va spune așa, dar pentru ea însăși, va fi tot Ghita Winton. Celălalt nume, niciodată nu i se va părea potrivit. Și, fără să admită că, de fapt, îi era teamă să-i întîlnească privirile, se uită pe fereastră. O zi tristă, posomorîtă, fără soare, fără căldură, fără muzică — Tamisa era cenușie ca plumbul, iar sălciile de pe maluri, pustii.

Deodată îi simți mîna atingîndu-i-o pe-a ei. Pînă acum — nu-i văzuse fața iluminată de o asemenea expresie decît doar o dată sau de două ori, în timp ce cînta. Se simți brusc în siguranță. Dacă întotdeauna ar fi așa, atunci... Mîna lui rămase pe genunchii ei ; fața i se schimbă doar puțin ; expresia aceea i se șterse treptat ; buzele îi părcau mai groase. Se ridică și se așeză lîngă ea. Gyp se simți oarecum bucuroasă de vecinătatea coridorului și brusc începu să vorbească despre casa lor. Pînă acum, în orele pe care le petrecuseră împreună el fusese ca un înfometat care înfulecă mîncarea în grabă ; acum, că era a lui pentru totdeauna, devenise altul — se purta ca un băiat ieșit de pe băncile școlii.

Luă vioara pentru exerciții și punîndu-i surdina, începu să cînte. În timp ce el își întorsese fața, Gyp îl privi. Acum arăta mult mai bine decît atunci cînd purta favoriți. Într-o zi îi atinsese unul și-i spusese : „Ce bine ar fi dacă aceste aripi și-ar lua zborul !“ A doua zi zburaseră. Dar nu se putea încă obișnui cu chipul lui, tot așa cum nu se putea obișnui cu atingerea lui.

La Torquai cerul era senin și înstelat ; vîntul le aduse în mașină mirosul mării ; departe, pe un promontoriu, licăreau niște lumini, iar în micul port, învăluit în albastrul siniliu al nopții, multe bărcuțe pluteau ca niște stoluri de păsări îmblînzite. Cînd mașina se opri și intrară în holul hotelului, ea îi șopti :

— Nu-i lăsa să observe !

Îi răspunse rîzînd :

— Nu vor observa, draga mea Gyp. O, nu-și vor da seama ! Sîntem căsătoriți de mult, plictisiți unul de altul — foarte plictisiți !

În timpul mesei, la început pe el — și mai puțin pe ea — îi amuză această farsă a indiferenței. Dar, din cînd în cînd, de cîte ori se întîmpla ca cineva să se uite la ei

cu interes, el se întorcea și se uita fix aruncîndu-i acelui priviri furioase și pline de dispreț, încît Gyp se alarmă. După ce bău puțin vin, iar el ceva mai mult, farsa indiferenței se sfîrși. Acum Fiorsen vorbea foarte repede, chema chelnerii poreclindu-i în diferite chipuri, îi maimuțărea pe cei din jur — glume care o făceau să zîmbească, dar să și tremure de teamă să nu fie auzit sau văzut. Capetele li se apropiară pe deasupra măsuței. Apoi cei doi ieșiră în holul hotelului. Fiorsen dorea ca ea să fumeze cu el, dar Gyp nu mai fumase niciodată în public. Dar cum i se părea formalism, fasoane de domnișoară să-l refuze — socoti că trebuia să se comporte ca și cei din lumea lui. Traseră perdeaua de la fereastră și se așezară unul lîngă altul. Marea era albastră, întunecată sub stelele luminoase, iar luna strălucea printre crengile zdrențuite ale unui pin ce se vedea pe micul promontoriu. Deși, încălțată, avea un metru șaizeci și opt Gyp nu-i ajungea decît numai pînă la gură. El oftă și spuse : „Frumoasă noapte, draga mea Gyp !“ Apoi, dintr-o dată, ei îi trecu prin minte că nu știa nimic din ceea ce se petrecea în sufletul lui și totuși el era soțul ei ! „Soț“ — un cuvînt straniu, deloc frumos ! Se simți ca un copil care deschide ușa unei camere întunecate, și, apucîndu-l de braț, spuse :

— Privește ! O barcă cu pînze ! Ce-o fi căutînd noaptea acolo ?

Sus, în salon, era un pian la care nu se putea cînta ; mîine urma să le aducă altul. Mîine ! Focul încălzea puternic camera și el își scoase haina ca să cînte. Una din mînecile cămășii era ruptă. Se gîndi, cu un fel de mîndrie : „Va trebui să i-o cos !“ Era ceva limpede, real. În cameră se aflau niște crini care răspîndeau un puternic parfum dulceag. El cîntă aproape o oră, iar Gyp, în rochia ei de culoare crem, îl asculta rezemată. Se simțea obosită, dar nu-i era somn. Ar fi fost plăcut să-i fie somn. În colțul gurii îi apăruse gropița aceea mică și tristă ; ochii ei adînci și negri erau ca ai unui copil supărat ; iar privirea lui nu se desprindea nici o clipă de pe chipul ei. În cele din urmă el puse vioara deoparte.

— Du-te la culcare, Gyp ; ești obosită.

Ascultătoare, se ridică și se duse în dormitor. Cu un sentiment de amărăciune în suflet, se dezbrăcă cu o grabă desperată, cît mai aproape de foc, și se băgă în pat. Stătea acolo, tremurînd în cămașa ei subțire, sub cearșafurile reci, cu ochii pe jumătate închiși, urmărind vîlvătaia focului. Nu se gîndea la nimic — stătea doar așa, nemișcată. Ușa scîrții. Închise ochii. Oare mai avea inimă? Nu părea să mai bată. Stătu așa, cu ochii închiși, pînă cînd nu mai putu suporta. La lumina focului îl văzu ghemuindu-se la picioarele patului; putea chiar să-i vadă fața — care semăna cu fața cuiva pe care-l mai văzuse; unde? A, da! Un tablou al unui bărbat pătimaș, căzut în genunchi la picioarele Ifigeniei — atît de umil, atît de lacom, atît de pierdut în contemplare. Scoase un oftat înăbușit și întinse mîna spre el.

II

GYP ERA PREA MÎNDRĂ PENTRU a se dărui numai pe jumătate. În primele zile îi dădu lui Fiorsen totul în afară de inima ei. Dorea cu sinceritate să-i dăruiască și inima; numai că inimile se oferă singure. Poate că dacă animalul din el, înnebunit de frumusețea care-i aparținea, nu ar fi exclus atît de mult omul de spirit, ea și-ar fi dăruit și inima odată cu buzele. El știa că nu e stăpîn pe inima ei, și asta îl făcea, datorită firii lui sălbatice și a perversității masculine, să aleagă o cale greșită pentru a o cuceri, încercînd să-i cîștige simțurile și nu sufletul.

Cu toate acestea Gyp nu se simțea nefericită, numai că avea cîteodată, o senzație de zădărnicie, ca și cînd încerca să prindă ceva ce-i aluneca printre degete. Cînd cînta, cu acea transfigurare pe chip, ea se gîndea: „Acum, acum, sigur mă voi apropia de el!" Dar transfigurarea dispărea; nu știa cum s-o rețină, și cînd ea se ștergea, o părăsea și gîndul apropierii.

Apartamentul lor era chiar la capătul hotelului, astfel că el putea cînta cît de mult dorea. Dimineața, în timp

ce el exersa, ea se ducea în grădina care cobora în terase stîncoase spre mare. Înfășurată în blană, se așeza acolo cu o carte. Curînd cunoscu fiecare tufă veșnic verde și fiecare floare — aubrieția și laurustinus, apoi o floare mică, albă, al cărei nume nu-l știa, și un brebenel. Aerul era adesea plăcut ; păsările începuseră să cînte și își vedeau de împerecherile lor ; cel puțin de două ori, simți primăvara în sufletul ei — acel sentiment pe care îl ai cînd începe o nouă viață pe pămînt și în aer — sentimentul pe care îl ai numai cînd primăvara n-a sosit încă. Adesea pescărușii se roteau deasupra ei, întinzîndu-și pliscurile nesătule și scoțînd niște țipete ca un mieunat de pisici.

Nu-și dădea seama cît de mult se maturizase în aceste cîteva zile, cum notele cele mai grave se adăugaseră la muzica ușoară a vieții ei. Faptul că trăia alături de Fiorsen o făcea să deschidă ochii cu mult peste ceea ce știa despre „natura bărbatului" și receptivitatea ei, poate fatală, absorbea spiritul filozofiei lui. Nu voia să accepte anumite situații din spirit de contradicție ; dar, ca majoritatea artiștilor executanți, nu judeca, ci reacționa, pur și simplu, instinctiv. Se emoționa în fața unui apus de soare, a unei miresme, a unei melodii, a unei mîngîieri, sau la vederea unui cerșetor sau a unui orb, la fel, după cum putea să aibă aversiune pentru un bărbat cu picioarele mari și cu nasul lung sau putea să-i fie silă de o femeie cu pieptul plat sau cu înfățișare de mironisiță. Cînd se plimba parcă se legăna sau mergea alene, irosindu-și timpul ; cînta și rîdea făcînd-o și pe ea să rîdă pînă nu mai putea, ca după o jumătate de oră să rămînă cu privirea pironită într-un fel de abis întunecat, căzut într-un fel de contemplare încremenită a întregii lui ființe. Pe nesimțite, începu și ea să participe la această beție a senzațiilor, dar întotdeauna delicat, cu grijă, fără să ignoreze vreodată sensibilitățile altora.

În clipele de extaz sentimental nu ajungea s-o enerveze, pentru că nu uita niciodată s-o facă să-i simtă adorația față de frumusețea ei ; pe de altă parte convingerea lui Gyp că ea nu făcea parte din lumea bună și respectabilă, convingere pe care încercase s-o explice și tatălui ei, o făcea să nu se simtă jignită. Dar, atitudinea

lui o jignea în alte privințe. Nu se putea obișnui cu faptul că Fiorsen nu ținea seama de sensibilitățile altora, cu disprețul lui feroce cu care îi privea pe cei ce-l enervau sau cu obiceiul de a face comentarii cu voce destul de tare, întocmai cum făcuse și pe seama tatălui ei, atunci cînd trecuse cu contele Rosek pe lîngă ei, în apropiere de statuia lui Schiller, la Wiesbaden. Se cutremura la auzul acestor observații, deși, cîteodată, erau atît de caraghioase încît îi venea și ei să rîdă. Observă că reacția ei îl deranjează și că-l îndîrjește și mai tare. O dată, s-a ridicat și a plecat de lîngă el. Fiorsen a urmat-o, s-a așezat la picioarele ei, și, ca o pisică uriașă, și-a vîrît capul sub mîna ei.

— Iartă-mă, draga mea Gyp, dar sînt niște brute. Cine s-ar putea stăpîni ? Spune-mi cine, în afară de Gyp a mea ?

A trebuit să-l ierte. Dar într-o seară, în timpul mesei, cînd fusese de-a dreptul insuportabil îi zise :

— Nu, nu pot. Tu ești bruta !

El se ridică în picioare cu o privire furioasă și ieși din cameră. Era pentru prima dată cînd nu-și stăpînea furia față de ea. Gyp stătea lîngă foc, foarte tulburată ; mai ales pentru că n-o deranjase faptul că l-a supărat. Ar fi trebuit, desigur, să se simtă nenorocită din cauza asta !

Dar cînd se făcu ora zece și el încă nu venise, începu să se neliniștească. Rostise un cuvînt îngrozitor ! Deși în sufletul ei nu-și schimbase modul de a gîndi. Era prima dată cînd dăduse frîu liber sentimentelor față de ceea ce Winton ar fi numit „bădărănie". Dacă el ar fi fost englez, ea nu s-ar fi simțit atrasă de un om care putea jigni astfel sentimentele oamenilor. Atunci, ce o atrăsese ? Ciudățenia, sălbăticia lui, pasiunea pe care o avea pentru ea, muzica lui ! Toate astea rămîneau nealterate în el. Unduirea, avîntul și suspinul din cîntecul viorii sale erau ca marea din apropiere, întunecată și brăzdată de valuri, lovîndu-se de stînci ; sau cum este culoarea mării ziua, cu pescărușii albi deasupra ; sau ca marea cu acele unde

sinuoase pe care le fac curenții — marea tăcută, prietenoasă, blîndă, domolindu-și o clipă neliniștea abisală în așteptarea unui nou avînt, a unei noi revărsări. Acest lucru aștepta de la el — nu îmbrățișările, nici măcar adorația, nici spiritul sau farmecul lui ciudat și viu care avea ceva felin în el ; nu, nu avea nevoie de asta, ci, de acel ceva nedefinit care se degaja din făptura lui și îi învăluia sufletul. Dacă, atunci cînd ar veni, ar alerga spre el, și-ar arunca brațele în jurul gîtului, s-ar strînge lîngă el și s-ar topi în ființa lui ? De ce nu ? Era datoria ei ; oare nu și plăcerea ei ? Dar se înfioră. Un instinct prea adînc pentru a putea fi analizat, ceva din străfundul inimii o făcea să se retragă, de-a dreptul înspăimîntată, ca și cînd se temea să se dezlănțuie, să iubească — cel mai nelămurit instinct de autoapărare împotriva fatalității, de a nu te lăsa tîrît într-un fel de prăbușire ciudată, aceeași senzație pe care o are cineva la vederea unei prăpăstii, groaza de a te apropia, de teamă să nu fii atras în ea de o forță irezistibilă.

Trecu în dormitor. I se părea puțin neobișnuit să se culce fără să știe unde era el, ce făcea, la ce se gîndea ; se așeză în fața oglinzii și începu să-și perie încet părul, cu peria de argint, privindu-și mirată chipul palid ai cărui ochi păreau foarte mari și întunecați. În cele din urmă își spuse : „N-am ce-i face, nu-mi pasă !“ Și urcîndu-se în pat, stinse lumina. I se părea curios și se simțea singură ; nici focul nu mai ardea. Apoi, fără multă greutate, adormi.

Visă că era într-un compartiment de tren, în largul mării ; stătea între Fiorsen și tatăl ei, iar apa se ridica tot mai sus, gemînd și lovind cu putere. Trezindu-se întotdeauna, cu o perfectă prezență de spirit, ca un ciine de pază, își dădu seama că el cînta în salon ; dar la ce oră din noapte ? Stătu și ascultă melodia tremurătoare și nesigură. De două ori vru să se dea jos din pat, dar de fiecare dată, melodia creștea și mai mult, iar ea, ca și cum ceva o țintuia pe loc, își spunea : „Nu, nu pot. Și acum, la fel ca totdeauna, nu-i pasă cîți oameni trezește. Face ce-i place și nu-i pasă de nimeni și de nimic“. Și

acoperindu-și urechile cu palmele, continuă să stea nemișcată.

Cînd în cele din urmă își luă palmele de la urechi, el încetase să mai cînte. Apoi îl auzi venind și se prefăcu că doarme. În dimineața următoare el părea să fi uitat totul. Gyp însă nu. Tare mult voia să știe ce simțise, unde se dusese, dar era prea mîndră ca să-l întrebe.

În prima săptămînă îi scrisese de două ori tatălui ei, dar după aceea nu-i mai trimisese decît, rareori, cîte o carte poștală. La ce să-i spună ce făcea alături de cineva la care tatăl ei nu suporta nici măcar să se gîndească? Oare să fi avut dreptate? O astfel de mărturisire ar fi jignit-o prea mult în mîndria ei. Dar începu să-i fie dor de Londra. Casa ei cea nouă era un colț înverzit în care s-ar fi simțit bine. Toate vor fi mai bune, poate, după ce se vor instala în ea și vor putea să facă ce vor vrea fără teama că ar putea deranja pe cineva. El va începe să lucreze cum trebuie, ea îl va ajuta și totul va fi altfel. Casa ei cea nouă, grădina ei, pomii care vor înflori! Va avea cîini și pisici, va merge călare cînd tatăl ei va veni la oraș. Apoi vor sosi mătușa Rosamund, prietenii, vor da serate muzicale, poate și dansante — el dansează atît de frumos! Și concertele lui — fericirea de a se identifica cu succesele lui! Dar mai ales plăcerea de a-și aranja casa cît mai elegant, încercînd culori și modele îndrăznețe. Și totuși, în adîncul inimii, știa că însuși faptul că se și gîndea la viitor, nu era un semn bun.

Dintre toate, un singur lucru îi făcea plăcere — să se plimbe cu barca. Erau zile senine, acel soare de martie era cald și bătea briza. Fiorsen se înțelegea de minune cu „bătrînul lup de mare" a cărui barcă o foloseau, pentru că el se simțea în largul lui cu oamenii simpli.

În acele momente, Gyp trăia adevărate clipe romantice. Marea era albastră, rocile și păduricea de pe acea parte de sud a coastei păreau ca de vis prin ceața strălucitoare. Uitînd de prezența „bătrînului lup de mare", el o cuprindea în brațe iar ea se simțea mulțumită fiind mai aproape, în felul acesta, de sufletul lui. Făcea eforturi sincere să-i înțeleagă purtarea din acele săptămîni

în care o dezamăgise într-un anumit sens. Neliniștea nu ținea de latura esențială a căsătoriei ; dacă ea nu simțea nici o pasiune, nu o respingea pe a lui. Neliniștea avea rădăcini mai adînci — exista între ei o barieră de netrecut ; și mereu acea reținere instinctivă de a nu se dezvălui. Nu se putea lăsa cunoscută și nici ea nu putea ajunge să-l cunoască. De ce ochii lui o fixau adesea cu o privire care părea că n-o vede ? Ce-l făcea ca, în mijlocul unei melodii sobre, să treacă la o alta, furtunoasă sau melancolică sau chiar să lase vioara din mînă ? De ce după clipe de veselie nebună, urmau ore în șir de tristețe ? Și mai ales la ce oare visa el în acele clipe neobișnuite cînd muzica îi transfigura fața palidă și stranie ? Oare visa ceva ? Sau poate nu era decît o iluzie ? „Inima omului este o pădure întunecată“ — pentru toți în afară de cel care iubește.

Într-o dimineață veni cu o scrisoare.

— Aha ! Paul Rosek s-a dus să ne vadă casa. „Un adevărat cuib de porumbei !“ cum o numește el.

Amintirea acelui prieten al lui, cu fața ca de sfinx, dulceagă și cu ochii care păreau să cunoască atît de multe secrete, o impresiona întotdeauna neplăcut pe Gyp. Spuse cu o voce calmă :

— De ce-ți place acest individ, Gustav ?

— O, este foarte util. Este un bun cunoscător al muzicii și al multor altora.

— Mi se pare odios.

Fiorsen rîse.

— De ce odios, draga mea Gyp ? Este un bun prieten. Și te admiră, te admiră foarte mult ! *Il dit qu'il a une technique merveilleuse* [1] cu femeile.

Gyp rîse.

— Am impresia că este ca o broască rîioasă.

— O, îi voi spune ! Va fi flatat.

— Dacă îi spui, o să...

Sări în picioare și o luă în brațe ; fața lui exprima atît de comic regretul, încît ea se liniști imediat. Apoi se

[1] El zice că are o tehnică minunată (fr.).

gîndi la cuvintele ei şi îi păru rău. Totuşi, era convinsă că Rosek era un ticălos şi un senzual fără suflet. Gîndul că se dusese să le spioneze căsuţa îi întunecă imaginea acesteia.

Peste trei zile plecară la Londra. În timp ce taxiul trecea prin Lord's Cricket Ground, Gyp îşi strecură mîna într-a lui Fiorsen. Era extrem de emoţionată. În grădini, copacii înmuguriseră şi migdalii dădeau în floare ! Acum erau chiar pe strada lor. Cinci, şapte, nouă — treisprezece ! Încă două case ! Acolo era, nouăsprezece, cu cifre albe pe grilajul verde ca iarba, deasupra căruia atîrnau mugurii verzi ai unui liliac ; şi migdalul lor înflorise ! Gyp putu să vadă, pe deasupra grilajului înalt, casa joasă vopsită în alb şi cu obloane verzi. Sări din maşină aproape în braţele lui Betty care îi aştepta zîmbind cu toată faţa ei mare şi îmbujorată, iar de sub fiecare braţ apăru cîte un căpşor mic negru, cu urechile ciulite şi ochii strălucitori ca diamantele.

— Betty ! Ce scumpi sînt !

— Cadoul domnului maior Winton, draga mea — doamnă ! Îmbrăţişîndu-i umerii vînjoşi, Gyp luă terierii scoţieni în braţe şi fugi pe aleea umbrită cu împletituri de nuiele, în timp ce căţeluşii, pentru că îi ţinea prea strîns la piept, scoteau scîncete nedeslușite şi o lingeau pe nas şi pe urechi. Alergă prin holul mare, de formă pătrată, şi ajunse în salonul ce dădea spre o pajişte ; se opri în dreptul unei ferestre cu zăbrele pentru a examina camera în care totul era nou-nouţ, dar aşezat altfel decît trebuia. Negrul de abanos şi galbenul maroniu se armonizau cu albul chiar mai frumos decît sperase. În grădină — grădina ei — coroanele perilor se îndesiseră, dar nu dăduseră încă în floare ; de-a lungul pereţilor cîteva narcise înfloriseră iar o magnolie îşi deschisese un boboc. În tot acest timp ea ţinea strîns la piept căţeluşii, bucurîndu-se de atingerea lor caldă şi pufoasă. Ieşi din salon şi se duse sus. Ah, ce plăcut e să fii la tine acasă, să fii... Deodată se simţi luată pe sus, şi în acea poziţie, cu ochii speriaţi, îşi întoarse faţa spre el pînă ce-i întîlni buzele.

III

ÎN PRIMA DIMINEAȚĂ GYP SE TREZI în noua ei casă, odată cu vrăbiile sau cu oricare altă pasăre care ciripește cea dintîi, ca apoi glasul ei să fie acoperit de păsările cîntătoare. Tot neamul înaripat din Londra părea adunat în grădina ei ; și îi veniră în minte niște versuri de demult :

„Toți copiii dragi ai firii,
Care prin văzduhuri cîntă,
Au venit să vadă mirii,
Să le cînte-n cor, la nuntă.
Astăzi, nici o cîntătoare
N-a lipsit de la serbare !“

Se întoarse și se uită la Fiorsen. Dormea cu capul înfundat în pernă așa încît nu putea să-i vadă decît părul des și ciufulit. Tresări înfiorată, ca și cum lîngă ea ar fi dormit un bărbat străin. Își aparțineau, cu adevărat, unul altuia — pentru totdeauna ? Era oare aceasta casa lor — a amîndurora ? Totul i se părea acum diferit, mai serios și mai neliniștitor, în acest ciudat pat definitiv, din această ciudată cameră definitivă. Cu grijă, ca să nu-l trezească, coborî din pat și se așeză între draperii și fereastră. Începea să se lumineze ; departe, jos în spatele copacilor, trandafiriul zorilor încă mai dăinuia. Dacă n-ar fi început să se audă murmurul slab, specific orașului care se trezește, dacă n-ar fi fost acea perdea de ceață care, dimineților, învăluie Londra, te-ai fi putut crede la țară. În această casă ea era stăpînă, ea trebuia să dirijeze totul — să aibă grijă de toate ! Și cățelușii ei ! Oare ce mîncau ?

Acesta era primul ceas dintre numeroasele ceasuri de griji adevărate care vor urma. În exigența ei voia ca totul să fie perfect, dar sensibilitatea refuza să ceară acest lucru de la alții — în special de la servitori. De ce să-i chinuie ?

Fiorsen nu avea nici cea mai vagă noțiune despre ceea ce înseamnă viață ordonată. Nu era capabil nici măcar să

aprecieze eforturile ei ca gospodină. Iar ea era prea mîndră ca să-i ceară ajutorul, sau poate prea înțeleaptă, din moment ce vedea clar că el nu era în stare să i-l dea. Deviza lui era să trăiască întocmai ca păsările cerului. Nici lui Gyp nu i-ar fi displăcut așa ceva ; dar era greu să duci o astfel de viață într-o casă în care se serveau mai multe mese pe zi, cu trei servitori, cu doi cățeluși și fără nici un fel de experiență de cum trebuie să te ocupi de fiecare dintre aceste treburi.

Nu vorbea cu nimeni despre greutățile ei. Cu Betty trebuia să fie foarte prudentă pentru că, fire conservatoare și cu scrupule, îl admitea pe Fiorsen la fel de greu cum îl admisese odinioară pe Winton. Dar marea ei grijă era tatăl ei. Îi era dor să-l vadă, întîlnirea însă o îngrozea. El veni — cum obișnuia să vină și pe vremea cînd ea era mică — la o oră cînd socotea că individul căruia Gyp îi aparținea acum, era probabil plecat. Îi deschise chiar ea și i se agăță de gît în așa fel, ca ochii lui scrutători să nu-i vadă chipul. Apoi începu imediat să-i vorbească de cățelușii ei pe care-i botezase Don și Doff. Erau adorabili ; nimic nu putea fi ferit din calea lor ; papucii erau făcuți praf ; ajunseseră pînă și în bufetul ei cu porțelanuri și se culcau acolo ! Trebuia să meargă cu ea și să vadă totul.

Vorbind tot timpul, îl duse sus, apoi jos, în grădină, în studio sau salonul de muzică, aflat la extremitatea casei, avînd o ușă care dădea într-o străduță din spate. Această cameră le plăcuse cel mai mult. Fiorsen putea să exerseze acolo în voie. Winton mergea lîngă ea liniștit, făcînd din cînd în cînd cîte o observație potrivită. La capătul celălalt al grădinii, pe poteca îngustă dintre zid și spatele altei grădini, o apucă brusc de braț.

— Ei, Gyp, cum a fost ?

— O, destul de plăcut — în unele privințe. Dar nu se uită la el și nici el la ea. — Uite, tată ! Pisicile și-au croit o potecă chiar acolo !

Winton își mușcă buzele și se întoarse spre ea. Amintirea acelui individ îl umplea de amărăciune. Gyp avea deci de gînd să nu-i spună nimic, să continue a aborda acea mină voioasă — care însă nu putea să-l înșele !

— Uită-te la brînduşele mele ! Astăzi este într-adevăr o zi de primăvară.

Apăruseră chiar vreo două, trei albine. Frunzele tinere ce păreau transparente, erau prea subţiri pentru a împiedica lumina soarelui să treacă prin ele. Brînduşele roşietice, cu nervuri delicate, din mijlocul cărora izbucneau parcă mici flăcări portocalii, păreau să adune lumina ca în nişte cupe. Un vînt domol legăna ramurile ; cîte o frunză uscată mai foşnea ici şi colo. Primăvara strălucea pentru prima dată în iarbă, pe cerul albastru şi în migdalul înflorit. Gyp îşi strînse mîinile la piept.

— Ce plăcut — să simţi primăvara !

Iar Winton se gîndi : „S-a schimbat !“ Slăbise, era mai vioaie — obrajii îi erau mai colorați, avea mai multă gravitate, mai multă elasticitate în mers, mai multă dulceaţă în zîmbet. Dar — era oare fericită ?

Se auzi o voce :

— Ah, ce plăcere !

Individul se furişase întocmai ca o pisică mare ce era. Şi lui Winton i se păru că Gyp tresărise.

— Gustav, tata e de părere că ar trebui să avem draperii întunecate în salonul de muzică.

Fiorsen se înclină.

— Da, da, ca într-un club din Londra. Winton, atent, văzu limpede expresia de implorare de pe faţa ei. Şi, silindu-se să zîmbească, el spuse :

— Se pare că te simţi bine aici. Mă bucur că te revăd. Gyp arată splendid.

Încă una din plecăciunile pe care Winton le detesta atît de mult ! Şarlatanul ! Niciodată, niciodată nu va putea să-l sufere pe acest individ. Dar nu trebuie, nu va trebui s-o arate. De îndată ce i se ivi momentul potrivit, plecă şi căutîndu-şi drumul printr-o zonă în care nu cunoştea nimic altceva decît Lord's Cricket Ground, se întoarse acasă nefericit şi plin de îndoială, cu hotărîrea de a fi mereu în preajmă dacă fata lui ar avea nevoie de el.

Nu trecuseră nici zece minute de la plecarea lui şi apăru mătuşa Rosamund, sprijinită într-un baston cu mîner de cîrjă, şchiopătînd uşor, pentru că suferea şi ea de gută. Această doamnă cumsecade nu-şi dăduse seama

cît de mult își iubea nepoata pînă cînd nu se măritase și plecase. Dorea să o aibă din nou alături ca să se poată mîndri și ieși cu ea ca și mai înainte. Iar vorba ei tărăgănată nu-i ascundea deloc acest sentiment.

Gyp sesiză că Fiorsen imita cu abilitate acest fel de a vorbi și urechile începură să-i ardă. Cîteva minute încercă să înlăture pericolul ca mătușa ei să observe, vorbind despre cățeluși, despre isprăvile, deșteptăciunea și mîncarea lor. Apoi imitația reîncepu. După ce mătușa Rosamund plecă oarecum brusc, Gyp se duse la fereastra salonului și renunță la masca pe care o purtase. Fiorsen se apropie de ea, o luă de mijloc și, cu un oftat cumplit, zise :

— Vin des — aceste excelente persoane ?

Gyp se feri.

— Dacă mă iubești, de ce încerci să-i jignești pe cei care mă iubesc ?

— Pentru că sînt gelos. Sînt gelos chiar și pe cățeluși.

— Și vei încerca să le faci vreun rău ?

— Dacă-i văd prea mult în preajma ta...

— Crezi că pot fi fericită dacă faci rău celor care mă iubesc ?

Prima dată — chiar față de primul prieten care intrase în casa ei nouă ! Era prea mult !

Fiorsen spuse cu glasul răgușit :

— Nu mă iubești. Dacă m-ai iubi aș simți-o pe buzele tale. Aș vedea-o în ochii tăi. Ah, Gyp, iubește-mă ! Trebuie !

Dar să spui dragostei : „Stai, predă-te !“ i se părea lui Gyp ceva pur și simplu stupid, care ținea de proasta creștere. Își simți sufletul înghețat. Cînd o femeie nu refuză nimic unui bărbat pe care nu-l iubește cu adevărat, înseamnă că fericirea căminului începe să fie umbrită. Și Fiorsen știa asta, dar stăpînirea lui de sine nu se putea măsura nici măcar cu cea a celor doi cățeluși.

În general, primele săptămîni petrecute în noua ei casă fuseseră prea pline ca să mai aibă timp să se îndoiască de ceva sau să regrete. Pentru luna mai fuseseră stabilite mai multe concerte importante. Le aștepta cu

multă nerăbdare și lăsă la o parte orice altceva care putea împiedica pregătirile. Îi consacră lui toată activitatea ei, fără nici un calcul sau rezervă, ca un fel de compensație pentru acea reținere instinctivă, de care era mereu conștientă, de a-i oferi inima. Era în stare să-l acompanieze în fiecare zi, ore întregi. Dimineața însă, îi mai rămîneau cîteva ore libere, pentru că el stătea în pat pînă la unsprezece și nu începea niciodată exercițiile înainte de ora douăsprezece. În aceste ore, termina cu toate cumpărăturile — pentru atîtea femei constituind singura „distracție" reală — o goană după ideal ; o întrecere a gustului și cunoștințelor cu ceilalți semeni ; o dorință secretă de a deveni mai frumoasă. Gyp nu se ducea niciodată la cumpărături fără să simtă o ușoară emoție. Nu-i plăcea să fie atinsă de necunoscuți și cu toate acestea nu se putea lipsi de plăcerea de a se învîrti în fața uriașelor oglinzi, în timp ce vînzătoarea o atingea cu vîrfurile degetelor, netezind și prinzînd stofele cu ace și pronunțînd „*modam*" în loc de „*madam*".

În alte dimineți mergea călare cu tatăl ei. Într-o zi, după o plimbare în Richmond Park, luară micul dejun pe veranda unui hotel. Chiar la picioarele lor, cîțiva pomi mai erau încă în floare iar lumina soarelui arginta undele fluviului și poleia cu aur mugurii stejarilor. Winton, fumîndu-și trabucul după micul dejun, privea în jos, la vîrfurile copacilor de lîngă apă ; uitîndu-se la el, pe furiș, Gyp îl întrebă blînd :

— Cu mama te-ai plimbat vreodată călare ?

— O singură dată — chiar pe unde am fost noi astăzi. Avea o iapă neagră. Eu, un roib... În dumbrava aceea de pe colină, pe unde călăriseră de dimineață, el descălecase și se oprise lîngă ea ! Gyp își întinse mîna peste masă.

— Povestește-mi despre ea. Era frumoasă ?

— Da.

— Brunetă ? Înaltă ?

— Semăna foarte mult cu tine, Gyp, Puțin — nu știa cum să descrie acea diferență — poate puțin cu o înfățișare mai de străină. Știi că una din bunicele ei a fost italiancă.

— Cum te-ai îndrăgostit de ea ? Așa, pe neașteptate ?

— Tot atît de neașteptat cum a venit acum soarele pe mîna mea — își retrase mîna și și-o puse pe balustrada terasei.

Gyp spuse ca pentru sine :

— Da ; totuși nu cred că pot înțelege așa ceva. S-a îndrăgostit și ea de la prima vedere ?

— Ceea ce-ți dorești, crezi cu ușurință — dar ea așa spunea.

— Și cît a durat ?

— Numai un an.

— O, tată ! Nu pot suporta gîndul că am ucis-o — nu pot !

Winton se ridică și o mierlă încetă să mai cînte. Gyp continuă cu un glas hotărît :

— Nu vreau să am nici un copil. Și nu vreau — nu vreau să iubesc în felul acesta. Mi-ar fi teamă.

Winton se uită la ea și, gîndindu-se la trecut, se încruntă.

— Dragostea — spuse el — te prinde fără veste și atunci ești pierdut. Cînd vine, o întîmpini cu bucurie, chiar dacă știi sau nu știi că te va ucide.

Gyp ajunse acasă înainte de amiază. Se grăbi să-și facă baia, se îmbrăcă și apoi fugi în salonul de muzică. Pereții acestei încăperi fuseseră tapetați cu mătase aurie ; perdelele erau de un gri-argintiu ; divanul era îmbrăcat într-o stofă țesută cu fire aurii și argintii iar căminul era făcut din alamă forjată. Era un interior în tonalități de aur și argint, cu excepția a două accesorii fantezii — un paravan în spatele pianului, pe care erau pictate, foarte strălucitor, cozi de păun, și o mică vază persană albastră, în care se aflau flori de diferite nuanțe de roșu.

Fiorsen stătea la fereastră și fuma. Nu se întoarse. Gyp își petrecu mîna pe sub brațul lui.

— Scuză-mă. Dar nu este decît douăsprezece și jumătate.

Arăta ca și cum toți și toate l-ar fi jignit.

— Păcat că te-ai întors ! Sînt sigur că ai făcut o plimbare plăcută.

Cum adică : n-avea voie să se plimbe cu tatăl ei ? Ce gelozie prostească și ce egoism exagerat ! Fără nici un cuvînt, se așeză la pian. Nu suporta nedreptatea — și

apoi el mirosea a băutură! Era oribil să bei de dimineață — groaznic! Stătea la pian și aștepta. Aștepta să-i treacă nemulțumirea, după care știa că se va apropia de ea, o va apuca de umeri și-o va săruta pe gît. Dar nu în felul acesta trebuia să se poarte, nu în felul acesta putea s-o facă să-l iubească. Și deodată îi spuse:

— Gustav, spune-mi exact ce anume nu-ți place în purtarea mea.

— Faptul că ai un tată.

Gyp începu să rîdă. Așa cum stătea acolo, arăta întocmai ca un copil îmbufnat. Se întoarse repede spre ea și-i acoperi gura cu palma. Se uită la el peste mînă. Inima îi bătea oscilînd puternic cînd spre remușcare, cînd spre indignare. El își plecă ochii în fața privirilor ei; își retrase mîna.

— Ei, începem? întrebă ea.

Răspunse cu asprime! „Nu", și ieși în grădină.

Era oare posibil ca ea însăși să fi participat la o asemenea scenă oribilă? Rămase la pian, cîntînd de nenumărate ori același pasaj muzical, fără să-și dea seama ca e anume.

IV

PÎNĂ ACUM, NU-L VĂZUSERĂ DEloc pe Rosek. Gyp se gîndea dacă Fiorsen îi comunicase părerea ei despre el, dar nu-l întrebă, știind că soțul ei spunea adevărul numai atunci cînd îi convenea, nu și atunci cînd îl deranja. Cînd era vorba de muzică sau de artă, te puteai totuși baza pe el; iar sinceritatea lui era de-a dreptul înspăimîntătoare cînd îl scotea cineva din fire.

La primul concert ea văzu chipul nedorit al lui Rosek, cu două rînduri mai în spate, dar pe partea cealaltă a sălii. Vorbea cu o tînără, a cărei față mică și frumos formată părea de alabastru. Cu ochii ei rotunzi, albaștri, ațintiți asupra lui și cu buzele întredeschise, avea un chip oarecum lipsit de expresie. Pînă și rîsul îi era inexpresiv.

Cu toate acestea trăsăturile ei erau atît de frumoase, părul atît de lucios și de blond, culoarea obrazului atît de palidă și de delicată, gîtul atît de alb și de rotund, ținuta corpului atît de perfectă, încît Gyp nu-și mai putea lua ochii de la ea. O, cu cîtă nerăbdare așteptase Gyp acest concert! Era singură și dorea foarte mult să aibă din nou aceleași senzații pe care le avusese la Wiesbaden. Va trăi un fel de plăcere solemnă știind că și ea contribuise la modularea sunetelor care vor încînta atît de mulți ascultători. Stătea liniștită și tăcută, făcînd abstracție de tot ce era în jur.

Fiorsen arăta prost, ca întotdeauna cînd apărea pentru prima dată în fața unui public — rece, cu priviri furișe, în defensivă, sfidător, întors pe jumătate cu spatele spre public, acordîndu-și, cu degetele-i lungi, vioara, încercîndu-i coardele. Wiesbaden! Nu; nu mai era ca la Wiesbaden! Și cînd el începu să cînte, ea nu mai simți aceleași emoții. Îl ascultase prea des, știa prea exact cum producea acele acorduri; știa că acea căldură, farmecul și noblețea izvorau numai din degete, din ureche și din creier — nu și din sufletul lui! Nu mai era cu putință să se lase purtată de acele unde ale sunetelor spre alte lumi, să audă clopotele în zori, și picăturile de rouă cum cad seara, nici să simtă răcoarea vîntului și căldura soarelui. Nu mai trăia extazul și poezia. Urmărea părțile slabe, pasajele cu care se luptase el și cu care se luptase ea; atenția îi era distrasă de amintirea clipelor de irascibilitate, de enervare și de neașteptată dezmierdare. Apoi ochii lor se întîlniră. Privirea lui era ca atunci la Wiesbaden — și totuși altfel. Pierduse acea sclipire plină de adorație. Și Gyp se gîndi: „Este din vina mea sau s-a schimbat numai pentru că acum îi aparțin și poate să facă ce vrea cu mine?" Era o nouă deziluzie, poate cea mai mare de pînă acum. Dar, la auzul aplauzelor, ea radie de bucurie și fu copleșită de plăcerea succesului lui. În pauză se duse în cabina artiștilor. El se întorcea de la ultima chemare a publicului; expresia de dispreț și de plictiseală dispăru și luîndu-i mîna, i-o sărută. Ea șopti:

— Minunat!

Și el îi răspunse tot în șoaptă:

— Mă iubești, Gyp?

Încuviință din cap. În clipa aceea era convinsă că într-adevăr îl iubește.

Apoi începu să vină lume ; printre aceștia, bătrînul ei profesor de muzică, *monsieur* Harmost, care, după un *„merveilleux, très fort“* [1], spus lui Fiorsen, îi întoarse spatele ca să vorbească cu Gyp.

Deci se căsătorise cu Fiorsen. Era extraordinar, pur și simplu extraordinar ! Și cum i se părea ? — Puțin straniu nu-i așa ? Va termina cu muzica — ce păcat ! Nu ? În cazul acesta trebuia să vină la el ; da, o să vină din nou. În timp ce vorbea, își plimba mîna pe brațul ei, ca pe claviatura unui pian, ca și cum i-ar fi încercat tăria cărnii. Părea că simțise cu adevărat lipsa fostei sale eleve, că este bucuros s-o poată revedea ; iar Gyp nu putea niciodată să reziste aprecierilor. Veniră mai multe persoane. Îl văzu pe Rosek stînd de vorbă cu soțul ei ; fata aceea cu chip de alabastru aștepta tăcută, cu buzele mereu întredeschise, uitîndu-se la Fiorsen. O siluetă perfectă, cam scundă însă ; o față ca de porumbiță, a cărei gură deosebit de frumos conturată și mereu întredeschisă, părea că așteaptă bomboane. Nu avea mai mult de nouăsprezece ani — cine era oare ?

Se auzi o voce :

— Bună ziua, doamnă Fiorsen. În sfîrșit, am norocul să vă reîntîlnesc.

Chiar dacă Gustav ar fi trădat-o, acest lucru nu s-ar fi putut ghici după masca pe care o purta această creatură, Rosek, cu afabilitatea lui suavă și iscoditoare, vorbind atît de calm. Oare ce anume îi displăcea atît de mult la el ? Gyp era înzestrată cu instincte puternice și cu inteligența unei firi nu superintelectualizate, dar ale cărei „tentacule“ erau prea fine ca s-o înșele.

Urmărindu-i privirea, îl văzu pe soțul ei vorbind cu fata aceea, ale cărei buze păreau mai mult decît oricînd că așteaptă bomboane.

— O admirați și dumneavoastră, doamnă — pe această tînără dansatoare, Daphne Wing — va deveni celebră. O pasăre în zbor !

[1] Minunat, foarte bine (fr.).

— Este foarte drăguță — îmi imaginez că dansează frumos.

— Veniți într-o zi s-o vedeți ? Trebuie să-și facă debutul.

Gyp răspunse :

— Mulțumesc.

Pe urmă se gîndi : „Nu vreau să am de-a face cu tine în nici un fel ! De ce n-am spus oare că nu-mi place dansul ?“

Se auzi soneria ; publicul începu să se grăbească în sală. Fata se apropie.

— Domnișoara Daphne Wing — doamna Fiorsen.

Gyp îi întinse mîna cu un zîmbet. Daphne Wing zîmbi și ea și spuse cu intonația celor al căror limbaj fusese cu grijă corectat :

— O, doamnă Fiorsen, ce frumos cîntă soțul dumitale, nu-i așa ?

Gyp fu dezamăgită nu atît din cauza grijei deosebite cu care vorbise fata, ci pentru faptul că lipsea ceva acestei guri cînd se mișca, întocmai ca o floare frumoasă atinsă de mană. Dădu din cap și se întoarse spre Fiorsen care aștepta să intre în scenă. Oare se uita la ea sau la fata aceea ? Pe coridor, Rosek îi spuse :

— Veniți astăzi cu Gustav pe la mine. Daphne Wing va dansa pentru noi. Vă admir, doamnă.

Gyp ar fi dorit să-i spună cu brutalitate : „Nu vreau să vin“. Dar tot ce reuși să murmure fu :

— Mulțumesc. Îl voi întreba pe Gustav.

Înapoiată la locul ei, își șterse obrazul pe care simțise respirația lui. Acum se afla pe scenă o fată — din acele tipuri pe care Gyp le admira — cu părul roșu-auriu, cu ochi albaștri — opusul ei — și care cînta *The Bens of Jura* [1], acea revărsare stranie a unei inimi zdrobite de dragoste :

„Și inima mi-e greu chinuită / de soarele ei pustiită...“

Se simți cutremurată de fiorul puternic al unei revelații care o străbătu. Winton îi spusese : „Dragostea te prinde fără veste și atunci ești pierdut“.

[1] Munții Jura (engl.).

Nu ! ea, care se născuse dintr-o astfel de dragoste, nu voia să iubească !

Fata terminase cîntecul. Nu fu prea mult aplaudată. Cîntase frumos unul dintre cele mai frumoase cîntece din lume — oare fusese prea tragic, prea dureros, prea straniu — sau poate nu fusese îndeajuns de „drăguț" ? Lui Gyp îi păru rău pentru ea. Ar fi vrut să plece din sală. Dar nu putea fi atît de nepoliticoasă. Va trebui să aștepte și să încheie această seară la Rosek. Își alesese de bunăvoie acest fel de viață care, nici o clipă, nu-i dădea sentimentul că are un cămin sau că se simte la adăpost. Intrase în cușcă cu bună știință.

În drum spre Rosek, îi ascunse lui Fiorsen durerea ei de cap și starea de depresiune. Soțul ei era într-o dispoziție sufletească asemănătoare cu aceea a unui școlar la sfîrșitul orelor de clasă — entuziasmat de aplauze, imitînd pe bătrînul ei profesor, idolatria admiratorilor, pe Rosek, pe dansatoarea cu buzele întredeschise. În trăsură își petrecu brațul în jurul lui Gyp, strîngînd-o lîngă el și mirosindu-i obrazul ca și cum ar fi fost o floare.

Rosek locuia la primul etaj al unei vile vechi din Russel Square. De îndată ce intrai în casă, te izbea un miros de tămîie sau de ceva asemănător ; pe pereții holului întunecat, lumina electrică ardea în vase de alabastru aduse din Orient. Locuința era ca sanctuarul unui colecționar. Posesorul ei avea pasiune pentru negru — pereții, canapelele, ramele tablourilor, chiar și o parte din plăcile de faianță erau negre, cu sclipiri de aur, de fildeș și de argint. Pe o masă rotundă și neagră se afla o glastră aurie cu plante violete cu o tentă argintie ; pe un perete negru strălucea masca de fildeș a unui faun ; într-o nișă întunecată — silueta argintie a unei dansatoare. Era frumos, dar macabru. Și Gyp, deși se entuziasma de orice era nou, deși era sensibilă la tot ce era frumos, simți nevoia să iasă la aer și la lumina zilei. Fu o adevărată ușurare, pentru ea, să poată privi de lîngă una din ferestrele cu draperii negre, apusul soarelui care inunda cu lumină copacii grădinii din Russel Square. Fu prezentată doamnei apoi domnului Gallant — un bărbat cu fața întunecată, cu un aer cinic, cu ochi inteligenți, maliționși și cu o soție foarte grasă ai cărei ochi albaștri aveau o privire la-

comă. Mica dansatoare se dusese „să-şi pună pe ea nimic" îi informă Rosek.

Apoi el o conduse pe Gyp să-i arate lucrurile de preţ — scarabei, gravuri de Félicien Rops[1], măşti mortuare, tablouri chinezeşti şi nişte flaute vechi, ciudate — cu aerul ca şi cum atunci le prezenta pentru prima oară cuiva care le-ar putea preţui cu adevărat. Instinctul ei o făcu să perceapă atmosfera rafinat-vicioasă din această casă, unde nimic, în afară de gust, nu era sacru. Era pentru prima oară cînd Gyp venea în contact cu o lume fals-boemă, din care generozitatea, elanul şi lupta, specifice acestei vieţi, sînt excluse aşa cum sînt excluse din anturajul unor episcopi. Nimeni însă n-ar fi putut bănui că nervii ei se crispaseră ca la atingerea unui cadavru. În timp ce-i arăta vasele de alabastru, Rosek îşi puse uşor mîna pe a ei, şi retrăgîndu-şi-o încet, îşi plimbă degetele, mai catifelate decît laba unei pisici, pe pielea ei, apoi şi le duse la buze. *Technique !*[2] O apucă o dorinţă nebună să rîdă. El îşi dădu seama. Se uită la ea, îşi trecu mîna peste faţă şi — într-o clipă — îşi recăpătă expresia împietrită, nevinovată. Un omuleţ înspăimîntător !

Cînd se întoarseră în salon, cum i se spunea acestei încăperi, domnişoara Daphne Wing, îmbrăcată cu un chimono negru, în care faţa şi braţele ei păreau şi mai de alabastru ca înainte, stătea pe un divan lîngă Fiorsen. Se ridică imediat şi veni spre Gyp.

— O, doamnă Fiorsen — de ce oare, tot ce spunea ea, începea cu „o !" — nu este minunată camera aceasta ? Este perfectă pentru dans. Mi-am pus numai crem şi purpuriu ; se potrivesc atît de bine cu negru...

Îşi dădu puţin la o parte chimono-ul pentru ca Gyp să-i vadă rochia — un gen de cămaşă de noapte crem cu o centură în jurul taliei ; gura i se întredeschise ca şi cum aştepta o bomboană, drept laudă. Ea murmură :

— Mi-e cam frică de contele Rosek.

— De ce ?

— O, are atîta simţ critic, este atît de calm şi apare întotdeauna fără să-l simţi. Cred că soţul dumneavoastră

[1] *Félicien Rops* (1833—1898), pictor şi gravor belgian (n.tr.).
[2] Tehnică (fr.).

cîntă într-adevăr minunat. O, doamnă Fiorsen sînteţi frumoasă, ştiţi ? Ce-aţi vrea să dansez la început ? Un vals de Chopin ?

— Îmi place Chopin.

— Atunci cu asta voi începe. Voi dansa tot ce vă place pentru că vă admir şi sînt sigură că sînteţi teribil de dulce. O, da ; îmi pot da seama. Iar soţul dumneavoastră este teribil de îndrăgostit de dumneavoastră. Ştiţi, studiez de cinci ani şi încă nu am apărut în public. Dar acum contele Rosek mă va susţine şi cred că voi debuta foarte curînd. Vreţi să veniţi la primul meu spectacol ? Mama îmi spune că trebuie să fiu foarte atentă. M-a lăsat să vin aici, în seara aceasta, numai pentru că veneaţi dumneavoastră. Îmi daţi voie să încep ?

Se îndreptă spre Rosek :

— O, doamna Fiorsen vrea să încep ; un vals de Chopin, te rog. Cel care sună cam aşa...

Gyp se aşeză lîngă Fiorsen şi Rosek începu să cînte, cu ochii pironiţi asupra fetei ; gura lui se destinse, din crisparea de mai înainte, într-un zîmbet dulceag. Daphne Wing stătea cu mîinile împreunate la piept — o statuie de abanos şi de ceară albă. Îşi aruncă chimonoul negru şi în clipa aceea Gyp tresări, cuprinsă de un fior. Această fetiţă comună ştia să danseze ! Fiecare mişcare a membrelor ei rotunde şi flexibile trăda extazul înnăscut, stăpînit de echilibrul sever al unei pregătiri deosebite. „Un porumbel în zbor !“ Faţa ei îşi pierduse obişnuita inexpresivitate sau mai bine zis, acea inexpresivitate căpătase ceva divin, avînd o privire — nu pierdută, ci dusă departe — adecvată dansului. În ochii lui Gyp apărură lacrimile. Era minunat — ca şi cînd un porumbel se avîntă în văzduh înfruntîndu-l, plutind cu aripile întinse spre spate.

Cînd, după dans, fata veni şi se aşeză lîngă ea, Gyp îi strînse mîna care era caldă, dar această mîngîiere era adresată artei şi nu acestei fiinţe mici, transpirate, cu buzele întredeschise gata să primească bomboane.

— O, v-a plăcut ? Îmi pare aşa de bine... Să mă duc acum, să-mi pun rochia roşie ?

Imediat după ce ea plecă, începură comentariile. Cinicul şi întunecatul Gallant asemăna dansul ei cu acela al

unei dansatoare ruse, Napierkowska, pe care o văzuse la Moscova, doar că-i lipsea focul — avea nevoie de o picătură de pasiune. Îi lipsea dragostea! Dragostea! Și deodată Gyp se revăzu în sala de concerte, ascultînd-o pe cealaltă fată cîntînd cîntecul unei inimi zdrobite:

„Sărutul tău, iubito, e o floare
Ce soarbe prospețimi din reci izvoare."

Dragostea! În această casă cu capete de fauni, cu perne moi și cu dansatoare de argint! Dragostea! Se simți deodată cuprinsă de un adînc sentiment de umilire. Ce era ea însăși decît un instrument de desfătare în mîinile unui bărbat? Casa ei ce altceva era decît tot un astfel de loc? Daphne Wing apăru din nou. În timpul dansului, Gyp se uitase la fața soțului ei. Era... Cum se putea oare, să vadă pe chipul lui acea tulburare și ei să nu-i pese? Dacă l-ar fi iubit cu adevărat s-ar fi simțit jignită văzîndu-i tremurul buzelor, dar poate că l-ar fi înțeles și probabil l-ar fi iertat. Acum însă ea nu putea înțelege, nici nu avea ce să-i ierte.

În aceeași noapte, îi șopti:

— Ai prefera ca în locul meu să fie fata aceea?

— Fata aceea! Pe ea aș putea s-o beau dintr-o sorbitură. Dar tu, draga mea Gyp — din tine vreau să beau mereu!

Era oare adevărat? Dacă l-ar fi iubit — ce plăcut ar fi fost să-l audă!

V

GYP VENEA ZILNIC, DIN CE ÎN CE mai des, în contact cu acea lume din înalta societate care ducea viață de boem, cu acel strat social de o ciudată compoziție care îmbrățișa tot ce era mai bun în muzică, poezie și teatru. Simțea că ea nu aparține acestei lumi, și, de fapt, nici chiar Fiorsen, care era un adevărat boem, și care își bătea joc de toți Gallant-ii și Rosek-ii acestei categorii tot așa cum își bătea joc de Winton, de mătușa Rosamund

și de lumea lor. Viața alături de el o făcea pe Gyp să se simtă tot mai departe de acea lume convențională, manierată pe care o cunoscuse înainte de a se căsători cu el, dar căreia — din ziua cînd aflase secretul nașterii sale — simțise că nu-i mai aparține. În realitate, era mult prea impresionabilă și prea înzestrată cu spirit critic pentru a se supune rutinei guvernate de convenționalism ; cu toate acestea, n-ar fi avut niciodată destulă inițiativă pentru a se smulge din ea de bunăvoie. Dezrădăcinată, incapabilă să se atașeze noului mediu și neavînd o legătură spirituală cu soțul ei, se simțea din ce în ce mai singură. Clipe cu adevărat fericite trăia doar atunci cînd era cu Winton sau cînd cînta la pian. Întotdeauna se gîndea la ceea ce făcuse, căutînd să găsească motivul adevărat, profund, care să poată justifica de ce procedase așa și nu altfel. Dar cu cît căuta mai mult, cu atît creștea sentimentul tulburător că se afla într-o cușcă. În ultima vreme veni să se adauge o altă neliniște, mai clară, care o copleșea.

Petrecea multă vreme în grădină, unde pomii își scuturaseră toate florile, liliacul se ofilise, salcîmii înfloriseră iar mierlele tăceau.

Winton care, printr-o cercetare atentă, constatase că între trei și jumătate și șase avea puține șanse să se împiedice de ginerele său, venea aproape în fiecare zi să ia ceaiul și să-și fumeze, în liniște, trabucul pe pajiștea din grădină. Într-o zi stătea acolo cu Gyp cînd Betty le aduse o carte de vizită pe care erau imprimate cuvintele : *„Domnișoara Daphne Wing"*.

— Condu-o te rog, aici și adu niște ceai cu multă pîine prăjită cu unt și bomboane de ciocolată și alte dulciuri, Betty dragă.

Betty, cu acea expresie pe față pe care o căpăta ori de cîte ori i se spunea „dragă", traversă gazonul în timp ce Gyp îi explică tatălui ei :

— Tată, aceasta este mica dansatoare despre care ți-am vorbit. Vei vedea acum ceva desăvîrșit. Numai că va fi îmbrăcată. Ce păcat !

Era îmbrăcată. Într-o rochie de culoarea caldă a fildeșului, strînsă cu o centură din frunze mici, artificiale, cu un șal verde ca iarba, și pe cap cu o cunună din aceleași

frunze verzi, arăta ca o nimfă răsărită dintr-o boltă de verdeață. Deși cam stridentă, era totuși încîntătoare și nici o rochie n-ar fi putut șterge frumusețea chipului ei. Era evident nervoasă.

— O, doamnă Fiorsen, m-am gîndit că nu vă va supăra venirea mea. Am vrut atît de mult să vă revăd! Contele Rosek mi-a spus că și el crede că pot veni. Totul este aranjat pentru debutul meu. O, bună ziua! Cu gura întredeschisă și cu ochii mari, se așeză pe scaunul oferit de Winton. Urmărind expresia lui Winton, lui Gyp îi veni să rîdă. Tata și Daphne Wing!

— Ai mai dansat în ultima vreme în casa contelui Rosek?

— O, da, nu — n-ați — eu... O! Da!

Un gînd străfulgeră prin mintea lui Gyp; „Gustav a mai văzut-o deci și nu mi-a spus!" Dar adăugă imediat:

— Desigur; am uitat. Cînd va fi debutul dumitale?

— Vinerea viitoare. La Octagon. Nu e splendid? Mi-au făcut un angajament atît de bun... Doresc să veniți și dumneavoastră cu domnul Fiorsen!

— Sigur că vom veni. Și tatălui meu îi place dansul; nu-i așa, tată?

— Cînd este bine executat, răspunse Winton cu politețe.

— O, eu dansez bine, nu-i așa doamnă Fiorsen? Vreau să spun că dansez de la vîrsta de treisprezece ani. Sînt pur și simplu îndrăgostită de dans. Cred că și dumneavoastră ați dansa minunat, doamnă Fiorsen. Aveți o siluetă atît de perfectă... Îmi place să vă văd umblînd.

Gyp se înroși.

— Te rog servește o prăjitură, domnișoară Wing — sînt umplute cu zmeură.

Mica dansatoare luă una și o băgă în gură.

— O, dar vă rog nu-mi mai spuneți domnișoară Wing! Spuneți-mi Daphne. Domnul Fior ... toată lumea îmi spune așa.

Conștientă că tatăl ei s-a schimbat la față, Gyp murmură:

— Este un nume drăguț. Nu mai servești altceva? Acestea sînt cu caise.

— Sînt delicioase. Știți, prima mea rochie pe care o voi avea este toată numai flori de portocal ; domnul Fiorsen mi-a dat această idee. Cred că v-a spus. Poate chiar dumneavoastră i-ați sugerat, nu ? Gyp dădu din cap. Contele Rosek spune că toată lumea așteaptă spectacolul meu... Făcu o pauză ca și cum ar fi avut bomboane între dinți și adăugă : Credeți că așa e ?

— Sper că da.

— El susține că sînt ceva cu totul nou. Ar fi bine să se creadă așa ceva. Căci are gusturi deosebite ; la fel și domnul Fiorsen, nu-i așa ?

Dîndu-și seama de ceea ce se ascunde dincolo de fumul trabucului tatălui ei, Gyp dădu iar din cap.

Mica dansatoare își vîrî o bomboană în gură.

— Dovadă că are gust este că s-a căsătorit cu dumneavoastră.

Apoi, dîndu-și seama că ochii lui Winton sînt ațintiți asupra ei se simți puțin stînjenită și spuse :

— O, ce plăcut este aici — ca la țară ! Cred că trebuie să plec ; este ora repetiției. Acum e foarte important pentru mine să nu le neglijez, nu credeți ? Se ridică să plece și Winton se ridică și el. Gyp văzu cum ochii lui Daphne ațintiți asupra mîinii lui rigide, se fac mai mari ; o auzi vorbind cu prudență :

— O, sper... — dar ce anume spera nu se mai auzi.

Gyp stătea nemișcată. Albinele zumzăiau deasupra florilor, porumbeii uguiau printre ramurile copacilor ; soarele îi încălzea genunchii și, prin dantela ciorapilor, picioarele întinse. Vîntul aducea pînă în grădină rîsul servitoarei, mîrîitul cățelușilor care se jucau în bucătărie, împreună cu strigătul îndepărtat al unui lăptar ce trecea pe drum. Totul era liniștit. Dar în inima ei se încrucișau emoții ciudate, sentimente stranii, confuze. Această edificare în ceea ce privește sinceritatea soțului ei venise odată cu o altă revelație. Îi declarase lui Winton că nu vrea să aibă copii. Ea, la a cărei naștere îi murise mama, avea o aversiune mai mult sau mai puțin inconștientă pentru așa ceva. Iar acum era sigură că va avea un copil. Nu ajunsese, și știa că nici nu va ajunge cu soțul ei, la acea legătură spirituală care să-i transforme gîndul maternității

într-o bucurie. Se simțea prinsă în pînza de păianjen a greșelii și a infatuării ei nebunești. Și-a dat seama la cîteva luni după căsătorie, că totul fusese un eșec lamentabil care nu-i mai îngăduia să spere nimic în viitor. E nevoie întotdeauna de cîte o întîmplare neplăcută, neprevăzută pentru ca sufletul chinuit și tulburat să-și dea seama de adevăr. Decepțiile nu sînt binevenite niciodată, nici atunci cînd ți le pricinuiești singur, nici atunci cînd ți le provoacă altcineva. Avusese de gînd să — ce anume ? — să-l salveze pe Fiorsen de sine însuși ! Era ridicol. Reușise doar să se piardă pe sine. Se simțea de pe acum ca într-o închisoare iar cînd va avea un copil se va simți și mai înlănțuită. Pe unele femei, certitudinea că vor avea un copil le liniștește. Gyp era însă opusul lor. Ca să anunțe acest eveniment ar fi fost împotriva dorinței ei, și ar fi însemnat să i se trezească alte sentimente decît cele firești.

Și astfel, în timp ce porumbeii uguiau iar soarele îi încălzea picioarele, ea trecu prin cele mai amare clipe din viață. Mîndria însă îi veni în ajutor. Nimeni nu trebuia să afle — nici chiar tatăl ei care o prevenise atît de vehement ! Cum își așternuse, așa trebuia să doarmă !

Cînd se înapoie, Winton îi zise :

— N-o găsesc deloc fascinantă, Gyp.

— Nu crezi că are niște trăsături perfecte ?

— Vulgare.

— Da, dar această impresie dispare atunci cînd dansează.

Winton se uită la ea printre gene.

— Ce părere are Fiorsen despre ea ?

— Crezi că se gîndește la ea ? Nu știu...

Îi simți expresia încordată, cercetătoare.

— Daphne Wing ! Ei nu, că asta-i bună !

Aceste cuvinte erau întruchiparea indignării și a bănuielii. Fiica lui în pericol din cauza unei femei ca asta !

După plecarea lui, Gyp rămase în grădină pînă la apusul soarelui cînd roua începu să-i pătrundă prin rochia subțire. Se spune că pentru a fi fericit, trebuie să-i faci și pe alții fericiți. Va încerca. Oare Betty — grasă și cu reumatismul ei — se gîndea vreodată la propria sa per-

soană ? Sau mătușa Rosamund, care tot timpul se ocupa de salvarea cîinilor pierduți, a cailor șchiopi și a muzicienilor săraci ? Tata, cu toate calitățile lui de om de lume, nu făcea el oare diverse mici servicii camarazilor de regiment, nu se gîndea totdeauna la ea și la ce-ar putea să-i dăruiască, să-i spună ca s-o bucure ? Să iubești oamenii și să-i faci fericiți ! E oare posibil ? E greu să iubești oamenii, căci ei nu sînt la fel ca păsările, ca animalele și ca florile pe care le iubești cu ușurință, în mod firesc.

Se duse sus și începu să se îmbrace pentru cină. Care dintre rochiile ei îi plăcea lui cel mai mult ? Cea deschisă, de culoarea chihlimbarului, decoltată, sau cea albă, dintr-un material moale, cu dantelă de culoarea cafelei ? Se decise pentru aceasta din urmă. Examinîndu-se atent în oglindă, se cutremură. Curînd această imagine va dispare ; va deveni la fel ca toate acele femei de care se mira cum de aveau curajul să iasă în lume. De ce o femeie trebuie să devină dizgrațioasă pentru ca să poată aduce pe lume o ființă ? Unele femei par mîndre de starea lor. Dar ea, în perioada care va urma, nu va îndrăzni niciodată să se arate în lume.

Isprăvi cu îmbrăcatul și coborî. Fiorsen nu venise. Stătu un timp la fereastră apoi se întoarse, cu un oftat de ușurare, și se duse la masă. Mîncă, avînd tot timpul cățelușii lîngă ea, apoi îi goni din cameră și se așeză la pian. Betty, care avea o slăbiciune pentru Chopin, stătea lîngă ușa ce despărțea sufrageria de dependințe, privind-o pe „scumpa" ei, în rochie albă, cu sfeșnicele aprinse de fiecare parte, în timp ce crinii aceia frumoși, din vaza de alături, răspîndeau un miros plăcut. Cînd una dintre servitoare veni prea aproape, Betty o alungă.

Se făcuse tîrziu. Slugile se culcaseră. Gyp încetase de mult să mai cînte la pian, și, stînd lîngă fereastra cu zăbrele, privea, nemișcată, în întuneric. Era cald — atît de cald încît parfumul florilor de iasomie de-abia putea pluti dincolo de zidul grădinii ! Nici o stea. Întotdeauna păreau să fie atît de puține stele deasupra Londrei... Un zgomot o făcu să se întoarcă. Prin ușa deschisă văzu o siluetă înaltă în camera întunecată. Strigă speriată :

— Tu ești, Gustav ?

El spuse cîteva cuvinte pe care ea nu le putu înțelege. Închise repede fereastra și se duse spre el. Lumina din hol îi cădea pe o jumătate de obraz. Era palid, iar ochii aveau o strălucire stranie ; mîneca hainei era plină de var. Bolborosi cu voce joasă :

— Fantomă mică ! Era pentru prima dată cînd Gyp se afla față în față cu beția. Ce cumplit ar fi dacă l-ar vedea cineva — ce îngrozitor ! Se repezi spre hol ca să închidă ușa ce dădea spre dependințe, dar el o apucă de umăr. Se opri, înghețată de frică, să nu facă vreun zgomot sau să-l trîntească, iar el o apucă și de umărul celălalt, sprijinindu-se de ea. Nu era surprinsă. Se gîndea doar : „Ce să fac ? Cum să-l duc sus fără să știe nimeni ?" Se uită la figura lui — care-i se părea jalnică cu ochii aceia strălucitori și cu acea paloare care te izbea. Îi spuse încet :

— Nu-i nimic. Sprijină-te de mine, ne vom duce sus.

Mai mult decît dezgust, simțea o milă care o înspăimînta. Apucîndu-l de mijloc, se îndreptă cu el spre scări. Numai de n-ar auzi cineva ; de-ar putea să-l ducă sus în liniște ! Și Gyp șopti :

— Nu vorbi, sprijină-te de mine !

Se părea că Fiorsen face un efort extraordinar, suflînd și tuguindu-și buzele cu o expresie care ar fi fost comică dacă situația nu ar fi fost atît de tragică.

Susținîndu-l cu toată puterea, începu să urce scările. Era mai ușor decît își închipuise. Peste palier, în dormitor și pericolul va trece ! Gata ! Iată-l întins pe pat, iar ușa închisă. Pe urmă Gyp începu să tremure atît de tare încît își putea auzi dinții clănțănind. Își văzu imaginea în oglindă. Frumoasa ei dantelă era ruptă, umerii îi erau roșii acolo unde el o strînsese, ținîndu-se să nu cadă. Îmbrăcă un halat și se întoarse la el. Părea căzut într-un fel de amorțeală ; cu mare greutate îl făcu să se ridice sprijinindu-l de tăblia patului și frămîntîndu-și creierii ce să-i dea. Săruri ! Cu siguranță că-i vor face bine. Cînd, în sfîrșit, îl culcă în pat, Gyp rămase în picioare privindu-l ; Fiorsen închisese ochii ; n-ar observa dacă și-ar da drumul la lacrimi. Dar nu va plînge. Nu-i mai rămînea altceva de făcut decît să se culce și ea. Se dezbrăcă și

stinse lumina. Fiorsen începu să sforăie. Cu ochii deschiși în întunericul camerii, Gyp zîmbi. Se gîndea la acele tinere soții, de prin romane, care, roșind, tremurînd, șopteau soților lor la ureche că „aveau ceva — ceva să le spună !"

VI

A DOUA ZI DIMINEAȚĂ UITÎNDU-SE la Fiorsen, care mai era încă scufundat într-un somn adînc, își zise : „Arată la fel". Și deodată, i se păru ciudat că nu fusese, și nu era nici acum, dezgustată de el. Era un sentiment prea profund, și, oarecum, prea natural, pentru a-i putea inspira dezgust. Primi, fără nici un resentiment, această nouă surpriză pe care i-o făcea prin modul lui nesăbuit de a se purta. De fapt, Gyp îi cunoștea de mult această slăbiciune — căci nu se poate să bei fără să te trădezi.

Se strecură ușor din pat, îi adună ghetele și hainele trîntite pe un scaun și le duse în vestiar. Acolo, se apropie de fereastră și, la lumina zorilor, începu să le perie, apoi, fără zgomot se strecură din nou în pat, cu un ac cu ață și cu dantela în mînă. Nimeni nu trebuia să știe ce se întîmplase ; nici măcar el. Pentru un moment uitase de cealaltă problemă atît de importantă. Brusc însă își aduse aminte de ea ca de ceva dezgustător. Atîta timp cît își putea păstra secretul nimeni nu trebuia să afle ceva — iar el cel mai puțin dintre toți.

Dimineața trecu ca de obicei ; dar cînd, la amiază, intră în salonul de muzică, constată că el ieșise în oraș. Era gata să se așeze la masă, cînd servitorea anunță :

— Contele Rosek.

Gyp se sculă, surprinsă.

— Spune-i că domnul Fiorsen nu-i acasă. Dar întreabă-l dacă nu vrea să ia masa și adu și o sticlă de vin alb.

În cele cîteva secunde care trecură pînă cînd acesta să apară, Gyp încercă același sentiment pe care cineva îl are atunci cînd intră într-o livadă unde paște un taur.

Nici chiar cei mai severi critici ai lui Rosek nu-l puteau acuza de lipsă de tact. Sperase să-l vadă pe Gustav și era foarte amabil din partea ei că-l invita la masă.

Părea să fi renunțat la încorsetare și la unele din privirile sale insolente. Fața îi era ușor bronzată ca și cînd își făcuse cura obișnuită de aer și de soare. În timpul discuției evită acele cinice subînțelesuri, aprecie „casa ei încîntătoare", vorbi cu căldură despre artă și muzică. Lui Gyp niciodată nu-i displăcuse mai puțin ca acum. După ce mîncară, trecură prin grădină și se duseră în salonul de muzică unde Rosek se așeză la pian. Avea tușeul acela profund și mîngîietor propriu unor degete de oțel modelate de o îndelungă pasiune pentru tonuri. Gyp se așeză pe divan. Aici nu era în raza privirilor lui așa că-l putu examina în voie. Cînta *Scene pentru copii* de Schumann. Cum se putea ca cineva care izbutea să cînte astfel, să aibă intenții rele ? Și dintr-o dată spuse :

— Conte Rosek !

— Da, doamnă...

— Vrei să-mi spui de ce-ai trimis-o ieri aici pe Daphne Wing ?

— Eu ?

— Da.

Se răsuci pe scaunul de la pian și o privi drept în ochi.

— Pentru că mă întrebați, m-am gîndit că ar trebui să știți că Gustav se vede destul de des cu ea.

Îi dăduse exact răspunsul pe care îl bănuia.

— De ce-ar trebui să mă afecteze asta ?

Se ridică și-i spuse liniștit :

— Sînt încîntat că nu vă afectează.

— De ce încîntat ?

Se ridicase și ea. Deși nu era cu mult mai înalt decît ea, Gyp își dădu seama cît era de solid, ce putere se ascundea sub hainele sale spilcuite și cîtă perfidie i se citea pe chip. Inima îi bătu repede.

Veni spre ea.

— Îmi pare bine că înțelegeți că s-a terminat cu Gustav — că s-a sfîrșit. Se opri, dîndu-și seama că o luase pe un drum greșit, neștiind exact unde-l va duce. Gyp zîmbi doar. El se aprinse la față.

— Gustav este ca un vulcan care se stinge repede. Vedeți, eu îl cunosc. Ar fi mai bine să-l cunoașteți și dumneavoastră.

— De ce ?

Răspunse printre dinți :

— Ca să nu vă pierdeți vremea cu el ; vă așteaptă dragostea.

Gyp zîmbi iar.

— Din dragoste pentru mine l-ai îmbătat noaptea trecută ?

— Gyp ! șopti Rosek. Gyp se întoarse spre el ; stătea între ea și ușă. — Niciodată nu l-ai iubit ! Asta-i scuza mea ! I-ai dat și așa foarte mult — mai mult decît merită. Ah ! Dumnezeule ! Sînt torturat de tine ; ai pus stăpînire pe inima mea !

Se făcu dintr-o dată palid, numai ochii îi străluceau. Lui Gyp i se făcu frică, și, pentru că-i era frică, se străduí să-și păstreze calmul. Dacă ar fugi brusc pe ușa care dădea în mica alee din grădină ? Simțea că omul acesta încerca să-i înfrîngă rezistența prin intensitatea privirilor — parcă printr-un fel de hipnotism, știind că o înspăimînta. Nu-și dădea seama exact dacă el se mișcase din loc, dar i se părea că se apropie de ea cu fiece clipă. Avea oribila senzație că brațele lui Rosek o și cuprinseseră.

Reuși să se smulgă de sub focul privirilor lui și deodată fu frapată de părul său ondulat. Sigur — nu încăpea îndoială, era ondulat cu fierul ! Aproape imperceptibil, îi scăpară cuvintele : *„Une technique merveilleuse !“* [1] Expresia ochilor lui se schimbă și buzele i se întredeschiseră. Gyp străbătu camera și puse mîna pe sonerie. Îi trecuse toată spaima. Fără să mai spună nici un cuvînt, Rosek se întoarse și ieși în grădină. Îl văzu traversînd peluza. Îl învinsese prin singurul lucru în fața căruia nici pasiunile cele mai violente nu pot rezista — ridiculizarea. Era oare cu putință să se fi speriat astfel încît aproape să-i cedeze în această încleștare, să fi fost aproape dominată de acest bărbat — în propria sa casă, cu servitoarele alături, gata oricînd să o apere ?

[1] O tehnică minunată (fr.).

În grădină se simțea prima căldură adevărată de vară. Mijlocul lunii iunie al unui an cu o vreme frumoasă — cu aerul plin de zumzet și miresme.

Stînd la umbră, în timp ce cățelușii se tăvăleau și se repezeau unul asupra celuilalt, Gyp scruta tot ce intra în raza privirii ei, pentru a-și găsi un punct de sprijin, ca și cum totul în jur nu era decît o ceață fierbinte și grea în care lucrurile se topeau iar ea trebuia să le țină la distanță numai din mîndrie și din voința de a nu țipa trădîndu-se că se zbătea și că-i era teamă.

În dimineața aceea, plecînd de acasă, Fiorsen o luă pe jos pînă cînd întîlni un taxi. Rezemîndu-se de spetează, își aruncă pălăria alături și-i spuse șoferului să meargă repede, la voia întîmplării. Asta era unul din obiceiurile pe care le avea atunci cînd nu se simțea în apele sale. Legănarea mașinii îl calma. Și în această dimineață avea nevoie de așa ceva. Faptul că se trezise în patul său fără să-și amintească în ce fel ajunsese acolo, nu era ceva nou pentru el, cum dealtfel nu este pentru mulți bărbați la vîrsta de douăzeci și opt de ani, dar era ceva nou de la căsătoria lui încoace. Dacă și-ar fi amintit cîtuși de puțin, s-ar fi simțit mai liniștit. Dar nu-și putea aduce aminte decît că stătuse în întunericul salonului și că văzuse silueta, ca de fantomă, a lui Gyp, aproape de el. Era oarecum speriat și cînd era speriat — ca cei mai mulți oameni — se simțea prost.

Dacă ea ar fi semănat cu alte femei în tovărășia cărora gustase din fructul plăcerii, n-ar fi îndurat această grea umilință. Dacă ar fi fost ca ele, „ar fi terminat" de mult cu ea, așa cum spusese Rosek. Dar el știa destul de bine că nu „terminase". Se putea îmbăta, se putea destrăbăla în orice chip, dar Gyp rămînea bine înfiptă în ființa lui. Forța ei stătea în indiferență, acesta era secretul magnetismului ei. El simțea în Gyp, acea înțelegere misterioasă pentru tot ce este firesc, care o ajuta să-și păstreze un ușor zîmbet — zîmbetul imperceptibil al pădurilor și cîmpiilor în timpul zilei și al nopții, indiferența de nepătruns, blîndă și vibrantă a florilor și a copacilor, a rîurilor, a stîncilor, a cîntecului păsărilor și a eternului mur-

mur de sub soare și stele. Ochii ei întunecați, puțin surîzători îl fermecaseră, și-l făceau să simtă o sete de nepotolit. El era o fire dintre acelea care, aflîndu-se într-o dificultate morală, se opresc brusc, caută calmante, încearcă să vindece prin excese egoismul rănit — un fel de copil răsfățat, cu desperările și cu patosul inerent, cu acel ceva care repugnă și în același timp atrage, proprii unei astfel de firi. Dorise luna de pe cer, iar acum cînd o avea, nu știa ce să facă cu ea, și deși o ținea cu toată puterea, avea totuși senzația că se depărtează din ce în ce mai mult. Eșecul în încercarea de a se apropia spiritual de ea îl scotea din minți. Numai munca îl mai ajuta să se poată stăpîni. Pentru că muncea din greu, dar simțea că lipsește ceva chiar și în munca lui. Avea toate calitățile ca să reușească, afară doar de suportul moral, singurul care-i putea asigura — după părerea lui — culmea, gloria ce i se cuvenea. Deseori rămînea surprins și nemulțumit cînd afla că un confrate de-al său era mai apreciat decît el.

În mașină Fiorsen începu să mediteze :

— „Oare noaptea trecută am făcut ceva care s-o fi șocat ? De ce n-am așteptat-o azi-dimineață să aflu cît de rău m-am purtat ?“ Zîmbi strîmb — căci nu era „punctul lui tare“ să constate ceea ce nu-i convenea. Ca întotdeauna, căuta și acum un țap ispășitor și gîndul i se opri la Rosek. Ca majoritatea egoiștilor cărora le plac femeile, Fiorsen nu avea mulți prieteni. Între aceștia, Rosek era cel mai constant. Dar chiar și pentru el, Fiorsen nutrea uneori disprețul și teama pe care un om cu un temperament mai nestăpînit, dar cu orizonturi mai largi le are pentru cineva mai puțin talentat, dar cu mai multă voință. Se purta cu el cum se poartă un copil capricios cu dădaca lui ; dar avea nevoie de el ca de un protector cu buzunarele doldora de bani.

„Blestematul de Paul ! se gîndi. Trebuie să știe — sigur că știe — că coniacul lui se bea ca apa. A văzut că făceam o prostie ! Dar își făcea jocul. Unde m-am dus după aceea ? Cum am ajuns acasă ? Am jignit-o pe Gyp ? Dacă servitorii m-au văzut — asta trebuie s-o fi deranjat îngrozitor !“ Fu din nou cuprins de teamă. Fiorsen n-o cunoștea ; niciodată n-a știut ce gîndea ori ce simțea

ea, niciodată n-a știut nimic despre ea. Nu era cinstit ! El nu se ascunsese niciodată de ea. Se dezvăluia ca natura ; o lăsa să vadă totul. Ce făcuse oare ? Dimineața servitoarea se uitase foarte ciudat la el. Îi spuse brusc șoferului : Bury Street, în St. James. În orice caz aici putea să afle dacă Gyp fusese pe la tatăl ei. Înainte ca mașina să ajungă pe străduță se răzgîndise de mai multe ori ; o ușoară transpirație îi apăru pe frunte în timp ce aștepta să i se deschidă.

— Doamna Fiorsen este aici ?

— Nu, domnule.

— N-a fost în această dimineață ?

— Nu, domnule.

Alungă imediat gîndul că ar trebui poate să dea o oarecare explicație întrebărilor sale și, după ce se urcă din nou în mașină, ceru să fie dus în Curzon Street. Dacă nu s-a dus nici la „acea mătușă Rosamund", totul este în regulă — căci nu mai avea la cine se ducă. Nu fusese nici aici. Răsuflînd ușurat, simți că-i este foame. Se va duce la Rosek să împrumute bani ca să plătească mașina și va mînca acolo. Rosek nu era acasă. Va trebui deci să se ducă acasă ca să-și poată plăti mașina. Șoferul începu să se uite la el cam dubios, ca și cînd își făcea gînduri în legătură cu plata cursei.

Cînd trecu pe sub bolta de nuiele, Fiorsen se întîlni cu un bărbat cu un plic mare în mînă.

Gyp stătea la biroul ei adunîndu-și taloanele în carnetul de cecuri. Nu se întoarse.

— E ceva de mîncare ? întrebă Fiorsen.

Gyp se întinse după sonerie. Era tare deprimat. Ar fi fost gata s-o ia în brațe și să-i spună : „Iartă-mă, micuța mea Gyp, îmi pare rău !"

Betty veni la apelul soneriei.

— Te rog, adu ceva de mîncare pentru domnul Fiorsen.

O auzi pe această femeie voinică pufnind în timp ce ieșea. Ea era unul din motivele ostracizării lui. Spuse iritat :

— Ai vrea să ai un soț care ar muri dacă ar veni după ora mesei ?

Gyp îi întinse carnetul de cecuri. El citi pe talon :

„Travers și Samborn, croitori. Plătit cincizeci și patru de lire, trei șilingi, șapte penî".

Obrazul lui Fiorsen căpătă o culoare care arăta că se simțea jignit în amorul său propriu.

— Ai plătit ? Nu e treaba ta să-mi plătești notele.

— Omul care a venit a spus că dacă nu i se va plăti nici de data asta, te va da în judecată. Eu cred că este nedemn să datorezi bani. Mai ai și alte datorii ?

— Nu sînt obligat să-ți spun.

— Eu trebuie să țin casa și să plătesc servitorii și vreau să știu cum stau. Nu am de gînd să mă îndatorez.

Figura ei avea o asprime pe care el n-o cunoștea. Era cu totul altă Gyp decît cea pe care o văzuse ieri la aceeași oră — cînd era încă în depline facultăți mintale și vorbise cu ea. Această nouă revoltă îl aținta într-un mod ciudat, își simțea vanitatea rănită, îi inspira o teamă ciudată, dar în același timp îl emoționa. Spuse dulceag :

— Banii ! Fie ei blestemați ! Sărută-mă !

— Este o copilărie să blestemi banii. Voi cheltui tot venitul pe care-l am ; dar nimic mai mult și în nici un caz nu-i voi cere nimic tatei.

El se trînti într-un fotoliu.

— Ho ! Ho ! Ce virtute !

— Nu — mîndrie.

Ripostă posomorît :

— Deci nu ai încredere în mine. Nu crezi că pot cîștiga oricît de mult vreau — chiar mai mult decît ai tu — și oricînd ? Niciodată n-ai crezut în mine !

— Cred că tu cîștigi acum tot atît de mult cît vei cîștiga probabil întotdeauna.

— O ! Crezi asta ! Bine ! N-am nevoie de banii tăi !

— Ssst !

Se întoarse. Văzu servitoarea stînd în pragul ușii.

— Vă rog, domnule, șoferul întreabă dacă se poate să-i plătiți sau mai aveți nevoie de el? Doisprezece șilingi.

Fiorsen se uită lung la ea într-un fel care — cum spuneau adesea servitoarele — te face „să te simți o proastă".

— Nu, plătește-i.

Fata aruncă o privire spre Gyp și răspunse: „Da, domnule", apoi ieși.

Fiorsen rîse. Era caraghios ca toate acestea să se întîmple imediat după declarația pe care o făcuse.

— Asta a fost bună, nu-i așa, Gyp?

Dar chipul ei rămase ca de piatră; și, fiindcă știa că pe ea o iritau situațiile ridicole chiar mai mult decît pe el, se simți din nou cuprins de teamă. Ceva era schimbat. Da; într-adevăr ceva se schimbase.

— Te-am jignit seara trecută? Gyp ridică din umeri și se duse la fereastră. Se uită la nevastă-sa pe furiș, apoi întorcîndu-se brusc, trecu pe lîngă ea și ieși în grădină. Imediat, din salonul de muzică, i se auzi vioara răsunînd furios în toată grădina.

Gyp asculta zîmbind amar. Acum și banii! Dar ce importanță mai avea? Și așa nu mai putea să iasă din situația în care se afla. Niciodată nu va mai putea să iasă. Deseară o va săruta și ea va trebui să se prefacă iarăși că totul este bine. Și așa va fi mereu! Dar era greșeala ei! Luînd doisprezece șilingi din portofel, îi puse deoparte pe birou ca să-i dea servitoarei. Deodată se gîndi: „Poate că se va plictisi de mine. Numai de s-ar plictisi!" Parcursese un drum lung, cel mai lung de pînă acum.

VII

CEI CARE ȘTIU CUM SE ÎNTÎMPLĂ atunci cînd ești abătut, cînd ți se pare că pînzele unei corăbii coboară nepăsătoare și speranța unei salvări piere pe zi ce trece, vor putea înțelege ceva din viața pe care Gyp începu s-o trăiască. Căci și tristețea are un sfîrșit. O femeie tînără de douăzeci și trei de ani, care, făcînd o greșeală căsătorindu-se, nu poate învinui pe nimeni decît pe ea însăși, nu mai poate aștepta nici un sfîrșit, decît doar dacă ar fi o femeie de modă nouă, ceea ce Gyp nu era. Hotărîtă să nu-și recunoască eșecul și să nu spună

nimănui că va avea un copil, continuă să se ascundă pînă și de tatăl ei. Față de Fiorsen, reuși să se poarte ca de obicei, făcîndu-i viața ușoară și plăcută — cîntînd pentru el, hrănindu-l, răspunzînd dorințelor sale amoroase. Ar fi fost o prostie să se considere o martiră! Zbuciumul pe care reușea să și-l ascundă era mai profund — ținea de spirit; era descurajarea celui care și-a tăiat singur aripile.

Cît despre Rosek, se purta cu el ca și cînd scena aceea n-ar fi avut niciodată loc. Ideea de a apela la soțul ei atunci cînd se afla într-o situație dificilă dispăruse din noaptea în care venise acasă beat. Tatălui ei nu îndrăznea să-i spună nimic. Dar era totdeauna în gardă, știind că Rosek nu o va ierta pentru faptul că-l pusese atunci într-o situație ridicolă. Insinuările lui în legătură cu Daphne Wing și le scosese din minte, ceea ce n-ar fi reușit niciodată dacă l-ar fi iubit pe Fiorsen. Își făcuse un adevărat ideal din mîndrie și devenise slujitorul ei credincios. Numai Winton, și poate și Betty, ar fi putut să afirme că nu era fericită. Irresponsabilitatea lui Fiorsen în privința banilor n-o necăjea prea mult, pentru că ea era cea care plătea tot ce se cheltuia în casă — chiria, salariile, mîncarea și rochiile ei — și pînă acum se descurcase bine; ceea ce făcea el în afară de casă, n-o interesa.

Vara trecu destul de greu pînă se terminară concertele și era de presupus că va fi imposibil pentru ea să mai rămînă în Londra. Dar pe Gyp o îngrozea gîndul plecării. Voia să stea liniștită în căsuța ei. Tocmai această dorință o determină să-i spună lui Fiorsen într-o noapte secretul ei. Obrajii lui albi și scofîlciți din pricina șederii prea îndelungate la Londra căpătară o tentă ciudată de roșu închis; se sculă și se uită cu ochii mari la ea. Gyp făcu un gest involuntar.

— Nu e nevoie să te uiți așa la mine. Este adevărat.

El își apucă fruntea cu mîinile și izbucni:

— Dar nu-mi trebuie; nu-l vreau — să mi-o desfigureze pe draga mea Gyp! Apoi se apropie de ea și adăugă cu o figură speriată: „Nu-l vreau; mi-e teamă de el. Nu vreau să ai acest copil".

Gyp se simți cuprinsă de aceeași senzație, ca atunci cînd îl văzuse beat, rezemat de perete — mai degrabă milă decît dispreț pentru purtarea lui copilărească. Și luîndu-l de mînă, îi zise :

— Nu-i nimic, Gustav. N-o să te supăr. Cînd voi începe să mă fac urîtă, voi pleca cu Betty pînă cînd totul va trece.

Se lăsă în genunchi în fața ei.

— O, nu ! O, nu ! O, nu ! Frumoasa mea Gyp !

Iar Gyp stătea ca un sfinx, încremenită de teamă ca nu cumva să-i scape și ei de pe buze aceleași cuvinte : „O, nu !“

Ferestrele erau deschise și în cameră intraseră fluturi de noapte. Unul se așezase pe hortensia de pe consola căminului. Gyp se uita la acea vietate albă, moale și pufoasă al cărei cap mic, ca de bufniță în miniatură, se vedea pe fondul albăstrui al petalelor ; se uită la plăcuțele de ceramică purpuriu-cenușii ale podelii și la stofa rochiei ei, în lumina estompată a lampadarelor. Și toată dragostea ei pentru frumos se revoltă, trezită de amintirea cuvintelor lui : „O, nu !“ Nu peste mult va fi urîtă, va avea dureri, și poate va și muri din cauza asta, așa cum murise și mama ei.

În noaptea aceea și toată ziua următoare, Gyp fu preocupată să urmărească reacțiile lui Gustav după tulburarea pe care i-o pricinuise vestea dată de ea. Cînd în cele din urmă își dădu seama că trebuia să se supună naturii, Fiorsen începu să evite tot ce-i putea aminti de asta. Ea avu grijă să nu-i sugereze ideea plecării în vacanță fără ea. Dar cînd el plecă la Ostende — împreună cu Rosek — Gyp se simți foarte liniștită. Să rămînă în casă fără acea prezență stranie și dezordonată ! Trezindu-se a doua zi dimineață într-o liniște înăbușitoare, nu reuși deloc să se convingă că-i simțea lipsa. Nu era chinuită nici de golul, nici de durerea pe care ți le lasă plecarea cuiva ; simțea doar cît de plăcut și de liniștit era să stea întinsă, singură. Nu se dădu jos din pat pînă tîrziu. Era o adevărată plăcere să stai așa și să dormitezi cu fereastra și cu ușa larg deschise, în timp ce cățelușii intrau și ieșeau, să asculți uguitul porumbeilor și zgo-

metul înde'ă tat al mașinilor și să te știi din nou stăpînă pe sufletul și pe trupul tău. Acum, după ce-i spusese lui Fiorsen, nu mai dorea să păstreze secretul față de nimeni. Îi telefonă tatălui ei spunîndu-i că e singură.

Winton nu plecase din oraș. Între cursele din Good Wood și Doncaster nu mai era nici un eveniment care să-l intereseze ; în această perioadă a anului nu se putea călări, așa că prefera să stea la Londra. August era pentru el cea mai plăcută dintre toate lunile petrecute la oraș : clubul era gol și putea să stea acolo fără să-l țină de vorbă vreun bătrîn plictisitor. Micul Boncarte, maestrul de scrimă, era întotdeauna liber pentru o partidă. Winton învățase de mult să mînuiască floreta cu mîna stîngă la fel ca și cu dreapta ; băile turcești din Jermyn Street erau cam goale fără clienții lor aleși ; putea să facă o plimbare pînă în Covent Garden, să cumpere un pepene și să-l ducă acasă fără să se întîlnească cu nimeni decît cel mult cu vreo „prințesă" de cea mai joasă speță din Piccadilly ; în nopțile calde putea să cutreiere străzile sau parcurile, fumîndu-și trabucul, negîndindu-se la ceva precis, evocînd doar amintiri șterse. Fu o adevărată încîntare să afle că fiica lui era singură și liberă, fără individul acela. Unde să ia masa cu ea ? Doamna Markey era în vacanță. De ce să nu se ducă la Blafard ? Nu era prea elegant, dar era liniștit — camere mici — și destul de răcoare. La Blafard !

Cînd ea ajunse în Bury Street, el era gata, nerăbdător ca un școlar care așteaptă să fie scos la plimbare. Ce frumoasă era — deși palidă — cu ochii ei mari, cu zîmbetul ei ! Și îndreptîndu-se grăbit spre mașina cu care venise ea, spuse :

— Nu coborî, urc și eu — cinăm la Blafard, Gyp — vom petrece o seară în oraș !

Ce plăcut fu pentru el să intre pe urma ei în acel mic restaurant : și trecînd prin încăperile joase tapetate cu roșu, să-i facă pe consumatori să întoarcă iute capul și să se uite cu invidie. O așeză într-un colț mai retras, lîngă o fereastră, de unde putea vedea lumea și putea să fie văzută. Winton dorea chiar să fie văzută, în timp ce el se așeză cu spatele ca să nu i se observe decît puțin

tîmplele cărunte. Nu se simțea deranjat de „hiviți și amoriți" care, cu fețele strălucitoare de căldură, sorbeau cu zgomot șampania. În taină, retrăia un moment din trecut, cînd, chiar în acest colț, tot într-o seară, luase masa cu mama ei. Atunci, el fusese acela care înfruntase tot iar ea stătuse cu spatele ca să fie ferită de privirile indiscrete ale celor din jur. Dar despre acest amănunt nu-i pomeni nimic lui Gyp.

Vestea o primi cu expresia pe care Gyp o cunoștea atît de bine — strîngînd buzele și privind puțin în sus.

— Cînd ? întrebă el.

— În noiembrie.

— Aceeași lună ! Întinzînd brațul peste masă, îi luă mîna și i-o strînse.

— Va fi bine, copila mea ; sînt bucuros.

Ținîndu-i strîns mîna, Gyp murmură :

— Eu nu sînt, dar nu-mi va fi teamă — îți promit.

Nici unul nu se amăgea. Dar se pricepeau să se prefacă amîndoi că-s liniștiți. Și în afară de asta, petreceau „o seară în oraș" — prima de la căsătoria ei. După remarca : „Deci el a plecat la Ostende ?" și în gînd : „A făcut-o lată" nu mai urmă nici o aluzie la Fiorsen, și vorbiră despre cai, despre Mildenham — lui Gyp i se păreau ani de cînd nu mai fusese pe acolo — despre micile ei escapade ștrengărești. Pe urmă Gyp, uitîndu-se la el într-un fel puțin ironic, îl întrebă :

— Cum arătai cînd erai copil, tată ? Mătușa Rosamund spune că, uneori, te înfuriai încît nimeni nu se putea apropia de tine. Mai spune că tot timpul te urcai prin copaci, că trăgeai cu praștia sau stăteai la pîndă și că niciodată nu spuneai nimănui ce nu voiai. Nu te-ai îndrăgostit nebunește de guvernanta ta ?

Winton zîmbi. Domnișoara Huntley ! Cu părul castaniu și buclat, cu ochii albaștri, cu rochiile ei fascinante !

— Da, da. Zău, ce mult a trecut ! Pe urmă plecarea tatălui meu în India. Nu s-a mai întors niciodată ; a fost ucis în prima campanie afgană. Cînd mă îndrăgosteam, mă îndrăgosteam cu adevărat. Dar eu nu simțeam ca tine — nu am fost nici pe jumătate atît de sensibil ca tine ; nu ți-am semănat deloc, Gyp.

Şi urmărind-o cum se uita după chelneri, cu o privire absentă, fără nici o ţintă precisă, dar conştientă de tot ce se petrecea în jur, Winton se gîndi : „Este cea mai frumoasă fiinţă din lume !“

— Ei, întrebă el — ce-ai vrea să facem acum — să mergem la teatru sau la un spectacol de varietăţi ?

Gyp clătină din cap. Era prea cald. N-ar fi mai bine să se plimbe cu maşina şi apoi să stea poate în parc ? Se întunecase şi atmosfera nu era prea încărcată — mirosul proaspăt al pomilor din parcuri şi din pieţe se amesteca cu cel de praf şi benzină. Ca şi în seara aceea de demult Winton porunci şoferului : „Knightsbridge Gate“. Odinioară mersesera cu o trăsură şi aerul rece al nopţii le izbea feţele ; acum, erau într-un taxi avînd în faţă ceafa unui necunoscut. Coborîră din maşină şi traversară Row ; merseră printre copaci pînă la capătul lui Long Water. Acolo, se aşezară unul lîngă altul pe două scaune peste care Winton îşi aşternu haina. Nu căzuse încă roua şi frunzele copacilor păreau încremenite în aerul cald şi parfumat. Siluetele altor perechi, mai întunecate decît întunericul, se profilau tăcute pe fondul copacilor sau pe iarbă. Din ţigara lui Winton fumul se ridica în rotocoale. Visa. Un scrum greu se desprinse şi căzu. Ridică mîna să-l scuture. Gyp îi şopti încet la ureche :

— Nu e plăcut şi cald şi minunat întunericul ?

Winton se înfioră.

— Grozav ! Dar mi s-a stins ţigara şi nu mai am chibrituri.

Gyp îşi strecură braţul pe sub al lui.

— Toţi aceşti îndrăgostiţi, întunericul şi freamătul — fac ca atmosfera să aibă ceva deosebit. Nu simţi ?

O adiere de vînt înfioră frunzele ; o clipă, noaptea păru plină de şoapte ; apoi se auzi un chicotit strident.

Gyp se ridică.

— Acum simt roua, tată. Putem să ne plimbăm ?

Vraja se topise ; noaptea devenise din nou o noapte londoneză obişnuită ; parcul, un teren acoperit cu pietriş şi cu iarbă pîrjolită ; oamenii din jur, doar nişte funcţionari şi vînzătoare care se plimbau.

VIII

SCRISORILE LUI FIORSEN ERAU O dovadă că Gyp îi lipsea teribil ; dar părea că se distrează cum nu se poate mai bine. Avea nevoie de bani, dar nu-i spunea cum îi cheltuieşte. Dintr-un cont care era mereu în scădere, ea îi trimitea totuşi mandate ; aceasta era şi vacanţa ei şi-şi putea permite să şi-o plătească. Deci caută un magazin unde să vîndă nişte bijuterii şi banii pe care îi obţinu îi trimise lui. Putea astfel să mai aibă încă o săptămînă de vacanţă.

Într-o seară se duse cu Winton la Octagon unde Daphne Wing mai dădea spectacole. Aducîndu-şi aminte cît de încîntată fusese această fată în grădina ei, îi scrise a doua zi invitînd-o să ia masa cu ea şi să petreacă o după-amiază împreună.

Domnişoara Daphne Wing veni, fără să se lase prea mult rugată ; palidă, moleşită, într-o rochie de mătase Liberty, cu o pălărie mare de pai cu borurile lăsate în jos. După ce mîncară se aşezară în partea cea mai umbrită a grădinii, Gyp într-un fotoliu de trestie iar Daphne Wing pe nişte perne puse direct pe iarbă. După ce termină cu exclamaţiile de teatrală admiraţie, îşi descărcă sufletul, fără nici o sfială. Iar pe Gyp — care asculta cît se poate de atent — o încînta descoperirea unei astfel de existenţe atît de diferită de a ei.

— Desigur că nu am de gînd să stau în casa părintească mai mult decît trebuie ; numai că nu are rost să porneşti în viaţă — această expresie o folosea des — pînă nu ştii în ce situaţie te afli. În profesia mea trebuie să ai multă grijă. Bineînţeles că lumea are o impresie mult mai rea decît e în realitate ; şi tata uneori se înfurie. Dar ştiţi, doamnă Fiorsen, este îngrozitor să stai cu părinţii. La noi se mănîncă multă carne de oaie — ştiţi ce înseamnă carnea de oaie — este de-a dreptul îngrozitor să-i simţi mirosul pînă în dormitor, mai ales cînd este foarte cald. Şi apoi nici nu am unde să exersez. Ce mi-aş dori, ar fi o garsonieră. Ar fi minunat, undeva în josul fluviului, sau aici, mai sus, lîngă dumneavoastră. Ar fi într-adevăr minunat. Ştiţi, am început să fac economii.

Îndată ce strîng două sute de lire, o voi lua din loc. Ceea ce-mi închipui eu că trebuie să fie teribil de plăcut, ar fi să inspiri pe pictori și pe muzicieni. Nu vreau să fiu ani de-a rîndul doar un „număr" obișnuit de balet și atît ; vreau să fiu ceva cu totul aparte. Dar mama este atît de absurdă în ceea ce mă privește ; crede că n-ar trebui să risc în nici un fel. Nu voi progresa niciodată în felul acesta. Este atît de plăcut să stau de vorbă cu dumneavoastră, doamnă Fiorsen, pentru că sînteți destul de tînără ca să înțelegeți ce simt eu ; și sînt sigură că nu vă veți mira niciodată de nimic. Cît despre bărbați : credeți că e mai bine să te măriți sau e mai bine să ai un iubit ? Se spune că nu poți fi o artistă perfectă pînă ce nu ai simțit pasiunea. Dar dacă te căsătorești, asta înseamnă din nou carne de oaie și poate și copii, sau poate să nimerești prost. Uf ! Dar, pe de altă parte, nu vreau să fiu o destrăbălată. Nu-mi plac oamenii destrăbălați — pur și simplu nu-i suport. Ce credeți ? Este teribil de greu, nu-i așa ?

Gyp, foarte serioasă, îi răspunse :

— Astfel de probleme se rezolvă de la sine. Nu mi-aș bate capul dinainte.

Daphne Wing își îngropă și mai mult bărbia în mîini.

— Da, și eu m-am gîndit tot așa ; desigur că acum aș putea să fac ori una ori alta. Dar, vedeți, pe mine nu mă interesează decît oamenii deosebiți. Sînt sigură că am să mă îndrăgostesc numai de un bărbat cu adevărat deosebit. Asta este dealtfel ceea ce ați făcut și dumneavoastră — nu-i așa ? — așa că trebuie să mă înțelegeți. Cred că domnul Fiorsen este un om cu totul deosebit.

Lumina soarelui străpunsese desișul, și Gyp îi simți dintr-o dată căldura pe ceafă, deasupra gulerului bluzei. Continua să se uite serioasă la Daphne Wing.

— Bineînțeles că mama s-ar supăra dacă i-aș pune o astfel de întrebare și nu știu cum ar reacționa tata. Și totuși este o chestiune importantă, nu-i așa ? Poți porni, chiar de la început, pe un drum greșit ; iar eu vreau să reușesc cu orice preț. Îmi ador pur și simplu meseria. Nu vreau ca dragostea să-mi stea în drum ; vreau să-mi fie de ajutor, înțelegeți ? Contele Rosek spune că dansului

meu îi lipsește pasiunea. Aș vrea să-mi spuneți și dumneavoastră dacă este așa. Pe dumneavoastră v-aș crede.

Gyp clătină din cap.

— Nu știu să fac astfel de aprecieri.

Daphne Wing se uită la ea cu reproș.

— O, nu cred asta ! Dacă aș fi bărbat m-aș îndrăgosti nebunește de dumneavoastră. Am un nou dans în care interpretez rolul unei nimfe urmărite de un faun ; este atît de greu să-ți închipui că ești o nimfă cînd știi că de fapt faunul nu este decît partenerul de dans. Credeți că ar trebui să pun pasiune în asta ? Știți, se spune că atunci cînd dansez, parcă aș vrea să-mi iau zborul ; dar ar fi mult mai subtil, nu-i așa, dacă aș putea să sugerez că vreau să fiu prinsă ? Nu credeți ?

Gyp spuse brusc :

— Da, cred că ar fi mai bine dacă te-ai îndrăgosti.

Buzele domnișoarei Daphne se întredeschiseră ușor ; făcu ochii mari și spuse :

— M-ați speriat cînd ați spus asta. Aveați o privire atît de încordată...

Într-adevăr, în sufletul lui Gyp se aprinsese o flacără. Această discuție prostească și placidă despre dragoste o revolta. Ea nu voia să iubească ; dăduse greș cînd se îndrăgostise. Dar indiferent de ceea ce înseamnă dragostea, nu suporta să vorbească despre ea. Cum era oare posibil ca această fată de mahala, să emoționeze atît de mult atunci cînd se înălța pe vîrful picioarelor ?

— Știți ce m-ar delecta cu adevărat ? continuă Daphne Wing : Să dansez aici, într-o seară, în fața dumneavoastră. Trebuie să fie minunat să dansezi în aer liber ; iarba aici este frumoasă și deasă. Numai că mă gîndesc că servitorii vor fi, poate, scandalizați. Camerele lor dau în această parte a grădinii ? Gyp clătină din cap în semn negativ. — Aș putea să dansez acolo în fața ferestrei salonului. Numai dacă ar fi o noapte cu lună. Aș putea veni într-o duminică. Am un dans în care sînt o floare de lotus — asta ar merge splendid aici. Apoi am un dans pe muzică de Chopin, tocmai potrivit pentru o noapte cu lună. Aș putea să-mi aduc costumele și să mă schimb în salonul de muzică, nu-i așa ? Se așeză, cu picioarele încrucișate

și uitîndu-se la Gyp își împreună mîinile : — O, aș putea ?

Dorința de a-i face plăcere, ciudățenia acestei propuneri și plăcerea sinceră de a o vedea pe fată dansînd o făcură pe Gyp să spună :

— Bine ; duminica viitoare.

Daphne Wing se ridică, se repezi la ea și o sărută. Buzele îi erau moi și ea mirosea a floare de portocal ; dar Gyp se feri ușor — nu suporta asemenea manifestări. Jenată, Daphne își plecă încet capul și spuse :

— Erați atît de drăguță ; nu am putut rezista.

Gyp o strînse de mînă arătîndu-și părerea de rău.

Intrară în casă, ca să repete puțin la pian muzica pentru cele două dansuri ; imediat după aceea Daphne Wing plecă încărcată de bomboane și plină de speranțe.

Duminica următoare sosi foarte punctuală la ora opt, avînd în mînă o geantă de in verde în care-și aducea costumele. Era evident puțin speriată. Salata de raci, vinul și piersicile îi redară însă curajul. Mîncă cu poftă. Părea că pentru ea nu are nici o importanță dacă dansa pe nemîncate sau cu stomacul plin ; dar nu fumă.

— Nu face bine pentru... cred că știți, spuse ea.

După ce mîncară, Gyp închise cățelușii în dependințe, temîndu-se să nu rupă costumele sau ciorapii domnișoarei Wing. Apoi se duseră în salon și nu aprinseră lumina, pentru ca să-și poată da seama cînd va fi destul de puternică lumina lunii. În această seară de sfîrșit de august era la fel de cald ca și pînă atunci — o căldură apăsătoare care topea totul ; luna, care începuse să urce pe cer, strecura ici și colo cîte o rază prin frunzișul des al copacilor. Vorbeau în șoaptă, conformîndu-se, fără să-și dea seama, legilor jocului lor. Cînd luna fu destul de sus, se furișară prin grădină pînă în salonul de muzică. Gyp aprinse luminările.

— Este de-ajuns ?

Daphne era pe jumătate dezbrăcată.

— O, sînt așa de emoționată, doamnă Fiorsen ! Sper că voi dansa bine...

Gyp se întoarse în casă și se așeză la pian cu ochii spre grădină. O formă albă, estompată țîșni brusc din întunerec spre capătul grădinii și rămase nemișcată — ca

o tufă de flori sub copaci — în aşteptarea lunii. Gyp începu să cînte. Mai întîi o pastorală siciliană pe care o cîntă păstorii la fluier cînd coboară cu turmele de la munte, o melodie care părea că vine de foarte departe, crescînd şi apoi descrescînd, încetul cu încetul, pînă cînd se stinse. Luna se ridică deasupra copacilor ; lumina ei inundă faţada casei, apoi iarba şi se întinse încet pînă cuprinse şirurile de floarea soarelui ce se întindeau de-a lungul zidului grădinii, învăluindu-l într-o culoare magică, nepămînteană — de aur, care totuşi nu era de aur.

Gyp începu să cînte melodia dansului. Fantoma palidă din întunerec se mişcă. Lumina lunii cădea acum pe silueta fetei care stătea cu braţele întinse, ţinîndu-şi vălurile — ca o statuie albă, înaripată. Apoi ca un fluture uriaş de noapte, filfîi din aripi, alb şi fără zgomot, zbură peste iarbă, făcu cîteva rotocoale şi pluti. Lumina lunii îi desena un nimb în jurul capului, şi-i dădea părului o strălucire palidă de aur. În liniştea aceea, în sclipirea aceea nepămînteană ce învăluia şirurile de floarea soarelui şi capul fetei, ţi se părea ca şi cum o fantomă intrase în grădină şi, umblînd încoace şi încolo, nu mai ştia pe unde să iasă.

În spatele lui Gyp se auzi o voce : „Dumnezeule ! Ce e asta ? Un înger ?“

Fiorsen rămăsese la jumătatea drumului în camera întunecată şi privea ţintă în grădină. Fata se opri, făcu ochii mari, gura i se întredeschise, iar picioarele îi înţepeniră de frică şi de emoţie. Deodată se întoarse şi adunîndu-şi vălurile, fugi ; cîteva clipe picioarele ei străluciră în lumina lunii.

Gyp rămase cu privirea ridicată spre figura soţului ei. Putu să vadă cum ochii lui urmăreau acea nimfă care-şi luase zborul. Faunul domnişoarei Wing ! Pînă şi urechile îi erau ascuţite ! Oare nu observase niciodată pînă acum cît de mult semăna cu un faun ? Ba da — în noaptea nunţii ! Spuse cu glasul liniştit :

— Daphne Wing repetă noul ei dans. Deci te-ai întors ! De ce nu m-ai anunţat ? Te simţi bine — arăţi splendid !

Fiorsen se aplecă şi o sărută.

Dar chiar și atunci cînd buzele lui se apropiară de ale ei, simți, fără să vadă, că ochii lui se îndreptau spre grădină și gîndi : „Ar prefera s-o sărute pe fata aceea !"

În timp ce ieși să-și aducă lucrurile din mașină, Gyp se strecură afară și intră în salonul de muzică.

Domnișoara Daphne, complet îmbrăcată, își băga costumele în geanta ei de pînză verde. Ridică privirea spre Gyp.

— O ! Se supără ? Este îngrozitor, nu-i așa ?

Gyp își înăbuși dorința de a rîde.

— Dumneata ai putea să te superi.

— O, eu nu, dacă nu vă supărați dumneavoastră. Cum v-a plăcut dansul ?

— Încîntător ! Cînd ești gata — vino !

— O, cred că m-aș duce mai curînd acasă ! Pare atît de ciudat !

— Dacă vrei, poți să ieși pe ușa din spate în alee. O iei la dreapta și ajungi în stradă.

— O, da, vă rog. Ar fi fost mult mai bine dacă ar fi putut vedea dansul cum trebuie, nu-i așa ? Ce va crede oare ?

Gyp zîmbi și deschise ușa spre alee.

Cînd se întoarse, Fiorsen era la fereastră și privea în grădină. Se uita oare după ea sau după nimfa care dispăruse ?

IX

SEPTEMBRIE ȘI OCTOMBRIE TRECURĂ. În timpul acesta avură loc mai multe concerte, fără însă prea mare succes. Noutatea lui Fiorsen se pierdea și în afară de asta, publicului i se părea că nu mai cîntă cu destul sentiment și farmec. Îi amenința o criză financiară care părea însă îndepărtată și nereală fiind umbrită și de evenimentul pe care Gyp îl aștepta. Nu făcu nici un fel de lenjerie și nici o altă pregătire. La ce să facă ceva

de care poate nu va avea niciodată nevoie ? Cînta la pian foarte mult pentru Fiorsen și deloc pentru ea, citea multe cărți — poezii, romane, biografii — pe care le reținea pentru moment, dar curînd le uita. Winton și mătușa Rosamund, printr-o înțelegere tacită, veneau pe rînd la ea, în cîte o după-amiază. Winton, după ce pleca de la ea, lua trenul de seară ca să se ducă la curse sau la vînătoare de vulpi, întorcîndu-se în dimineața zilei următoare cînd trebuia să se ducă la Gyp. Nu se temea că i-ar rămîne vreo zi neocupată ca să aibă de înfruntat anxietatea.

Betty, care asistase la nașterea lui Gyp, trăia o stare ciudată. Atracția evidentă pentru astfel de evenimente, la o persoană ca ea, înzestrată din fire cu o duioșie maternă, dar pe care soarta o lipsise de copii, era teribil de influențată de acea veche amintire și grija cu care o înconjura pe „scumpa" ei o depășea cu mult pe cea pe care ar fi avut-o poate pentru propria ei fiică. Ceea ce pare firesc să se întîmple unui bujor, poate să te cutremure cînd este vorba de un crin. Cealaltă femeie singură, ajunsă la o anumită vîrstă, mătușa Rosamund, tocmai opusul lui Betty — cu un nas lung, subțire, dar cu vîrful cît un bumb, cu simț pentru dreptatea divină, dar fără nici un simț pentru dreptate în general, cu o vorbă răgușită, tărăgănată, dar în același timp liniștitoare, înaltă și voluminoasă, hotărîtă dar închinîndu-se în fața providenței, cu umor dar uneori fără, dispeptică dar putînd să digere ca un struț, plină și de alte contraste — mătușa Rosamund era și ea neliniștită, în măsura în care putea fi cineva care dezaproba nerăbdarea și de obicei își ascundea propria neliniște glumind.

Dar dintre toți cei din jurul lui Gyp, singur Fiorsen oferea spectacolul cel mai interesant. Nu-și dădea nici cea mai elementară osteneală ca să-și ascundă adevărata stare de spirit. Iar starea lui de spirit era a unui primitiv. El ar fi vrut ca Gyp să fie și acum așa cum fusese înainte. Gîndul că ea n-ar mai putea să devină ceea ce a fost, îl făcea să bea și să vină acasă ceva mai puțin amețit decît venise prima dată. Gyp trebuia adesea să-l ajute să se urce în pat. De două sau de trei ori, „suferi" atît de tare, încît nu veni acasă toată noaptea. Pentru a explica această

situație. Gyp pretextă că atunci cînd concertele se terminau prea tîrziu, el avea o cameră la Rosek, unde dormea ca să n-o mai deranjeze pe ea. Habar n-avea dacă servitorii o credeau sau nu. Pe el nu-l întrebă niciodată unde se ducea — era prea mîndră și socotea că nu are acest drept.

Conștientă de starea în care se găsea, simțea că nu putea să mai fie o femeie atrăgătoare, mai ales pentru cineva atît de irascibil, atît de intolerant față de tot ce era urît. Cît despre sentimentele mai profunde pe care le-ar fi avut pentru ea — exista oare vreunul? În orice caz, el nu renunțase niciodată la nimic și nici nu se sacrificase în vreun fel. Dacă ea ar fi iubit, ar fi renunțat la orice pentru cel pe care-l iubea; dar ea nu va iubi niciodată! Și totuși Fiorsen părea că se temea pentru ea. Era derutant! Dar poate că nu va mai fi multă vreme nedumerită asupra unui lucru sau altul; pentru că adesea avea sentimentul că va muri; și avea momente cînd simțea că ar fi fericită să moară. Viața o înșelase, sau, mai degrabă, ea se înșelase asupra vieții. Trecuse oare într-adevăr numai un an din ziua aceea minunată cînd plecase la vînătoare împreună cu tatăl ei și cînd, împreună cu tînărul acela zîmbitor, o luaseră înaintea tuturor — din ziua aceea fatală cînd Fiorsen descinsese din nori și o ceruse de soție? O cuprinse un dor aprig de Mildenham, o dorință să evadeze acolo numai cu tatăl ei și cu Betty.

Plecă la începutul lunii noiembrie.

După plecarea ei, Fiorsen se purtă ca un copil obosit care nu vrea să meargă la culcare. Nu putea suporta să fie departe de ea; dar după ce ea plecase, petrecuse o noapte turbată de boem. A doua zi se trezi la ora cinci cu *„o senzație groaznică de ceva ca de gheață în inima mea“*, cum îi scria lui Gyp în ziua următoare — *„o senzație îngrozitoare, draga mea Gyp; m-am plimbat încoace și încolo ore în șir“* (în realitate, cel mult o jumătate de oră). *„Cum voi suporta să fiu departe de tine tocmai acum? Mă simt pierdut.“* O zi după aceea, se afla la Paris cu Rosek. *„N-am putut suporta“*, scria el, *„să văd străzile, grădina, camera noastră. Cînd mă voi întoarce voi sta la Rosek. Iar*

cînd se va apropia ceasul, voi veni la tine ; trebuie să vin să te văd." Dar Gyp, după ce citi scrisoarea, îi spuse lui Winton : „Tată, cînd va veni vremea, să nu trimiţi după el. Nu vreau să-l văd aici".

Aceste scrisori ale lui distruseră şi ultima rază de speranţă că undeva, în el, trebuie să existe ceva bun şi frumos asemănător sunetelor pe care le scotea din vioară. Cu toate acestea intuia că acele scrisori sînt oarecum sincere, patetice şi, într-un fel, pline de sentiment adevărat.

La Mildenham începu să nu mai fie atît de deznădăjduită ; simţea că dorea să trăiască pentru noua viaţă care palpita în ea. Această dorinţă se trezi în ziua cînd intră pentru prima oară în camera ei de copil, unde totul rămăsese aşa cum era pe vremea cînd avea opt ani ; casa roşie de păpuşi din care o parte se deschidea ca să se poată vedea etajele ; jaluzelele vechi, de tip venetian, al căror zăngănit, cînd cădeau, îi sunase în urechi de sute de ori ; paravanul înalt, alături de care, atît de des, stătuse întinsă pe covor, cu bărbia sprijinită în palme citind ceva din fraţii Grimm sau din *Alice în ţara minunilor* sau *Istoria Angliei*. Tot aici, printre lucrurile acestea vechi, familiare, va sta şi copilul ei. Şi deodată îi veni cheful să-şi aştepte clipele de chinuri în camera aceasta, în camera unde dormise ca fată. În odaia aceasta de copil — era mai în siguranţă, mai liniştită ! Şi după ce trecuse o săptămînă de cînd era la Mildenham, o rugă pe Betty să-i mute lucrurile acolo.

În toată casa nu era nimeni nici pe jumătate atît de liniştit pe cît era Gyp. Betty nu se putea abţine să nu plîngă din cînd în cînd. Doamna Markey nu gătise niciodată atît de prost. Markey nu mai înceta cu trăncănitul. Winton era ca o fantomă ce nu-şi mai găseşte locul. Glasul lui, atît de sec şi de măsurat, îi trăda prea limpede neliniştea din suflet. Lui Gyp i se părea minunat că toată lumea avea atît de mare grijă de ea ! Stătea în faţa focului şi se uita ţintă, cu ochii mari şi întunecaţi, fără să clipească, întocmai ca o bufniţă noaptea — întrebîndu-se cum va putea să-l răsplătească pe tatăl ei, pe care aproape că era să-l omoare prin venirea sa pe lume.

X

DIN ZIUA SOSIRII INFIRMIEREI, Winton renunță la vînătoare. Nu pleca niciodată de acasă mai mult de o jumătate de oră. Neîncrederea pe care o avea în doctori nu-l împiedica să stea de vorbă zece minute, în fiecare dimineață, cu bătrînul medic care o tratase pe Gyp de oreion, pojar și de alte boli de copii. Bătrînul Rivershaw era un specimen ciudat. Mirosea a cauciuc de impermeabil, avea obrajii roșiatici, o chelie încununată de păr cănit și ochii cenușii, bulbucați și injectați. Era mic de statură, respira greu, bea vin de Porto, priza tutun, citea *„The Times"*, vorbea cu glasul răgușit și umbla cu un cupeu mic tras de un cal negru, foarte bătrîn. Avea însă o anumită îndemînare înnăscută, vindecase multe boli, iar ca doctor mamoș, încă se bucura de o reputație deosebită. În fiecare zi, exact la ora douăsprezece, se auzea uruitul roților cupeului său. Winton se ridica, lua o carafă cu vin de Porto, o cutie cu biscuiți și un pahar. Cînd doctorul apărea, el întreba :

— Ei, doctore ? Cum se simte ?

— Bine, foarte bine.

— Nimic neliniștitor ?

Cu ochii după carafă, doctorul murmura :

— Starea inimii, excelentă — puțin — hîm — nu foarte important. Totul decurge normal. Oh, toate astea !

— Un pahar de Porto, doctore ?

O expresie de plăcută surpriză apărea pe chipul doctorului.

— E o zi friguroasă — ei, poate... Și își sufla nasul în batista roșie-purpurie, mare cît o basma.

Urmărindu-l cum își bea vinul, Winton îl întreba :

— Vă putem găsi oricînd, nu-i așa ?

— Nu vă temeți, scumpe domn ! Micuța domnișoară Gyp este o veche prietenă a mea. Sînt la dispoziția ei la orice oră din zi și din noapte. Fiți fără teamă !

Winton era stăpînit de un sentiment de ușurare care însă nu dura decît douăzeci de minute după ce uruitul roților și orice undă de miros de cauciuc dispărea.

La rugămintea lui Gyp, nimeni nu-i spuse lui Winton atunci cînd începură durerile. După primul val, cînd tocmai aţipise puţin, Winton urcă în camera ei. Infirmiera — o femeie atrăgătoare — îl întîlni în salonaş. Obişnuită cu „frămîntarea şi bătaia de cap a bărbaţilor" în astfel de împrejurări, era pregătită să-i ţină o predică. Dar, mişcată de expresia întipărită pe chipul lui, îi şopti doar :

— Începe ; nu fiţi îngrijorat. Deocamdată nu suferă. Vom trimite imediat după doctor. Este foarte curajoasă — şi cu un sentiment neobişnuit de respect şi de milă, repetă : „Nu fiţi îngrijorat, domnule".

— Dacă va voi să mă vadă, voi fi în biroul meu la orice oră. Pe cît se poate, ajut-o, soră !

Infirmiera se întoarse îngîndurată în camera lui Gyp care o întrebă :

— Era tatăl meu ? Nu voiam să ştie.

— N-avea nici o teamă, draga mea.

— Cît timp crezi că va trece, soră, pînă încep din nou durerile ? Aş vrea să-l văd.

Infirmiera o mîngîie pe păr.

Imediat după ce totul se va termina şi vei fi liniştită, îl vei vedea. Bărbaţii sînt întotdeauna agitaţi.

Gyp se uită la ea şi spuse liniştită :

— Ştii, mama mea a murit cînd m-a născut pe mine.

Infirmiera netezea aşternuturile.

— Nu face nimic — adică, vreau să spun — că nu are nici un fel de legătură.

Şi văzînd-o pe Gyp că zîmbeşte, se gîndi : „Ei bine, sînt o proastă".

— Dacă prin cine ştie ce întîmplare nu se termină cu bine, doresc să fiu incinerată. N-ai să uiţi, soră ? Nu pot să-i spun asta tatălui meu, tocmai acum ; ar putea să-l tulbure.

Şi sora gîndi : „Aşa ceva nu se poate face fără un testament sau ceva de genul ăsta, dar cred că ar fi mai bine să-i făgăduiesc. Este o fantezie morbidă cu toate că ea nu are un temperament morbid". Aşa că spuse :

— Foarte bine, draga mea ; numai că nu ţi se va întîmpla aşa ceva.

— Mă simt teribil de jenată că am nevoie de toată această îngrijire și că-i fac pe cei din jurul meu atît de nefericiți.

Infirmiera, care încă mai era ocupată cu așternuturile, murmură :

— Să nu-ți imaginezi că ai mai puține dureri decît au majoritatea femeilor. Vei trece cu bine peste asta. Și se gîndi : „Curios ! N-a vorbit nici măcar o dată despre soțul ei. Nu-mi place — este prea sensibilă iar chipul ei te emoționează."

Gyp rosti încet :

— Aș vrea să-l văd pe tata, te rog ; și cît mai repede.

Infirmiera, după ce-i aruncă o privire grăbită, ieși.

Gyp își încleștă mîinile sub cearșafuri. Noiembrie ! Ghindă și frunze — un miros plăcut de pămînt umed ! Peste tot, prin iarbă, e plin de ghindă... îmbrăcată în rochia maro de catifea, cu ogarul în lesă, obișnuia să se plimbe peste pajiștea acoperită cu ghindă și cu frunze pe care vîntul le smulgea din copaci ! Cine fusese cel care, văzînd-o odată, îmbrăcată în această rochie, o numise „mica bufniță înțeleaptă ?" Brusc inima i se strînse — durerile începură din nou. Din prag se auzi glasul lui Winton :

— Ce este, copilul meu drag ?

— Am vrut să văd ce faci. Eu sînt bine.

Cînd își apropie buzele îi simți fruntea umedă.

Afară, pe coridor, zîmbetul ei, care parcă se simțea în aer, plutea în fața lui — un zîmbet care tocmai se stinsese. Dar după ce ajunse din nou în birou, începu să se zbuciume. De ce nu putea să ia asupra lui aceste dureri ale ei ?

Uruitul roților cupeului puse capăt umbletului său agitat. Ieși în hol și se uită la chipul doctorului — uitase că acest bătrîn nu știa nimic despre motivul special care-l făcea pe el să se teamă atîta. Apoi se întoarse în birou. Un vînt puternic dinspre sud-vest aducea frunzele umede în vîrtejuri și le izbea în ferestre. Tot de aici privise afară, în întuneric, și atunci cînd, cu un an în urmă, Fiorsen venise să i-o ceară pe Gyp. De ce nu-l dăduse afară pe acest individ, de ce n-a fugit cu Gyp — în India, Japonia — oriunde ? Ea nu-l iubise niciodată pe scripcarul ăsta ; nu-l

iubise cu adevărat. Oribil! O adîncă amărăciune îl cuprinse pe Winton care oftă adînc. Se apropie de bibliotecă; acolo se aflau cele cîteva cărți pe care le citise; luă una: *Viața generalului Lee*. O puse la loc și luă alta, un roman al lui Whyte Melville: *Un om de nimic*. Tristă carte — trist sfîrșit! Îi scăpă din mînă și căzu, cu zgomot, pe podea. Înfiorat de groază se gîndi cum va trăi el, dacă ar trebui să suporte, pentru a doua oară, o asemenea pierdere. Gyp nu trebuie să moară! Dacă va muri — atunci, pentru el... Pe vremuri, cînd murea un bărbat-vînător, — se obișnuia să-l îngroape împreună cu calul și cu cîinele lui ca și cînd toți ar fi ajuns la capătul unei curse de vînătoare. Întotdeauna se întîmpla așa! Acest gînd îi aduse o ușurare. Se așeză, și multă vreme, rămase privind țintă la flăcări, aproape inconștient. Apoi temerile sale începură din nou. De ce naiba nu venea nimeni să-i spună ceva, orice — tot ar fi mai bine decît această tăcere, decît această așteptare groaznică. Se trîntise ușa de la intrare? Zgomot de roți? În ușă apăru Markey, cu niște cărți de vizită în mînă.

— Lady Summerhay și domnul Bryan Summerhay. Le-am spus că nu sînteți acasă.

Winton aprobă din cap.

— N-ați luat masa, domnule.

— Cît e ceasul?

— Patru.

— Adu-mi haina de blană și o sticlă de Porto și fă focul. Vreau să fiu ținut la curent cu tot ce se întîmplă.

Markey încuviință din cap.

E ciudat să stai înfășurat în blană, în fața focului cînd nu-i nici măcar o zi friguroasă! Se spune că dincolo de moarte continui să trăiești. El nu reușise niciodată să simtă că ea continua să trăiască. Ea trăia prin Gyp. Și acum dacă Gyp... Se ridică și trase perdelele.

Era ora șapte, cînd doctorul coborî. Winton încă mai stătea în fața focului, nemișcat, înfășurat în haina de blană. Se ridică puțin și întoarse capul. Chipul doctorului se încreți și pleoapele coborîră numai pe jumătate peste ochii lui bulbucați; era felul lui de a zîmbi.

— Perfect — spuse el — perfect. O fată. Fără nici o complicație.

Buzele lui Winton se întredeschiseră și ridică mîna. Dar obișnuința de a se reține, care-l stăpînise o viață întreagă, îl făcu să rămînă nemișcat.

— Un pahar de Porto, doctore ?

În timp ce sorbea din pahar, doctorul părea că meditează : „Hm ! Al cincizeci și doilea. Să dea Domnul să ajung să-l aduc pe lume și pe al șaizeci și optulea !

După un timp, Winton se duse sus. Înainte de a intra, simți din nou o spaimă care îl îngheță. „Totul a mers perfect — dar pacientul a murit !“ Scîncetul slab al copilului nu reuși să-l liniștească. Nu-l interesa această mică ființă. Deodată o descoperi pe Betty chiar în spatele lui.

— Ce este, femeie ? Încetează !

Plîngea cu sughițuri și bolborosea :

— E atît de drăguță, o, Doamne, e atît de drăguță !

Împingînd-o cu violență, Winton aruncă o privire prin ușa care tocmai se deschisese. Gyp zăcea liniștită și palidă ; ochii ei, foarte negri, erau ațintiți asupra copilului. Chipul exprima un fel de uimire. Nu-l vedea pe Winton care stătea nemișcat, ca de piatră, urmărind-o cu privirea, în timp ce infirmiera își vedea de treabă în spatele unui paravan. Era pentru prima oară în viața lui cînd vedea o mamă cu un prunc nou-născut. Expresia de pe fața ei — care dispăru imediat — îl uimi. Niciodată nu păruse că-i plac copiii, spusese că nu vrea să aibă copii. Winton intră. Ea făcu un gest ușor spre prunc și ochii îi zîmbiră. Winton se uită la fărîma aceea de om, cu pete roșii, înfășurată în scutece, alături de ea, apoi, aplecîndu-se îi sărută mîna și ieși în vîrful picioarelor.

La cină, bău șampanie, și fu plin de bunăvoință față de toată lumea. Urmărind fumul țigării de foi, se gîndi : „Trebuie să-i trimit individului aceluia o telegramă. La urma urmei, este și el om“. S-ar putea să sufere așa cum el însuși suferise numai cu două ore în urmă. De ce să nu-i dea de știre... Și scrise : *„Totul bine, o fetiță. Winton“*.

O trimise, dînd ordin ca un curier să o ducă chiar în seara aceea.

Seara, pe la zece, cînd el se furișă sus, Gyp dormea.

A DOUA ZI DUPĂ-AMIAZĂ, CÎND SE întorcea de la prima sa plimbare călare din ultimele zile, Winton întîlni o trăsură de la gară care se întorcea goală din fața porții lui, și simți o ușoară dezamăgire.

Blana și o pălărie cu boruri mari pe care le văzu în vestibul, îl preveniră asupra celor întîmplate.

— Domnul Fiorsen, domnule; a urcat la doamna Fiorsen.

— A adus bagaje cu el?

— O valiză, domnule.

— Atunci pregătește-i o cameră.

Să ia masa în *tête-à-tête* cu acest individ!

Gyp petrecuse cea mai neobișnuită dimineață din viața ei, de pînă acum. Alăptatul copilului îi dădea cea mai ciudată senzație; un fel de contopire, o căldură fără margini, o dorință să o țină strîns la piept pe această mică ființă. Totuși, nici simțul umorului, nici cel estetic n-o înșelau. Fetița ei era o mică făptură ciudată, cu un smoc de păr negru și mult mai puțin grațioasă decît o pisicuță. Degetele ei foarte mici, trandafirii, încrețite și cu unghii minuscule, degetele de la picioare, micuțe și încovoiate, și ochii negri, gravi cînd se deschideau, liniștea ei inimitabilă cînd dormea, vigoarea ei incredibilă cînd mînca, toate erau, de fapt, miraculoase. Pe lîngă aceasta avea față de ea un sentiment de recunoștință pentru că nici nu o omorîse, nici nu o făcuse să sufere prea mult — recunoștință pentru că datorită ei reușise să-și joace perfect rolul de mamă — așa spusese infirmiera — tocmai ea, care nu avea încredere în sine! Instinctiv, își dădea seama că acesta era copilul ei, nu al lui, că avea „să-l îngrijească" — cum se spune. Nu putea să-și explice cum ajunsese la această concluzie, poate i-o sugerase pasivitatea și ochii ei negri. De la unu la trei dormiră împreună, într-o perfectă armonie și contopire. Se trezi apoi și văzu infirmiera stînd lîngă pat, părînd că vrea să-i spună ceva.

— Cineva dorește să te vadă, draga mea.

Gyp se gîndi : „E el ! Nu știu — nu știu ce să fac.“

Fața ei parcă exprima acest gînd, pentru că infirmiera adăugă imediat :

— Ești pregătită să primești vizita ?

— Da ; dar te rog peste cinci minute.

Gîndurile ei rătăceau foarte departe acum, și avea nevoie de timp înainte de a-l primi — trebuia să-și dea seama într-un fel care erau sentimentele ei ; ce schimbare provocase această fărîmă de om care se afla lîngă ea. Această mică ființă neajutorată era și a lui. Nu, nu era a lui ! El nu o dorise și acum, după ce trecuse prin acele chinuri, era a ei, nu a lui — niciodată a lui ! Pe urmă îi trecu prin minte gîndul plin de reproș : „Dar m-am căsătorit cu el — eu mi l-am ales. Nu mai pot schimba nimic !“ Și simți că ar trebui să strige infirmierei : „Nu-l lăsa să intre ; nu vreau să-l văd“. Își reținu însă aceste vorbe și-i spuse :

— Acum, sînt gata.

Privirea i se opri mai întîi asupra hainelor lui — un costum gri-închis, cu dungi subțiri, mai deschise, pe care i-l alesese ea ; cravata era legată într-o fundă, nu cu nod marinăresc, iar părul, mai lucios ca de obicei, așa cum era întotdeauna după ce se tundea ; și, bineînțeles, își lăsase din nou favoriți. Apoi, aproape cu emoție, își dădu seama că obrazul lui tremura. Intrase pe vîrful picioarelor, îngenunchease imediat și, luîndu-i mîna, i-o întoarse cu palma în sus și își îngropă fața în ea. Țepii mustăților lui îi gîdilau palma ; nasul i se turtise de degetele ei iar gura lui murmura în podul palmei cuvinte fără sfîrșit, făcînd-o să simtă atingerea umedă și caldă a buzelor. Gyp își dădea seama că el își îngropa acolo toate remușcările și poate toate excesele pe care le făcuse de cînd ea era plecată de la el, își îngropa temerile pe care le avusese, și emoția de a o vedea atît de palidă și atît de liniștită. Peste o clipă își va ridica fața cu expresia total schimbată. „De ce nu-l iubesc ? se gîndi ea. Are ceva care merită să fie iubit. De ce oare nu-l iubesc ?“

Ochii lui se opriră asupra copilului ; se forță să zîmbească.

— O, draga mea Gyp, ce caraghioasă e ! O, o, o !

Figura lui se încreți ușor într-un dezgust comic. Gyp văzuse și ea ce era caraghios la fetița ei ; obrăjorul dolo-

fan și roșu, cele douăzeci și șapte de fire de păr negru, saliva care îi curgea din gurița aproape invizibilă ; dar văzuse în ea și un miracol ; în suflet i se trezi toată revolta de altădată împotriva lipsei lui de considerație. Nu era nimic de rîs — fetița ei nu era urîtă ! Sau chiar dacă ar fi fost așa, nu era momentul potrivit să i-o spună. Fiorsen îi atinse obrazul cu un deget.

— Este chiar o fetiță adevărată — sigur că este. *Mademoiselle* Fiorsen. Ţţ, ţţ !

Copilul se mișcă. În clipa aceea Gyp se gîndi : „Dacă l-aș iubi, nu mi-ar păsa că-și bate joc de copilul meu. Ar fi altceva".

— N-o trezi ! îi șopti, și cînd îi simți ochii ațintiți asupra ei, fu convinsă că interesul lui pentru copil încetase și că se gîndea : „Cît timp va trebui să treacă pînă să te am din nou în brațe ?" Și deodată avu senzația că se pierde — senzație pe care nu o mai avusese pînă acum. Cînd deschise din nou ochii o văzu pe infirmiera care ținea ceva sub nasul ei și murmura : „Oh, sînt o... o proastă !" Fiorsen plecase.

Văzînd că Gyp deschide ochii, infirmiera retrase sticluța cu amoniac, așeză copilul iarăși lîngă ea, spunîndu-i : „Acum dormi !" și se retrase după paravan. Ca toți oamenii cu personalități viguroase, ea arunca vina asupra altora pentru propriile ei greșeli. Gyp însă nu putea dormi ; se uita la fetița adormită și la modelul tapetului, încercînd mecanic să găsească în frunzișul verde și maro pasărea desenată la distanțe mici — o pasăre în fiecare pătrat al modelului, astfel încît fiecare pasăre era înconjurată de alte patru. Și pasărea aceasta avea penele verzi și galbene și ciocul roșu.

După ce fusese scos din cameră cu asigurarea că nu era decît „un leșin ușor", Fiorsen coborî scările nefericit. Această casă întunecată în care el era un străin nepoftit i se părea insuportabilă. Nu dorea nimic din ea decît pe Gyp, dar ea leșinase la simpla lui atingere. Deschise o ușă. Un pian ! Salonul. Uf ! Nu era foc — ce mizerie ! Se retrase spre pragul ușii și ascultă. Nici un zgomot. În camera posomorîtă pătrundea o lumină cenușie ; în holul din spa-

tele lui era întuneric. Ce viață duceau acești englezi — mai rea decît în iernile din vechea lui casă din Suedia, unde, cel puțin, se făcea foc cum trebuie. Se simți, deodată, cuprins de revoltă. Să stea aici și să înfrunte acest tată ! Să stea aici într-o noapte ca asta ! Gyp nu era Gyp a lui, întinsă acolo cu copilul acela lîngă ea, în această casă ostilă ! Cu pași ușori, se strecură în vestibulul de la intrare. Acolo își văzu haina și pălăria. Se îmbrăcă. Și valiza ? N-o vedea. Dar n-avea importanță ! I-o puteau trimite după aceea. Le va scrie — spunîndu-le că leșinul ei îl tulburase — că nu putea să riște să o facă să leșine din nou, și nici să stea în casă atît de aproape de ea, și totuși atît de departe. Gyp va înțelege. Apoi, dintr-o dată, îl copleși din nou dorul de ea. Gyp ! O dorea. Ar fi vrut să o privească și să o sărute ca să simtă că este din nou a lui ! Deschise ușa, și ieșind pe alee, se depărtă, foarte nenorocit și cu durere în inimă. Tot drumul pînă la gară, pe străzile întunecate, și în trenul care-l ducea spre Londra, fu chinuit de această nefericire. De-abia pe strada luminată, care-l ducea acasă la Rosek, se mai liniști puțin. La masă și după aceea, aproape că nu mai simți nimic din această nefericire ; pe urmă îi reveni, pînă cînd somnul, cu întunericul și visurile lui, îl liniști.

XII

LA ÎNCEPUT ÎNSĂNĂTOȘIREA LUI Gyp părea să se producă cu pași repezi, ceea ce-l bucura pe Winton. Așa cum spunea infirmiera : „Avea o constituție minunată și asta conta foarte mult !“

Înainte de Crăciun, i s-a permis să se plimbe, iar în prima zi bătrînul doctor, ca o surpriză, îi spuse că putea să meargă acasă oricînd dorea. În după-amiaza aceea, nu se simți bine, iar a doua zi stătu din nou în cameră la ea. Se părea că nu este nimic serios în afară de o sfîrșeală teribilă ; ca și cum faptul că trebuia să hotărască singură cînd anume să se întoarcă acasă, era mult prea greu pentru ea. Dar de vreme ce nimeni nu-i cunoștea sentimentele in-

time, toți erau uimiți în afară de Winton. Fu imediat oprită să mai alăpteze copilul.

De-abia pe la mijlocul lunii ianuarie îi spuse lui Winton :

— Trebuie să mă duc acasă, tată.

Cuvîntul „acasă" îl duru puțin și-i răspunse doar :

— Foarte bine, Gyp ; cînd ?

— Casa este pregătită. Cred că ar fi bine să plec chiar mîine. El stă și acum la Rosek. Nu-l voi anunța. Două, trei zile pentru început, va fi mai bine să fiu singură ca să-mi instalez copilul.

— Foarte bine ; te voi duce eu.

Nu făcu nici un efort pentru a se convinge de sentimentele fiicei sale pentru Fiorsen. Le cunoștea prea bine.

A doua zi plecară și ajunseră la Londra la ora două și jumătate. Instalarea lui Betty și a fetiței într-una din camerele disponibile și care acum urma să devină camera copilului, îi răpi lui Gyp primul elan de energie. Începuse să se întunece, cînd Gyp încă în haina de blană, luă cheia de la salonul de muzică și, traversînd grădina, se duse să vadă ce se mai întîmplase în timpul celor zece săptămîni cît lipsise. Ce grădină înghețată ! Cît de diferită de cea din noaptea aceea caldă, melancolică, luminată de lună, cînd Daphne Wing apăruse dansînd din umbra copacilor întunecați ! Crengile scurte și pustii se profilau pe cerul plumburiu și întunecat — nici un cîntec de păsărele, nici o floare ! Se uită înapoi spre casă. Părea rece și albă, dar în camera ei și a copilului era lumină, iar cineva tocmai trăgea perdelele. Frunzele copacilor se scuturaseră, așa că putea să vadă și celelalte case de pe stradă, fiecare din ele diferită ca format și culoare, cum se fac de obicei casele la Londra. Era frig, totul înghețase : se grăbi pe alee. Sub fereastra salonului de muzică se formaseră patru țurțuri și Gyp rupse unul. Înăuntru ardea probabil focul, pentru că printre perdelele care nu erau complet trase se vedea pîlpîitul flăcărilor. Ellen, grijulie, aerisise camera ! Deodată, se opri încremenită. Prin crăpătura dintre perdelele coborîte văzu două siluete stînd pe divan. Simți că i se învîrtește capul. Apoi, cuprinsă de o răceală ca de moarte, privi cu atenție înăuntru. Erau el și Daphne Wing. El își trecuse brațul în jurul gîtului ei, iar capul fetei era

dat pe spate și privea în sus la el, cu buzele întredeschise, cu ochii parcă hipnotizați, plini de adorație.

Gyp ridică mîna. O clipă rămase cu ea așa, lîngă geam. Apoi, cu o senzație de scîrbă, lăsă mîna să-i cadă și plecă.

Niciodată nu va arăta nici lui, nici acestei fete că au putut să o rănească. Vor fi cruțați de orice scenă din partea ei — vor fi la adăpost în cuibul lor ! Traversînd grădina înghețată, apoi salonul întunecat, se urcă în camera ei, încuie ușa și se așeză în fața focului. Mîndria rănită striga în ea. Fără să-și dea seama, își îndesă batista în gură și începu s-o muște. Simțea că o ustură ochii din cauza vilvătăii, dar nu se gîndi să și-i umbrească cu mîna.

Dacă l-ar fi iubit ! Batista îi căzu din mînă, se uită la ea cu uimire — avea pete de sînge. Se îndepărtă de focul care prea dogorea și rămase nemișcată, cu un zîmbet pe buze. Ochii acelei fete, ca aĭ unui cîine care își adoră stăpînul — fata aceea care se lingușise atîta pe lîngă ea ! Avea acum acel „bărbat deosebit" ! Se ridică și se privi în oglindă. Chiar în propria ei casă ! De ce nu aici — în această cameră ? De ce nu chiar de față cu ea ? Nici nu trecuse un an de la căsătorie ! Era aproape amuzant — aproape amuzant ! Și, pentru prima dată, îi veni un gînd liniștitor : „Sînt liberă".

Dar acest lucru părea să nu mai conteze pentru un suflet atît de lovit în mîndria lui. Se apropie din nou de foc. De ce oare nu bătuse în geam ? Să fi văzut chipul acelei fete învinețit de groază ! Să-l fi văzut pe Fiorsen — surprins — în camera pe care ea o aranjase atît de frumos pentru el, în care cîntase pentru el atîtea ceasuri ! De cînd oare o foloseau pentru întîlnirile lor — ieșind pe furiș pe ușa aceea care dă în aleea din spate ? Poate chiar înainte ca ea să fi plecat ca să-i nască copilul ! Începu să se dea în ea o luptă — o luptă surdă, hotărîtoare, între instinctul ei de mamă și mîndria rănită ; va simți oare, de acum înainte, că fetița este numai a ei sau și-o va scoate din inimă ca pe ceva silnic ?

Se ghemui mai aproape de foc, înghețată și cu greață fizică, gîndind : „Dacă nu anunț servitorii că sînt aici, ar putea să mă caute și atunci vor vedea și ei ce-am văzut eu !" Închisese fereastra de la salon cînd se întorsese ? Sună și se duse să descuie ușa. Servitoarea apăru.

— Ellen, te rog închide fereastra de la salon și spune-i lui Betty că am impresia că am răcit puțin în timpul călătoriei. Mă duc să mă culc. Întreab-o dacă se poate descurca singură cu fetița.

Pe chipul fetei se văzu o expresie de îngrijorare, chiar de compătimire, dar nu trăda acea tulburare care ar fi trebuit să se vadă dacă ar fi știut ceva.

— Da, doamnă ; vă voi aduce o sticlă cu apă caldă. N-ați vrea să faceți o baie caldă și să beți o ceașcă cu ceai fierbinte ?

Gyp încuviință din cap. Să-i aducă orice ! Dar după ce fata plecă, se gîndi : „O ceașcă cu ceai fierbinte ! Cum ar putea să fie altfel decît fierbinte ?"

Fata se înapoie cu ceaiul ; era o fată inimoasă care o admira pe Gyp și-i ținea partea, în conflictele din familia aceasta dezmembrată. Stăpîna era mult prea bună pentru el — un străin care pe deasupra mai avea și astfel de purtări ! Cît despre maniere — nu avea nici un fel de manieră ! Nu putea ieși nimic bun din această căsătorie. Nimic, după părerea ei !

— Am dat drumul la apă, doamnă. Să pun și puțin muștar în baie ?

Și coborînd după muștar, îi spuse bucătăreasei :

— Cu stăpîna se întîmplă ceva care te mîhnește.

Bucătăreasa, trecîndu-și degetele peste clapele armonicii, pentru care avea o pasiune, răspunse :

— Își ascunde sentimentele. Slavă Domnului că nu are glasul plîngăreț ca al mătușii ei pe care, de cîte ori o aud, îmi vine să-i spun : „Tacă-ți gura, bătrînico, nu ești nici pe jumătate atît de valoroasă".

Și întinzînd la maximum burdufuł armonicii sale, începu să cînte cu o reținere delicată *Casă, dulce casă.*

Gyp stătea în baia fierbinte și acordurile acelea înăbușite, ajungeau pînă la ea ca bîzîitul îndepărtat al unor muște uriașe. Căldura apei, mirosul înțepător al muștarului și acel bîzîit îndepărtat domoleau încet și micșorau violența sentimentelor ei. Va iubi și ea într-o zi ! I se păru ciudat că îi veni acest gînd tocmai într-un astfel de moment ! Da, într-o bună zi dragostea va veni și la ea. Și iarăși se perindă prin fața ochilor imaginea lui Daphne

Wing cu privirea plină de adorație, fiorul care îi străbătuse brațul. Un sentiment de milă i se strecură în inimă — un amestec de amărăciune și de admirație. De ce să fie invidioasă — ea care nu iubea ? Sunetul acela care se asemăna cu bîzîitul unor muște uriașe, se auzea acum mai profund, mai vibrant. În entuziasmul ei, bucătăreasa cînta mai tare cînd ajungea la cuvintele :

„Să nu simți umilința că te-apasă
Căci nicăieri nu este ca acasă !"

XIII

ÎN NOAPTEA ACEEA GYP DORMI ca și cum nimic nu s-ar fi întîmplat și nici nu avea să se întîmple în viitor. Se trezi nefericită. Mîndria o determina să nu lase să se citească nimic pe chipul ei și să nu-și schimbe modul de viață ; dar lupta dintre instinctul matern și revoltă continua încă. Îi era teamă să-și revadă copilul.

La amiază se dădu jos din pat și se furișă la parter. Nu-și putuse da seama cît de violentă era lupta din sufletul ei pentru copilul lui decît cînd trecu prin fața ușii de la camera fetiței. Dacă nu i s-ar fi recomandat să n-o mai alăpteze, această luptă poate nu s-ar fi dezlănțuit niciodată. Simțea o durere în inimă, dar un demon parcă o mîna departe din fața ușii. La parter își făcu de lucru, ștergînd porțelanurile, punînd în ordine cărțile pe care fata, după ce făcuse curățenie, le aranjase cu excesivă grijă, astfel încît primele volume ale operelor lui Dickens și Thackeray erau așezate pe raftul de sus iar următoarele pe raftul de jos. În timpul acesta se gîndea : „De ce să mă intereseze cum arată locuința ? Nu este casa mea. Și nici nu va fi niciodată a mea !"

La masă bău doar o ceașcă de supă, continuînd să simuleze că este indispusă. După aceea, se așeză să scrie. Trebuia să ia o hotărîre ! Dar nimic nu-i venea în minte — nici un cuvînt — nici măcar felul în care trebuia să i

se adresează. Fata îi aduse o scrisoare de la mătușa Rosamund, iar cățeluții care se năpustiră cu frenezie spre stăpîna lor, începură să se bată care să se urce primul în brațele ei. Gyp se lăsă în genunchi ca să-i despartă și atunci, cu limbile lor lacome, începură să o lingă cu furie pe obraji. La această efuziune, chinga aceea care îi strîngea inima cedă ; fu copleșită de dorința de a-și vedea fetița. Și, urmată de cățeluși, se duse sus.

În acea seară Gyp scrise pe o carte poștală : *„Ne-am întors"*.

Nu o va primi decît pe la unsprezece cînd se va trezi ; și, luîndu-și, instinctiv, tot răgazul pe care și-l putea îngădui, alergă toată ziua după cumpărături. Întorcîndu-se pe la vremea ceaiului, se duse de-a dreptul sus la copil. Fiorsen venise și se dusese cu vioara în salonul de muzică.

Gyp avea nevoie de toată stăpînirea de sine. În curînd fata aceea va veni tremurînd de emoție pe alcea îngustă și întunecată ; poate chiar în aceste clipe, degetele ei băteau la ușă iar el îi deschidea murmurînd : „Nu se poate, s-a întors !" Ah, atunci fata va încremeni ! Pe urmă îi va șopti grăbit un alt loc unde se vor putea întîlni ! Gură lîngă gură și aceeași expresie pe chipul fetei ; apoi ea se va îndepărta grăbită din fața ușii închise, dispărînd în întuneric, dezamăgită ! Iar el se va trînti pe divanul acela cu nuanțe argintii și aurii, frămîntîndu-și mustața, cu ochii — ca de pisică — uitîndu-se țintă la foc ! După aceea, poate, din vioara sa vor izbucni aceleași accente, cu lacrimi și cu avînt în ele, care odinioară o vrăjiseră și pe ea !

— Deschide puțin fereastra, Betty dragă — e foarte cald.

Muzică — acorduri ce se ridică și coboară ! De ce te impresionează atîta chiar și atunci cînd exprimă o insultă ? „Așteaptă probabil să mă duc din nou acolo ca să-l acompaniez la pian. Dar n-o voi mai face niciodată" !

Se duse în dormitorul ei, se schimbă repede pentru ceai și coborî. O mică ciobăniță de porțelan de pe consola căminului îi atrase atenția. O cumpărase cu trei ani în

urmă cînd se dusese pentru prima dată la Londra, și viața i se păruse atunci doar un cotilion fără sfîrșit pe care ea îl conducea. Acum însă această ciobăniță i se părea simbolul rece și totuși gingaș al unei alte lumi, fără profunzimi, fără umbre — nu al unei lumi fericite!

Nu trebui să aștepte prea mult pînă cînd îl auzi că bate în fereastra salonului. De ce oare chipurile celor care te privesc prin ferestre, din întuneric, par întotdeauna lacom-cercetătoare, cerînd parcă ceva care le lipsește și care s-ar afla înăuntru? În timp ce trăgea zăvorul, se gîndi: „Ce-i voi spune acuma?" Ardoarea privirii lui, vocea, mîinile i se păreau atît de caraghioase; dar și mai caraghioasă și falsă i se păru privirea lui dezamăgită cînd ea îi spuse:

— Te rog, fii atent; sînt încă slăbită. Ai petrecut bine la contele Rosek? Apoi, fără voia ei, de pe buze îi scăpară cuvintele: Cred că ai simțit lipsa salonului de muzică!

Privirea lui ezită; începu să se plimbe încoace și încolo.

— Mi-a lipsit! Mi-a lipsit totul! Am fost foarte nenorocit, Gyp. Nici nu-ți închipui cît de nenorocit. Da, nenorocit, nenorocit! Și de cîte ori repeta acest cuvînt, glasul lui devenea mai strident. Apoi, lăsîndu-se în genunchi, își întinse brațele și o cuprinse. Ah, draga mea Gyp! Mă voi schimba total, ai să vezi!

Gyp continua să zîmbească. Părea că nu are altceva de făcut decît să zîmbească, sau să-și străpungă inima cu aceste prefăcute extazuri. Cînd brațele lui se desprinseră, se ridică numaidecît în picioare și-i spuse:

— Știi că există un copil în casă?

— Ah, copilul! Uitasem. Să mergem sus, să-l vedem.

Gyp răspunse:

— Du-te singur.

Parcă-l și auzi spunîndu-și: „Poate că asta o va face să fie mai drăguță cu mine!" Deodată se întoarse și ieși.

Gyp rămase cu ochii închiși și în minte îi reveni imaginea de pe divanul din salonul de muzică și brațul tremurînd al fetei. Pe urmă, se apropie de pian și începu să cînte o Poloneză.

În aceeași seară luară masa în oraș și se duseră la *Povestirile lui Hoffmann*. Procedînd astfel putea să mai amîne puțin ceea ce avea de gînd să facă. În drum spre casă, în întunericul din mașină, ea se retrase în colțul ei pretextînd că brațul lui i-ar putea șifona rochia. În două rînduri fu pe punctul să-i strige : „Eu nu sînt Daphne Wing !“ Dar de fiecare dată mîndria îi sugrumă cuvintele. Și totuși ce alt motiv ar putea să invoce ca să nu-l primească în camera ei ?

Dar cînd îl văzu prin oglindă, stînd în spatele ei — căci se strecurase în dormitor ca o pisică — tot sîngele îi năvăli în obraz și îi spuse :

— Nu, Gustav, dacă ai nevoie de companie, du-te în salonul de muzică.

Se retrase la picioarele patului și o privi fix ; dar Gyp, în fața oglinzii, continuă liniștită să-și scoată acele din păr. Îl vedea prin oglindă cum își mișca mîinile și capul ca și cum îl dureau. Apoi, spre surprinderea ei, îl văzu ieșind din cameră. O ușoară remușcare îi tulbură sentimentul de eliberare. Stătu mult timp trează, urmărind, pe tavan, flăcările cînd mai strălucitoare, cînd mai întunecate, în timp ce melodii din *Povestirile lui Hoffmann* îi reveneau în minte, iar gînduri și închipuiri i se amestecau în creierul tulburat. În cele din urmă adormi și visă că dădea de mîncare unor porumbei, iar unul dintre ei era Daphne Wing. Se trezi speriată. La lumina focului, îl văzu ghemuit la picioarele patului, ca și în noaptea nunții lor — cu aceeași expresie de înfometare pe chip și cu un braț întins spre ea. Înainte ca ea să poată spune ceva, el începu :

— O, Gyp, tu nu înțelegi ! Toate astea nu au nici o importanță — eu numai pe tine te doresc. Sînt un nebun care nu se poate stăpîni. Gîndește-te ! E atîta timp de cînd ai plecat de lîngă mine.

Gyp îi răspunse cu voce aspră :

— Eu n-am vrut să am copil.

— Nu, dar acum cînd îl ai, ești fericită. Nu fi neîndurătoare, draga mea Gyp. Firea ta este iertătoare. Cît

despre fata aceea — totul s-a terminat — îți jur — îți promit.

Gyp se gîndi : „De ce vine la mine și scîncește în felul acesta ? Nu are nici un pic de demnitate — nici un pic !"

— Cum poți promite așa ceva ? Pe fata aceea ai făcut-o să te iubească. I-am văzut chipul.

— Ai văzut-o ?

— Da.

— Este o prostuță. Nu mă interesează persoana ei nici măcar cît un deget de-al tău. Ce importanță mai poate avea cineva care nu te interesează ? Nu trupul, ci sufletul rămîne credincios.

Gyp spuse :

— Are mare importanță atunci cînd purtarea ta îi face pe alții să sufere.

— Te-a făcut pe tine să suferi, draga mea Gyp ?

În vocea lui era o rază de speranță. Îi răspunse surprinsă :

— Pe mine ? Nu — pe ea.

— Pe ea ? O experiență în plus — asta e viața. Nu-i va pricinui nici un rău.

— Nu, nimic nu poate fi rău pentru altul, dacă ție îți face plăcere.

După această replică amară, el tăcu multă vreme și din cînd în cînd scotea cîte un lung oftat. „Nu trupul, ci sufletul rămîne credincios !" La urma urmei, n-a fost el oare mai credincios față de ea decît îi fusese ea, decît i-ar putea fi vreodată — ea, care nu-l iubea și care nu-l iubise niciodată ? Ce drept avea ea să vorbească, ea care se măritase cu el din vanitate, din — ce anume ?

Și deodată Fiorsen izbucni :

— Gyp ! Iartă-mă !

Ea oftă și își întoarse fața în altă parte. El își lipi capul de plapumă. Îl auzea respirînd adînc, suspinînd, și în mijlocul acestei deznădejdi și oboseli sufletești, o cuprinse un fel de milă. Ce importanță avea ? Îi spuse cu voce sugrumată :

— Foarte bine, te iert.

XIV

GYP NU CREDEA CĂ POVESTEA CU Daphne Wing era de domeniul trecutului. Firea ei sceptică o îndemna să creadă că ceea ce Fiorsen avea de gînd, sincer, să facă era foarte diferit de ceea ce făcea el, de fapt, sub impulsul momentului, atunci cînd i s-ar ivi o ocazie favorabilă.

După întoarcerea ei, Rosek începuse din nou să vină, fiind atent să nu repete greșeala, dar fără să reușească să o înșele. Deși stăpînirea lui de sine era tot atît de puternică pe cît de slabă era a lui Fiorsen, Gyp simțea că el nu renunțase la planul său de a o urmări și că va avea grijă să-i ofere lui Daphne Wing toate șansele de a fi împreună cu soțul ei. Dar mîndria o făcu să nu pomenească niciodată de fată. În afară de asta, ce fost ar fi avut să vorbească despre ea ? Amîndoi ar minți — Rosek, pentru că vedea clar că direcția primului atac era greșită ; Fiorsen, pentru că temperamentul nu-i permitea să suporte să-i spună adevărul.

Fiind hotărîtă să rabde, ea trăia de pe o zi pe alta, negîndindu-se niciodată la viitor, negîndindu-se niciodată prea mult la ceva. Se consacră cu totul fetiței. Urmărind-o și simțind-o tot timpul aproape, reuși să ajungă în acea stare, ca de hipnoză, proprie mamelor. Dar fetița dormea foarte mult și cea mai mare parte din timpul cît era trează, o petrecea cu Betty. Ceasurile acestea erau grele. Dacă citea, începea numaidecît să aibă gînduri negre. Evita tot timpul salonul de muzică al cărui prag nu-l mai trecuse de cînd făcuse acea descoperire. Încercările mătușii Rosamund de a o scoate în lume rămaseră fără rezultat, și, tatăl ei, cu toate că venea să o vadă, niciodată nu stătea prea mult, de teamă să nu-l întîlnească pe Fiorsen. În această situație, ea se îndreptă din ce în ce mai mult spre muzica ei și într-o dimineață, după ce dezgropase cîteva compoziții din copilărie, luă o hotărîre. În după-amiaza aceleiași zile porni la plimbare înfruntînd gerul de februarie.

Monsieur Edouard Harmost locuia la parterul unei case din Marylebone Road. El își primea elevii într-o ca-

meră mare din aripa din spatele casei a cărei ușă dădea într-o mică grădină înnegrită de funingine. Valon de origine și cu o vitalitate deosebită, îmbătrînea foarte încet, păstrînd în inimă o anumită duioșie pentru femei și pasiune pentru tot ce e nou, chiar și pentru muzica nouă.

Cînd Gyp fu condusă în această cameră de care își aducea bine aminte, îl găsi așezat pe scaun, trecîndu-și degetele îngălbenite prin părul cărunt și aspru. Se uită îndelung la Gyp.

— Aha ! exclamă el, mica mea prietenă ! S-a întors ! Apoi, îndreptîndu-se spre consola de deasupra căminului, luă de acolo un buchețel de violete de Parma, aduse de elevul care fusese înaintea ei, și i le vîrî sub nas. Ia-le, ia-le. Cît de mult ai uitat din ce știai ? Haide ! Și apucînd-o de umăr, aproape că o duse cu forța spre pian. — Scoate-ți blana. Așează-te !

În timp ce-și scotea blana, el o fixă cu ochii lui căprui și bulbucați de sub pleoapele mari și arcadele proeminente. Era îmbrăcată cu o bluză pe care Fiorsen o numea „colibri" — albastru închis, moarată cu roz intens, culori aprinse dar plăcute. Privirea lui *monsieur* Harmost părea că o soarbe, dar cu regretul unui bărbat bătrîn care iubește frumosul și știe că timpul rămas pentru a-l admira se scurtează mereu.

— Cîntă-mi *Carnavalul,* spuse el. Ne vom da seama imediat !

Gyp începu să cînte. El dădu din cap, bătu tactul cu vîrful degetelor, pe dinți, și făcu ochii atît de mari încît i se văzu partea albă a globului ocular — ceea ce însemna că vrea să spună : „Asta ar trebui să sune altfel !" Într-un rînd mormăi ceva. După ce Gyp termină de cîntat, se așeză lîngă ea, îi luă mîna într-a lui și examinîndu-i degetele începu :

— Da, da ! Ți-a dăunat mult cîntînd pentru scripcarul acela ! *Trop sympathique !* [1] Vigoarea, vigoarea — în privința asta trebuie să mai faci progrese. Patru ore pe zi timp de șase săptămîni — și vom fi iarăși acolo unde eram.

— Am un copil, *monsieur* Harmost.

[1] Foarte simpatic ! (Fr.).

— Şi ce ! Asta-i o tragedie ? Gyp îşi scutură capul. — Îl iubeşti ? Un copil ! Nu ţipă ?

— Foarte puţin.

— *Mon Dieu !* [1] Totuşi eşti încă frumoasă. Asta e ceva. Şi ce vei face acum cu copilul ? Poţi scăpa de el pentru puţin timp ? Este vorba de un talent în pericol. Un scripcar, şi un copil ! *C'est beaucoup ! C'est trop !* [2]

Gyp zîmbi. Şi *monsieur* Harmost, a cărui înfăţişare ascundea multă sensibilitate, o mîngîie pe mînă.

— Te-ai maturizat, mica mea prietenă, spuse el grav. Nu-i nimic ; încă nu e timpul pierdut. Dar un copil ! În sfîrşit, curaj ! Se mai poate face totuşi ceva !

Gyp întoarse capul ca să-şi ascundă tremuratul buzelor. Mirosul de tutun turcesc care se îmbibase în lucruri, mirosul de cărţi vechi şi de note muzicale, aerul închis ca şi înfăţişarea profesorului Harmost, vechile perdele cafenii, grădiniţa din spatele casei, plină de funingine, cu potecile croite de pisici şi singurul oţetar pipernicit ; ochii de un castaniu-închis, veşnic în mişcare ai lui *monsieur* Harmost — toate acestea îi aduceau aminte de acele vremuri fericite, cînd venea în fiecare săptămînă, plină de veselie şi de importanţă, cînd sporovăia, înflăcărîndu-se de spontana lui admiraţie şi de muzică, avînd senzaţia plăcută că îl făcea fericit, că ea însăşi era fericită şi că într-o bună zi va ajunge să cînte bine.

Vocea lui *monsieur* Harmost, blîndă, dar răguşită, o trezi din aceste gînduri.

— Haide, haide ! Singurul lucru care nu are leac este vîrsta. Ai făcut bine, copila mea, că ai venit. Dacă lucrurile nu stau chiar aşa cum ar trebui, vei uita curînd. În muzică — în muzică putem să evadăm. La urma urmei, mica mea prietenă, nimeni nu ne poate lua visurile, nici chiar o soţie sau un soţ. Ne mai putem aştepta încă la vremuri bune !

Din sufletul celor care slujesc arta cu devotament iradiază un fel de fascinaţie. Plecă, în acea după-amiază, de la *monsieur* Harmost, contaminată de pasiunea lui pentru muzică. Va recurge la acea justiţie poetică — pe

[1] Dumnezeule ! (Fr.).

[2] E mult ! Prea mult ! (Fr.).

care este bazată homeopatia — și va vindeca toate rănile vieții cu același lucru care i-o stricase. Tot timpul liber pe care-l avea, îl dedica acum muzicii. Se ducea la profesor de două ori pe săptămînă, deși din punct de vedere material nu-i era ușor pentru că situația ei financiară era din ce în ce mai jenantă. Acasă, exersa cu regularitate și muncea cu sîrguință la compoziție. Toată primăvara și vara termină mai multe cîntece și studii și începu alte cîteva. *Monsieur* Harmost era îngăduitor cu ea, părînd să-și dea seama că o critică severă i-ar tăia elanul, așa cum înghețul ucide florile. În afară de asta, avea o notă proaspătă și personală în compozițiile ei.

— Ce gîndește soțul dumitale despre astea? o întrebă el într-o zi.

— Nu i le arăt.

Nu i le arătase niciodată; îi era groază de asprimea lui atunci cînd îl irita ceva — o singură nuanță ironică în glasul lui i-ar fi slăbit încrederea în sine, și așa destul de firavă. Singura persoană, în afară de profesorul ei, căreia îi vorbise despre eforturile ei — fapt destul de straniu — era tocmai Rosek. Într-o zi o surprinsese copiind niște bucăți muzicale. Căldura cu care îi lăudase acest neînsemnat „capriciu" fusese cît se poate de sinceră; și Gyp îi mai cîntase cîteva bucăți în semn de recunoștință, pe urmă îl acompaniase la o bucată pentru voce. Din ziua aceea începu să simtă pentru el un fel de prietenie, și să-i pară puțin rău de el, cînd îl vedea palid, nu prea în apele lui, stînd ca un sfinx, în salon sau în grădină, nemaifăcînd nici un pas pentru realizarea dorințelor lui. Nu mai încercase niciodată să-i facă declarații de dragoste, deși știa că ar face-o la cel mai mic semn al ei. Chipul lui imobil și răbdarea sa de neînvins erau impresionante. Nu putea să manifeste antipatie față de cineva care o admira atît de mult. Îl consultă în legătură cu datoriile lui Fiorsen. Erau de ordinul a sute de lire în afară de ceea ce îi datora chiar lui Rosek. Cum de reușise să se îndatoreze atît de mult? Ce făcea cu banii pe care-i cîștiga? Onorariile primite în vară fuseseră bune. Îi cheltuia cu fata aceea sau cu alte femei?

Observîndu-l pe Fiorsen îndeaproape, constată la el o schimbare, un fel de moleșeală, parcă se rupsese ceva în

el — întocmai ca arcul unui ceasornic, al cărui fus i se răsucește la infinit deoarece îi este ruptă spirala. Cu toate acestea, acum el lucra mai mult ca oricînd. Îl auzea, de la celălalt capăt al grădinii, repetînd de mai multe ori același pasaj ca și cum niciodată nu era mulțumit. Dar interpretarea sa își pierduse căldura și entuziasmul ; nu mai avea acea prospețime, exprima parcă o dezamăgire, ca și cînd și-ar fi zis : „La ce bun ?“ Și pe chip i se vedea o schimbare. Știa — era sigură că bea pe ascuns. Din cauza eșecului suferit cu ea ? Din cauza fetei ? Sau pur și simplu era un viciu moștenit de la un strămoș foarte bețiv ?

Gyp nu se întîlnise niciodată cu asemenea probleme. Să le înfrunte ar fi însemnat discuții inutile, recunoașterea faptului că ea nu-l iubea, promisiuni deșarte în legătură cu fata, tăgăduieli de tot felul. Fără speranță !

Era foarte irascibil și părea că nu vede cu ochi buni lecțiile ei de muzică, la care făcea aluzii cu o nervozitate batjocoritoare. Simțea că el le socotește ca pe ceva diletant și că le disprețuiește. Deseori era nervos și din cauza timpului pe care ea îl dedica fetiței. Propria sa comportare față de această mică ființă era ceva cu totul caracteristic. Se ducea în camera copilului, spre groaza lui Betty, și timp de zece minute era drăguț cu fetița, pe urmă o punea înapoi în leagăn, se uita la ea mohorît, schița un zîmbet și ieșea. Cîteodată venea cînd și Gyp era acolo și după ce o urmărea puțin în tăcere, o trăgea afară, după el.

Ea suferea mereu pentru că își dădea seama că nu-l iubea, dar suferea și mai mult pentru că simțea că în loc să-l salveze, îl împingea și mai mult în prăpastie și — ironică răzbunare a vanității ! — Gyp era din ce în ce mai îngăduitoare față de solicitările lui. Dar această îngăduință, care în realitate o făcea să simtă că se îndepărtează din ce în ce mai mult, o aducea la capătul puterilor. Era o fire care îndură cu răbdare totul pînă la un anumit punct ; după aceea nu mai poate îndura nimic.

Primăvara și vara aceea fură ca o secetă lungă, cînd norii de ploaie se îngrămădesc în depărtare, apropiindu-se tot mai mult, pînă cînd, în cele din urmă, se pornește potopul năpustindu-se peste grădină.

XV

ZECE IULIE FU PRIMA ZI ADEVĂrată de vară. Fusese multă vreme frumos, cu vînt slab din est sau din nord ; dar acum, după două săptămîni de ploaie, cu mici întreruperi, soarele apăruse încălzind ca într-o adevărată zi de vară ; o boare ușoară de vînt purta pretutindeni parfumul teilor înfloriți. Sub copaci, la capătul celălalt al grădinii, Betty cosea ceva, în timp ce fetița își făcea somnul de dimineață. Gyp stătea în fața unui strat de indrușaim, o plantă agățătoare, plăpîndă ale cărei tridente mici și verzi se întindeau ca niște insecte din tulpinile subțiri.

Zgomotul unor pași pe prundiș o făcu să se întoarcă și atunci îl văzu pe Rosek venind din salon. O salută și îi spuse :

— Gustav încă nu s-a trezit. M-am gîndit să vorbesc mai întîi cu dumneata. Putem sta de vorbă ?

Ezitînd o clipă, Gyp își scoase mănușile de grădinărit.

— Aici sau în salon ?

— În salon, te rog.

Tremurînd puțin, o luă înainte și după ce intrară, se așeză în așa fel ca să le poată vedea pe Betty și pe fetiță. Rosek rămase în picioare nemișcat — dulceața gravă a buzelor sale bine conturate și *„dandysmul“* lui ireproșabil treziră în ea un fel de admirație involuntară.

— Despre ce este vorba ?

— Un lucru nu prea plăcut. Trebuie făcut ceva imediat. Am încercat să aranjez lucrurile, dar creditorii nu vor să mai aștepte. Amenință chiar să scoată la licitație această casă.

Cu un fel de furie, Gyp strigă :

— Aproape tot ce este în casa aceasta îmi aparține.

Rosek clătină din cap.

— Contractul este pe numele lui — și dumneata ești soția lui. Pot s-o fac, te asigur. Iar eu tocmai acum nu pot să-l ajut.

— Nu — firește ! N-ar fi trebuit să-l ajuți deloc. Nu pot suporta... Cît datorează cu totul ?

— Cam o mie trei sute de lire. Nu este mult, desigur. Dar mai este ceva...

— Mai rău ?

Rosek înceuviință din cap.

— Vei gîndi iarăși că încerc să profit de situație. De data asta nu pot îngădui să gîndești astfel.

Gyp scuturâ din cap.

— Nu, spune-mi, te rog.

— Există un bărbat cu numele Wagge, un antreprenor de pompe funebre — tatăl unei persoane pe care o cunoști...

— Daphne Wing ?

— Da. Fata așteaptă un copil. Au silit-o să spună. Asta înseamnă pentru ea rezilierea contractelor, desigur — și multe altele.

Gyp întrebă încet :

— Poți să-mi spui, te rog, ce ar putea să facă acest domn Wagge ?

— Este violent — și un tip violent de teapa lui este periculos. Va fi nevoie de o mulțime de bani — și poate chiar de sînge.

Se apropie repede de ea și spuse cu o voce foarte joasă :

— Gyp, s-a împlinit un an de cînd ți-am vorbit despre asta. Atunci nu m-ai crezut. Ți-am spus de asemenea că te iubesc. Acum te iubesc mai mult, de o sută de ori mai mult ! Nu te mișca de aici. Mă duc sus, la Gustav.

Se întoarse și Gyp crezu că într-adevăr a plecat ; dar el se opri și se înapoie lîngă fereastră. Expresia feței lui era atît de flămîndă, încît, o clipă i se făcu milă. Aceasta trebuie să i se fi oglindit pe față, pentru că, deodată, o apucă și încercă să o sărute ; ea se smulse și el nu-i putu atinge decît gîtul. Dîndu-i brusc drumul, își plecă încet capul și ieși.

Gyp șterse urma sărutului de pe gît cu dosul palmei întrebîndu-se năucită : „Ce-am făcut ca să fiu tratată astfel ? Ce-am făcut ?" Și o cuprinse o furie împotriva tuturor bărbaților. Ducîndu-se în biroul ei, scoase carnețelul și căută un nume : Wing — Frankland Street, Fulham. Luîndu-și poșeta de pe spetează scaunului, își puse într-însa carnetul de cecuri. Apoi, avînd grijă să nu

facă nici un zgomot, trecu în hol, își luă umbrela de soare și ieși.

Se îndreptă repede spre Baker Street. Plecase fără mănuși și intră în primul magazin ca să-și cumpere o pereche. Alegîndu-le, uită pentru un moment de emoții. Ajuns în stradă, îi reveniră însă chinuitor. Și era o zi atît de frumoasă — soarele strălucea, cerul era albastru, norii, orbitor de albi ; de pe imperiala omnibusului, putea să vadă întreaga strălucire a zilei. Își aduse aminte de bărbatul care o sărutase pe braț la primul ei bal. Și acum — din nou ! Simțea o furie amestecată cu un fel de compasiune nestăpînită și de solidaritate cu această fată prostuță, cu gura care parcă aștepta bomboane, și care fusese adusă într-o astfel de situație de soțul ei. În Fulham, coborî la cel mai apropiat colț, o luă pe o stradă lată cu case cenușii, înguste, pînă găsi numărul pe care îl căuta. Ajungînd pe scara proaspăt spălată, era gata să se întoarcă și să fugă. Pentru ce venise ?

O servitoare îmbrăcată într-o rochie murdară îi deschise ușa. Carne de oaie ! Miros de carne de oaie — întocmai cum spusese fata !

— Domnișoara — domnișoara Wing este acasă ?

— Da, domnișoara Daisy este acasă. Doriți s-o vedeți ? Pe cine să anunț ?

Apoi, după ce deschise una din cele două uși de culoare maro, adăugă :

— Luați loc ; o voi trimite.

Stînd în mijlocul acelei sufragerii, Gyp încercă să-și stăpînească o senzație de greață. Masa de care își sprijinea mîna era acoperită cu o mușama roșie pentru a feri lemnul să se murdărească de la carnea de oaie. Pe un bufet se afla serviciul pentru oțet și untdelemn și o farfurie verde cu mere foarte roșii. Un paravan încadrat în trestie de bambus și pictat cu margarete albe și galbene era așezat în fața căminului umplut cu iarbă de pampas de culoare roșie. Scaunele erau tapițate cu marochin roșu, draperiile erau roșu-cafenii, iar pe pereții verzi atîrnau cîteva gravuri de Landseer [1]. Alăturarea aceasta de roșu și verde îi sporea

[1] *E. H. Landseer* (1802—1873), pictor, sculptor și gravor englez.

suferința. Și deodată ochii i se opriră asupra unui vas mic de porțelan albastru închis. Era așezat pe un suport negru, pe consola căminului, și era gol. În această cameră, în care plutea mirosul de carne de oaie, această vază părea din altă lume. Cu siguranță că Daphne Wing — și nu Daisy Wagge — îl pusese acolo ! Acest simbol al frumuseții sufocate, a tot ceea ce fata aceasta încercase să reverse în grădina ei, în urmă cu aproape un an, o emoțională. Porțelan fin, frumos, oriental ! Era surprinzător cum de-l lăsaseră aici să strice ambianța acestei camere !

Un oftat o făcu să se întoarcă. Fata stătea rezemată de ușă, cu o față palidă, speriată. Gyp își zise : „A suferit îngrozitor". Îi întinse mîna.

Daphne Wing suspină : „O, doamnă Fiorsen !" și-i sărută mîna. Gyp văzu că mănușa ei nouă se umezise. Apoi fata se rezemă din nou de ușă. Gyp fu cuprinsă, pentru a doua oară, de furie împotriva bărbaților și simți simpatie pentru ființa care urma să treacă prin ceea ce trecuse și ea, nu de mult.

— Nu face nimica — spuse Gyp blînd ; numai că, ce este de făcut ?

Daphne Wing își acoperi fața palidă cu mîinile și începu să plîngă cu suspine — atît de încet, dar atît de sfîșietor, încît Gyp cu greu se putu stăpîni să nu plîngă și ea. Aceasta era imaginea desperării unei ființe lipsite de speranță și de putere, mai presus de toate, de dragoste — astfel de lacrimi numai înțelegerea oamenilor le poate smulge sufletelor în suferință. Se simți plină de revoltă împotriva lui Fiorsen, care luase această fată pentru plăcerea lui și apoi o aruncase. I se părea că îl și vede cum, cu vorbe caustice, o înlătura fiindcă se săturase de ea și îl călca pe nervi, lăsînd-o să suporte singură consecințele pasiunii ei nebunești. Îi mîngîie timid umerii care se scuturau din cauza suspinelor. Fata spuse dramatic :

— O, doamnă Fiorsen, îl iubesc atît de mult ! O dorință penibilă de a rîde o cuprinse pe Gyp, făcînd-o să se cutremure din cap pînă în picioare. Daphne Wing observă și continuă : Știu — e îngrozitor ; dar îl iubesc — și acum, el... Și din nou izbucni în plînsul acela cumplit cu suspine. Și Gyp, începu din nou s-o mîngîie pe umăr. — Și m-am

purtat atît de îngrozitor față de dumneavoastră ! O, doamnă F.orsen, iertați-mă, vă rog !

— Da, bine ; nu-i nimica ! Nu mai plînge !

Încet, încet, suspinele se potoliră, dar fata stătea tot cu capul plecat și sprijinit în mîini. Această cameră, în roșu și verde, cu mirosul ei de carne de oaie.

În cele din urmă, Daphne își descoperi puțin chipul palid ; buzele ei nu mai erau întredeschise, ca și cînd ar fi dorit bomboane, și murmură :

— De fapt el — el numai pe dumneavoastră vă iubește cu adevărat. Dar dumneavoastră nu-l iubiți — asta este atît de ciudat ! O, doamnă Fiorsen, dacă aș putea măcar să-l văd ! !Nu mi-a spus niciodată să vin la el și n-am îndrăznit. Nu l-am văzut de trei săptămîni — de cînd i-am spus de situația mea. Ce să fac ?

Lui Gyp îi fu milă, dar în același timp se simți foarte revoltată de faptul ca o fată să fie în situația de a se tîrî în fața unui bărbat care a alungat-o. Daphne Wing spuse jalnic :

— Se pare că nu am nici un fel de mîndrie. Nu-mi pasă ce-mi va face sau ce-mi va spune, numai să-l pot vedea. Revolta lui Gyp cedă în fața milei.

— Cît mai este pînă... ?

— Trei luni.

Trei luni — în această stare de suferință !

— Aș face un act desperat. Acum, cînd nu mai pot să dansez, și cînd toată lumea știe, e atît de îngrozitor ! Dacă l-aș putea vedea, nu mi-ar păsa de nimic. Dar știu că el nu mă mai vrea. O, doamnă Fiorsen, mai bine aș muri ! Vreau să mor !

Un oftat adînc îi scăpă lui Gyp, și aplecîndu-se deodată spre fată, o sărută pe frunte. Simți din nou acea mireasmă de floare de portocal pe care o emana pielea sau părul ei, ca atunci cînd o întrebase dacă e bine să aibă un iubit, ca atunci cînd apăruse, din umbra copacilor, ca un fluture de noapte, rotindu-se în lumina lunii, și filfiind pe urma umbrei sale tremurînde. Pentru a mai slăbi tensiunea, Gyp arătă spre vază și remarcă :

— Sînt sigură că dumneata ai pus-o acolo.

Fata îi răspunse cu o înflăcărare impresionantă :

— O, vă place ? Luați-o vă rog. Mi-a dat-o contele Rosek. O, mi se pare că vine tata. Va intra aici !

Gyp auzi un bărbat dregîndu-și glasul și zgomotul pe care-l face o umbrelă agățată în cuier ; fata începu să tremure și se rezemă de bufet. Ușa se deschise ; domnul Wagge intră — un bărbat scund, gras, cu pantaloni și redingotă negre și cu o barbă căruntă. Arăta exact ceea ce era, un obișnuit al capelei, hrănit cu carne de oaie și cu *sherry*, care putuse să-și croiască propriul său drum în viață. Trăsăturile feței, care trădau o suferință biliară, erau grosolane, ca și trupul. Nu părea un om rău, în afară de o expresie de mînie în ochii săi mici, cenușii ca de purcel. Cu o voce pe care părea să o aibă întotdeauna răgușită, dar amabilă, după cum i-o cerea profesia, întrebă :

— Da ? Cu cine am... ?

— Doamna Fiorsen.

Respirația sa puternică se auzea foarte bine ; aduse un scaun.

— Vreți să luați loc ?

Gyp clătină din cap.

Considerația de pe chipul domnului Wagge părea că se luptă cu o emoție mult mai primitivă. Scoțînd o batistă mare, cu margine îndoliată, își suflă nasul, și-o trecu peste obraz și întorcîndu-se spre fiica sa, mormăi :

— Du-te sus.

Fata se întoarse numaidecît și ieși. Domnul Wagge își drese glasul cu un zgomot care dovedea niște plămîni foarte puternici.

— Pot să vă întreb cărui fapt se datorează această onoare ?

— Am venit s-o văd pe fiica dumneavoastră.

Ochii lui mici se plimbară de la obrazul ei pînă la picioare, pe urmă trecură la ceasul lui cu lanț, la mîinile pe care și le freca tot timpul și apoi din nou la pieptul ei, deasupra căruia nu îndrăznea să-și ridice privirea. Această sfială o frapă pe Gyp. Aproape că îl auzea gîndind : „Cum să discut o astfel de problemă cu o femeie atît de tînără și de atrăgătoare, soția ticălosului care mi-a distrus fata ? Este o situație delicată, asta e !“ Cuvintele lui răsunară răgușit :

— Este o afacere neplăcută, doamnă. Nu știu ce să zic. Într-adevăr nu știu. Este încurcată — foarte încurcată.

Gyp răspunse foarte liniștit :

— Fiica dumneavoastră este îngrozitor de nefericită ; nu asta îi trebuie ei acum.

Chipul greoi al domnului Wagge părea că se umflă.

— Iertați-mă, doamnă, îngăimă el, dar trebuie să-l numesc pe soțul dumneavoastră un ticălos. Mă scuzați că sînt nepoliticos, dar trebuie. Dacă ar fi aici, nu știu dacă aș putea să mă stăpînesc — nu știu într-adevăr. Interpretînd în mod evident drept un gest de simpatie mișcarea pe care Gyp o făcu cu mîna, continuă cu glasul înecat de emoție : — Este nedelicat să vorbești așa în fața unei doamne care și ea a fost jignită ; dar fiecare om își are sensibilitatea lui. De la început am spus că dansul acesta înseamnă o înfruntare a sorții ; dar femeile nu au minte nici cît un ou. Mama ei a fost de acord. Carieră, într-adevăr ! Frumoasă carieră ! Vă spun, doamnă, că sînt foarte supărat ; dacă acest ticălos îmi iese în cale, am să-i crestez obrajii — deși nu sînt un bărbat tînăr, am să-i crestez obrajii ! Iar dumneavoastră, nu știu ce să vă spun. Tocmai fiica mea să se poarte așa ! Mă simt jignit. Îmi închipui că numele ei va fi tîrît în noroi. Vă spun cinstit că am sperat că n-o să aflați nimic ; la urma urmelor, fata și-a primit pedeapsa. Și apoi aceste tribunale pentru divorțuri — nu este plăcut — este ceva oribil pentru oamenii respectabili. Și, luați aminte, eu nu o văd măritată pe fiica mea cu acest ticălos, chiar dacă dumneavoastră divorțați de el. Nu ; se va face de rîs

Gyp ridică încet capul și zise :

— Nu se va face de rîs în public, domnule Wagge, numai dacă nu o faceți dumneavoastră. Dacă o trimiteți pe Daphne — pe Daisy — fără zarvă, undeva, pînă cînd trece peste acest necaz, nimeni nu va ști nimic.

Domnul Wagge își deschise gura, încît respirația lui ar fi putut fi auzită pînă în stradă.

— Înțeleg eu bine ce spuneți, doamnă, nu aveți de gînd să intentați proces de divorț ?

Gyp își înclină capul.

Domnul Wagge rămase tăcut și pe fața lui de mops se văzu o ușoară tresărire.

— Păi, spuse el în cele din urmă, este mai mult decît merită ea ; nu vă pot ascunde că asta este o ușurare și pentru mine. Trebuie să recunosc că la o tînără și frumoasă doamnă ca dumneavoastră asta dovedește că aveți suflet. Din nou, Gyp, clătină din cap. — Ah, ba da ! Vă vorbesc ca un om foarte evlavios și destul de bătrîn, care ar putea să vă fie tată.

Îi întinse mîna. Gyp i-o întinse pe-a ei, înmănușată.

— Îmi pare rău, foarte rău. Vă rog să fiți drăguț cu ea.

Domnul Wagge stătu cîteva minute în picioare, frecîndu-și mîinile, întristat.

— Sînt un om de casă, spuse el deodată. Un om de casă cu un comportament demn ; și niciodată nu m-am gîndit că se poate întîmpla așa ceva în familia mea — niciodată ! A fost pentru mine — ei bine nu pot să vă spun ce-a fost !

Gyp își luă umbrela. Simțea că trebuie să plece : în orice moment s-ar putea să-i spună ceva ce nu va fi în stare să suporte — afară de asta, mirosul de carne de oaie devenise tot mai persistent.

— Îmi pare rău, spuse ea din nou : la revedere ; și trecu pe lîngă el spre ușă. Îl auzi respirînd greoi în timp ce o conducea să-i deschidă ; i-o luă înainte și puse mîna pe clanța ușii de la intrare. O scrută destul de timid cu privirea.

— Îmi pare bine, spuse el, că am avut cinstea să vă cunosc ; și, dacă pot să spun așa, vă asigur de întreaga mea simpatie. Bună ziua !

Gyp respiră adînc. Obrajii îi ardeau ; simțind nevoia să se apere de soare, își deschise umbrela. Dar chipul palid al fetei îi apăru din nou în față, iar cuvintele ei îi sunară în urechi :

— O, doamnă Fiorsen, mai bine muream ! Vreau să mor !

MERSE PE JOS SUB UMBRELA EI, căutînd inconștient liniștea copacilor. Gîndurile i se învălmășeau — Daphne Wing sprijinită de ușă, fața ca de mops a domnului Wagge, iarba roșie de pampas, vaza albastră, felul cum s-a năpustit Rosek asupra ei, fetița ei adormită sub copaci !

Ajunse în Kensington Gardens și se așeză. Era aproape de ora prînzului ; dădacele, cîinii, cărucioarele cu copii, bătrînii — toți se grăbeau la masă. Toți se uitau în fugă la femeia aceasta tînără, care stătea, singură, în tihnă, la o astfel de oră, încercînd să descopere ce anume lipsea frumuseții ei — poate picioare strîmbe sau altceva care să strice frumusețea unui chip ca al ei ! Gyp nu observa nimic din toate acestea, doar din cînd în cînd cîte un cîine care se oprea în trecere, adulmecînd la picioarele ei. De multă vreme se străduia să pară insensibilă, refuzînd să înfrunte realitatea ; dar acum zăgazul s-a rupt și șuvoiul o luase cu el. „Proces !“ Cei care ezită să facă cunoscute problemele lor chiar și celor mai apropiați prieteni, nu au noțiunea a ceea ce înseamnă o expunere publică a necazurilor personale ; sigur că nici lui Gyp nu-i trecuse așa ceva prin minte. Cu un zîmbet amar se gîndi : „Oricum, sînt într-o situație mai bună decît ea ! Ce-ar fi fost dacă l-aș fi iubit și eu ? Nu, niciodată — niciodată nu vreau să iubesc. Femeile care iubesc suferă prea mult“.

Stătu acolo multă vreme pînă ce își aminti, că la ora trei era așteptată de *monsieur* Harmost. Trecuse bine de două ; porni peste pajiște. Atmosfera era plină de zumzetul albinelor și al gîzelor, de uguitul porumbeilor, de fîșnetul slab și de freamătul frunzelor, de parfumul florilor de tei sub cerul albastru cu cîțiva nori groși, albi care treceau leneși și pașnici. De ce să fie nefericită ? Un prepelicar dintre aceia cu părul lung, cu pete, cu capete mari, cu moțuri crețe și întotdeauna hoțomani, sărea în jurul ei, sperînd că va arunca umbrela în apă ca el să i-o aducă, fiindcă în mintea lui acesta putea fi singurul motiv pentru care cineva ducea în mînă ceva.

Monsieur Harmost nu-și mai găsea locul prin camera ale cărei ferestre deschise nu reușeau să primenească aerul îmbîcsit de miros de tutun.

— Credeam că nu mai vii ! spuse el. Ești palidă. Din cauza căldurii ? Sau — se uită țintă la ea — te-a jignit cineva, mica mea prietenă ? Gyp scuturâ din cap. Ah ! Da. Nu-mi spui nimic ; nu spui nimănui nimic ! Îți închizi chipul frumos ca o floare noaptea. La vîrsta ta, fetița mea, simți nevoia să faci confidențe ; o supărare ascunsă este pentru muzică ceea ce pentru stomac este vîntul de răsărit. Haide, spune-mi necazurile tale. De mult timp aveam de gînd să te întreb. Numai o singură dată sîntem tineri ; vreau să te văd fericită.

Ar fi oare o ușurare pentru ea să-și descarce sufletul ? Ochii lui căprui o cercetau întocmai ca ochii unui cîine credincios. Gyp nu voia să jignească un om atît de amabil. Și totuși — îi era imposibil !

Monsieur Harmost se așeză la pian. Își puse mîinile pe claviatură și se întoarse spre ea.

— Știi, sînt îndrăgostit de dumneata. Bătrînii se pot îndrăgosti foarte tare, dar ei știu că nu are nici un rost — și aceasta îi face suportabili. Totuși, ne place să ne simțim de folos tinereții și frumuseții ; asta ne dă puțină căldură. Spune-mi supărarea dumitale ! Așteptă cîteva clipe, apoi adăugă puțin iritat : — Bine, bine, atunci să ne întoarcem la muzică !

Avea obiceiul să stea lîngă ea la pian, dar acum stătea în picioare ca și cum era pregătit să fie cît se poate de sever. Iar Gyp, fie că era prea nervoasă, fie că nu mîncase nimic la prînz, cîntă mai bine decît cîntase vreodată — Poloneza de Chopin în la bemol, acel cîntec al revoluției care i se păruse întotdeauna atît de greu de executat. Cînd termină, *monsieur* Harmost îi luă mîna și i-o sărută. Simți că barba lui aspră o înțeapă și ridică privirea spre el cu un oftat de satisfacție. Din spatele lor se auzi un glas batjocoritor :

— Bravo !

Fiorsen stătea în pragul ușii.

— Felicitări, *madame* ! De mult doream să te văd sub vraja inspiratici maestrului tău !

Inima lui Gyp începu să bată cu putere. *Monsieur* Harmost nu se mișcase din loc. Privea uimit.

Fiorsen își sărută dosul mîinii.

— Acest clovn bătrîn ! Ptiu — ce mai amant !

Gyp îl văzu pe bătrîn că începe să tremure ; sări în picioare strigînd :

— Ești o brută !

Auzi vocea lui *monsieur* Harmost în spatele ei :

— Înainte de a pleca, *monsieur*, să-mi dai o explicație pentru această stupiditate !

Fiorsen îi arătă pumnul și ieși afară bombănind. Auziră ușa de la intrare trîntindu-se. Gyp se întoarse brusc spre fereastră și stătu acolo uitîndu-se în curtea din spatele casei. Chiar și în acel loc se furișase vara. Frunzele oțetarului străluceau ; în peticul de soare, o pisică neagră, cu o fundă albastră la gît, stătea tolănită. Vocea unui vînzător ambulant de căpșuni se auzea tocmai de pe o stradă lăturalnică. Simțea că *monsieur* Harmost stătea în picioare cu mîna dusă la gură și fu cuprinsă de păreri de rău și de furie. Să fie astfel insultat acest bătrîn atît de blînd și de amabil ! Era culmea tuturor jignirilor aduse de soțul ei ! Nu-i va ierta asta niciodată ! Și pe ea o insultase mai mult decît putea îndura ! Se întoarse și-și puse amîndouă mîinile într-ale lui *monsieur* Harmost.

— Îmi pare nespus de rău ! La revedere, dragă — dragă *monsieur* Harmost ; voi veni vineri ! Și înainte ca el s-o poată opri, plecase.

Tocmai cînd ajunse pe trotuarul de pe partea cealaltă, simți că cineva o trage de rochie și atunci îl văzu pe Fiorsen în spatele ei. Se smulse și merse repede mai departe. Avea oare de gînd să-i facă vreo scenă aici, în stradă ? El o apucă din nou de braț. Îl înfruntă și-i spuse cu un glas ca de gheață :

— Te rog, nu face scene în stradă și nu mă mai urmări în felul acesta. Dacă vrei să vorbești cu mine, poți vorbi acasă.

Apoi, foarte calmă, își văzu mai departe de drum. Dar el continuă să se țină după ea. Gyp făcu semn primului taxi pe care-l întîlni.

— Bury Street — repede ! Îl văzu pe Fiorsen repezindu-se în față, prea tîrziu însă ca să o mai poată opri.

Rămase pe loc, cu chipul palid ca de mort sub pălăria cu borurile late. Gyp era însă mult prea supărată și tulburată ca să-i mai pese de el.

Era hotărîtă să se ducă la tatăl ei. Nu se va mai întoarce la Fiorsen ; dar cum o să le ia pe Betty și pe fetiță ? Era aproape sigură că Winton era la clubul lui. Și aplecîndu-se puțin, spuse : — Nu ; în Hyde Park Corner, te rog.

Portarul, care o cunoștea, după ce strigă unui comisionar : „Cheamă-l pe maiorul Winton — dar repede !“ ieși din boxa lui ca să-i ofere un scaun și ziarul *The Times*.

Gyp stătea cu ziarul pe genunchi și vedea ca prin vis un domn bătrîn și slab care se retrăsese să mediteze într-un colț ; un chelner, cu jambiere albe, trecu cu un servici de ceai pe o tavă ; cîteva pălării agățate în cuier ; barul acoperit cu postav verde și cu șiruri de hîrtie albă ca niște panglici iar trei membri ai clubului stînd în fața lui. Unul dintre ei, înalt, solid și vesel, cu *pince-nez* și cu o jiletcă albă, își scoase pălăria de paie și se instalase în așa fel încît, neobservat, să poată privi pe oricine care i se părea pe gustul său. Apoi, tatăl ei trecu fără grabă pe lîngă micul grup : dornică să iasă cît mai repede din acest sanctuar masculin, îl aștepta la capătul scărilor.

— Vreau să-ți vorbesc, tată.

O cercetă în treacăt cu privirea, își luă pălăria și o urmă spre ieșire. În mașină, își puse mîinile într-ale ei.

— Ce este, draga mea ?

— Vreau să mă întorc la tine. Nu mai pot sta acolo. Este — este... Am ajuns la capătul puterilor.

O strînse ușor de mînă ca și cînd ar fi încercat s-o oprească să spună mai mult. Gyp continuă :

— Dar trebuie să iau copilul. Mă îngrozesc la gîndul că va încerca să-l oprească, pentru a mă determina să revin.

— El e acasă ?

— Nu știu. Nu i-am spus că am de gînd să-l părăsesc.

Winton se uită la ceas.

— Fetița iese vreodată la plimbare la o oră ca asta ?

— Da, după ora ceaiului. Este mai răcoare.

— Atunci eu îmi voi continua drumul cu această mașină. Tu rămîi să pregătești camera pentru fetiță. Nu-ți face griji și nu ieși pînă nu mă întorc.

Ce frumos din partea lui, că nu i-a pus nici o singură întrebare !

Mașina se opri la intrarea din Bury Street. El o întrebă încet :

— Vrei și cățelușii ?

— Da, o, da ! Pe el nu-l interesează.

— Bine. Va fi destul timp ca, după ce mă întorc, să-ți cumpăr niște lucruri de care ai nevoie pentru noapte. Astăzi nu vreau să risc nimic. Roag-o pe doamna Markey să-ți facă un ceai.

Gyp urmări mașina care își reluă drumul și-l văzu pe Winton că-i face semn cu mîna ; apoi, cu un oftat adînc, pe jumătate de teamă, pe jumătate de ușurare, sună la ușă.

XVII

ÎN ST. JAMES'S STREET, WINTON spuse șoferului : „Mergi cît poți de repede !“ Obrajii săi bronzați se rumeniseră puțin ; sub pleoapele pe jumătate închise, ochii îi erau și mai pătrunzători ; buzele, foarte strînse — arătau ca atunci cînd vreo vulpe îi apărea în cale. Avea de gînd să nu se expună nici unui risc — să nu atace pe față. Pentru asta va avea timp mai tîrziu, dacă va fi nevoie. Nervii lui erau mai tari decît ai multor bărbați și avea acea fermitate de oțel și resursele care fac pe mulți englezi, de rangul său, să fie formidabili în acțiuni mici. Cînd ajunse acasă la Fiorsen spuse șoferului să aștepte, sună și întrebă de Gyp, încercînd un fel de plăcere pentru șiretlicul său.

— Nu a venit încă, domnule. Dar domnul Fiorsen este acasă.

— A ! Dar fetița ?

— E acasă, domnule.

— Voi intra s-o văd. E în grădină ?

— Da, domnule.

— Sînt și cățelușii acolo ?

— Da, domnule. Doriți să luați ceaiul, domnule ?

— Nu, mulțumesc. Dar ca să realizeze această răpire fără să dea naștere la bîrfeli și la suspiciunea că ar fi fost în înțelegere cu Gyp, adăugă : — Numai după ce se întoarce doamna Fiorsen.

Trecînd în grădină, băgă de seamă că Fiorsen era la fereastra sufrageriei și-l urmărea. Fetița era sub un copac la capătul celălalt al grădinii, iar cățelușii se repeziră, furioși pînă simțiră că e el. Winton se apropie de cărucior, și, salutînd-o pe Betty, se uită la nepoțica lui. Stătea acolo sub o perdeluță de muselin care o apăra de muște și era trează. Ochii ei mari, negri și serioși, care începuseră să semene cu ai lui Gyp, îl priveau grav. Făcînd ghiumbușlucuri spre ea, se mișcă în așa fel încît să stea cu fața spre casă, iar Betty cu spatele la ea.

— Am venit cu un mesaj din partea stăpînei tale, Betty. Păstrează-ți calmul ; nu întoarce capul și ascultă-mă. Ea se află în Bury Street și va rămîne acolo ; vrea să te aduc pe tine cu fetița și cățelușii... Ea făcu ochii mari și deschise gura. Winton puse mîna pe cărucior. — Fii calmă ! Ieși cu căruciorul ca de obicei. Este ora cînd pleci la plimbare ; mă vei aștepta la colțul străzii care dă în Regent Park. Voi veni cu mașina și vă voi lua. Nu fi agitată ; nu lua nimic ; poartă-te exact așa cum te porți de obicei. Ai înțeles ?

Nu stă în firea femeilor care îngrijesc copii să primească un astfel de ordin fără să pună întrebări. Faptul că se schimbase la față și că începuse să respire agitat, îl făcu să adauge imediat :

— Acum Betty, stăpînește-te ; Gyp are nevoie de tine. În mașină îți voi povesti totul.

— Da, domnule. Sărmana fetiță ! Dar ce fac cu schimburile de noapte ale copilului ? Și ale domnișoarei Gyp ?

Simțind că Fiorsen era încă la fereastră, Winton făcu cîțiva pași spre copil.

— Nu-ți face griji din cauza asta. De îndată ce mă vezi la fereastra salonului, fii gata și pleacă. Betty, privește numai în față, nu te uita în jur ; îți voi acoperi retragerea. N-o părăsi pe Gyp tocmai acum. Fii stăpînă pe tine !

Cu un oftat greu, Betty murmură : „Foarte bine, domnule. O, draga de ea !“ și își potrivi șnururile de la bonetă. Winton salută și se îndreptă spre casă. Se uită într-o parte și în alta, ca și cum ar fi examinat florile, dar observă că Fiorsen se retrăsese de la fereastră ; intrînd pe ușa salonului, se îndreptă repede spre hol. O clipă înainte de a deschide ușa de la sufragerie, ascultă. Fiorsen se plimba prin cameră. Își aţinti privirea sălbatică asupra lui Winton care-l întrebă :

— Ce mai faci ? Gyp nu este acasă ?

— Nu.

Acest „nu“ îl făcu pe Winton să simtă o vagă remuşcare. Va fi părăsit de Gyp ! Dar inima i se împietri din nou. Omul acesta era o mare canalie.

— Fetiţa arată bine, spuse Winton.

Fiorsen începu iar să se plimbe nervos prin cameră.

— Unde este Gyp ? Am nevoie de ea !

Winton își scoase ceasul.

— Nu este tîrziu. Apoi deodată simţi o silă pentru rolul pe care-l juca. Să ia fetiţa, să o pună pe Gyp în siguranţă — da ! Dar nu să se prefacă a nu ști nimic despre asta ! Se răsuci pe călcîie și ieși. Nu mai putea să mintă astfel. Oare Betty se descurcase bine ? Se întoarse în salon. Betty tocmai trecea pe lîngă peretele casei. În cinci minute va fi la colţ. Se opri și aşteptă. Numai de n-ar intra individul acela ! Prin peretele despărţitor îl auzea cum se plimba încă în sus și în jos prin sufragerie. Ce mult dura un minut ! Trecuseră numai trei de cînd auzise ușa de la sufragerie deschizîndu-se și pe Fiorsen traversînd holul spre ușa de la intrare. Ce urmărea, stînd acolo ca și cînd voia să tragă cu urechea ? Și deodată îl auzi oftînd — așa cum oftase și el de multe ori, aşteptînd și ascultînd dacă nu se aud paşi, cu o neliniște chinuitoare și arzătoare. Iubea, oare, cu adevărat, acest individ ? Simţindu-se revoltat că stătea și îl spiona, se îndreptă spre ieșire, declarînd :

— N-o mai aştept pe Gyp. La revedere ! Cuvintele : „Transmite sărutări lui Gyp“ îi pieriră de pe buze.

— La revedere ! îi răspunse Fiorsen ca un ecou. Winton ieși pe sub pergolă, fiind sigur că acel chip rătăcit

mai stătea încă în ușa întredeschisă. Betty nu se vedea nicăieri ; probabil că ajunsese la colțul străzii. Misiunea lui reușise, dar nu simțea nici un fel de entuziasm. După colț, își regăsi „protejatele", urcară căruciorul deasupra mașinii și plecară în goană. Avusese de gînd să-i explice lui Betty în mașină, dar nu-i spuse decît atît :

— Mîine veți pleca toate trei la Mildenham.

Iar Betty, care se temea de el chiar de cînd, cu atîția ani în urmă, îl întîlnise pentru prima oară, îi privi profilul, fără să îndrăznească să mai pună întrebări. În drum, Winton se opri la un oficiu poștal și expedie această telegramă :

„Gyp și fetița sînt cu mine. Urmează scrisoare. Winton".

Își simțea conștiința mai ușoară ; în orice caz, telegrama era necesară, căci altfel Fiorsen s-ar fi putut adresa poliției. Restul urma să fie explicat după ce va discuta cu Gyp.

Dar se făcu tîrziu pînă ce putură să stea de vorbă. Așezîndu-se lîngă ferestrele deschise unde Markey pusese două hortensii — cumpărate din proprie inițiativă, ca un semn de mulțumire tacită — Gyp începu să vorbească. Nu-i ascunse nimic, în timp ce-i mărturisi totalul și mizerabilul eșec al căsătoriei ei. Cînd ajunse la Daphne Wing și la descoperirea pe care o făcuse în salonul de muzică, văzu cum capătul aprins al trabucului tatălui ei tremura. În propria ei casă — propria ei casă ! Și, ea rămăsese totuși mai departe cu el ! Winton n-o întrerupse nici un moment, dar tăcerea lui aproape că o înspăimînta.

Ajungînd la evenimentele din acea zi, ezită. Să-i spună și despre Rosek ? Sinceritatea ei învinse și Winton nu schiță nici un gest. Cînd Gyp termină, el se ridică și își stinse încet mucul de țigară de pervazul ferestrei ; apoi, uitîndu-se cum stătea întinsă în fotoliu ca și cînd ar fi fost epuizată, exclamă : „Dumnezeule !" și se întoarse la fereastră.

La acea oră din noapte, înainte ca spectacolele să se termîne, pe străzile Londrei domnea o acalmie tulburată doar de țipetele stridente ale cîte unei femei pe jumătate

beată care se ciorovăia cu bărbatul ei în timp ce se întorceau, spre casă, împleticindu-se, sau de vioara vreunui muzicant ambulant care încerca să-şi cîştige existenţa. Scîrţîitul acesta îl irita oarecum pe Winton, pentru că îi amintea de cei doi străini blestemaţi care o trataseră în chip nepermis pe fiica lui. Să-i aibă numai în faţa sabiei sau a pistolului — ca să le dea el o lecţie! O auzi spunîndu-i :

— Tată, aş vrea să-i plătesc datoriile. Atunci situaţia ar fi aşa cum a fost cînd m-am măritat cu el.

Lui Winton îi scăpă un oftat desperat. Dar nu voia să mai toarne gaz peste foc.

— De asemenea vreau să fiu sigură că fata aceea este bine pînă scapă de necaz. Poate că aş putea folosi ceva din acei — din ceilalţi bani, în cazul cînd ai mei sînt pe terminate ?

Mînia, nu dezaprobarea faţă de impulsul ei, îl făcu să ezite ; banii şi răzbunarea nu se asociau niciodată în mintea lui.

— Vreau să mă simt ca şi cum niciodată nu aş fi acceptat să mă căsătoresc cu el. Poate că de vină sînt şi aceste datorii — cine ştie ?

Cîtă asemănare cu ea — întinsă în vechiul fotoliu, capul lăsat pe spate şi chipul profilat în umbră! Şi o mare bucurie îl cuprinse pe Winton. O adusese din nou la el!

XVIII

ÎN FIECARE ZI DORMITORUL LUI Thorsen arăta — după expresia servitoarei — „ca o adevărată cocină de porci" — pînă cînd pleca de acasă şi se putea face curat. Avea un adevărat talent pentru dezordine, astfel încît camera lui arăta ca şi cum ar fi dormit în ea trei bărbaţi, nu unul. Haine şi pantofi, perii, apă, pahare mari, ziare, romane franţuzeşti şi mucuri de ţigări — nimic nu era unde trebuie să fie ; iar fumul stătut al ţigărilor îneca pe toţi cei care trebuiau să-i aducă ceaiul

sau apa pentru bărbierit. În dimineața acelei zile, cînd servitoarea îi anunțase vizita lui Rosek, Fiorsen stătuse mult timp întins pe spate, urmărind visător fumul țigării și cele patru muște care valsau în lumina soarelui strecurată printre storurile de culoare verde. Această oră pe care și-o petrecea în pat, reprezenta momentele sale de creație, cînd putea să-și dea seama cel mai bine de forma muzicii și să simtă modul în care să o redea. În ultima vreme se simțea plictisit și îmbătrînit; dar în această dimineață imaginația i se înflăcărase din nou, trăia acea stare semiconștientă, de vibrație cînd emoțiile încep să prindă formă, iar în minte își fac loc noi modalități de exprimare. Cînd auzi servitoarea ciocănind și spunîndu-i: „Contele Rosek dorește să vă vadă, domnule", se gîndi: „Ce dracu vrea?" O fire mai complexă, care nu se controlează cînd vine în contact cu una mai simplă, dar care știe exact ce vrea, devine instinctiv iritabilă.

O fi venit pentru bani — sau în legătură cu fata aceea? Fata aceea — oh, ce n-ar fi dat ca fata aceea să fi murit! O ființă blîndă, care se agață ca scaiul de tine! Copilul! Dumnezeule! Ce nebun fusese — ce nebun! Întîi Gyp — apoi ea! Încercase să scape de ea, dar era ca și cum ai vrea să scapi de un scai! Cum se mai agățase! Fusese răbdător — răbdător și amabil, dar cum poți să mai continui să fii astfel cu cineva de care te plictisești! El o dorea numai pe Gyp, numai pe soția lui. Și tocmai acum, cînd de o oră sau două reușise să-și elibereze gîndurile de toate aceste necazuri și să se simtă fericit — trebuia să vină acest individ și să stea acolo în picioare, cu chipul său de sfinx!

— Bună, Paul! stai jos. Ce necazuri te aduc?

Rosek își aprinse o țigară. Chiar și Fiorsen fu izbit de paloarea lui rigidă.

— Gustav, ar fi bine dacă te-ai feri de domnul Wagge. A fost ieri pe la mine. Îi cam lipsește duioșia.

Gustav se ridică în capul oaselor.

— Să-l ia dracu pe domnul Wagge! Ce poate să facă?

— Nu sînt avocat, dar îmi imaginez că poate să-ţi facă multe neplăceri — fata este foarte tînără.

Fiorsen îl privi aspru şi-i zise :

— De ce mi-ai aruncat în braţe blestemata aia de fată ?

— N-am făcut-o eu, dragul meu prieten.

— Ba da. Care ţi-a fost planul ? Tu nu faci niciodată nimic fără să urmăreşti ceva. Ştii bine că aşa este. Haide, spune, ce plan ai avut ?

— Cred că-ţi place să te distrezi.

Fiorsen izbucni cu violenţă :

— Ascultă ! Am terminat cu prietenia ta — nu te-am cunoscut niciodată cu adevărat. S-a terminat. Dă-mi pace !

Rosek zîmbi.

— Dragul meu, prieteniile nu se termină în felul acesta. Îmi datorezi o mie de lire.

— Bine, ţi-o voi plăti. Soţia mea îmi va împrumuta această sumă.

— O, te iubeşte atît de mult ? Credeam că-şi iubeşte numai lecţiile de muzică.

Cum stătea ghemuit cu genunchii sub bărbie, Fiorsen suieră printre dinţi :

— Ieşi afară de aici ! Îţi voi plăti mia ta de lire.

Rosek îi răspunse tot zîmbind :

— Nu fi prost, Gustav ! Cu vioara pe umăr, pari un adevărat bărbat. Fără ea — eşti un copil. Stai liniştit şi gîndeşte-te la domnul Wagge. Dar ai face mai bine să vii la mine şi să stăm de vorbă despre asta. Pentru moment îţi spun la revedere. Şi calmează-te ! Scuturînd scrumul ţigării pe tava care era lîngă cotul lui Fiorsen, plecă.

Fiorsen îşi duse mîna la frunte. Blestemaţi să fie cu toţii — tatăl şi fata, Rosek şi toţi ceilalţi rechini ! Ieşi pe palier. Casa era foarte liniştită. Rosek plecase — călătorie sprîncenată ! O strigă pe Gyp. Nici un răspuns. Intră în camera ei care era deosebit de elegantă şi mirosea a ciclame ! Se uită în grădină. La capătul ei se vedea copilul şi cu femeia aceea grasă. Dar Gyp nu era ! Nu era acasă niciodată cînd avea nevoie de ea. Wagge ! Se cutremură ; şi, întorcîndu-se în dormitor, scoase dintr-un bufet care

era închis, o sticlă de coniac și bău puțin. Îl făcu să-și vină în fire ; încuie bufetul la loc și se îmbrăcă.

Trecînd spre salonul de muzică, se opri sub copaci ca să-i facă cîteva giumbușlucuri fetiței. Uneori i se părea că este o mică ființă adorabilă, cu ochii ei mari și negri atît de asemănători cu ai lui Gyp. Alteori îi era silă de această mogîldeață insipidă. În dimineața aceasta, în timp ce se uita la ea, se gîndi dintr-o dată la celălalt copil care urma să vină și schiță o strîmbătură. Observînd figura îngrozită a lui Betty care se uita la el cum se strîmbă la odorul ei, Fiorsen izbucni în rîs și se îndreptă spre salonul de muzică.

În timp ce-și acorda vioara, își aduse aminte că Gyp nu mai venise aici de multă vreme și i se păru teribil de nedrept. Ca și cînd fata aceea nenorocită ar avea vreo importanță ! Gyp nu-l iubise niciodată, nu-i oferise niciodată ceea ce ar fi dorit, nu-i potolise niciodată setea de ea ! Acesta era de fapt fondul problemei. Nici o altă femeie nu fusese ca ea ; nu-l lăsase să-și potolească setea. Întotdeauna el era cel care se plictisea de ele mai înainte ca ele să se plictisească de el. Gyp nu-i dădea nimic ! Nu avea inimă, sau o dăduse altcuiva ? Ce spusese Paul despre lecțiile ei de muzică ? Și deodată îi trecu prin minte că el nu știa nimic, absolut nimic, nici unde se ducea și nici ce făcea ea. Lecții de muzică ? Ieșea aproape în fiecare zi, pleca ore întregi. Unde ? Oare în brațele vreunui bărbat ? Puse jos vioara cu o reală indispoziție. Și de ce nu ? Acea biciuire a instinctelor sexuale care face ca gelozia să doară atît de mult era și mai accentuată la o fire ca a lui Fiorsen. Îl trecură fiori. Dar aducîndu-și aminte de mîndria ei disprețuitoare, de candoarea ei și, înainte de toate, de indiferența ei, teama i se mai potoli. Nu, Gyp nu putea să facă așa ceva !

Se îndreptă spre măsuța pe care se afla o carafă, își turnă niște coniac și bău. Se mai liniști. Începu să exerseze. Alese un pasaj din concertul pentru vioară al lui Brahms și îl cîntă de cîteva ori. Constată că de fiecare dată repeta aceleași greșeli ; nu se putea concentra. Simpla atingere a viorii îl îngrozea. Lecții de muzică ! De ce le lua ? Pierdere de timp și de bani — niciodată nu va fi decît o amatoare ! Se dusese azi acolo ? Era trecut de ora prînzului. Poate că se întorsese.

Reveni în casă. Nici urmă de Gyp. Servitoarea veni să-l întrebe dacă dorea să mănînce. Nu ! Stăpîna urma să vină ? Nu spusese nimic. Se duse în sufragerie, mîncă un biscuit și bău un coniac cu sifon. Se mai potoli. După ce se înapoie în salon, se așeză la biroul lui Gyp. Ce ordine ! Pe un mic calendar, era însemnată o cruce cu creionul, azi — miercuri, și o alta vineri. Pentru ce ? Lecții de muzică ? Trase un sertar și scoase carnețelul ei cu adrese. „H — Harmost, 305 A, Marylebone Road", și lîngă adresă notat cu creionul „3 p. m."

Ora trei. Aceasta era ora ei ! Ochii i se opriră pe o mică și veche gravură care reprezenta o bacantă, înfășurată într-un șal verde, agitîndu-și tamburina spre un Cupidon gol, care stătea cu un arc și cu săgeată în mînă și care se uita la ea. O întoarse : pe spatele ei era scris tremurat dar citeț : *„Micuței mele prietene. E. H."* Fiorsen se îndreptă spre pian. Îl deschise și începu să cînte, privind înaintea lui, în gol, abia știind ce cîntă. Un mare artist ? În ultimul timp, deseori, nu-i mai păsa dacă ar mai pune mîna sau nu pe vioară. Se săturase să mai stea în picioare în fața unei mări de capete posomorite și să vadă imbecilii bătînd prostește din palme. Îi era silă de toată această monotonie !

Se ridică de la pian, se duse în sufragerie și mai bău o gură de coniac. Gyp nu putea să suporte să-l vadă că bea. Ei bine, atunci n-avea decît să nu iasă prea des în oraș — să ia lecții de muzică. Lecții de muzică ! Era aproape ora trei. Se va duce să vadă ce făcea, de fapt se va duce și se va oferi să o conducă acasă ! O atenție. S-ar putea să-i facă plăcere. Poate că va fi mai bine decît să aștepte pînă cînd se hotărăște ea să vină, cu chipul ei pe care nu puteai citi nimic. Mai bău puțin coniac, își luă pălăria și ieși. O porni prin soarele fierbinte și ajunse în fața casei, puțin ametit. O servitoare îi deschise ușa.

— Sînt domnul Fiorsen. Doamna Fiorsen este aici ?

— Da, domnule ; vreți să așteptați ?

De ce s-o fi uitînd la el în felul acesta ? Ce fată urîtă ! Ce nesuferiți sînt oamenii urîți ! După ce plecă fata, el redeschise ușa sălii de așteptare și ascultă.

Chopin ! Poloneza în la bemol. Grozav ! Era Gyp în stare de așa ceva ? Foarte bine ! Ieși în coridor atras de execuția ei și întoarse ușor mînerul ușii. Muzica se stinse. Intră.

În după amiaza aceea, la o oră și jumătate după plecarea lui Winton, Fiorsen continua să mai stea la ușa de la intrare. Accesul de gelozie, alimentat de coniac, care-l făcuse să-și insulte nu numai soția ci și pe bătrînul *monsieur* Harmost, dispăruse dintr-o dată chiar din clipa cînd, în stradă, Gyp se întorsese spre el și-i vorbise cu glasul acela ca de gheață ; din acel moment simțise teamă și acum teama aceasta creștea cu fiecare minut. Îl va ierta oare ? Pentru el, care acționa numai sub impulsul momentului, astfel încît numai rareori știa după aceea exact ce făcuse sau pe cine jignise, stăpînirea de sine a lui Gyp i se păruse întotdeauna ceva misterios și cam înfricoșător. Unde plecase ? De ce nu venea ? Îngrijorarea îi creștea cu viteza unei pietre care se rostogolește de pe deal. Dacă nu se mai întoarce ? Dar trebuie să se întoarcă — copilul este aici — copilul lor !

Pentru prima oară, gîndul la copil îi dădu o satisfacție adevărată. Plecă de lîngă ușă, și, după ce bău un păhărel ca să se calmeze, se trînti pe divanul din salon. În timp ce stătea așa întins începu să simtă în trup căldura coniacului și se gîndi : „Voi începe o viață nouă : voi renunța la băutură, voi renunța la tot, voi trimite copilul la țară, o voi duce pe Gyp la Paris, la Berlin, Viena, Roma — oriunde afară de Anglia, departe de acest tată al ei și de toți oamenii aceștia posomoriți și rigizi ! Ei îi place să călătorească !“ Da, vor fi fericiți ! Nopți încîntătoare — zile fermecătoare — aer care nu te apasă ca să simți nevoia să bei — inspirație adevărată — muzică adevărată ! Mireasma de lemn ars de pe străzile Parisului, strălucirea din Thiergarten, o serenadă pe o stradă lăturalnică din Florența, licuricii din amurgul verilor italiene — toate aceste amintiri îl îmbătară. Căldura coniacului începuse să dispară, simți răcoare, simți cum îl trec fiorii. Închise ochii, gîndindu-se să doarmă pînă se va întoarce Gyp. Dar îi deschise foarte curînd, pentru că — în ultima vreme i

se năzăreau din senin numai lucruri urîte ; feţe mobile care-şi schimbau expresia cînd le privea, devenind din ce în ce mai hidoase, pînă ce se transformau în găuri — găuri — găuri... Descompunere — feţe omeneşti încîlcite, răsucite, ca nişte rădăcini de copaci. Era groaznic ! Deschise ochii, pentru că atunci cînd era treaz, dispăreau. Era foarte multă linişte. Nici un zgomot nu se auzea sus, nici măcar zgomotul căţeluşilor. Se va duce să vadă fetiţa.

În timp ce traversa holul, se auzi soneria. O telegramă ! Desfăcu plicul.

„Gyp şi fetiţa sînt cu mine — urmează scrisoare. Winton."

Cu un hohot de rîs, trînti uşa în nasul băiatului şi fugi sus pe scări ; dar la ce bun... Acum nu mai era nimeni acolo ! Însemna oare că într-adevăr îl părăsise ? Se opri lîngă patul lui Gyp şi trîntindu-se pe el, zăcu acolo cu faţa îngropată şi suspinînd moleşit de băutură. O pierduse ? Să nu-i mai vadă niciodată ochii închizîndu-se şi să nu-şi mai lipească buzele de ale ei ! Să nu mai simtă că-şi pierde capul în faţa frumuseţii ei ! Sări din pat. A pierdut-o ? Absurd ! Numai tatăl ei, acel englez calm, afectat, dat naibii — el pusese totul la cale — el furase şi copilul !

Coborî şi bău nişte coniac. Se mai calmă puţin. Ce trebuie să facă ? *„Urmează scrisoare."* Să se ducă în Bury Street ? Nu. Mai bine să bea ! Să se distreze !

Luîndu-şi pălăria, ieşi, mergînd furios, pînă ce capul începu să i se învîrtească ; apoi, luînd o maşină, se duse la un restaurant din Soho. Nu mîncase decît un biscuit, de la micul dejun care pentru el era întotdeauna un lucru lipsit de importanţă — aşa că comandă o supă şi o sticlă din cel mai bun Chianti — altceva n-ar fi putut să înghită. Stătu mai mult de două ore la masă, palid şi tăcut, cu fruntea scăldată de transpiraţie, rînjind sau exersîndu-şi degetele, din cînd în cînd, gesturi care amuzau, dar uneori alarmau pe cei din apropiere. Dacă n-ar fi fost cunoscut acolo, ar fi fost privit cu suspiciune. Pe la nouă şi jumătate, după ce-şi termină vinul, se sculă, puse o monedă de aur pe masă şi plecă fără să mai aştepte restul.

Felinarele erau aprinse, dar încă nu se întunecase. Merse fără să se oprească, spre Piccadilly. O fată de stradă trecu şi îl privi. Uitîndu-se insistent, el o luă de braţ; se simţi mai bine şi continuară să meargă împreună. Deodată fata se opri şi încercă să se desprindă de braţul lui; în ochii ei negri, scoşi în evidenţă de obrazul foarte pudrat, apăruse o privire înspăimîntată. Fiorsen o ţinea strîns şi rîdea. „Haide! spuse el. Eşti ca şi soţia mea. Vrei să bei ceva?"

Fata clătină din cap şi cu o mişcare bruscă reuşi să se desprindă şi să dispară ca o rîndunică, prin mulţimea de pe trotuar. Fiorsen se opri şi rîse. Pentru a doua oară astăzi *ea* îi scăpase din mînă. Trecătorii se uitau la el, uimiţi. Draci hidoşi! Cu o strîmbătură, ieşi din Piccadilly, trecu pe lîngă biserica St. James şi se îndreptă spre Bury Street. Cu siguranţă că nu-l vor lăsa înăuntru! Dar se va uita pe ferestre; aveau lăzi de flori! Şi, deodată, gemu tare — amintindu-şi-o pe Gyp printre florile de acasă. Intră prin capătul celălalt al străzii unde, pe marginea trotuarului, un muzicant scîrţîia dintr-o vioară veche. Fiorsen se opri să-l asculte. Nenorocitul! Cînta *Pagliacci!* Puse mîna pe umărul omului.

— Prietene, spuse, împrumută-mi vioara dumitale. Sînt un mare violonist. O să cîştig ceva bani pentru dumneata.

— *A! Vraiment? Voyons!* [1]

— *Donnez — un instant — vous verrez* [2].

Muzicantul se uită cu îndoială, dar îi întinse totuşi vioara; chipul lui întunecat se schimbă cînd îl văzu pe străin cum duce vioara la umăr, cum îşi mişca degetele pe coarde şi cum ţinea arcuşul. Fiorsen înaintă pe stradă, căutînd ferestrele cu lăzile de flori. Le văzu, se opri şi începu să cînte *Che farò?* Cînta minunat la această vioară prăpădită; iar muzicantul care îl urmase îndeaproape, asculta privind cu invidie, tulburat, vrăjit. Acest „*monsieur*" înalt, cu faţa palidă, şi stranie, cu ochi de beţiv şi cu pieptul scobit, cînta ca un înger! Ah, dar nu era aşa de uşor să scoţi bani pe străzile acestui oraş blestc-

[1] Adevărat? Să vedem! (Fr.).

[2] Dă-mi-o — o clipă — vei vedea (fr.).

mat! Puteai să cînți cît patruzeci de îngeri la un loc și nu căpătai nici un bănuț! Acum începuse o altă melodie care-ți mergea drept la inimă — *très joli — tout à fait écoeurant!* [1] Dar iată și acolo era un „*monsieur*“ care, ca de obicei, închidea ferestrele și trăgea draperiile! Întotdeauna la fel! Deodată, vioara și arcușul fură aruncate în mîna muzicantului împreună cu cîțiva arginți; acest „*monsieur*“ înalt și ciudat o rupse la fugă ca și cum l-ar fi luat la goană cineva — nu era deci prea beat! Cu un sentiment de neliniște că fusese amestecat într-o afacere pe care nu o înțelegea, muzicantul infirm și cu chipul întunecat, o luă șchiopătînd, pe după primul colț și nu se opri decît după ce parcurse cel puțin două străzi. Apoi, numără arginții pe care Fiorsen îi pusese în mînă și cercetînd cu atenție vioara, murmură: „*Bigre!*“ [2], apoi o porni spre casă.

XIX

GYP ATIPISE DOAR PUȚIN. DE TREI ori se sculase din pat, se furișase pe ușă și se uitase la fetița care dormea. După-amiaza aceasta îi zdruncinase nervii. Era atît de cald iar sunetul viorii încă mai stăruia în urechile ei. După melodia aceea de Poise știa că fusese Fiorsen; iar faptul că tatăl ei trăsese brusc draperiile, îi întărise această convingere. Dacă l-ar fi văzut, n-ar fi fost nici pe jumătate atît de tulburată ca de ecoul unei vechi emoții. Amintirea acestei emoții refăcuse legătura pe care ieri o crezuse ruptă pentru totdeauna! Suspinul acelei bătrîne viori fusese mijlocul lui de a spune: „Iartă-mă, iartă-mă!“ I-ar fi fost mult mai ușor să-l părăsească, dacă l-ar fi urît cu adevărat! Dar pe cît era de greu să trăiești alături de el, pe atît de greu era să-l urăști. Fiorsen era atît de maleabil — or, numai pe cei rigizi poți să-i urăști. Ura faptele pe care le săvîrșea, și pe el atunci

[1] Foarte frumos — de-a dreptul înduioșător! (Fr.).
[2] Tii, drace! (Fr.)

cînd le comitea ; dar după aceea nu-l putea urî mai mult decît îl iubea — adică deloc. Hotărîrea și simțul ei practic îi reveniră odată cu zorile. Trebuia să recunoască de fapt că situația era fără ieșire și să-și întărească inima.

Winton petrecuse și el o noapte de insomnie — faptul de a cînta ca un cerșetor pe stradă, sub ferestrele lui, i se păruse că întrece orice limită ! La micul dejun anunță că trebuie să se ducă la avocatul său și să vadă ce se poate face pentru a o feri pe Gyp de neplăceri. Probabil că se putea face ceva ! Aceste probleme nu prea îi erau clare. În timpul acesta nici Gyp, nici fetița nu trebuiau să iasă. Gyp petrecu dimineața scriindu-i lui *monsieur* Harmost, încercînd să-și exprime mîhnirea, fără să-i spună însă că-l părăsise pe Fiorsen.

Tatăl ei se întoarse de la Westminster tăcut și înfuriat. Cu greu fusese făcut să înțeleagă că fetița era și a lui Fiorsen, așa încît, dacă el o cerea, după lege, nu vor avea ce face. Această discuție deschisese o veche rană, forțîndu-l să-și aducă aminte că și propria lui fiică aparținuse odată unui alt tată. Îi spusese avocatului că ar fi mai bine ca acest individ să se ducă naibii și îl rugă să intenteze acțiune de divorț în care să se prevadă că vor fi plătite lui Fiorsen toate datoriile cu condiția ca Gyp și fetița să fie lăsate în pace. După ce-i povesti lui Gyp toate acestea, se duse în camera improvizată a copilului. Pînă atunci, această mică ființă nu-l interesase decît pentru că era o parte din Gyp ; acum însă această făptură foarte mică, cu ochii negri, care se uita la el atît de serios, apucîndu-l de deget, avea pentru el o existență aparte. Deodată copilul zîmbi — zîmbetul nu era frumos, dar îi lăsă lui Winton o amintire de neșters.

Dorind să aranjeze problema divorțului, își amînă plecarea la Mildenham ; dar „neavînd nici un gram de încredere în cei doi ticăloși", insistă ca fetița să nu fie scoasă la aer fără doi însoțitori și de asemenea nici Gyp nu trebuia să iasă singură. Merse atît de departe cu precauția lui, încît vineri după-amiază o însoți și la *monsieur* Harmost exprimîndu-și dorința să intre și să-i strîngă mîna acestui bătrîn. Întîlnirea fu ciudată. Cu greu găsiră ceva

să-și spună, ca și cînd ar fi fost niște locuitori de pe planete diferite. După cîteva minute de oarecare stinghereală, el se retrase să o aștepte, iar Gyp se așeză la pian.

Monsieur Harmost spuse calm :

— Scrisoarea dumitale a fost foarte amabilă, mica mea prietenă — și tatăl dumitale este foarte drăguț. Dar, la urma urmelor, soțul dumitale mi-a făcut un compliment. Zîmbetul lui părea să rezume însă multă resemnare. — Așadar stai din nou la tatăl dumitale ? Mă întreb cînd care îți va surîde soarta ?

— Niciodată !

— Așa crezi ? Nu, este imposibil ! Hai, nu trebuie să irosim timpul tatălui dumitale. La treabă.

În mașină, Winton comentă :

— Un bătrîn foarte cumsecade !

În Bury Street, o găsiră pe camerista lui Gyp foarte agitată. Intrînd în acea dimineață să facă curățenie în salonul de muzică, îl găsise pe stăpîn stînd pe canapea, ținîndu-se de cap și gemînd îngrozitor.

— N-a mai dat pe acasă, doamnă, de cînd ați plecat dumneavoastră, așa că n-am știut ce să fac. Am chemat-o pe bucătăreasă, l-am așezat în pat, și neștiind unde ați putea fi, am telefonat contelui Rosek — sper că n-am făcut rău — el a venit și m-a trimis să vă caut. Doctorul spune că creierul îi este în mare primejdie și vă strigă mereu pe dumneavoastră, doamnă. Așa că n-am știut ce să fac.

Gyp, cu buzele și cu fața palide, spuse :

— Așteaptă aici un minut, Ellen, și trecu în sufragerie. Winton o urmă.

— O, tată, ce să fac ? Este vorba de ceva la creier. Ar fi îngrozitor să mă gîndesc că din cauza mea s-a întîmplat... Trebuie să mă duc să-l văd. Dacă ar fi într-adevăr așa, n-aș putea suporta. Cred că trebuie să plec, tată.

Winton încuviință.

— Voi merge și eu, spuse el. Fata să se ducă înapoi cu mașina și să spună că venim și noi.

Aruncînd fetiței o privire de rămas bun, Gyp se gîndi cu amărăciune : „Asta mi-e soarta și nu pot scăpa de ea !“ Pe drum nici ea nici Winton nu scoaseră o vorbă, dar ea

îl ținea strîns de mînă. În timp ce bucătăreasa îl anunța pe Rosek despre sosirea lor, Gyp își privi grădina. Trecuseră numai două zile și șase ore de cînd stătuse acolo, uitîndu-se la pansele ; de cînd, chiar în acest loc, Rosek o sărutase pe gît ! Și trecîndu-și mîna pe sub brațul lui Winton, spuse :

— Tată, te rog să nu faci o problemă din sărutul acela. Ce mai contează !

După cîteva clipe, Rosek intră. Înainte ca Gyp să poată spune ceva, Winton zise :

— Acum, că fiica mea este aici, nu vom mai avea nevoie de serviciile dumitale amabile. Bună ziua !

Gyp abia schiță o tresărire. Văzuse cum cuvintele tăioase ale tatălui său trecură prin platoșa lui Rosek întocmai ca o sabie printr-o foaie de hîrtie. Cu un surîs șters, se înclină și plecă. Winton îl urmă — de parcă s-ar fi temut să nu fure pălăriile din hol. Cînd auzi ușa de la intrare închizîndu-se, spuse :

— Nu cred că te va mai necăji.

În gratitudinea fetei sale se amesteca și o undă de ciudată compătimire. Ofensa lui nu fusese decît faptul că o dorise.

Fiorsen fusese dus în camera ei care era mai mare și mai răcoroasă decît a lui. Deschise imediat ochii :

— Gyp ! Tu ești ? Ce vedenii am — nu pleca din nou ! O, Gyp ! Se ridică și își rezemă fruntea de ea. Iar Gyp, ca în prima seară cînd el venise acasă beat — simți că toate celelalte emoții se contopesc în singura dorință de a-l ocroti.

— Totul e bine, murmură ea. O să rămîn. Stai liniștit și în curînd te vei face bine.

Adormi într-un sfert de oră. Expresia de groază care apărea și dispărea de pe fața lui pînă cînd adormi, i se înfipse în inimă. Bolile în legătură cu creierul sînt groaznice ! Trebuia să rămînă — vindecarea lui depindea de ea. Gyp încă mai stătea acolo, nemișcată, cînd doctorul veni și îi făcu semn cu mîna să iasă afară. Părea un om amabil, îmbrăcat cu două jiletci ; în timp ce vorbea, făcea semne cu ochiul către Gyp, și, cu fiecare semn, ea

simțea că acest doctor sfîșia vălul ce acoperea încă o taină a căsniciei ei. Somnul era în primul rînd ceea ce-i trebuia acum. Avea vreo supărare — mda ! Și... era puțin înclinat spre băutură ? Toate astea trebuiesc oprite. Stomacul și nervii erau afectați. Semnul sigur — avea vedenii, vedenii oribile. Nu dusese o viață prea ordonată înainte de căsătorie. De cînd erau căsătoriți ? Ochii lui înțelegători o măsurară pe Gyp din cap pînă în picioare. Un an și jumătate ! Într-adevăr ! Muncise mult la vioară ? Fără îndoială ! Muzicienii sînt întotdeauna puțin înclinați spre dezechilibru — prea mult simț al frumosului — prea multe treburi deodată ! Ea trebuie să vegheze asupra lui. A fost plecată de acasă, nu-i așa ? — La tatăl ei ? Mda. Nimeni nu poate îngriji un bărbat mai bine ca o soție. Tratamentul ? Mda ! prescripțiile lui trebuiau respectate tot timpul, zi și noapte. Liniște deplină. Nici un fel de stimulent. O ceșcuță de cafea tare, fără lapte, dacă se simte slăbit. Pentru moment să stea în pat. Nici o grijă ; nici o emoție. Este încă un bărbat tînăr. Plin de vitalitate. Nici un motiv de teamă exagerată. Mîine vor vedea dacă va fi necesară o infirmieră de noapte. Timp de o lună nu va pune mîna pe vioară, nici pe alcool — în toate privințele cea mai strictă moderație ! Și cu o ultimă privire spre Gyp, apăsînd pe cuvîntul „moderație", scoase tocul din buzunar, însemnă ceva pe o foaie din carnețelul lui, strînse mîna lui Gyp, zîmbi, se încheie la jiletca de deasupra și plecă.

Gyp se întoarse la locul ei de lîngă pat. Ce ironie ! Ea, a cărei singură dorință era să fie liberă, era principala vinovată de prăbușirea lui ! Dacă n-ar fi fost ea, n-ar fi fost preocupat de nimic — nu s-ar fi căsătorit ! Datoriile, băutura, chiar și fata — toate astea, oare din cauza ei ? Și cînd încercase să-l scape și să se elibereze și ea — uite care fusese rezultatul ! Nu cumva era o fatalitate menită să distrugă bărbații care se apropiau de ea ? Pe tatăl ei îl făcuse nefericit, pe *monsieur* Harmost, pe Rosek și pe soțul ei ! Chiar înainte de a se căsători, cîți nu încercaseră să-i cucerească dragostea și plecaseră nefericiți ! Și, ducîndu-se la oglindă, se privi îndelung, cu tristețe.

LA TREI ZILE DUPĂ ÎNCERCAREA

nereușită de a fugi, Gyp îi scrise lui Daphne Wing, dîndu-i de știre despre boala lui Fiorsen, și indicînd o vilă în apropiere de Mildenham, unde — dacă ar vrea să se ducă — s-ar simți foarte bine și ar fi ferită de curiozitatea lumii, iar la sfîrșit, o ruga să-i îngăduie compensarea pagubei pe care o suferise din cauza rezilierii contractelor.

Dimineața următoare îl găsi pe domnul Wagge stînd chiar în mijlocul salonului, cu un joben legat cu o eșarfă de doliu, pe care îl ținea în mîinile înmănușate în negru. Privea în grădină, ca și cum ar fi avut viziunea acelei nopți calde de vară cînd lumina lunii își revărsa vraja spectrală peste șirurile de floarea soarelui iar fiica lui dansase acolo. Gyp îi putu vedea perfect gîtul gros și roșu care parcă se repezea din gulerul răsfrînt, papionul negru pe cămașa albă strălucitoare. Întinzîndu-i mîna îi spuse:

— Bună ziua, domnule Wagge. Drăguț din partea dumneavoastră că ați venit.

Domnul Wagge se întoarse. Fața lui ca de mops avea o expresie abătută.

— Sper că vă simțiți bine, doamnă. Aveți o locuință frumoasă. Și mie îmi plac florile. Am fost întotdeauna pasiunea mea.

— La Londra florile sînt o mare mîngîiere.

— Da, da; mă gîndesc că ați putea răsădi și dalii acolo. Dînd glas unor instincte obscure de *savoir faire* [1] și voind să-și satisfacă o dorință ascunsă de a flata, continuă: — Fiica mea mi-a arătat scrisoarea dumneavoastră. Mie nu-mi place să scriu; într-o astfel de situație delicată am preferat să ne înțelegem verbal. Ținînd seama de poziția pe care o aveți, e foarte drăguț din partea dumneavoastră. Și eu încerc să fac totdeauna tot ce este omenește posibil. Omul este trecător. Nu se știe niciodată cînd îți sosește ceasul. I-am spus fetei mele că voi veni să vorbesc cu dumneavoastră.

[1] A ști să te porți (fr.).

— Îmi pare bine. Și eu îmi închipuiam că o să veniți.

Domnul Wagge își drese glasul și continuă.

— În prezența dumneavoastră nu vreau să spun nimic urît despre o anumită persoană mai ales că am aflat că e bolnavă, dar zău, că nu prea știu cum să mă comport în această situație. În legătură cu problema asta nu mă pot gîndi la bani ; și totuși, pentru fiica mea este o pierdere serioasă, chiar foarte serioasă. Mai trebuie să mă gîndesc și la demnitatea familiei mele. Numele pe care îl poartă fiica mea — este de fapt al meu ; și trebuie să știți că sînt un om respectat — un om bisericos — cred că v-am spus. Citeodată, vă rog să mă credeți, simt că-mi pierd controlul și numai acest gînd — și dumneavoastră, dacă mă pot exprima așa — mă fac să mă abțin...

Își strîngea și-și desfăcea mîinile înmănușate în negru, și își mișca tot timpul picioarele încălțate în ghete largi și strălucitoare. Fără a-l privi în ochi, Gyp urmărea mișcarea ghetelor care păreau că trec de la generozitate la lăcomie, de la onoarea lui la părerea lumii, de la mînia lui la mînia ei.

— Domnule Wagge, vă rog lăsați-mă să fac ce v-am propus. Aș fi foarte nefericită dacă n-aș putea face cel puțin atît.

Domnul Wagge își suflă nasul.

— Este o problemă delicată, spuse el. Nu știu în ce constă datoria mea. Zău că nu știu.

Gyp ridică privirea.

— Cel mai important lucru este să o cruțăm pe Daisy de suferință, nu-i așa ?

Chipul domnului Wagge luă pentru o clipă expresia gîndului ei : „Suferință ! Asta las-o pe seama tatălui ei !“ Apoi se schimbă ; în ochii lui mici apăru pentru un moment acea căldură tainică a bărbatului atras de frumusețea unei femei ; își întoarse privirile și tuși. Gyp spuse cu glasul blînd :

— Vă rog, faceți-mi această plăcere.

Privirea lui confuză se opri pe talia ei. Răspunse cu o voce pe care se străduia să o facă blîndă :

— Dacă puneți astfel problema, bineînțeles că nu pot să vă refuz ; dar, între noi fie vorba, — nu pot să-mi schimb atitudinea.

— Firește. Mulțumesc foarte mult ; o să-mi dați de știre mai tîrziu. Nu trebuie să vă răpesc timpul acum. Și-i întinse mîna.

Domnul Wagge îi dădu mîna cu o oarecare întîrziere.

— Am o întîlnire, spuse el ; un domn din Campden Hill. Pornește la ora douăsprezece. Nu întîrzii niciodată. Bună ziua.

După ce îl urmări cu privirea — o siluetă pătrată, îmbrăcată în negru — cum ieșea pe poartă preocupat să-și încheie mănușile acelea strălucitoare, Gyp se duse sus și se spălă pe față și pe mîini.

Timp de cîteva zile starea lui Fiorsen fu schimbătoare ; avusese noroc că după acea criză, fusese găsit la momentul potrivit pentru a putea fi salvat ; acum, cu fiecare oră care trecea, pericolul se micșora. După două săptămîni de viață liniștită, nu mai rămînea altceva de făcut, decît, după propriile cuvinte ale doctorului, „să-și umple pieptul cu aer de mare și să evite motivele care i-ar putea provoca o revenire a bolii". Gyp „ferecase" toate problemele, inclusiv pe-ale ei ; atîta timp cît el era îmblînzit de propria-i slăbiciune, putea să-l controleze. Trecu totuși prin cîteva clipe teribil de amare înainte de a trimite după fetiță, după Betty, și după cățelușii ca să-și reia din nou viața în propria ei casă. Datoriile fură plătite, inclusiv mia de lire pe care o datora lui Rosek precum și despăgubirile către Daphne Wing. Fata se instalase în vila aceea unde n-o cunoștea nimeni, petrecîndu-și timpul într-o singurătate groaznică, purtînd o rochie neagră și o verighetă de aur pe inelar.

Luna august și prima jumătate din septembrie fură petrecute în apropiere de Bude. Pasiunea lui Fiorsen pentru mare îl făcu să fie neobișnuit de cumpătat și foarte maleabil. Fusese teribil de speriat și o astfel de spaimă nu se uită ușor. Locuiau la o fermă unde se simțea în largul lui între oamenii aceia simpli, iar cînd se simțea în largul lui, era fermecător. Încerca mereu să-și țină „sirena" departe de copil, ca să fie numai cu el, și să se plimbe de-a lungul falezei pline de verdeață, printre stînci și pe nisipul gălbui. Plăcerea lui cea mai mare era să des-

copere în fiecare zi cîte un nou colțișor, unde să poată face baie și să se zvînte amîndoi la soare. Gyp, cînd stătea pe cîte o stîncă acoperită cu alge, cu picioarele lipite unul de altul, bălăcindu-se într-un ochi de apă, răsfirîndu-și, cu degetele, părul ud, semăna foarte mult cu o sirenă. Dacă l-ar fi iubit! Dar cu toate că aici, în mijlocul naturii, el era mult mai ușor de suportat, inima ei nu se deschidea niciodată în fața sa, nu se înfiora de emoție cînd îi auzea glasul și nu-i bătea mai repede atunci cînd o săruta. Privirea ei, cînd se uita la fetiță, se deosebea atît de mult de cea cu care se uita la el, încît nici chiar un egoist nu putea să nu observe acest lucru ; Fiorsen începu să-și urască mica rivală și Gyp își dete seama de această ură a lui.

Cînd vremea se strică, Fiorsen începu să se agite, tînjind după vioara lui, așa că se întoarseră acasă. Tot timpul Gyp avusese senzația că acest interval era doar o perioadă de acalmie și din clipa în care se înapoiară, această senzație deveni și mai intensă, întocmai ca norii care se adună pe cer după o perioadă lungă de vreme frumoasă. Se gîndise adesea la Daphne Wing căreia îi scrisese și de la care primise următorul răspuns :

„Dragă doamnă Fiorsen,

O, este foarte amabil din partea dumneavoastră că-mi scrieți, pentru că îmi dau seama ce sentiment trebuie să aveți față de mine ; a fost atît de drăguț din partea dumneavoastră să-mi oferiți prilejul de a veni aici... Încerc să nu mă gîndesc la toată această situație, dar bineînțeles că nu pot ; deși nici nu mă interesează prea mult ce se va întîmpla de-acum încolo. Mama va veni peste cîtva timp să stea cu mine. Citeodată rămîn trează toată noaptea și ascult vîntul. Nu vi se pare că vîntul este cel mai melancolic lucru din lume ? Mă întreb, oare nu voi muri ? O, chiar vreau să mor. La revedere, dragă doamnă Fiorsen. Nu-mi voi ierta niciodată purtarea față de dumneavoastră.

A dumneavoastră, cu recunoștință,

Daphne Wing“

În discuțiile dintre ea și Fiorsen, numele acestei fete nu fusese niciodată pomenit ; Gyp nu știa dacă el se gîndea vreodată la mica dansatoare sau dacă știa ce se mai întîmplase cu ea. Dar acum, cînd se apropia termenul la care trebuia să nască, Gyp simțea tot mai mult că ar trebui să se ducă s-o vadă. Îi scrise lui Winton care, după ce făcuse o cură la Harrogate, împreună cu mătușa Rosamund, se întorsese la Mildenham. El îi răspunse că lîngă fată se aflau o infirmieră și o femeie, probabil mama, care venise să stea cu ea, dar că el nu putuse să pună întrebări directe. N-ar putea oare Gyp să se repeadă pînă acolo ? El era singur și apoi începuse și sezonul de vînătoare. Era felul lui de a-și ascunde sentimentele, cu astfel de afirmații seci. Dar gîndul că-i va face o bucurie tatălui ei că va galopa prin pădure, îi întări dorința de a se duce acolo. Fetița era bine, Fiorsen nu mai bea, așa că și-ar putea permite această scurtă vacanță avînd în același timp conștiința împăcată și față de Daphne. De cînd se întorsese din Cornwall, îl acompania pe Fiorsen, ca pe vremuri, în salonul de muzică, așa că-și alese momentul, într-o dimineață cînd tocmai terminase de exersat, ca să-i spună :

— Vreau să plec astăzi după-amiază pentru o săptămînă la Mildenham. Tata se simte singur.

Văzu cum i se înroșește gîtul.

— La el ? Nu. Te va fura și pe tine cum a furat copilul. Dacă vrea, dă-i fetița. Tu, nu ! Nu !

La această izbucnire neașteptată, fu cuprinsă de revoltă. Niciodată nu-i ceruse nimic ; nu trebuia s-o refuze. Veni pe la spatele ei și o cuprinse în brațe.

— Draga mea Gyp, am nevoie de tine aici. Și eu sînt singur. Nu pleca...

Încercă să-i înlăture brațele și nereușind, simți cum îi crește furia. Spuse cu răceală :

— Mai este și un alt motiv.

— Nu poate fi nici un motiv serios care să te ia de lîngă mine.

— Fata care va da naștere copilului tău se află în apropiere de Mildenham ; vreau să văd cum se simte.

Cînd auzi aceste cuvinte, Fiorsen îi dădu drumul din brațe și retrăgîndu-se spre divan, se așeză. Gyp își zise : „Îmi pare rău, dar așa-i trebuie".

— S-ar putea să moară. Trebuie să mă duc ; dar să nu-ți fie teamă că nu mă voi mai întoarce. Mă voi înapoia de azi într-o săptămînă. Îți promit...

Se uită la ea fără să clipească.

— Da. Tu nu-ți calci cuvîntul ; nu ți-l vei călca nici de data aceasta. Dar, deodată, spuse din nou : — Gyp, nu pleca !

— Trebuie.

O luă în brațe.

— Atunci spune-mi că mă iubești !

Dar ea nu putea. Una era să-i suporte îmbrățișările și cu totul altceva să-i spună că îl iubește. Cînd, în cele din urmă, Fiorsen plecă, ea rămase netezindu-și părul, cu privirea neclintită si aspră : „Chiar aici, își zise ea, unde l-am văzut cu fata aceea !"

În aceeași zi, spre seară, ajunse la Mildenham. Winton o aștepta la gară. În drum, trecură pe lîngă vila unde locuia Daphne Wing. În fața unei mici dumbrăvi se afla o căsuță de cărămidă, acoperită de plante agățătoare, cu o grădină încă plină de floarea soarelui, luată cu chirie de bătrînul jocheu Pettance și de fiica lui, văduvă cu trei copii mici. „Acest ticălos bătrîn și flecar", cum îi spunea Winton, încă mai era angajat la grajdurile din Mildenham, iar fiica lui era spălătoreasă la o instituție. Gyp adusese aceeași infirmieră pe care o avusese ea însăși la naștere și același medic bătrîn urma să o asiste și pe Daphne Wing. Nici un semn nu trăda că vila era locuită și Gyp nu voi să se oprească deoarece era prea nerăbdătoare să ajungă cît mai repede acasă, să vadă camerele atît de familiare, să savureze acel miros cunoscut al casei, să-și vadă bătrîna iapă de călărie și s-o simtă vîrîndu-și botul în palma ei căutînd zahăr. Era atît de plăcut să se întoarcă din nou acasă, să se simtă bine și puternică și în stare să meargă iar călare. Zîmbetul cu care o întîmpină Markey la intrare fu o adevărată bucurie pentru ea, pînă și holul întunecat, în care ultimele raze de soare se stingeau peste

blana primului tigru împușcat de Winton și pe care, se trîntise de atîtea ori, moartă de oboseală, după ce se întorcea de la vînătoare.

În boxă, bătrînul Pettance tocmai termina de țesălat iapa. Fața lui, cu pielea întinsă, proaspăt rasă, se lumină de zîmbet.

— Bună seara, domnișoară ; frumoasă seară ! Și ochii lui căprui, mici și scînteietori, prea puțin slăbiți de bătrînețe, o priviră cu drag.

— Ei, Pettance, ce mai faci ? Ce face Annie și ce-i fac copiii ? Și ce face bătrîna mea iapă ?

— Minunat, domnișoară ; șireată ca o pisicuță. Mîine vă va duce în zbor, dacă ieșiți.

— Cum îi mai sînt picioarele ?

Și Gyp își plimbă mîna peste picioarele ca de fier ale iepei.

— De cînd am băgat-o aici, nu i s-au umflat nici măcar o dată — a fost afară toată luna iulie și chiar și august ; și am avut grijă de ea încă de atunci, în speranța că poate veți veni.

— Picioarele îi sînt perfecte. În timp ce stătea aplecată, Gyp îl întrebă : — Dar chirîașa dumitale ce face — tînăra doamnă pe care ți-am trimis-o ?

— Bine, doamnă, este foarte tînără și aceste doamne foarte tinere sînt puțin cam emoționate, știți, în astfel de împrejurări ; aș zice că n-a mai fost niciodată la... Cu dificultate evidentă reuși să-și aleagă cuvintele : „la montă, mai înainte !“ De, trebuie să te aștepți și la asta. Dar mama ei este teribil de caraghioasă și mă cam bate la cap. Ah, mă întoarce pe dos, pur și simplu ! Nu e de calitate — asta-i explicația. Infirmiera însă, știți, domnișoară, nu prea suportă ; așa că asta este situația. Iar tînăra e cam isterică — atît de tînără și să-și piardă soțul !

Gyp îi simți zîmbetul răutăcios, chiar fără să-și ridice privirea spre el. Ce importanță avea dacă ghicise ? Va ști să păstreze cum trebuie un secret.

— O, Doamne, ce de plînsete și ce de fasoane am mai auzit ! Eu dorm în camera alăturată — ah, da, și toate astea se întîmplă noaptea — dar la ce altceva te poți aștepta cînd rămîi văduvă la vîrsta asta ? Îmi aduc aminte

de vremea cînd călăream în Irlanda pentru căpitanul O'Neill, era acolo o tînără...

Gyp se gîndi : „Nu trebuie să-l las să termine — altfel voi întîrzia la cină", așa că-l întrerupse :

— Ah, Pettance, cine a cumpărat calul acela murg ?

— Domnul Bryn Summerhay, doamnă, din Widrington, pentru vînătoare, și l-a dus înapoi la oraș.

— Summerhay ? A ! Gyp își aminti de tînărul cu ochii limpezi și cu zîmbetul acela care parcă te tachina ; tînărul îndrăzneț care-i adusese aminte de cineva.

— Cred că acolo a nimerit-o bine.

— O, da, domnișoară ; casă bună — și stăpîn bun. A venit aici să vadă calul și a întrebat de dumneavoastră. I-am spus că acum sînteți o doamnă, căsătorită. A, a spus el, mergea frumos călare. Și își aducea foarte bine aminte și de cal. Cînd a venit el, domnul maior nu era acasă și eu l-am lăsat să încerce calul ; a sărit cu el peste un gard sau două și cînd a venit cu el înapoi, mi-a zis : „Bine, îl voi lua". Vorbește foarte frumos și nu pierde vremea — înainte de sfîrșitul săptămînii calul era și plecat. O să meargă bine cu el ; este un călăreț bun și curajos, dar aș zice că are mîinile cam grele.

— Da, Pettance ; dar acum trebuie să plec. Vrei să-i spui lui Annie că voi trece mîine să o văd ?

— Foarte bine, domnișoară. Vînătorii se întîlnesc mîine la șapte și jumătate la Filly Cross. Ieșiți și dumneavoastră ?

— Sigur. Noapte bună.

Mergînd repede prin curte, Gyp își zise : „Călărea frumos ! Ce plăcut. Îmi pare bine că Summerhay mi-a cumpărat calul".

XXI

ÎMBUJORATĂ DUPĂ PLIMBAREA făcută călare, pe la amiază o porni spre vilă. Era o dimineață, plăcută de sfîrșit de septembrie, cînd aerul, abia încălzit de razele soarelui, înfioară ierburile din miriști și

cînd arbuștii sînt încă plini de rouă. O potecă mică trecea printre două fîșii de pămînt ; într-o parte, o fîșie îngustă de izlaz comunal unde, pe cîteva tufe de grozamă înflorită, erau puse la uscat niște rufe. Ieși în drum și intră în grădina vilei. Floarea soarelui și margaretele de toamnă se înșirau peste tot de-a lungul zidului de cărămidă roșie, ascuns sub niște plopi care începuseră să se îngălbenească. Prin fereastra deschisă se vedea un fotoliu gol, iar pe el o carte întoarsă cu fața în jos. Fumul ce se ridica pe coș era singurul semn că în această casă se afla cineva. Stînd nehotărîtă în fața ușii întredeschise, Gyp își dădu seama că în casă era prea multă liniște și că în această liniște era ceva nefiresc. Tocmai ridicase mîna ca să bată la ușă, cînd auzi un plîns în hohote. Aruncînd o privire prin fereastră, văzu o femeie îmbrăcată în verde; desigur doamna Wagge, care stătea la o masă, plîngînd în batistă. În același timp, din camera de sus, veni un geamăt surd. Gyp intră și bătu la ușa camerei în care se afla femeia îmbrăcată în verde. Ușa se deschise și în prag se ivi doamna Wagge. Nasul, ochii și obrazul ei uscățiv și acrit erau roșii și, în rochia ei verde, cu părul cu reflexe verzui (căci începînd să încărunțească, își dădea cu o loțiune galbenă care mirosea a cantaridă) lui Gyp i se păru că seamănă cu unul din acele mere verzi care se înroșesc, artificial, la soare. Fața ei strălucea de lacrimile care îi curseseră și în mînă mai ținea încă batista mototolită. Era groaznic să apară așa, proaspătă și îmbujorată, în fața acestei sărmane femei, care se vedea limpede cît era de nenorocită. Deodată, Gyp se simți îndemnată să o rupă la fugă. Era îngrozitor ca tocmai în aceste clipe femeile acestea să fie deranjate de cineva care să aibă cît de cît legătură cu Fiorsen. Spuse încet :

— Doamna Wagge ? Vă rog să mă iertați — aveți vreo veste ? Știți, eu am adus-o pe Daphne aici...

Femeia din fața ei, stînd în mod vădit cîteva clipe la îndoială, răspunse în cele din urmă cu un smiorcăit :

— S-a... copilul s-a născut mort azi-dimineață...

Lui Gyp i se tăie respirația. Să treci prin toate astea pentru nimic ! Simțămîntul ei de mamă se revoltă ; dar rațiunea îi spuse : „E mai bine așa ! Mult mai bine !“

— Cum se simte Daphne?

— Rău, foarte rău. Nu știu ce să mai spun, dar sentimentele mele sînt răvășite — oricum, asta e situația. Totul este atît de îngrozitor...

— Infirmiera este cu ea?

— Da. E o femeie foarte încăpățînată, dar pricepută, nu pot nega. Daisy este foarte slăbită. O, e atît de îngrozitor! Acum mă gîndesc că va trebui să aibă loc și înmormîntarea... Mi se pare că necazurile nu se mai sfîrșesc. Și toate astea numai din cauza — din cauza acelui bărbat. Doamna Wagge se întoarse din nou ca să plîngă în batistă.

Gyp se furișă pe ușă. Ezită dacă să mai urce sus sau nu, dar în cele din urmă urcă cu multă grijă. Ajunse în fața ușii camerei în care zăcea acea fată părăsită — acea fată care doar cu un an în urmă discutase, cu o atît de naivă importanță, dacă pentru profesia ei nu era necesar să aibă un iubit. Infirmiera deschise puțin ușa, și văzînd cine este, ieși pe coridor.

— Dumneata ești, scumpa mea! Ce drăguț din partea dumitale că ai venit!

— Cum se simte?

— Destul de bine — ținînd seama de cele întîmplate. Știi, nu?

— Da; pot s-o văd?

— Nu prea cred. Nu pot s-o fac să înțeleagă. Nu are nici un pic de minte, nici un gram. Cred că nu vrea să se facă bine. Îmi închipui că din cauza bărbatului. Și uitîndu-se la Gyp întrebă: Este adevărat? S-a săturat de ea?

— Da, soră.

Infirmiera o măsură din cap pînă în picioare.

— Este o plăcere să te privească cineva. Ai prins o culoare care îți vine de minune. La urma urmelor, cred că i-ar face bine să te vadă. Intră!

Gyp păși pe urma ei. Cu ochii închiși, cu cîteva șuvițe blonde, încă umede, pe frunte, cu o mînă albă așezată peste cearșaf, în dreptul inimii — o adevărată madonă suavă a bomboanelor! Și în tot patul acela alb singura

pată de culoare care ieșea în evidență era inelul de aur de pe deget.

— Uită-te, draga mea ; ți-am adus un musafir drăguț.

Ochii și buzele lui Daphne Wing se deschiseră și se închiseră la loc. „Sărmana ! își zise Gyp. A crezut că e el și cînd colo mă vede doar pe mine !" Apoi buzele palide murmurară :

— O, doamnă Fiorsen, dumneavoastră sînteți — ce drăguț din partea dumneavoastră ! Apoi deschise ochii din nou, dar foarte puțin și altfel decît mai înainte.

Infirmiera ieșise din cameră. Gyp se așeză și cu sfială, îi atinse mîna.

Două lacrimi alunecară încet pe obrajii fetei.

— Totul s-a terminat, spuse ea abia perceptibil, și acum n-a mai rămas nimic — copilul s-a născut mort, știți. Nu vreau să mai trăiesc. O, doamnă Fiorsen, de ce nu pot să mor și eu ?

Gyp se aplecă spre ea, mîngîind-o pe mînă, neputînd să mai suporte să vadă cum i se scurg încet lacrimile pe obraji. Daphne Wing continuă :

— Sînteți prea bună cu mine. Aș fi vrut să trăiască și sărmanul meu copilaș.

Gyp se ridică și reuși să rostească :

— Curaj ! Gîndește-te la munca dumitale !

— Dansul ! De-abia schiță un zîmbet. — Pare ceva atît de îndepărtat...

— Da ; dar acum pentru dumneata totul va fi ca la început.

Daphne Wing răspunse printr-un oftat ușor.

Cu gura și cu ochii închiși, fața ei albă ca de alabastru era perfectă, iar cele cîteva trăsături vulgare dispăruseră. C'e capriciu ciudat ca acest chip de crin să fi fost zămislit de domnul și de doamna Wagge !

Daphne Wing deschise ochii.

— O, doamnă Fiorsen, mă simt atît de slabă și atît de singură — de nicăieri nici o speranță.

Gyp se ridică ; se transpusese în starea sufletească a fetei și se temea să nu se trădeze.

— Cînd infirmiera mi-a spus că aduce un musafir, m-am gîndit că este el ; dar acum sînt fericită. Dacă s-ar fi uitat la mine cum se uită el — aș fi murit pe loc.

Gyp o sărută pe fruntea umedă, pe care, foarte slab, se mai simțea încă parfumul de floare de portocal.

Ieși grăbită prin grădină ; dar în loc să treacă peste cîmp, o luă pe lîngă vilă prin dumbrava din spate. Așezîndu-se pe un buștean, cu obrajii în palme și cu coatele proptite pe genunchi, se uită la ferigile luminate de soare și la insectele care roiau în jur. Dragostea ! De ce era întotdeauna atît de detestată și de tragică ? Se năpustește, te fură și pleacă în zbor ! Aruncă pe unul în brațele celuilalt apoi fuge cît poate de repede ! Nu prinde niciodată două ființe, să le contopească într-una singură ca să rămînă pentru totdeauna așa. Dragostea ! Distrusese viața tatălui ei și a lui Daphne Wing ; nu vine niciodată cînd este dorită, vine întotdeauna cînd nu e dorită. Este ca un hoinar ticălos care se plictisește de suflet înaintea trupului ; sau de trup înainte de suflet. E mai bine să n-ai de-a face cu ea — mult mai bine ! Cel care a fost liber devine sclav ca Daphne Wing ; sau ca propriul ei bărbat care vrea să aibă, cu orice preț, lîngă el o soție ce nu-l iubește ; sau ca tatăl ei — legat de o amintire ! Și urmărind cum se mișcă lumina soarelui pe frunzele de ferigă, Gyp se rugă : „Dragoste ! Ține-te cît mai departe de mine !“

În fiecare dimineață își făcea drum spre vilă și în fiecare dimineață trecea prin fața doamnei Wagge. Această femeie blîndă o îndrăgise pe Gyp, mărturisindu-i acest lucru infirmierei care, la rîndul ei, îi spusese lui Gyp, că este „foarte distinsă — are ochi frumoși, ca o italiancă“. Ea făcea parte dintre acei oameni a căror pasiune pentru distincție era cam prea exagerată și covîrșea cadrul decenței. Tocmai cultul pentru distincție o determinase să încurajeze talentul fiicei sale pentru dans. Cine știe la ce putea duce, în ziua de azi, dansul ? Îi povestise lui Gyp cum se străduise să facă din Daisy „o doamnă“ și iată care fusese rezultatul. Se uita cercetător la părul lui Gyp, la urechile, la mîinile, sau la gleznele ei. Înmormîntarea o neliniștea îngrozitor. „O să folosesc numele de Daisy Wing ; ea a fost botezată „Daisy“ iar Wing este numele ei de dansatoare așa că i le dăm pe amîndouă și corespunde și cu realitatea. Nu cred însă ca cineva să facă vreo legătură, nu-i așa ? Cît despre numele tatălui, credeți că

aș putea să spun răposatul Joseph Wing? Trebuie totuși să trec ceva în acte! N-aș putea să suport să se bănuie care e adevărul; domnul Wagge ar fi atît de nenorocit! Înțelegeți, aici este vorba despre reputația lui. O, este îngrozitor!

Gyp murmură:

— Nu cred că e nevoie să treceți ceva, vreun nume...

Deși era foarte palidă și apatică, foarte curînd se văzu limpede că Daphne Wing era pe cale de a se însănătoși. Cu fiecare zi, îi revenea în obraz tot mai multă culoare și vulgaritate. În cele din urmă, se va întoarce acasă în Fulham, vindecată de dragostea ei nebunească, puțin asprită și poate, ceva mai puțin superficială.

În ultima zi, Gyp se duse din nou în dumbravă și se așeză pe același buștean. În jurul ei, lumina soarelui strălucea peste frunzele îngălbenite; un iepure o zbughi speriat de sub ferigi ca apoi să se întoarcă la loc: din celălalt capăt al pădurii o gaiță țipă strident, mutîndu-se de pe o cracă pe alta. Acum, că se apropia timpul să se întoarcă la Fiorsen, își dădea seama că venind aici, nu procedase prea înțelept. Întîlnirea cu această fată, o făcuse să se gîndească la faptul că viața pe care o va duce alături de el va fi și mai insuportabilă decît înainte. Numai dorul de a-și vedea fetița o făcu să suporte gîndul întoarcerii. În clipa aceea aproape că-l detesta. El, tatăl copilului ei! Era ridicol. Această mică ființă părea că nu-l leagă de ea cu nimic mai mult decît dacă ar fi fost rodul unei întîlniri întîmplătoare, ca de pildă dintre o nimfă și un faun. Nu! Fetița era numai a ei. Și o dorință bruscă, nestăpînită de a se întoarce la copil îi înlătură toate celelalte gînduri.

În dimineața următoare Winton o duse înapoi la Londra. După ce o așeză în mașină, o întrebă:

— Mai ai cheia din Bury Street? Bine! Ia aminte, Gyp, la orice oră din zi și din noapte — casa este la dispoziția ta.

Deși Gyp îi telegrafiase lui Fiorsen că vine, el nu era acasă iar telegrama ei, nedeschisă, zăcea în hol. Se duse repede sus, în camera copilului. Țipătul sfîșietor al unei ființe care nu poate spune ce o doare, îi ajunse la urechi.

Intră în cameră gîndindu-se oarecum triumfătoare : „Poate plînge după mine !“

Betty, foarte îmbujorată, mișca leagănul și examina fața copilului cu o privire încruntată și perplexă. Văzîn-d-o pe Gyp, rosti pe nerăsuflate :

— O, ce bine ! O, draga mea ! Sînt bucuroasă că te-ai întors ! De azi-dimineață nu pot să mă mai descurc cu copilul. De cîte ori se trezește, plînge în felul acesta. Pînă astăzi era model de cuminte. Haide, haide !

Gyp luă fetița în brațe și ochii ei negri se opriră cu mulțumire asupra mamei ; dar la prima mișcare, fetița începu din nou să plîngă. Betty continuă :

— De azi-dimineață o ține tot așa, de cînd a intrat aici domnul Fiorsen. Adevărul este că fetița nu-l place. Și el se holbează nu știu cum la ea. În dimineața asta m-am gîndit — ei bine — m-am gîndit și am zis : „Sînteți tatăl ei. Este timpul să se obișnuiască cu dumneavoastră“. Așa că i-am lăsat singuri pentru o clipă ; și cînd m-am înapoiat — mă dusesem doar pînă la baie — el ieșea din cameră foarte furios, iar fetița țipa îngrozitor ! Și de atunci, în afară de timpul cît doarme, nu se mai oprește din plîns.

Strîngînd copilul la piept, Gyp rămase nemișcată.

— Cum arăta el, Betty ?

Betty își frămîntă șorțul ; fața îi era tulburată.

— Păi, spuse ea, cred că băuse. O, sînt sigură că băuse — mirosea a băutură. A început să bea chiar de a treia zi după ce ați plecat. Alaltăieri noapte a venit foarte tîrziu — l-am auzit înjurînd în timp ce urca scările. O, Doamne — ce păcat !

Fetița, care fusese liniștită de cînd stătea în poala mamei ei, începu deodată să țipe din nou. Gyp spuse :

— Betty, cred că are ceva la mînă. Cînd o atingi, țipă. O fi un ac sau altceva ? Ia să vedem. Dezbrac-o ! O, privește !

Brațele ei micuțe aveau deasupra coatelor urme negre, cumplite, de parcă fuseseră ciupite fără milă. Cele două femei se uitară îngrozite una la alta.

— El a făcut asta !

Gyp deveni stacojie la față ; ochii i se umplură de lacrimi care însă i se zvîntară imediat. La vederea chipului ei acum foarte palid, cu buzele crispate, Betty își stăpîni

explozia de cuvinte. După ce unseră brațele fetiței cu o alifie și le înfășurară în vată, Gyp se duse în dormitorul ei și aruncîndu-se pe pat, izbucni în hohote de plîns pe care încerca să și le înăbușe în pernă.

Era un plîns provocat de furie. Bruta! Să-și înfigă ghearele în odorul ei drag! Numai pentru că sărmana fetiță a început să plîngă din cauza acelei priviri de pisică! Bruta! Diavolul! Și după toate astea o să vină la ea să se jeluiască, spunîndu-i: „Draga mea Gyp, n-am avut de gînd să fac așa ceva — de unde să știu eu că îi făceam rău? Plînsul ei era așa de... De ce să plîngă cînd mă vede? M-a tulburat! Nu m-am gîndit!" Nu putea să-l mai audă vorbind și suspinînd să-l ierte. De data asta nu-l va mai ierta! Încetă să mai plîngă. Rămase liniștită ascultînd tic-tacul ceasornicului, prefirîndu-și prin minte sute de mici dovezi despre răutatea manifestată de el față de fetița ei — față de propriul lui copil. Cum de a putut? Nu cumva era pe cale să înnebunească cu adevărat? O cuprinse un tremur atît de puternic încît se băgă sub plapumă. Avea încă destul simț al proporțiilor ca să-și poată da seama că și acest gest, la fel ca și insultele aduse lui *monsieur* Harmost, tatălui ei și altora, n-au fost altceva decît accese de nervi pe care nu și le putuse stăpîni. Dar asta nu-i putea îmblînzi sentimentele. Fetița ei! Ființa aceasta atît de mică! Acum, în sfîrșit, îl ura; stînd așa întinsă, se gîndi la cele mai crude, mai glaciale și mai usturătoare cuvinte pe care să i le spună. Suferise prea mult!

Fiorsen încă nu venise; la ora zece, Gyp se duse la culcare. Simți nevoia să ia fetița cu ea — avea sentimentul că nu poate fi în siguranță dacă o lasă în camera ei. O aduse la ea în cameră, fără s-o trezească și, încuind bine ușile, se urcă în pat. Stătu mult timp trează, așteptînd ca din clipă în clipă să-l audă că se întoarce. În cele din urmă adormi, dar se trezi tresărind. De jos se auzeau zgomote nedeslușite. El trebuia să fie! Lăsase lumina aprinsă în camera ei și se aplecă spre fetiță uitîndu-se la fața ei. Dormea, calmă, respirînd liniștit cum respiră copiii. Gyp se așeză lîngă ea.

Da; era el căci îl auzea urcînd scările, și, după zgomotele pe care le făcea nu era treaz — un scîrțiit tare, apoi

un zgomot înăbușit ca și cum ar fi vrut să se apuce de balustradă ; urmă o bolboroseală nedeslușită și zgomotul ghetelor care cădeau pe parchet. Își zise : „Dacă ar fi foarte beat, nu și le-ar fi scos deloc, — dar nici dacă ar fi treaz. Oare știe că m-am întors ?“ Se auzi un alt scîrțîit, ca și cînd s-ar fi ridicat singur sprijinindu-se de balustradă, niște pași tîrșiți și respirația lui în dosul ușii — apoi un bîjbîit la clanță. Probabil știa că s-a întors, observase în cuier haina ei de drum sau văzuse telegrama. Mînerul ușii fu încercat din nou, pe urmă, după o pauză, clanța de la ușa care despărțea camera ei de a lui, fu zguduită cu furie. Gyp îi auzi vocea, înecată de băutură, groasă, puțin tărăgănată.

— Gyp, lasă-mă să intru, Gyp !

După aceea, sunetele deveniră tot mai confuze ca și cînd mergea de la o ușă la alta ; se auzi un scîrțîit, probabil cobora scările, după care nu se mai auzi nimic.

Timp de o jumătate de oră Gyp stătu în capul oaselor, încordîndu-și auzul. Unde era ? Ce făcea ? Nervii îi erau încordați peste măsură și în minte i se îmbulzeau tot felul de presupuneri. Trebuie să se fi dus din nou jos. În starea în care se găsea, pe jumătate beat, unde l-ar putea duce zăpăceala lui nebunească ? Deodată, i se păru că miroase a ars. Mirosul dispăru ca apoi să revină ; Gyp se furișă lîngă ușă, răsuci cheia fără să facă zgomot, o întredeschise și adulmecă.

Pe palier totul era învăluit în întuneric. Afară nu se simțea nici un miros de ars. Deodată, o mînă o apucă de gleznă. Simți cum îi îngheață inima ; își înăbuși un țipăt și încercă să închidă ușa. Dar brațul lui și piciorul ei rămăseseră prinse între ușă și îi văzu trupul căzut la pămînt cu fața în jos. O strîngea ca într-o menghină, apoi se ridică în genunchi, pe urmă în picioare și-și făcu loc cu forța ca să intre. Gîfîind și fără să facă zgomot, Gyp se luptă cu el să-l dea afară. Puterea lui de bețiv se părea că-l părăsește, dar a ei devenise mai mare decît și-ar fi închipuit vreodată. Strigă :

— Pleacă ! Ieși afară din camera mea, ticălosule !

Apoi inima îi îngheță de groază ; reușise să-i scape și să înconjoare patul întinzîndu-și brațele spre copil

Se aruncă asupra lui pe la spate, apucîndu-i mîinile și răsucindu-i-le una peste alta, i le ținu strîns. Se zbătu în strînsoarea ei și căzu pe pat. În clipa în care el se prăbuși, Gyp înșfăcă fetița și fugi în jos pe scările întunecate ; îl auzi împleticindu-se, orbecăind în urmărirea ei. Se repezi în sufragerie și încuie ușa ; îl auzi apoi cum se repede în ea și cum cade grămadă. Strîngînd la piept fetița, care începuse să plîngă, o băgă sub halatul ei de noapte ca să-i fie cald, o legănă și o liniști, încercînd totodată să asculte. Nu se mai auzea nimic. Se ghemui lîngă cămin, de unde mai radia puțină căldură. Așeză bine fetița între perne, pe postavul de pe masa din sufragerie, iar ea se înfășură în fața de masă ca să nu tremure și rămase cu ochii larg deschiși — continuînd să asculte. La început se mai auziră cîteva zgomote, pe urmă nimic. Stătu multă vreme așa, apoi se furișă spre ușă. Nu avea de gînd să mai facă o a doua greșeală. Îi auzi sforăitul, semn că adormise. Apoi deschise ușa încet și se uită. Zăcea întins, cu capul rezemat de ultima treaptă, cufundat într-un somn adînc de om beat. Cunoștea atît de bine acest somn ; nu se va trezi din el curînd.

Simți un fel de satisfacție diabolică la gîndul că dimineață, slugile îl vor găsi acolo, beat mort, dar atunci ea va fi de mult plecată. Luînd fetița, se strecură pe lîngă el, cu cea mai mare băgare de seamă. Ajunsă din nou în cameră încuie ușa, se duse la fereastră și se uită afară. Nu se luminase de ziuă ; grădina ei se vedea cenușie și misterioasă — era ultima dată cînd o mai vedea !

Se pieptănă și-și îmbrăcă blana, căci îi era foarte frig și tremura. Adună cîteva lucruri care îi erau dragi și le vîrî în poșetă împreună cu portofelul. Făcea totul foarte iute, mirîndu-se că mai avea putere să știe ce trebuie să ia. Cînd fu gata, îi scrise lui Betty un bilețel, spunîndu-i să vină după ea, cu cățelușii, în Bury Street, pe urmă băgă hîrtia pe sub ușa de la camera fetiței. Înfășură copilul într-un jerseu și într-un șal și coborî la parter. Se luminase de ziuă și lumina cenușie se strecura în hol. Izbuti să treacă fără nici o primejdie pe lîngă Fiorsen care dormea dus. Zăcea cu spatele lipit de perete, cu capul în scobitura

brațului, proptit de o treaptă și cu fața în sus. Această față care, de sute de ori, fusese atît de aproape de a ei și ceva din acest trup chircit, din părul lui ciufulit, din obrajii scobiți, ceva din gura puțin întredeschisă, umbrită de mustața de un auriu murdar, ceva din divinitatea pierdută în toată acea figură inertă — îi produseră lui Gyp, timp de o clipă, o strîngere de inimă. Doar o singură clipă. De data aceasta se terminase! Nu va mai reveni niciodată! Și, întorcîndu-se tiptil, își încălță pantofii, deschise ușa de la intrare, luă fetița în brațe, închise, cu grijă, ușa în urma ei și plecă.

PARTEA A TREIA

I

GYP PLECA LA LONDRA. TOATĂ iarna și primăvara stătuse la Mildenham făcînd călărie și continuînd lecțiile de pian, fără să vadă prea multă lume în afară de tatăl ei, și această plecare la Londra îi aduse în suflet un sentiment asemănător cu cel pe care îl ai într-o zi de aprilie, cînd pe cerul albastru se văd nori albi iar pe cîmpuri iarba simte pentru prima oară căldura. În gara Widrington un hamal intră în compartimentul ei, cu un sac de voiaj, cu un pardesiu, și cu cîteva crose de golf; lîngă ușă era un mic grup. Gyp observă o femeie înaltă al cărei păr blond începuse să încărunțească, o fată care ducea un foxterier într-o lesă și un tînăr care stătea cu spatele, iar la subțioară ținea un terier scoțian. Fata mîngîie terierul scoțian.

— La revedere, bătrîne Ossy! Ce cuminte e! Tumbo, stai liniștit! Tu nu pleci!

— La revedere, băiatul meu! Nu lucra prea mult!

Răspunsul tînărului nu se putu auzi, dar fu urmat de o vorbărie necontenită și un glas înăbușit rosti :

— O, Bryan, ești... La revedere, dragă Ossy !

— La revedere ! La revedere ! Tînărul intră în compartiment. Trenul se puse în mișcare. Gyp aruncă o privire spre el în timp ce tînărul făcea semne cu pălăria de la fereastra vagonului. Era cunoștința ei de la vînătoare — „domnul Bryn Summerhay" cum îi zicea bătrînul Pettance, cel care, anul trecut, îi cumpărase calul. Văzîndu-l că își scoate pardesiul din plasă pentru a-și instala mai bine cîinele, ferindu-l de zdruncinăturile trenului, Gyp își zise : „Îmi plac oamenii care se gîndesc în primul rînd la cîinii lor". Capul lui rotund, cu părul buclat, cu fruntea lată și cu gura frumos formată, o făcu din nou să se întrebe : „Unde am mai văzut pe cineva care îi seamănă ?" Închizînd fereastra, o întrebă :

— Cum preferați... O, bună ziua ! Ne-am cunoscut la vînătoare ! Cred că nu vă mai aduceți aminte de mine.

— Ba da, îmi amintesc foarte bine. Vara trecută ați cumpărat calul meu. Cum îi merge ?

— Este în mare formă. Am uitat să întreb ce nume avea ; eu l-am botezat Hotspur — niciodată nu va putea fi oprit în fața obstacolelor. Îmi aduc aminte cum v-a dus în ziua aceea.

Tăcură amîndoi, zîmbind. Uitîndu-se la cîine, Gyp spuse :

— E tare drăguț. Cîți ani are ?

— Doisprezece. E îngrozitor cînd cîinii îmbătrînesc.

Urmă o altă clipă de tăcere în timpul căreia el o privi cu ochii lui senini.

— Am trecut odată pe la dumneavoastră — eram cu mama ; era în noiembrie anul trecut. Cineva era bolnav.

— Da, eu.

— Grav ?

Gyp clătină din cap.

— Am auzit că v-ați căsătorit... Vocea lui deveni puțin mai tărăgănată, ca și cînd ar fi vrut să mascheze faptul că făcuse o remarcă atît de neașteptată. Gyp se uită la el.

— Da, dar eu și fetița mea locuim din nou la tatăl meu.

— A ! Ce cursă am făcut atunci !

— Minunată. Pe peronul gării era mama dumitale ?

— Da — și sora mea Edith. Widrington este o localitate teribil de moartă ; cred că Mildenham nu este mult mai animată.

— Este foarte multă liniște, dar mie îmi place.

— Apropo, nu știu cum vă numiți acum...

— Fiorsen.

— A, da ! Violonistul. Viața este oarecum ca un joc de noroc, nu-i așa ?

Gyp nu răspunse la această remarcă ciudată. El scoase din buzunar un volumaș roșu.

— Cunoașteți aceste versuri ? Le iau întotdeauna cînd călătoresc. Sînt cele mai frumoase versuri care s-au scris vreodată ! Cartea se deschise la aceste versuri :

„Nu cred în piedici puse de noroc
Unirii sufletelor mari. Iubirea,
Iubire nu-i cînd face silei loc,
Trădării răspunzînd cu părăsirea.“

Gyp citi mai departe :

„Iubirea nu-i paiața vremii, chiar
De intră sub compasul coasei sale.
N-o schimbă ani, și n-o clintesc măcar
Tăișurile clipelor fatale.“ [1]

Soarele, departe, la asfințit, încă mai strălucea și pe cîmpia întinsă și verde, albicioasă, vitele, cu pete maronii, pășteau sau stăteau lîngă jgheaburi mișcîndu-și leneș cozile cu smocuri. Un val de lumină în care pluteau firicele de praf inundă vagonul ; și, întinzîndu-i cartea, prin acea rază de soare, Gyp întrebă cu glasul blînd :

— Citești multă poezie ?

— Mai mult tratate de drept. Dar cred că poezia este cel mai minunat lucru din lume, nu-i așa ?

— Nu ; eu cred că muzica.

— Ești muziciană ? Arătați ca și cum ai fi. Aș crede că îți place foarte mult.

— Mulțumesc. Dar dumitale nu-ți place deloc ?

[1] Sonetul 116 de W. Shakespeare. Din volumul *Sonete* de W. Shakespeare, în românește de Ion Frunzetti, Editura Tineretului, colecția *„Cele mai frumoase poezii“*, ediția a II-a (n. tr.).

— Îmi place opera.
— O formă hibridă — cea mai stearsă !
— De aceea mi se potrivește. Dumitale nu-ți place ?
— Ba da ; de aceea merg la Londra.
— Într-adevăr ? Ai abonament ?
— Stagiunea asta.
— Și eu. Bine, te voi întîlni acolo.

Gyp zîmbi. Trecuse multă vreme de cînd nu mai vorbise cu un bărbat de vîrsta ei, de cînd nu mai văzuse un chip care să-i trezească admirația și curiozitatea, multă vreme de cînd nu mai fusese ea însăși admirată. Raza de soare care își schimbase direcția la o cotitură a trenului îi scălda genunchii ; căldura ei îi mări și mai mult buna dispoziție și senzația că era norocoasă.

Multe se pot vorbi într-o călătorie de două, trei ore cu trenul ! Și în jurul lor va stărui multă vreme o amintire plină de căldură. Dificultatea pe care o întîmpinau pentru a se face auziți unul pe altul provoca anumite apropieri. Izolarea contribuia ca prietenia dintre ei să se lege mai repede și să se intensifice mai mult decît niște întîlniri ocazionale, făcute timp de săptămîni de zile. În această discuție prelungită el era mult mai volubil. Avea mult mai multe subiecte la îndemînă pe care ea nu le putea aborda. Îi plăcea să-i asculte vocea ușor tărăgănată, spiritele lui îndrăznețe, hohotele de rîs pe care nu și le putea stăpîni. Vorbi fără reticențe despre trecutul lui — despre perioada de liceu și de facultate, despre strădaniile lui de la barou, despre ambițiile, gusturile și chiar despre nemulțumirile lui. Și în această dezvăluire spontană era o nuanță de măgulire continuă ; Gyp simțea în asta un fel de admirație subtilă. O întrebă brusc dacă știa să joace pichet.

— Joc cu tata aproape în fiecare seară.
— Ce-ar fi să jucăm și noi o partidă ?

Ea înțelese că el voia să joace numai pentru că în felul acesta puteau să stea mai aproape, uniți prin ziarul pe care îl întindeau pe genunchii lor ca să poată juca ; pentru că dîndu-i cărțile, după ce le amesteca, o atingea pe mînă, ca din întîmplare, și se uita la chipul ei. Lucrul nu-i displăcea deloc fiindcă și ei îi făcea plăcere să-i privească chipul care avea *„charm“* — acel ceva degajat și neoficial care lipsește atîtor bărbați frumoși și robuști.

Cînd îi întinse mîna ca să-i spună la revedere, Gyp i-o strînse puțin în mod involuntar. Stînd lîngă mașină și privind-o cu o admirație sinceră, puțin melancolică, spuse :

— Deci te voi vedea la operă și poate la călărie la Row : aș vrea să vin odată și în Bury Street, dacă îmi dai voie. Gyp încuviință din cap și se urcă în mașina care porni prin noaptea înăbușitoare, londoneză. Tatăl ei nu era acasă așa că se duse de-a dreptul în camera ei. După ce stătuse atîta vreme la țară, camera aceasta i se părea prea strîmtă. Punîndu-și un halat, se așeză să-și perie părul ca să îndepărteze funinginea de la tren.

De luni de zile de cînd îl părăsise pe Fiorsen nu simțise nimic altceva decît ușurare. Numai în ultima vreme începuse să-și dea seama de noua ei situație — situația unei femei căsătorite și totuși fără soț ; a unei femei decepționate, dar care, în taină, era în căutarea unui tovarăș adevărat, deoarece cu fiecare ceas care trecea frumusețea și inima i se pîrguiau. Privindu-și atent chipul reflectat în oglindă, preocupat și trist, își dădu seama mai limpede ca niciodată, că existența ei n-are nici un rost. La ce-i folosea că era frumoasă ? La nimic ! Nu avea încă douăzeci și șase de ani și trăia ca într-o mănăstire. Se simți înfiorată, dar nu de frig și se înfășură mai strîns în halat. Anul trecut, pe vremea asta, era cel puțin în plină vîltoare a vieții. Și totuși — era mult mai bine să fie abandonată în felul acesta decît să se înapoieze la el, căci încă îi mai stăruia în fața ochilor imaginea lui, cu brațele întinse și cu degetele ca niște gheare, aplecată deasupra copilului care dormea.

După evadarea ei, în dimineața aceea, Fiorsen o urmărise săptămîni de-a rîndul, la Londra, la Mildenham și chiar în Scoția unde Winton o luase cu el. Dar ea nu-și mai schimbase hotărîrea pentru a doua oară așa că el renunțase s-o mai urmărească și plecase în străinătate. De atunci nu mai avea nici o știre despre el, în afară de cele cîteva scrisori vehemente sau exagerat de sentimentale, scrise, evident, în timpul excceselor de băutură. Iar de patru luni de zile încetaseră chiar și acestea și nu mai primise nici un rînd de la el. Părea că „se vindecase" de ea, pe acolo pe unde era.

Se opri din pieptănat și se gîndi la acea dimineață cețoasă din octombrie trecut, cînd mersese pe jos cu fetița,

pe străzile pustii și tăcute, cum așteptase, moartă de oboseală, pe trotuar, sunînd pînă ce i se deschisese ușa. De atunci, se întrebase adeseori cum se putuse ca teama să o facă să se hotărască la acea plecare predestinată. Tatăl ei și mătușa Rosamund doreau ca ea să intenteze divorț. Dar instinctul o îndemna să nu dezvăluie nimănui secretele și suferințele ei — să nu invoce pretextul nesincer că îl iubise cînd de fapt nu era așa. Fusese greșeala ei că se căsătorise cu el fără să-l iubească...

„Iubirea,
Iubire nu-i cînd face silei loc,
Trădării răspunzînd cu părăsirea."

Ce ironie, dacă ar fi știut tovarășul ei de drum!

Se ridică din fața oglinzii și privi prin cameră, aceeași cameră în care dormise pe vremea cînd era fată. Deci, în tot acest timp el nu o uitase. Revederea nu fusese ca o întîlnire dintre doi străini. Oricum, de acum încolo nu mai erau străini. Și, deodată, pe peretele din fața ei văzu chipul lui. Firește, acesta era! Ce prostie din partea ei să nu-și poată da seama imediat! Acolo, într-o ramă cafenie, era o reproducere a celebrului tablou *Capul unui tînăr* de Botticelli sau Masaccio din Galeria Națională. Cu ani în urmă se îndrăgostise de acest tablou și de atunci el rămăsese tot timpul pe acest perete. Fața lată, ochii limpezi, gura frumos conturată, îndrăzneață, cutezanța — numai că avea o figură mai mult de englez, nu de italian, avea mai mult umor, mai multă „bună creștere", mai puțină poezie — avea ceva „georgian" [1]. Ce-ar mai rîde dacă i-ar spune că seamănă cu un țăran cu păr cîrlionțat și cu cîteva șuvițe lăsate pe ceafă! Zîmbind, își împleti părul și se urcă în pat.

Nu putu să doarmă; îl auzi pe tatăl ei venind și urcîndu-se în camera lui, auzi ceasornicul din turn bătînd miezul nopții, apoi orele unu, două și în tot timpul acesta zgomotul continuu și monoton din Piccadilly. Nu era aco-

[1] Referire la perioada de domnie a regelui George al II-lea, cunoscută ca „perioada georgiană", 1714—1760 (n. tr.).

perită decît cu un cearșaf și cu toate acestea îi era cald. În cameră se simțea un parfum ca de flori. De unde o fi venind ? Se ridică în cele din urmă și se duse la fereastră. Acolo, în spatele draperiilor era o glastră cu ciclame. Fusese ideea tatălui ei — ce drăguț din partea lui !

Și, îngropîndu-și obrazul în flori, își aduse aminte de primul ei bal. Poate că și Bryan Summerhay fusese acolo ! Dacă i-ar fi fost prezentat atunci, dacă s-ar fi întîmplat să danseze cu el în loc să danseze cu acel bărbat, care o sărutase pe brat... Ar fi avut o altă părere despre bărbați. Dacă ar fi admirat-o — și n-o admirase oare toată lumea în seara aceea ? — poate i-ar fi plăcut și ei de el, poate chiar mai mult decît atît. Sau poate s-ar fi uitat la el ca la toți băieții care îi făcuseră curte înainte de a-l întîlni pe Fiorsen, ca la fluturii de noapte care zboară în jurul unei lumînări, negîndindu-se că se vor arde ! Dar probabil că îi fusese sortit să primească o lecție, să fie umilită și înjosită !

Ținînd o ciclamă în mînă, se duse în fața acelui tablou. Nu-i vedea decît conturul feței și ochii care se uitau la ea ; simți că în inima ei tresări ceva, ca o frunză care cade, ca o aripă care se zbate. Își apăsă mîinile pe piept, împreună cu floarea, acolo unde simțea din nou acel fior ușor și sfios.

Era tîrziu — aproape dimineață cînd adormi și avu un vis ciudat. Mergea călare pe bătrîna ei iapă într-un cîmp plin de flori. Era îmbrăcată cu o rochie neagră, iar pe cap purta o coroană de cristale strălucitoare, cu vîrfuri ascuțite ; era fără șa, cu genunchii ghemuiți și stătea atît de ușor încît de-abia simțea spinarea iepei, iar hățurile pe care le ținea în mîini erau împletite din tulpine de caprifoi. În timp ce călărea, cînta, privind încoace și încolo, peste cîmp și spre cer, simțindu-se mai ușoară decît un fulg ; iar iapa, în timp ce alerga, întorcea mereu capul și smulgea din florile de caprifoi. Apoi, deodată, acest cap castaniu căpătă chipul lui Summerhay care o privea zîmbind. Se trezi. Lumina soarelui, ce pătrundea printre draperiile pe care le dăduse la o parte, ca să vadă florile, îi tremura pe față.

II

TÎRZIU, ÎN ACEEAȘI SEARĂ, Summerhay ieși din căsuța din Chelsea, unde locuia, și merse pe jos, spre fluviu. În anumite stări sufletești bărbații devin insensibili față de orice spațiu deschis — dealuri, locuri împădurite, ape — unde cerul poate fi privit nestînjenit. Bărbatul este singur cînd iubește, singur cînd moare ; nimănui nu-i pasă de cineva atît de preocupat și nici pe el nu-l interesează altcineva — nu, nici gînd ! Summerhay se opri lîngă malul fluviului și ridică privirea spre stelele care se vedeau printre ramurile unui platan. Din cînd în cînd trăgea adînc în piept aerul cald și liniștit. Nu se gîndea aproape la nimic ; dar o senzație plăcută îi cuprinse inima și un tremur ușor, trupul. Se așeză pe o bancă și închise ochii. Îi apăru un chip — unul singur. Luminile caselor de peste fluviu se stingeau una după alta ; nu mai trecea nici o mașină și numai rareori cîte un trecător, dar Summerhay stătea ca în extaz, iar din cînd în cînd un zîmbet îi apărea și-i dispărea de pe buze în timp ce atmosfera începea să se trezească odată cu fluxul apei.

Se lumina de ziuă cînd intră în casă și, în loc să meargă să se culce, se așeză să studieze dosarul unui proces pe care îl avea de susținut a doua zi și lucră pînă cînd se făcu ora obișnuită de călărie, înainte de baie și de micul dejun. Avea o asemenea constituție — dealtfel destul de obișnuită la avocați — care-l făcea să se simtă bine după eforturi mari. Cu capacitatea și cu dragostea ce-o avea pentru munca pe care o efectua, era pe cale să-și facă un nume în meseria lui ; cu toate acestea uneori se lăsa pradă, imperturbabil, mai mult ca nimeni altul, valurilor momentului. Avea ceva paradoxal în el. Pentru a trăi retras preferase să locuiască în acea căsuță din Chelsea decît în Temple sau în St. James ; și totuși era un excelent partener și mulți prieteni aveau față de el o sfioasă afecțiune. Femeile îl găseau aproape atrăgător, din toate punctele de vedere, dar sufletește el nu se atașase de nimeni. Era un fel de jucător, dintre cei care merg pînă în adîncime pentru ca apoi, printr-un plonjon îndrăz-

neț și reușit, să iasă din nou la suprafață, pînă într-o zi, cînd, poate — rămîn acolo. Tatăl lui, care fusese diplomat, murise cu cincisprezece ani în urmă ; mama sa era bine cunoscută în cercurile cu pretenții intelectuale ale societății. Nu avea frați, ci numai două surori ; avea un venit al lui. Acesta era Bryan Summerhay, la vîrsta de douăzeci și șase de ani, căruia nu-i ieșiseră încă măselele de minte.

În acea dimineață cînd o porni spre Temple, simțea încă o extraordinară bună dispoziție, și mai avea încă în fața ochilor acel chip — cu trăsăturile regulate, cu paloarea aceea caldă, cu ochii negri, zîmbitori, puțin migdalați, cu urechile mici, fine și frumoase și cu părul ei negru-castaniu fluturînd pe fruntea delicată. Sau poate vedea ceva mai puțin precis — o adiere, o iluzie, o amăgire, o grație interioară, ceva care îl atrăgea și îl impresiona ? De această obsesie nu putea scăpa și nici nu-și dorea acest lucru. Pentru că așa era în firea lui ; dacă vedea un cal care îi plăcea, juca toți banii pe el ori de cîte ori alerga ; dacă îi plăcea o operă, se ducea să o asculte de nenumărate ori ; dacă îi plăcea o poezie, o învăța pe dinafară. În timp ce se plimba de-a lungul fluviului — pe drumul obișnuit — trăi senzații ciudate și se simți fericit.

Întîrziase puțin și intră numaidecît în sala de ședințe. În robă și cu peruca pe cap, era o remarcabilă „figură georgiană". Dacă ar fi avut o aluniță sau două, o haină cu pulpane lungi, o sabie și o tabacheră de prizat tutun, cu acea perucă argintie sau cu una asemănătoare, ar fi fost o figură desăvîrșită a secolului al optsprezecelea — robust, dar delicat, cu fața lată, cu un bronz palid, cu gura perfect conturată, cu o ușoară insolență și nepăsare, cu privirea limpede și clocotind de vitalitate. Aproape că era un păcat că se născuse așa de tîrziu !

Cînd reveni în birou, îndepărtă mirosul acela special de haine și de hîrtie de pergament, de pește și de mucegaiă pe care îl au cărțile de legi, băgîndu-și capul cîrlionțat sub apă și apoi ștergîndu-se cu putere ; plecă, luînd-o de-a lungul digului, și își aprinse o țigară. Era aproape șapte. Cu o zi înainte, exact la această oră, se urcase în tren și văzuse acel chip care de atunci îl obseda. Frisoanele se repetă totdeauna la intervale regulate ! Nu se pu-

tea duce în vizită la ora șapte! Dar în drum spre club ar putea trece prin Bury Street!

Trecu pe lîngă magazinul de încălțăminte, unde avusese de gînd, mai de mult, să-și comande ceva și mergînd, se gîndea: „Mă întreb unde se duce ea după cumpărături". Chipul lui Gyp îi apăru foarte clar — cum stătea în colțul ei, în tren, sau lîngă mașină, cu mîna ei într-a lui. În juru-i mirosea a flori — și a boare de vînt care aduce ploaie. Se opri în fața unei vitrine cu oglindă, fără să ia în seamă imaginea reflectată în ea, chipul lui încruntat și melancolic, cu țigara stinsă între buze. Merse mai departe, grăbit. Ajuns în Bury Street, avu o senzație ciudată de slăbiciune, în picioare. Anul acesta fațada casei lui Winton nu mai era împodobită cu flori. Nimic în afară de număr și de bătaia inimii lui nu o deosebea de celelalte locuințe. Luînd-o pe Jermyn Street, se simți dintr-o dată posomorît. Clubul său se găsea la capătul celălalt al străzii St. James și intră numaidecît în sala cea mai puțin frecventată. Aici era biblioteca și ducîndu-se la secția franceză, luă din raft *Cei trei mușchetari* și se așeză cu spatele spre ușă. Poate că romanul său preferat i-ar putea ține tovărășie și l-ar înveseli; dar nu citea. Din locul în care stătea și pînă la casa ei nu era decît o asvîrlitură de băț; dacă nu ar fi fost pereții, ar fi putut să-i audă vocea sau chiar s-o zărească. Era stupid! O femeie pe care o văzuse numai de două ori! Stupid!

— Cinci puncte! Trei dame — trei valeți! Cunoști aceste versuri de Dowson[1]: *Ți-am fost credincios, Cynara, în felul meu*? Mai bune decît orice de Verlaine, în afară de *Les sanglots longs*. Ce ai?

— Numai o cuartă la damă. Îți place numele de Cynara?

— Da, ție nu?

— Cynara! Cynara! Da — toamnă, o petală de trandafir, un vîrtej, foșnetul unei frunze care cade.

— Bine! Punct. Încetează, Ossy, nu mai sforăi!

— O, sărmanul cîine, e bătrîn! Lasă-l! Fă cărțile pentru mine, te rog. O! Mi-a venit o carte! Și genunchii ei îi atinseră pe ai lui...

[1] *Ernest Christopher Dowson*, poet englez, 1867—1900 (n. tr.).

Cartea îi căzu din mînă. Summerhay tresări speriat.

La naiba ! Fără speranţă ! Şi răsucindu-se în uriaşul său fotoliu, aţipi cufundîndu-se în adîncimea lui. În cîteva minute adormi. Dormi fără vise.

După două ore, un prieten, care voia să se distreze, dădu peste el şi îi privi, zîmbind, capul buclat şi faţa care, în acel moment, avea expresia unui copil cufundat în somn. Cu maliţiozitate lovi uşor cu piciorul în fotoliu.

Summerhay tresări : „Ce ! Unde sînt ?“

Peste chipul din faţa lui, care zîmbea răutăcios, pluti o clipă, ca prin ceaţă, un alt zîmbet încîntător. Se scuturâ. „O, lua-te-ar naiba !“

— Scuză-mă, bătrîne !

— Cît e ceasul ?

— Zece.

Summerhay murmură ceva neînţeles şi se lăsă pe braţul celălalt al fotoliului. Dar nu mai dormi. Văzu însă faţa ei, îi auzi glasul şi simţi din nou atingerea caldă a mîinii ei înmănuşate.

III

VINERI SEARA, SE JUCA, LA OPERA, *Cavaleria rusticană* şi *Paiaţe* care, împreună cu *Faust* şi *Carmen*, erau singurele opere la care Winton nu adormea.

Ochii femeilor, cărora nu le este permis să fixeze pe cineva anume, cuprind mai mult în raza lor vizuală decît ochii bărbaţilor. Gyp îl zărise pe Summerhay înainte ca el s-o vadă ; îl văzuse intrînd şi strîngîndu-şi clacul la piept, apoi uitîndu-se în jur ca şi cînd căuta pe cineva. Arăta bine în haine de seară. După ce se aşeză, Gyp încă îi mai putea vedea profilul ; şi urmărindu-i vag pe Santuzza şi pe voluminosul Turiddu, se întrebă dacă, fixîndu-şi ochii asupra lui, ar putea să-l facă să se întoarcă. Tocmai atunci el o văzu. O surprinse faptul că după acel schimb de priviri, dori imediat un altul. Oare o să-i placă rochia ei ?

Era frumos pieptănată ? Era mai bine să nu se fi spălat pe cap de dimineață. În pauză, nu se uită în jur, pînă nu-i auzi vocea :

— Bună seara, domnule maior.

Gyp îi povestise lui Winton despre întîlnirea din tren. El ardea de nerăbdare să aprindă o țigară, dar nu voia să o lase singură pe fiica lui. După ce schimbară cîteva impresii, Winton se ridică.

— Stai, te rog, cîteva minute în locul meu, Summerhay, eu mă duc să fumez.

Summerhay se așeză. Lui Gyp i se păru, în mod ciudat, că totul dispăruse, și sala și oamenii, iar ei doi se aflau din nou în acel compartiment — singuri. Aveau zece minute de care puteau profita ! Să se bucure că-i vede ochii, că-i aude vocea și rîsul. Să rîdă și să fie drăguță cu el. Erau prieteni.

— La Galeria Națională este un tablou pe care vreau să-l vezi, spuse Gyp pe cînd el se pregătea să plece.

— Vrei să mă duci ? Mîine ? La ce oră ? La trei ?

Ea simți că roșise și cu acel val de căldură în obraji și cu ochii zîmbitori, avu senzația atît de rară și de plăcută, de a se ști frumoasă. Apoi el plecă. Tatăl ei se strecură la locul lui ; de teamă ca expresia feței să n-o trădeze, îl apucă de braț :

— Tată, uită-te la acea pieptănătură din al doilea rînd după noi ; ai mai văzut vreodată ceva atît de frumos ?

Și în timp ce Winton se uita, orchestra începu uvertura la *Paiațe*. Urmărind evoluția acestei pasionante intrigi, Gyp simți că pentru prima dată o înțelegea altfel decît estetic. Sărmana Nedda ! Sărmanul Canio ! Bietul Silvio ! Ochii i se umplură de lacrimi. În sufletul acestor personaje de tragicomedie, ea păru să simtă acea dragoste pasionantă — fulgerătoare, puternică, prea violentă, dulce și înspăimîntătoare.

„Tu ai inima mea și sînt a ta,
În astă-noapte, pentru totdeauna !
Acum, ce mi-a rămas, eu ce mai am
Decît o inimă ce sîngeră întruna ?“

Comedia s-a sfîrșit!

În timp ce-și punea mantoul, ochii ei îi căutau pe ai lui Summerhay. Încercă să zîmbească — nu putu și încet își îndreptă privirea în altă parte, apoi se întoarse și îl urmă pe Winton.

Ziua următoare ea nu întîrzie din cochetărie, ci pentru că se temea ca el să nu creadă că era nerăbdătoare să-l vadă. Îl zări imediat sub colonade și observă schimbarea de pe fața lui cînd o văzu. Îl duse direct la tablou. Asemănarea cu acest tablou nu era avantajată de jobenul și gulerul tare, modern, dar cu toate acestea era destul de evidentă.

— Ei, ce zici?

— De ce zîmbești?

— Am o reproducere a acestui tablou de pe vremea cînd aveam cincisprezece ani, așa că îți dai seama că te cunosc de mult.

Se uită îndelung la tablou.

— Nu zău! Semăn cu acesta? Am să încerc acum să găsesc și eu un tablou în care vei fi dumneata.

Gyp clătină din cap.

— Acesta este tabloul meu preferat, *Moartea lui Procris*. Mirarea de pe fața faunului; ochii închiși ai lui Procris; cîinele și lebedele și regretul pentru ceea ce ar fi putut să fie!

— Pentru ceea ce ar fi putut să fie! Ți-a plăcut *Paiațe?*

— Cred că m-a emoționat foarte mult.

— Și eu cred. Te-am urmărit.

— Distrugerea — din cauza dragostei — pare atît de groaznică! Arată-mi tablourile dumitale preferate. Aș fi în stare să ți le indic chiar eu.

— Care?

— *Amiralul* e primul.

— Da. Și celelalte?

— Cei doi Bellini [1].

[1] *Frații Bellini*, pictori italieni care au jucat un rol important în școala venețiană (1429—1516) (n.tr.).

— Formidabil, dar ești vrăjitoare !

Gyp rise.

— Dumneata vrei hotărîre, claritate, culoare și finețe. Așa este ? Iată încă unul din tablourile mele preferate.

Era un tablou mic, *Crucificarea* de Da Massina [1]. O cruce subțire și înaltă, cu un Crist slab, umil și suferind singur într-un peisaj întunecat.

— Acesta mă impresionează mai mult decît acele imagini idealizate, pompoase. Simți că e mai real. O ! Și pînzele lui Francesca [2] ! Nu sînt frumoase ?

Dădu aprobator din cap, dar ochii lui parcă spuneau : „Și tu ești frumoasă".

Petrecură două ore printre tablourile care nu se mai terminau, aproape tot atît de singuri ca și în compartimentul de tren. Și după ce refuză să fie condusă acasă, el rămase nemișcat sub colonade. Soarele pătrundea printre ele ; porumbeii își ciuguleau penele ; oamenii care treceau prin piață, păreau ca niște pete mici și negre alături de leii și de marile colonade. Dar el nu vedea nimic din toate acestea. Ea nu era ca nici una din cîte cunoscuse pînă acum ! Era deosebită de fetele și femeile din societate ! Se deosebea de tot ce exista în această emisferă ! Nu era ca femeile moderne, care studiau, care votau... Nu era ca nici una ! Și el știa atît de puțin despre ea ! Nici chiar dacă se îndrăgostise vreodată cu adevărat. — Unde era soțul ei, ce însemna el pentru ea ? Prețioasa, enigmatica, necunoscuta : Ea ! Cînd zîmbea ; dar ochii ei clipeau prea repede ca să-i poată privi pînă în străfundul lor ! Ce frumoasă era cînd privea tablourile, cu zîmbetul acela pe buze ! Dacă ar fi putut s-o sărute ! Cu un oftat începu să coboare scările cenușii luminate de razele soarelui. Și Londra, care pulsa de viață în plin sezon, i se păru foarte pustie. Mîine — ah, mîine, va putea să-i facă o vizită !

[1] *Antonello da Massina*, pictor italian, care a trăit în secolul al XV-lea (n.tr.).

[2] *Piero de la Francesca*, pictor italian, contemporan cu Massina (n. tr.).

IV

DUPĂ VIZITA PE CARE I-O FĂCUSE duminică, Gyp stătea lîngă o glastră cu heliotrope, meditînd asupra unei frînturi din conversaţia lor...

— Doamnă Fiorsen, povesteşte-mi despre dumneata.

— Ce vrei să ştii ?

— Despre căsătoria dumitale.

— Am comis o greşeală îngrozitoare — împotriva dorinţei tatălui meu. Pe soţul meu nu l-am văzut de luni de zile ; şi nu-l voi mai vedea niciodată dacă va fi posibil. Este destul ?

— Nu-l iubeşti ?

— Nu.

— Nu poţi să devii liberă ?

— Prin divorţ, la tribunal ! Hm ! N-aş putea !

— Da, ştiu — este infernal !

O strînse de mînă cu putere.

Îşi îngropă faţa în heliotrope ; apoi, îndreptîndu-se spre pian, se aşeză şi începu să cînte. Cînd tatăl ei intră, ea încă mai cînta. În timpul ultimelor luni pe care le petrecuse în preajma fiicei lui, Winton parcă mai întinerise şi avea o notă în plus de *„dandysm"* atît în îmbrăcăminte, cît şi în părul tăiat scurt care-i strălucea.

— Tată, a fost aici domnul Summerhay. I-a părut rău că nu te-a găsit.

Urmă o pauză destul de lungă.

— Draga mea, mă îndoiesc de asta.

Aprecie foarte mult această pauză. Şi, dîndu-şi seama că tatăl ei o priveşte fix, întrebă :

— A fost plăcut în parc ?

— Acum treizeci de ani nu erau acolo decît granguri şi snobi, acum nici Dumnezeu nu i-ar putea deosebi !

— Dar florile ?

— O ! Da ! Şi păsările, dar zău, vorbim despre oameni, Gyp ! Spune-mi ce fel de om este tînărul Summerhay ?

— O ! Foarte drăguţ.

Întotdeauna putea citi gîndurile tatălui ei mai repede decît le putea citi el pe ale ei şi acum îşi dădea seama că

în sufletul lui se dădea o luptă între dorința ca ea să se distreze bine și dorința de a o preveni într-un fel. Oftînd, îi zise :

— Spune-mi Gyp, unde îl poate duce fantezia pe un tînăr în timpul verii ?

Femeile subtile și cu experiență pot impune o anumită distanță celor care le-ar putea deveni adoratori. Gyp știa că un singur cuvînt de-al ei, ar fi putut schimba totul ; dar nu-l rostea. Și totuși îl vedea pe Summerhay foarte des — la Row, la operă sau în Bury Street. Gyp se obișnuise ca după-amiaza tîrziu să meargă în parcul St. James și să stea pe bancă lîngă apă. Într-o zi, în timp ce se întorcea spre casă de la tribunal, el trecu pe acolo, și din ziua aceea, stătură mereu în acel loc, împreună. De ce să-l neliniștească pe tatăl ei văzîndu-l că vine prea des în Bury Street ? Era atît de plăcut acolo, în aer liber, să stea de vorbă în liniște, în timp ce în fața lor, copii în zdrențe, pescuiau și puneau peștii în borcane de sticlă ca să-i ducă acasă să-i mănînce sau să-i privească în zilele ploioase, așa cum procedează de obicei omul cu creaturile minore ale Domnului.

Cînd anotimpurile sînt pe cale să se schimbe, zilele se scurg liniștite în așteptarea vîntului care aduce transformarea. Nu era firesc oare ca să stea sub copaci, lîngă apă și flori, lîngă rațe și porumbei ?

V

SUMMERHAY NU ERA O FIRE DESchisă și cînd, în ziua în care se închise sesiunea judecătorească, părăsi tribunalul pentru a se duce la ultima lor întîlnire, chipul său nu trăda nimic deosebit. În realitate însă, se simțea într-un impas. Avea propriile sale principii morale. Probabil că acea alură „georgiană" era puțin demodată, dar nu făcea femeile să sufere. Pînă acum reușise să fie stăpîn pe el ; dar îl costase mai mult decît își

imaginase. Singurul martor al zbuciumului său era bătrînul lui terier scoțian, căruia îi deranja visele noapte de noapte, mergînd cu pași greoi în lungul și în latul camerei de zi din mica sa locuință. Ea trebuia să-și dea seama de sentimentele lui și, dacă voia dragostea lui, nu avea decît să ridice un deget ; dar nu o făcuse. Cînd o atingea, cînd simțea parfumul care se răspîndea din rochiile ei sau cînd îi urmărea cu privirea respirația lentă și liniștită, simțea că totul i se învîrtește în cap și era o tortură pentru el să-și păstreze calmul și să fie amabil.

În perioada în care putuse să o vadă aproape în fiecare zi, autocontrolul fusese posibil ; acum însă cînd era pe cale să o piardă cîteva săptămîni își simțea inima ca bolnavă. Fusese pus la grea încercare chiar și în fața lumii. Un bărbat îndrăgostit nebunește vrea să fie singur, ezitînd între a face exerciții fizice extraordinar de grele sau a căuta acea stare de liniște extatică în care să-și contureze în minte chipul femeii iubite. Reușise să se ocupe cum trebuie de munca lui și era mulțumit de asta ; dar nu reușise să se ocupe îndeajuns de prietenii săi pentru ca aceștia să nu-și pună întrebarea : „Ce se întîmplă cu Bryan Summerhay ?“ Întotdeauna fusese destul de evaziv în privința felului în care își petrecea timpul liber, dar acum devenise prea evaziv pentru cei care fuseseră obișnuiți să ia masa, să danseze și să facă sport alături de el. Dar în același timp încerca să scape chiar și de el — ducîndu-se oriunde i se putea distrage atenția, fără să-i solicite însă o angajare reală. Împotriva voinței lui ajunsese să descopere această pasiune care însemna renunțarea la prea multe. Și totuși nu se întrebase niciodată dacă Gyp merita să fie iubită. El o dorea așa cum era ; nu o cîntărea cu nici un fel de balanță.

În legătură cu trecutul ei, alunga orice speculație. Auzise că este fiica naturală a lui Winton ; acest lucru îl făcuse să dorească să-i tragă acelui calomniator un pumn în cap. Nici chiar căsătoria ei nenorocită nu avea vreo importanță. Nimic nu avea importanță în afară de faptul că dorea să fie cu ea măcar atît cît ea îi permitea. Și acum ea pleca la mare iar el în Perthshire, la vînătoare de potîrnichi. O lună întreagă !

Să îndrăznească să-i spună ? Citeodată, faţa ei era ca a unui copil care aşteaptă să i se spună un cuvînt aspru sau înspăimîntător. Nimeni nu putea să o jignească ! Dar o dată sau de două ori îi surprinse o privire duioasă — care dispăru de îndată ce el o observă.

Sprijinindu-se de parapetul fluviului, Summerhay urmărea refluxul apelor. Soarele lumina vîrtejurile galbene şi întunecate ale bulboanelor care se scurgeau pe sub sălciile de lîngă Eynsham, pe la Oxford, în jos, spre biserica din Clifton, pe lîngă Moulsford şi Sonning. Ce bine ar fi să fie o zi întreagă numai cu ea pe rîu — o zi întreagă ! De ce fusese atît de sfios în tot acest timp ? Îşi trecu mîna peste obraz şi avu impresia că parcă slăbise. Dacă ea ar şti cît o dorea şi cît suferea ! Se întoarse spre Whitehall. Trecu pe lîngă doi bărbaţi pe care îi cunoştea ; unul din ei era proaspăt căsătorit. Şi ei plecau în Scoţia, în vacanţă. Cît de banală şi cît de searbădă îi apărea această vacanţă, care pînă atunci fusese pentru el punctul culminant al întregului an ! Ah, dacă ar fi mers în Scoţia cu ea !

Intră în parcul St. James şi merse de-a lungul apei, îndreptîndu-se spre locul lor obişnuit. Şi deodată văzu că ea era acolo. Acum nu va mai ezita — îi va vorbi !

Era îmbrăcată într-o rochie de muselin de culoarea porumbului şi stătea rezemată de spătarul băncii, picior peste picior, cu o mînă pe mînerul umbrelei de soare şi cu faţa pe jumătate ascunsă de o pălărie mare de soare. Summerhay se duse de-a dreptul la ea.

— Gyp ! Nu mai putem continua aşa. Ştii că te ador ! Dacă nu mă poţi iubi, trebuie să fug din calea ta ! Gyp, vrei să plec ?

Făcu o mică mişcare ca şi cînd ar fi vrut să protesteze şi răspunse cu o voce slabă :

— Bineînţeles că nu vreau să pleci. Cum aş putea să doresc aşa ceva ?

— Atunci mă iubeşti ?

— Aşteaptă, te rog. Aşteaptă încă puţin. Cînd ne vom înapoia din vacanţă îţi voi spune !

— Să aştept atît de mult ?

— O lună. Nu este uşor nici pentru mine. Ridică ochii spre el. Te rog, să nu mai vorbim acum.

În aceeași seară, la club, prin fumul țigărilor pe care le aprindea una după alta, el îi văzu chipul ridicat spre el pentru o clipă și se simți cînd în al nouălea cer, cînd în adîncul tenebrelor iadului.

VI

BUNGALOUL CU VERANDĂ DE PE coasta de sud a mării, construit de un artist, prieten de-al mătușii Rosamund, avea o grădină în care era un pin ce părea că se rătăcise din pădurea din spate. Casa era izolată deasupra unei faleze joase de unde se întindea plaja cu dunele ei de nisip.

Privind, în noaptea aceea, din dormitorul ei, Gyp avea sentimentul că e singură pe lume. Marea ondulată și argintie, pinul acela singuratic, luna înghețată, cerul de culoarea albăstrelelor, vuietul și freamătul valurilor peste prundișul plăjii, pînă și aerul sărat și răcoros — îi dădeau senzația de pustiu. Chiar și ziua, în pîcla cețoasă, cînd ierburile aspre de mare de-abia se înfiorau iar păsările de mare, țipînd și croncănind, treceau foarte aproape de oglinda apei — totul părea că ține de un vis. Făcea băi de mare și se bronzase tot atît de mult ca și fetița ei; dar cu toate acestea simțea un fel de nemulțumire față de viața fericită care se desfășura în jurul ei în aceste zile de vară, față de păsările de mare, față de lumina soarelui și de valuri; față de corăbiile albe care se vedeau în depărtare; față de pădurea de pini, liniștită și scăldată în soare; față de fetița ei care se rostogolea, zîmbea și gîngurea; față de Betty și de ceilalți servitori — față de toată această viață care părea atît de simplă și de lipsită de griji.

Aștepta cu mare nerăbdare poșta care venea o singură dată pe zi. Totuși scrisorile lui, care începeau ca și ale ei cu: „Dragul meu prieten", ar fi putut să fie citite aproape de oricine. Acum, că era departe de ea, nu socotea oare că era mai bine să o rupă și să o uite? Bryan avea toată viața înainte; cum era cu putință ca el să continue

să se gîndească la cineva care nu avea nici o perspectivă ? Poate că vreo fată cu ochi albaştri şi cu păr arămiu — acel tip de femeie, superior tipului ei, i-l va lua într-o zi. Atunci n-ar fi mai rău decît era acum ? Ah, ar fi atît de rău încît nici nu îndrăznea să se gîndească !

Pe urmă, timp de cinci zile, nu mai sosi nici o scrisoare. Şi Gyp simţea cum o cuprinde o durere crescîndă, de dor şi de gelozie, cu totul altfel decît simţise atunci cînd mîndria îi fusese jignită văzîndu-i pe Fiorsen şi pe Daphne Wing în salonul de muzică ; i se părea că scena aceea se petrecuse demult de tot. Cînd, în a cincea zi, poştaşul nu-i lăsă nimic altceva decît o notă de plată pentru pantofii micuţei Gyp şi o scrisoare de la mătuşa Rosamund, din Harrogate, unde plecase, cu Winton, pentru cura obişnuită, Gyp simţi cum o părăseşte curajul. Oare aceasta era sfîrşitul ? Amorţită şi năucită rătăci cîtva timp prin pădure.

Umblă pînă cînd nu mai văzu nimic în jur decît trunchiurile maro-cenuşii ale copacilor plini de răşină ; trîntindu-se cu faţa în jos, îşi înfundă coatele adînc în cetina de pin. Lacrimile, care îi veneau atît de rar, o podidiră. Dar plînsul îi făcea rău. Se întoarse pe spate şi stătu nemişcată. Cîtă linişte era aici, chiar şi în miezul zilei ! Murmurul mării liniştite nu putea să ajungă atît de departe : gîze erau puţine ; păsările nu cîntau. Trunchiurile înalte şi desfrunzite ale pinilor se înălţau ca nişte coloane într-un templu acoperit de crengile întunecate şi de cer. Pe bolta albastră pete de nori albi alunecau mînate de vînt. Era atîta pace aici — dar în inima ei, nu !

O formă întunecată se zări umblînd tiptil printre copaci, apoi încă una — doi măgăruşi se rătăciseră de pe undeva ; se opriră şi începură să se lingă unul pe altul pe gît şi pe boturi. Animalele acestea umile şi prietenoase o făcură să se simtă ruşinată. De ce să fie necăjită de situaţia ei, ea care avea de la viaţă tot ce-şi dorea — în afară de dragoste, despre care îşi închipuise că nu o va dori niciodată ? Ah, dar acum o dorea, o dorea, în sfîrşit, din toată fiinţa ei !

Cutremurată de un fior sări în picioare ; o năpădiseră furnicile şi trebui să le adune una cîte una de pe gît şi de pe rochie. Se întoarse spre plajă. Dacă el ar găsi într-ade-

văr pe cineva care să-i ia locul ocupat de ea în gîndurile lui, să şi-o scoată din minte, nu i-ar arăta niciodată, prin gesturi sau prin cuvinte, că i-a lipsit şi că l-a dorit, niciodată ! Mai curînd ar prefera să moară !

Ieşi din pădure în lumina soarelui. Era vremea refluxului şi plaja umedă sclipea cu nuanţe de opal ; pe mare se vedeau nişte înfiorări ca de şerpi, răsucindu-se sub apă ; în depărtare, spre apus, stînca roşcată-cafenie care tăia linia de coastă în formă de arcadă — era o imagine de vis. Totul părea ireal. Şi deodată inima începu să-i bată cu atîta putere încît simţi că se sufocă. Pe marginea de jos a stîncii, lîngă potecă, şedea Summerhay !

Se ridică în picioare şi veni către ea. Gyp spuse blînd :

— Da, sînt eu. Ai mai văzut vreodată o aşfel de ţigancă ? Credeam că încă mai eşti în Scoţia. Ce face Ossy ? Apoi puterea de autostăpînire o părăsi

— Gyp, n-are rost. Trebuie să ştiu.

I se păru că inima i-a încetat să mai bată ; dar răspunse liniştit : „Hai să ne aşezăm puţin", şi se îndreptă spre faleza de unde nu puteau fi văzuţi din casă. Smulgînd nişte fire de iarbă şi trecîndu-şi-le printre degete, ea spuse :

— Eu n-am încercat să te fac să ţii la mine. Niciodată n-am încercat.

— Nu ; niciodată.

— O greşeală...

— Pentru cine poate avea importanţă ? Pentru cineva care iubeşte aşa cum iubesc eu nu are nici o importanţă. O, Gyp, oare nu mă poţi iubi ? Ştiu că pentru tine eu nu însemn prea mult. Dar astăzi se împlinesc unsprezece săptămîni de cînd ne-am întîlnit în tren şi de atunci n-a trecut o clipă fără să nu mă gîndesc la tine.

Gyp oftă.

— Atunci ce este de făcut ? Uită-te colo — pata aceea albastră care se vede pe iarbă este fiica mea. Există ea — şi tatăl meu — şi — mi-e frică — mi-e frică de dragoste, Bryan !

O auzea pentru prima oară spunîndu-i pe nume şi Summerhay o apucă de mînă :

— Frică ? De ce frică ?

Gyp spuse cu glasul stins :

— S-ar putea să mă îndrăgostesc prea tare. Acum, nu mai spune nimic. Nu — te rog ! Să mergem la masă. Şi se ridică.

El rămase pînă la timpul ceaiului, dar nu mai pomeni nici un cuvînt despre dragoste. După ce el plecă, ea se aşeză sub pin şi o luă în poală pe micuţa Gyp. Dragoste ! Dacă mama ei ar fi respins dragostea, ea nu s-ar mai fi născut. Musculiţele începuseră să pişte ; trebui să intre în casă. După ce o supraveghie pe Betty cît timp îi făcu baie micuţei Gyp, trecu, prin coridor, spre dormitorul ei şi se aşeză la fereastră. Oare tot astăzi stătuse întinsă pe pămînt cu lacrimi de deznădejde pe obraji ? Departe, în stînga pinului, pe cerul palid, apăruse luna foarte luminoasă. O lume nouă, o grădină de vrajă !

În seara aceea, stătu multă vreme cu o carte în poală, dar fără să citească ; în sufletul ei se desfăşura acel straniu proces de prefacere a primei iubiri — al contopirii lui „eu“ în „tu“, acea supunere pasionată, acea renunţare intensă şi inconştientă la voinţă, care pregăteşte drumul unei uniri şi mai depline.

Dormi fără vise, trezindu-se cu capul greu. Se simţea prea fără vlagă ca să poată face baie în mare şi toată dimineaţa stătu apatică, pe plajă, cu micuţa Gyp. Va avea oare energia sau starea de spirit necesară ca să se întîlnească cu el în acea după-amiază lîngă stînca în formă de arcadă, aşa cum îi promisese ? Pentru prima dată, de pe vremea cînd era o fetiţă mică şi neastîmpărată, evită să întîlnească privirea lui Betty, de teamă ca ea să nu ghicească ceva. După ce-şi luă ceaiul înainte de ora obişnuită, o porni imediat căci altfel ar fi venit el la ea şi nu voia ca servitoarele să-l vadă venind două zile la rînd.

Această ultimă zi din august era caldă şi binefăcătoare — recolta era toată strînsă, merele dădeau în pîrg, prihorii începuseră să cînte şi pe cerul albastru deschis, ca pe o mare surîzătoare, pluteau cîţiva nori somnoroşi şi molateci. Trecu de partea cealaltă, peste pîrîu. Acolo, unde pămîntul era mai fertil, de culoare cafenie-roşcată, nu creştea nici un pin. În lanurile înalte de trifoi care aşteptau a doua coasă, bondarii munceau de zor, iar rîndunelele, cu pieptul lor alb, plonjau în această mare de

trifoi ca apoi să se avînte în înălțimi. Gyp adună un buchet de flori de cicoare. Cînd ajunse foarte aproape de țărm îl văzu pe Bryan stînd sub arcada de stîncă, căutînd-o cu privirea, pe plajă. Departe de zumzetul albinelor și al musculițelor, aici era liniște — se auzea doar șopotul slab al valurilor mici. El n-o auzise venind și lui Gyp îi străfulgeră prin minte un gînd : „Dacă mai fac un singur pas, acesta va fi pentru totdeauna !“ Se opri, abia ținîndu-și răsuflarea, cu florile de cicoare la gură. Apoi, îl auzi suspinînd, și ieșindu-i repede înainte, spuse :

— Iată-mă !

O apucă de mînă și fără să scoată o vorbă, trecură sub arcadă. Păși unul lîngă altul pe nisipul compact, urcară pe stînca joasă și pe platoul de iarbă pînă ce ajunseră la o poartă care dădea într-o miriște. O deschise, dar cînd să treacă înaintea lui, o prinse în brațe și o sărută. Deși pînă acum fusese sărutată de mii de ori, acesta era primul ei sărut. Foarte palidă, se desprinse din îmbrățișare și se lipi de poartă ; apoi, cu buzele tremurînd, cu ochii parcă și mai negri, se uită la el zăpăcită. Și deodată, întorcîndu-se cu fața spre poartă, își îngropă obrazul în palme. Un hohot de plîns care părea că e gata să o sfîșie în bucăți, i se urcă din adîncul pieptului ; plînse ca și cum i se rupea inima. Nici încercările lui timide, deznădăjduite, de a o mîngîia, nici vorbele pe care i le șoptea la ureche, implorînd-o, nu-i mai erau de nici un ajutor, nu o puteau opri. Acest sărut rupsese în sufletul ei un zăgaz, șterse toate amintirile de viață de pînă atunci, săvîrșind ceva teribil și minunat. În cele din urmă, reușì, cu mari sforțări să murmure :

— Îmi pare rău — atît de rău ! Nu, nu te uita la mine ! Pleacă puțin de lîngă mine și mă voi — mă voi liniști.

Se supuse fără să spună un cuvînt, și ieșind pe poartă, se așeză pe stîncă, cu spatele la ea, uitîndu-se în largul mării.

Strîngînd cu toată puterea lemnul vechii porți, de culoare cenușie, pînă ce începură să o doară mîinile, Gyp se uită după fluturii care se fugăreau în lumina soarelui,

depărtîndu-se spre marginea de dantelă înspumată a mării liniştite, pînă cînd, pe fondul albastru, nu se mai văzură decît nişte bobiţe albe.

Cu toate acestea nu reuşea să-şi recapete sentimentul că putea să fie sigură pe ea. Ceea ce se petrecuse în sufletul ei era prea violent, prea încîntător, prea înspăimîntător. Spuse :

— Lasă-mă acum, să mă întorc singură acasă. Pe mîine !

— Cum doreşti, Gyp — întotdeauna voi face cum doreşti !

Îi luă mîna şi i-o ţinu strîns lipită de obraz, apoi, îşi încrucişă strîns braţele pe piept, şi începu să privească din nou marea. Gyp nu se întoarse numaidecît acasă, ci rămase în pădurea de pini pînă cînd se înseră şi stelele începură să apară pe un cer de culoare albastră-liliachie despre care persoanele mai sensibile spun că este culoarea podoabei sufleteşti a oamenilor buni.

În aceeaşi noapte, tîrziu, după ce-şi perie părul, Gyp deschise glasvandul şi ieşi pe verandă. În casa adormită nu se auzea nici o mişcare — în jur, nici o adiere de vînt ! Faţa, mîinile, trupul îi erau ca de foc. Luna, părea că-i trezea toate simţurile. Tremurul mării, în flux, fără valuri, creştea, cădea, iar creştea şi cădea. Ţărmul, acoperit cu nisip, strălucea ca un noian de zăpadă. Totul părea atît de însufleţit aşa cum pare de obicei în fiecare noapte cu lună plină. Un fluture mare trecu pe lîngă faţa ei. Un mic animal de noapte scormonea în nisip. Deodată umbra pinului se mişcă — se mişcă abia perceptibil ! Acolo, lipit de copac, stătea Summerhay ; faţa lui se distingea foarte puţin de trunchi, lumina lunii îi cădea pe un obraz din care pricină îşi pusese mîna streaşină la ochi. Întinse mîna spre ea în semn de implorare. Gyp nu se mişcă, ci se uită drept la figura aceea rugătoare. Apoi, îl văzu venind şi simţi ceea ce nu mai simţise niciodată. Se opri şi se uită la ea. Putea să-i citească toate sentimentele care i se oglindeau pe faţă — pasiune, respect, mirare ; îl auzi şoptind cu teamă :

— Tu eşti, Gyp ? Tu, într-adevăr ? Pari o fetiţă !

VII

DIN CLIPA CÎND I SE DĂRUI, GYP intră într-o stare ca de vrajă, pentru că niciodată nu crezuse într-o astfel de posibilitate, niciodată nu crezuse că poate iubi așa cum iubea acum. Zilele și nopțile treceau ca în vis. Așa cum odinioară nu putuse admite ca lumea să se amestece în viața ei conjugală, tot așa acum nu-i mai păsa deloc de cei din jur. Dar părerea tatălui ei atîrna greu. Winton se întorsese la Londra. Și ea simțea că trebuie să i se mărturisească.

Două zile înainte de a se împlini o lună de cînd era la mare, în acest bungalou, plecă, lăsînd-o pe Betty să vină singură cu fetița. Cînd se întoarse de la club, Winton, acum mai palid din cauza curei, o găsi acasă. Se îmbrăcase într-o rochie de seară, și, umerii ei albi contrastau cu fața și cu gîtul bronzate care căpătaseră parcă o culoare de piersică de toamnă cu pieliță netedă. N-o mai văzuse pînă acum arătînd astfel și nici ochii nu i-i văzuse atît de strălucitori, așa că-i scăpă o ușoară exclamație de mulțumire. Era ca o floare pe care o văzuse ultima oară deschizîndu-se elegant și care acum înflorise în toată splendoarea. Gyp nu putu să-i înfrunte privirea prea mult timp și toată seara își amînă mărturisirea. Nu-i era ușor — dimpotrivă. În cele din urmă, cînd îl văzu că-și fumează „țigara dinainte de culcare", se așeză pe covor lîngă scaunul lui, rezemîndu-i-se de genunchi, ca să nu-l poată vedea fața, întocmai ca în ziua primului ei bal, cînd ea fusese aceea care-i ascultase mărturisirea.

— Tată, îți amintești că ți-am spus odată că nu înțeleg ceea ce ați simțit, tu și mama, unul pentru altul? Winton nu spuse nimic. Gyp continuă: — Acum știu ce înseamnă să vrei mai curînd să mori decît să renunți la cineva.

— La cine? La Summerhay?

— Da; întotdeauna am crezut că nu mă voi îndrăgosti niciodată, dar tu știai mai bine.

Mai bine!

În tăcerea apăsătoare, gîndurile năvăliră cu repeziciune: „Ce e de făcut? Ce pot să fac? Să-i obțin divor-

ţul ?“ Poate din cauza sunetului vocii ei sau poate a seriozităţii absolute a situaţiei, nu se simţea iritat ca atunci cînd o pierduse fiindcă se căsătorise cu Fiorsen. Dragostea ! Aceeaşi pasiune care pusese stăpînire pe mama ei şi pe el ! Dragoste pentru tînărul acesta ? Un băiat la locul lui, un bun călăreţ — era de înţeles ! Cel puţin dacă drumul le-ar fi fost deschis ! Îi puse mîna pe umăr şi spuse :

— Bine, Gyp, la urma urmei trebuie să intentăm acţiunea de divorţ.

— Acum e prea tîrziu. Să divorţeze el ; numai să vrea !

Prea tîrziu ? Prea tîrziu ? Deodată îşi aminti că el nu are nici un drept să se amestece, aşa că tăcu. Gyp continuă :

— Îl iubesc din toată fiinţa mea. Nu-mi pasă ce va urma — făţiş sau în ascuns. Nu-mi pasă ce vor crede alţii.

Se întoarse spre el. Era o nouă Gyp, pe care n-o mai văzuse niciodată. Cu obrajii aprinşi, duioasă, dar cu respiraţia întretăiată şi cu acea privire atentă ca a unei pisici sau a unei leoaice ai cărei pui sînt în primejdie. Winton îşi aminti de chipul ei încordat, pe vremea cînd era mică, atunci cînd sărea cu calul peste obstacole mult prea înalte. Într-un tîrziu, spuse :

— Îmi pare rău că nu mi-ai spus mai demult.

— N-am putut. Nici eu nu ştiam. O, tată, întotdeauna îţi fac numai necazuri ! Iartă-mă !

Îi luă mîna şi i-o lipi de obrazul ei care ardea ca focul. Winton se gîndi : „Să iert ! Firește că iert. Nu asta e problema ; problema este...“

Fu copleşit de viziunea fetei lui iubite care va fi bîrfită, iar numele ei, trecut din gură în gură sau care va trebui să ducă aceeaşi viaţă pe care o dusese şi el, o existenţă ascunsă, cu întîlniri pe furiş, ţinute în secret mai ales faţă de fiica ei. Ah — nu se poate ! Şi totuşi oare nu era mai bine aşa decît ca lumea să înceapă să clevetească, făcînd cu ochiul, complice, sau înălţîndu-şi, făţarnic, privirile sus spre cer ? Mai mult sau mai puţin, lumea lui Summerhay era şi lumea lui ; iar scandalul, care — ca orice parazit — se dezvoltă într-un mediu închis, aici va avea toate condiţiile. Mintea lui începu să caute, lucid şi repede, o ieşire ; iar chipul lui căpătă expresia pe care o

avea atunci cînd îi ieşea în faţă o vulpe dintr-un ascunziş.

— Spune-mi Gyp, nu ştie nimeni ?

— Nimeni.

Asta însemna ceva ! Cu o revoltă ce se ridica din adîncul sufletului, spuse :

— Nu pot suporta să ştiu că tu suferi şi că tipul acela, Fiorsen, se plimbă fără nici o grijă. Nu poţi să renunţi la întîlnirile cu Summerhay, pînă obţinem divorţul ? Dacă nimeni nu află nimic am putea rezolva. Cred că de data asta poţi să mă asculţi, Gyp.

Gyp se ridică şi se duse la fereastră unde stătu multă vreme fără să răspundă. Winton îi urmărea expresia feţei. În cele din urmă vorbi :

— Ar fi imposibil. Am putea înceta să ne vedem ; dar nu despre asta e vorba, ci despre ceea ce-aş simţi. N-aş mai avea pic de stimă pentru mine. O, tată, tu nu-ţi dai seama ? În felul lui, omul acela m-a iubit cu adevărat. Şi acum eu să invoc pretexte ? Să aduc probe care să fie în favoarea mea, să vorbesc despre Daphne Wing şi despre copil, despre faptul că bea ; să mă prefac că ţineam ca el să mă iubească, cînd de fapt nu mă interesa dacă îmi era sau nu credincios — şi în tot timpul ăsta să ştiu că în realitate eu aparţin altcuiva ! Prefer să cunoască exact situaţia şi să-i cer să divorţeze el de mine.

Winton ripostă :

— Şi dacă nu vrea ?

— Atunci voi fi cel puţin cu conştiinţa împăcată şi vom face ce vom putea.

— Şi micuţa Gyp ?

Cu privirea aţintită în gol ca şi cum ar fi încercat să vadă în viitor, spuse încet :

— Poate că într-o zi va înţelege. Sau poate că totul se va termina înainte ca ea să afle ceva. Există oare fericire care să dureze ?

Se plecă spre tatăl ei, îl sărută pe frunte şi ieşi. Căldura buzelor şi parfumul pe care-l lăsă în urmă îl învăluiră multă vreme pe Winton, ca o amintire de demult.

Prin urmare, nu mai era nimic de făcut ? De regulă, oamenii de genul lui nu reuşesc să pătrundă în sufletul celor care le sînt dragi ; în seara aceea însă el cunoscuse

adevărata fire a fiicei lui, mai bine ca niciodată. Nu avea nici un rost să o oblige să acționeze împotriva simțămintelor ei ! Și totuși — va trebui oare să stea și să urmărească totul — să urmărească propria lui pasiune cu extazul și cu geloziile ei renăscute prin ea — poate mulți ani de-acum încolo ? Îi trecu prin minte o veche și cunoscută zicală : „Așchia nu sare departe de trunchi". Acum ea se dăruise și se va dărui fără măsură — fără nici o măsură — cum se dăruise și el, și mama ei ! Ei bine, totuși ea era mai fericită decît fusese femeia pe care o iubise el. Nu are nici un rost să anticipezi necazurile sau să plîngi dinainte pentru ceva.

VIII

GYP STĂTU TREAZĂ TOATĂ NOAPtea. Gîndul că trebuia să-i spună totul lui Fiorsen o frămînta și o făcea să se agite foarte mult. Oare va voi să divorțeze dacă îi va spune totul ? Disprețul bărbatului ei față de ceea ce numea „morală burgheză", slăbiciunea, chiar mîhnirea și jignirea aduse vanității lui — toate îl vor împiedica să accepte. Nu, el nu va divorța de ea, era sigură, doar numai dacă nu cumva el însuși dorea să dobîndească o libertate legală, ori așa ceva era foarte puțin probabil. Prin urmare ce ar avea de cîștigat ? Avea oare vreun drept să-și ușureze conștiința cînd acest lucru ar fi fost în detrimentul iubitului ei ? De ce să-și simtă conștiința încărcată tocmai față de cineva care, la mai puțin de un an de la căsătorie, își luase o amantă și nu respectase nici măcar casa plătită și întreținută de soția lui ? Nu ; i-ar spune lui Fiorsen, numai ca să-și menajeze mîndria rănită pentru că făcuse ceva care nu putea fi mărturisit.

Coborî pentru micul dejun, fără să fi făcut încă vreun pas înainte în hotărîrea pe care trebuia să o ia. Nici unul din ei nu aduseră vorba de discuția din seara precedentă și Gyp se înapoie repede în camera ei ca să-și aranjeze rochiile după atîtea săptămîni de absență. Trecuse de

amiază cînd auzi o bătaie înăbușită în ușă și deschizînd-o îl văzu pe Markey.

— Scuzați-mă, doamnă...

Gyp îi făcu semn să intre. Markey închise ușa.

— Domnul Fiorsen este în hol, doamnă — s-a strecurat pe ușă cînd am deschis să văd cine a sunat ; luat pe neașteptate, n-am putut să-l opresc.

— Tata e acasă ?

— Nu, doamnă, domnul maior este plecat la clubul de scrimă.

— Ce i-ai spus ?

— I-am spus că mă duc să văd, dar după cîte știu eu, nu este nimeni acasă. Să încerc să-l dau afară, doamnă ?

Gyp clătină din cap.

— Spune-i că n-are pe cine vedea.

Ochii ca de sitar ai lui Markey, de sub sprîncenele subțiri, negre și răsucite, o fixară pe Gyp cu tristețe ; deschise ușa să iasă. Fiorsen era acolo și, cu o mișcare agilă, intră. Gyp îl văzu pe Markey ridicînd brațele ca și cînd ar fi vrut să-l apuce de mijloc, așa că-i spuse liniștită :

— Markey — așteaptă, te rog, afară.

După ce se închise ușa, Gyp se retrase spre măsuța de toaletă și rămase uitîndu-se la soțul ei ; inima îi bătea mai, mai, să-i sară din piept.

Își lăsase o barbă scurtă, fața părea puțin mai plină iar ochii mai verzi ; încolo, arăta tot așa cum îl știa. Primul ei gînd fu : „De ce să-mi fie milă de el ? Niciodată nu se va consuma și nu va bea mai mult decît a băut — are atîta vitalitate cît douăzeci de oameni la un loc."

Zîmbetul nervos care-i era întipărit pe chip dispăru ; privirea lui rătăcea prin cameră, cînd furioasă, cînd vicleană, cum făcea și altădată.

— Ei bine, Gyp, spuse el și vocea parcă îi tremura puțin, În sfîrșit ! Nu mă săruți ?

Ce absurditate ! Brusc, Gyp se liniști.

— Dacă vrei să vorbești cu tatăl meu — este plecat.

Fiorsen ridică furios din umeri, așa cum obișnuia.

— Ascultă, Gyp ! M-am înapoiat ieri din Rusia. Am cîștigat o mulțime de bani acolo. Întoarce-te la mine ! Voi fi bun — îți jur ! Ah, Gyp, întoarce-te la mine și ai

să vezi cît de bun voi fi ! Te voi lua cu mine în străinătate, pe tine şi pe fetiţă. Vom merge la Roma — oriunde îţi place. Numai întoarce-te la mine !

Gyp îi răspunse cu răceală :

— Vorbeşti prostii.

— Gyp, îţi jur, nu am întîlnit o femeie care să poată sta alături de tine. Fii încă o dată bună cu mine ! De data asta nu voi mai greşi. Pune-mă la încercare ! Pune-mă la încercare !

În faţa tonului tragic, dar care îi păru şi fals şi copilăresc, Gyp îşi dădu seama de puterea noului ei sentiment. Şi cu cît acest sentiment vibra mai puternic în ea, cu atît chipul şi vocea ei se înăspreau.

— Dacă asta este tot ce-ai avut de spus — te rog să pleci ! Nu mă voi întoarce la tine niciodată ! Te rog înţelege asta odată pentru totdeauna !

Tăcerea lui o impresionă cu mult mai mult decît rugăminţile ; cu una din acele mişcări ale lui, abia simţite, veni foarte aproape, şi, întinzîndu-şi obrazul gata să-l atingă pe-al ei, spuse :

— Eşti soţia mea ! Vreau să te întorci. Trebuie să fii cu mine. Dacă nu vii, mă voi omorî sau te voi ucide.

Şi deodată braţele lui o înlănţuiră strivind-o. Gyp îşi înăbuşi un ţipăt ; apoi, într-o clipă, luă o hotărîre ; se înţepeni în braţele lui şi-i spuse :

— Lasă-mă ; mă doare ! Stai jos liniştit. Vreau să-ţi spun ceva.

Tonul cu care îi vorbea îl făcu să slăbească strînsoarea şi să se dea înapoi ca să-i vadă faţa. Gyp îi desprinse braţele, se aşeză pe un scrin mare de stejar şi îi făcu semn să se aşeze şi el pe canatul de la fereastră. Inima îi bătea chinuită ; simţea cum o trec valuri de greaţă aproape fizică. Atunci cînd se apropiase de ea, respiraţia îi duhnea a băutură. Se simţea ca şi cum s-ar fi aflat în cuşca unui animal sălbatic ; ca şi cum s-ar fi aflat într-o încăpere împreună cu un nebun ! În clipa aceea amintirea degetelor lui, întinse ca nişte gheare deasupra copilului ei, deveni atît de vie încît aproape că nici nu-l mai vedea stînd acolo, şi aşteptînd ceea ce avea de gînd să-i spună. Oprindu-şi privirile asupra lui, rosti blînd :

— Spui că mă iubești, Gustav. Am încercat să te iubesc și eu, dar n-am reușit niciodată — niciodată, chiar de la început. Mi-am dat toată silința. Sînt convinsă că te interesează ce sentimente are o femeie pentru tine, chiar dacă din întîmplare această femeie este soția ta.

Văzu că începe să-i tremure obrazul și continuă :

— Cînd am descoperit că nu te pot iubi, am simțit că nu am nici un drept asupra ta. Nu m-am prevalat de drepturile mele, nu-i așa ?

Din nou observă un tremur și continuă mai grăbită :

— Dar cred că nu te aștepți să trec prin viață fără să știu ce este iubirea — tocmai tu care ai simțit-o de atîtea ori ? Apoi, strîngîndu-și mîinile la piept, și mirîndu-se de curajul ei, murmură : — Sînt îndrăgostită. M-am dăruit bărbatului pe care îl iubesc.

Scoțînd un sunet ciudat, tînguitor, el își acoperi fața cu palmele. În mintea lui Gyp răsună obișnuitul refren al cerșetorului : „Ai milă, domnule — fie-ți milă". Se va ridica oare și o va strînge de gît ? N-ar trebui să se repeadă la ușă — să strige după ajutor ? Cîteva clipe îngrozitoare, nesfîrșite, îl urmări cum se leagănă pe marginea ferestrei, cu fața acoperită. Apoi, fără să se uite la ea, își îndesă pumnul în gură și se năpusti afară din cameră.

Prin ușa rămasă deschisă Gyp aruncă o privire spre chipul împietrit al lui Markey care își reveni abia atunci cînd Fiorsen trecu pe lîngă el. Încuie ușa și se așeză pe pat. Inima îi bătea îngrozitor. Cîte nu s-ar putea întîmpla dacă în urma acestui șoc el va începe să bea ! Spusese cîteva cuvinte brutale. Dar ce drept avea el să fie furios și gelos pe ea ? Ce drept ? Se duse, tremurînd, la oglindă și în mod mecanic începu să-și netezească părul. Era un adevărat miracol că scăpase cu bine !

La ora trei, Summerhay urma să o aștepte pe banca lor, în parcul St. James. Dar acum totul era altfel — mai dificil și mai periculos ! Va trebui să aștepte și să se sfătuiască cu tatăl ei. Dar dacă nu se va duce la întîlnire, Bryan va fi neliniștit — închipuindu-și că i s-a întîmplat ceva ; închipuindu-și poate — o, ce prostie ! — că uitase sau chiar că regreta dragostea ei. Ce-ar crede ea dacă s-ar întîmpla ca el să nu vină la prima lor întîlnire după acele zile petrecute în extaz ? Ar crede că s-a răzgîndit, că și-a

dat seama că nu este vrednică de el, că nu merită să-şi sacrifice viaţa pentru o femeie care a putut să i se dăruiască atît de repede, atît de uşor.

În această chinuitoare nesiguranţă îşi petrecu cele două ore, care mai rămăseseră pînă la trei. Dacă nu s-ar duce, ar veni el în Bury Street, ceea ce ar fi mult mai periculos. Îşi puse pălăria şi o porni spre palatul St. James. După ce se asigură că nu o urmăreşte nimeni, îi mai reveni curajul. Întîrziase zece minute şi-l văzu cum se plimbă în sus şi în jos, întorcîndu-şi capul în fiecare clipă ca să nu piardă banca din ochi. După ce se salutară cu acea indiferenţă caracteristică amanţilor, care totuşi nu reuşeşte să înşele pe nimeni, se îndreptară împreună spre Green Park, pe sub umbra copacilor. Îi povesti despre discuţia avută cu tatăl ei ; dar numai cînd el o apucă de mînă, pe sub umbrela pe care o ţinea pe genunchi, îi povesti despre Fiorsen.

Îşi retrase mîna şi întrebă :

— S-a atins de tine, Gyp ?

Această întrebare îi produse un şoc. Dacă s-a atins de ea ? Da !

Îl simţi cutremurîndu-se. Mîinile şi dinţii îi erau încleştaţi. Ea spuse blînd :

— Bryan ! Nu ! Nu l-am lăsat să mă sărute !

Păru că face un efort să-şi întoarcă privirile spre ea.

— Bine !

Stătu nemişcată, rănită pînă în adîncul inimii. Pentru el, era pătată şi întinată ! Desigur ! Dar inima ei nu fusese atinsă ; era a lui în întregime. Unui bărbat însă nu-i era de ajuns — el voia ca şi trupul să rămînă neatins. Nu-i putea oferi acest lucru ; el ar fi trebuit să se gîndească la asta mai de mult, nu de-abia acum. Şi privi nefericită în gol.

Un băieţel veni şi se opri liniştit în faţa lor, uitîndu-se la ei cu ochii mari şi nemişcaţi. Avea în mînă o bucată de pîine unsă cu gem, iar gura şi obrajii îi erau mînjiţi cu roşu. O femeie îl strigă : „Jacky ! haide, odată !“ Femeia îl trase după ea, iar băieţelul mergea tot privind înapoi, ţinînd pîinea cu gem ca şi cînd voia să-i ofere şi lui Gyp o îmbucătură. Summerhay îşi trecu braţul pe după mijlocul ei.

— S-a terminat, iubita mea. Nu se va mai repeta — îți promit !

Ah, el putea să promită — și chiar putea să-și țină promisiunea. Dar va suferi — totdeauna va suferi gîndindu-se la celălalt. Gyp spuse :

— Bryan, mă poți avea numai așa cum sînt acum. Nu pot să mă nasc din nou pentru tine ; aș face-o, dacă aș putea, aș face-o !

— Nu te mai gîndi la asta. Haide să mergem la mine și să luăm ceaiul — nu e nimeni acasă. Vino !

Îi luă mîinile. Și Gyp nu mai simți altceva decît bucuria de a fi aproape de el.

IX

TRECÎND PE LÎNGĂ MARKEY CA UN orb, Fiorsen ajunse în stradă ; dar nu făcuse nici o sută de metri și se întoarse repede înapoi. Își uitase pălăria. Markey, care mai stătea încă în același loc, îi întinse pălăria cu boruri mari și apoi îi trînti ușa în nas. Se îndreptă spre Piccadilly. Dacă n-ar fi fost expresia pe care o citise pe fața lui Gyp, ce n-ar fi făcut ? Simțea o gelozie chinuitoare amestecată cu un fel de ușurare, ca și cînd ar fi scăpat de ceva îngrozitor. Așadar ea nu-l iubise niciodată ! Niciodată nu-l iubise deloc ? I se părea imposibil ca o femeie căreia îi arătase atîta dragoste să nu fi simțit și ea ceva pentru el ! Imaginile ei îi treceau prin fața ochilor — cedînd, cedînd mereu. Nu se poate ca totul să fi fost doar prefăcătorie ! El nu era un om obișnuit — avea farmecul lui — sau, cel puțin, așa gîndeau alte femei ! Atunci ea mințise ; precis mințise !

Intră într-o cafenea și ceru o șampanie fină. Îi aduseră o carafă pe care erau marcate măsurile. Stătu acolo timp îndelungat. Cînd se ridică, băuse nouă măsuri și simțea un fel de pornire feroce, iar în suflet o noblețe plăcută. N-avea decît să iubească ! Dar și el putea să-și înfigă unghiile în gîtul amantului ei ! Se opri din mers. În fața lui, în locul rezervat afișelor, erau scrise cuvintele :

„Daphne Wing. Pantheon. Daphne Wing. Dansatoare plastică. Poezia mișcării. Astăzi, la ora trei. Pantheon. Daphne Wing“.

Micuța Daphne — ea îl iubise ! Era trecut de ora trei. Intră și se așeză într-un fotoliu de orchestră, cît mai aproape de scenă, înfiorat de o plăcere amară. Asta era o adevărată ironie ! Iat-o ! O Colombină — cu o rochie scurtă și diafană de muselin și cu fața foarte pudrată ca să se armonizeze cu rochia ; o Colombină care se învîrtea încet pe vîrful picioarelor, cu brațele ridicate și cu mîinile împreunate în arc deasupra părului strălucitor. .

O poză stupidă ! Pe fața ei însă era aceeași expresie naivă de altădată, ca de porumbiță. Cu toată inepția mișcărilor, ceva divin din dansul ei îl cuceri pe Fiorsen. De mai multe ori se avîntă în niște piruete în lungul și în latul scenei, și din cînd în cînd era prinsă de un Pierrot îmbrăcat într-un costum negru, foarte strîns pe corp și cu fața pudrată ca și a ei, care o apuca și o întorcea cu fața în jos, cu un genunchi îndoit în afară și cu vîrful piciorului lipit de glezna celuilalt, cu brațele arcuite deasupra capului. Apoi, cu brațul lui Pierrot în jurul taliei, ea se înălța pe vîrful unui picior, răsucindu-se încet, și ridicîndu-l pe celălalt, în sus, iar tremurul corpului ei demonstra tuturor dificultatea mișcării ; apoi, revenind, făcea un salt înainte, cu brațele ca niște aripi, apoi un nou salt înapoi, pe chip cu acea expresie pierdută, ca de porumbiță, iar picioarele ei perfecte străluceau, albe ca și cum ar fi fost de argint. Pe scenă era adorabilă ! Ridicîndu-și brațele, Fiorsen aplaudă și strigă : „Bravo !“ Observă cum își rotește privirile și cum tresare imperceptibil — doar atît. Îl văzuse. „Unele persoane nu mă uită !“ se gîndi el.

Apăru pentru al doilea dans, de data asta singură, doar cu propria ei imagine reflectată într-un mic lac înconjurat de verdeață și care se găsea cam în mijlocul scenei. „Ultimul dans al Ofeliei.“ Fiorsen zîmbi. Într-o rochie strînsă pe corp, de culoare verde ca marea, tăiată ici și colo pentru a-și arăta picioarele, și cu margarete și flori de ciocoare, în părul desfăcut, se roti în jurul propriei ei imagini din apă, apatică, palidă, nefericită ; apoi, luîndu-și încet degajarea necesară unei desfășurări totale, dansă cu fre-

nezie, pînă cînd, prinsă într-o rază de lumină a reflectorului, se scufundă în apa aparentă şi pluti pe spate printre florile de nufăr făcute din hîrtie. Era fermecătoare acolo, cu ochii încă deschişi, cu gura întredeschisă, cu părul lăsat pe spate. Din nou Fiorsen ridică mîinile ca să aplaude, şi din nou strigă : „Bravo !“ Cortina se lăsă, dar Ofelia nu mai apăru ca să mulţumească publicului. Oare din cauză că-l văzuse sau poate că voia să lase iluzia că s-a înecat ? Acest gest „făcut“ era genul ei.

Cu un „pfui“ destul de tare la apariţia celor doi comedianţi îmbrăcaţi în stămburi, care îşi trăgeau palme unul altuia, se ridică de pe locul lui şi ieşi. Scrise în grabă pe o carte de vizită : *„Vrei să ne vedem ? — G. F.“* şi o duse la intrarea actorilor. Răspunsul sosi :

— Domnişoara Wing vă va primi imediat, domnule.

Sprijinindu-se de peretele şubred al coridorului în care se simţea un mare curent, Fiorsen se întreba ce naiba căuta acolo şi ce naiba va spune ea.

Cînd intră, fata stătea în picioare, cu pălăria pe cap, în timp ce „costumiera“ îi încheia pantofii de lac. Întinzîndu-i mîna peste spatele aplecat al femeii, îi spuse :

— O, domnule Fiorsen, bună ziua !

Fiorsen îi luă mîna mică şi umedă ; ochii lui îi cercetară figura evitînd să-i întîlnească privirile. Chipul ei era acelaşi, şi totuşi parcă era mai sever, mai stăpîn pe sine ; numai trupul suplu era ca mai înainte. Costumiera îngînă : „Bună ziua, domnişoară“ şi plecă.

Daphne Wing de-abia zîmbi.

— Nu te-am văzut de mult timp, nu-i aşa ?

— Da. Am fost în străinătate. Dansezi la fel de frumos ca şi odinioară.

— O, da ; dansul meu n-a avut de suferit.

Cu un vizibil efort o privi drept în faţă. Era oare aceeaşi fată care se ţinuse de el, care îl copleşise cu sărutările, cu lacrimile ei, cerşindu-i dragostea — puţină iubire ? Ah, dar acum era mai ispititoare, cu mult mai ispititoare decît o ştia el ! Îi spuse :

— Sărută-mă, micuţă Daphne !

Daphne Wing nu se clinti ; cu dinţii ei albi îşi muşcă buza de jos, rămînînd o clipă aşa, apoi răspunse :

— O, nu, mulțumesc! Ce face doamna Fiorsen?

Fiorsen îi replică tăios:

— Nu există nici o doamnă Fiorsen.

— O, ați divorțat?

— Nu. Încetează să mai vorbești despre ea; încetează, îți spun!

Daphne Wing, stînd nemișcată în mijlocul cabinei care era foarte strîmtă și plină de tot felul de lucruri, spuse pe un ton prozaic:

— Ești politicos, nu-i așa? Este foarte ciudat dar nu pot să-ți spun dacă sînt bucuroasă că te văd. Știi bine prin ce clipe grele am trecut, iar doamna Fiorsen a fost un înger. De ce vii acum să mă vezi?

Chiar! De ce venise? Îi trecu prin minte un gînd: „Poate că mă va ajuta să uit". Și răspunse:

— Daphne, m-am purtat cu tine ca o brută. Am venit să-mi repar greșeala.

— O, nu; nu poți repara nimic — mulțumesc! Începu să-și pună mănușile. Știi, m-ai învățat multe lucruri. Ar trebui să-ți fiu foarte recunoscătoare. O, ți-ai lăsat puțină barbă! Crezi că-ți stă mai bine așa? Eu cred mai degrabă că te face să semeni cu Mefisto.

Fiorsen privi stăruitor la conturul atît de perfect al feței ei, unde o undă de roșeață se îmbina cu albeața tenului. Oare își bătea joc de el? Ea — care era atît de prozaică!

— Unde locuiești acum? întrebă el.

— Stau singură, într-o garsonieră. Dacă vrei, poți să vii s-o vezi. Dar să-ți fie clar — m-am săturat de dragoste.

Fiorsen zîmbi sarcastic.

— Chiar dacă ar fi vorba de altul?

— Aș vrea să mă tratezi ca pe o doamnă.

Fiorsen își mușcă buzele.

— Pot să am plăcerea să-ți ofer un ceai?

— Da, mulțumesc; mi-e tare foame. Cînd am matineu nu obișnuiesc să mănînc la prînz; socotesc că e mai bine așa. Ți-a plăcut dansul meu în Ofelia?

— Mi s-a părut artificial.

— Da — e realizat cu oglinzi și cu plase de sîrmă.

Dar spune-mi, reușesc să dau iluzia că sînt nebună ? Fiorsen dădu din cap. — Sînt fericită. Mergem ? Vreau să-mi iau ceaiul fiindcă mi-e foame.

Se întoarse, se examină puțin în oglindă, își aranjă pălăria cu amîndouă mîinile, dezvăluindu-și, pentru o clipă, întreaga frumusețe a siluetei sale grațioase ; apoi își luă o poșetă mică, de pe spătarul unui scaun și spuse :

— Cred că nu te superi dacă te rog să o iei înainte, ca să atragem mai puțin atenția. Ne vom întîlni la Ruffel — se găsesc lucruri bune acolo. *Au revoir*...

Tulburat, iritat, ciudat de supus, Fiorsen se duse spre Coventry Street, și intrînd la Ruffel, care era aproape gol, alese o masă lîngă fereastră. Apoi dintr-o dată imaginea lui Gyp așezată pe scrinul acela de stejar, de la picioarele patului ei, șterse amintirea fetei, pînă în clipa cînd, ridicînd privirea, o văzu pe Daphne Wing afară, uitîndu-se la prăjiturile din vitrină. Intră.

— O, iată-te ! Aș vrea niște *café frapé* cu prăjitură cu nuci, apoi niște bomboane cu marțipan — o, și niște frișcă la prăjitură. Ai ceva împotrivă ? Și, așezîndu-se, își fixă privirile asupra feței lui. — Unde ai fost în străinătate ?

— Stockholm, Budapesta, Moscova și alte orașe.

— Ce grozav ! O ! Crezi că arăt a englezoaică ?

— În totul. Genul tău de... Dar fu incapabil să adauge : „genul tău de vulgaritate nu se poate întîlni în altă parte".

— Genul meu de frumusețe ?

Fiorsen zîmbi și dădu din cap.

— O, cred că ăsta este lucrul cel mai frumos pe care mi l-ai spus vreodată ! Firește, numai că mi-ar place să fiu mai aproape de tipul grecesc de frumusețe — frumusețea aceea păgînă, înțelegi...

Profilul ei în acel moment, în lumină, avea o linie pură și delicată. O întrebă :

— Cred că mă urăști, mica mea Daphne. Oare trebuie să mă urăști ?

Ochii rotunzi, albastru-cenușii ai lui Daphne Wing trecură peste el cu aceeași privire cu care se uitase la marțipan.

— Nu. Acum nu te mai urăsc. Firește, dacă te-aș mai iubi, ar trebui să te urăsc. Asta nu-i tipic pentru irlan-

dezi ? Dar poți considera pe cineva o canalie și fără să-l urăști, nu-i așa ?

— Așadar mă consideri o canalie ?

— Și nu ești ? Pentru ceea ce ai făcut nici n-ai putea fi considerat altfel — nu-i așa ?

— Și cu toate astea n-ai avut nimic împotrivă să iei ceaiul cu mine...

Daphne Wing, care începuse să mănînce, îi răspunse cu gura plină :

— Știi, acum sînt independentă și cunosc viața. Asta mă face să te consider inofensiv.

Fiorsen o apucă de mînă chiar acolo unde-i bătea pulsul mic și cald. Se uită la mîna lui, schimbă linguriță și continuă să mănînce cu cealaltă mînă. Fiorsen își retrase mîna, de parcă l-ar fi înțepat ceva.

— Te-ai schimbat — asta e sigur !

— Da ; cred că nu te așteptai la altceva, nu-i așa ? Știi, nu poți să treci prin ceea ce-am trecut eu și să nu înveți nimic. Cred că am fost teribil de prostuță... Se opri cu linguriță spre gură : — Și totuși...

— Te iubesc încă, micuță Daphne.

Ea nu-și putu stăpîni un oftat ușor.

— Mai de mult aș fi dat nu știu cît să aud aceste cuvinte.

Întorcîndu-și capul, scoase o nucă mare din prăjitură și o bagă în gură :

— Vii să-mi vezi locuința ? Am aranjat-o destul de drăguț și modern. Cîștig douăzeci și cinci de lire pe săptămînă ; la următorul angajament voi primi treizeci. Aș vrea să știe și doamna Fiorsen... o, am și uitat ; nu-ți place să vorbesc despre ea ! De ce ? Aș vrea să-mi spui ! Uitîndu-se lung la fața lui furioasă, continuă : — Acum nu-mi mai este frică de tine nici un pic ; mai înainte, îmi era. O, ce mai face contele Rosek ? Tot atît de palid este ? Nu mai vrei să iei ceva ? N-ai mîncat aproape nimic. Știi ce mi-ar place acum ? Un ecler cu ciocolată și un sirop de zmeură, cu o felie de mandarină în el.

După ce sorbi încet această băutură, sfărîmînd felia de mandarină cu paiul, ieșiră și luară un taxi. În drum spre casa ei, Fiorsen încercă să o ia de mînă, dar ea își încrucișă brațele la piept și spuse cu o voce calmă :

— Sînt foarte urîte manierele unor bărbaţi care profită de faptul că sînt cu o femeie în maşină.

Retrăgîndu-se posomorît se uită la ea pieziş. Oare se juca ? Sau într-adevăr nu-i mai păsa de el nici un pic ? Părea de necrezut. Maşina, care străbătuse labirintul străzilor din Soho, se opri. Daphne Wing coborî şi merse mai departe pe un drum îngust pînă la o uşă verde, pe dreapta, şi, deschizînd-o cu cheia, şovăi puţin înainte de a vorbi.

— Îmi place că stau pe o străduţă lăturalnică unde dispare orice diletantism. Fireşte că asta n-a fost o garsonieră, ci partea din spate a unui atelier de papetărie. Fiecare spaţiu cucerit pentru artă înseamnă ceva, nu-i aşa ? Apoi urcă cîteva trepte, acoperite cu un covor verde, care duceau într-o cameră mare cu un luminator şi cu pereţii tapetaţi cu mătase japoneză de culoarea galbenă a azaleelor. Aici se opri pentru cîteva clipe fără să spună nimic ca şi cînd ar fi fost fermecată de frumuseţea casei ei ; apoi, arătînd cu mîna spre pereţi, zise :

— Mi-a luat o mulţime de timp, căci am făcut totul singură. Uită-te la copăceii mei japonezi, nu-i aşa că sînt delicaţi ? Şase copăcei pitici erau aranjaţi cu multă grijă pe pervazul înalt al ferestrei prin care lumina se revărsa în cameră. Cred că această cameră i-ar plăcea şi contelui Rosek, adăugă ea pe neaşteptate. Are ceva bizar, nu-i aşa ? Am căutat să-mi fac un astfel de decor, înţelegi — pentru a-i transpune nota bizară în dansul meu. Este atît de important în ziua de azi... Iar acolo sînt dormitorul şi baia, şi o mică bucătărie cu tot la îndemînă, totul foarte civilizat ; şi apă caldă tot timpul. Părinţii mei nu găsesc locuinţa prea atractivă. Ei vin cîteodată la mine în vizită. Dar nu se pot obişnui cu cartierul ; sigur că este murdar, dar eu cred că un artist ar trebui să se ridice deasupra unor astfel de lucruri.

Deodată simţindu-se şi el vizat, Fiorsen răspunse :

— Da, micuţă Daphne.

Se uită la el şi îi scăpă un oftat uşor.

— Pentru ce te-ai purtat aşa cu mine ? întrebă ea. Este mare păcat fiindcă acum nu pot să mai simt nimic... Apoi îşi acoperi ochii cu dosul palmei. Emoţionat cu adevărat, Fiorsen se duse spre fată, dar ea îl opri cu o mişcare a mîinii şi cu o lacrimă care-i lucea pe gene.

— Te rog, stai pe divan. Vrei să fumezi ? Astea sînt ţigări ruseşti. Şi luă de pe o măsuţă din lemn de mesteacăn, poleită, o cutie albă, cu ţigări trandafirii. — Aici, la mine, totul este rusesc sau japonez ; cred că asta contribuie mai mult ca orice la crearea atmosferei. Am şi o balalaică ; nu ştii să cînţi la ea, nu-i aşa ? Ce păcat ! Dacă aş avea o vioară ! Mi-ar place să te aud din nou cîntînd. Îşi împreună mîinile. — Îţi aminteşti cînd am dansat pentru tine în faţa focului ?

Fiorsen îşi amintea foarte bine. Ţigara trandafirie îi tremură între degete şi răspunse cu glasul aproape răguşit :

— Dansează şi acum, pentru mine, Daphne !

Ea clătină din cap.

— Nu am nici un pic de încredere în tine. Şi cred că nimeni n-ar putea avea — nu-i aşa ?

Fiorsen sări ca ars.

— Atunci, de ce m-ai invitat aici ? De ce te joci, tu, mică...

Ochii ei rotunzi îl priviră fix şi răspunse calm :

— Mi-am închipuit că ţi-ar face plăcere să constaţi că mi-a trecut — asta-i tot. Dar, desigur, dacă aşa ceva nu te interesează, nu-i nevoie să mai rămîi.

Fiorsen se aşeză din nou pe divan. În mintea lui începuse să-şi facă loc convingerea că tot ce spunea ea era adevărat. Cu un hohot de rîs dădu drumul unui nor de fum de ţigară.

— De ce rîzi ?

— Mă gîndeam numai că şi tu eşti la fel de egoistă ca şi mine.

— Vreau să fiu astfel. Numai aşa reuşeşti în viaţă.

Fiorsen rîse din nou.

— Nu-ţi face griji. Ai fost întotdeauna.

Daphne se aşeză pe un scaun şi răspunse grav :

— Cît timp te-am iubit, n-am fost. Dar n-a meritat, nu-i aşa ?

— Toată povestea asta, a făcut o femeie din tine, Daphne. Chipul tău este altfel. Gura ta e mai frumoasă. În totul eşti mai frumoasă. Obrajii lui Daphne se rumeniră. Încurajat de această îmbujorare, continuă cu căl-

dură : — Dacă m-ai iubi și acum, nu m-aș mai plictisi de tine. O, te rog să mă crezi ! Eu...

Ea își scutură capul.

— Să nu vorbim despre dragoste, vrei ? Ai avut succese mari la Moscova și la Petrograd ? Trebuie să fie minunat să ai succese mari cu adevărat !

Fiorsen răspunse posomorît :

— Am cîștigat mulți bani.

— O, cred că ești foarte fericit.

Voia să fie ironică ?

— Sînt nenorocit.

Se ridică și veni spre ea. Fata își înălță privirea și se uită la el.

— Îmi pare rău că ești nenorocit. Eu știu ce înseamnă asta !

— Dar tu mă poți ajuta să nu mai fiu. Micuță Daphne, tu mă poți ajuta să uit. Se opri și-și puse mîinile pe umerii ei. Fără să se miște, ea răspunse :

— Îmi închipui că pe doamna Fiorsen vrei s-o uiți ?

— Pentru mine ea e ca și moartă. Să lăsăm totul așa cum este, Daphne ! Te-ai maturizat — acum ești femeie, ești o artistă...

Daphne întoarse capul spre scări.

— S-a auzit soneria. Dacă sînt părinții mei ? Este tocmai ora lor de vizită ! O, n-ar fi groaznic ?

Fiorsen se retrase spre perete. Ajunse cu capul pînă la unul din copăceii japonezi și începu să-și muște degetele.

— Mama are o cheie și nu are rost să te ascund undeva, pentru că întotdeauna ea se uită peste tot. Dar poate că nu sînt ei. În afară de asta, acum nu mi-e teamă ; este cu totul altfel să fii independentă.

Daphne dispăru. Fiorsen auzi vocea acră a unei femei, apoi una cam răgușită și vulgară, a unui bărbat, pe urmă un sărut zgomotos. Era încolțit. Prins într-o cursă ! Ce drăcușor cu chip de porumbiță ! Văzu apoi o doamnă îmbrăcată într-o rochie de mătase verde împestrițată cu niște desene de culoarea sfeclei și un domn mic și gras cu o barbă rotundă, căruntă, într-un costum gri și cu o mică dalie la butonieră, iar în urma lor, Daphne Wing, roșie la

față și cu ochii mari. Fiorsen făcu un pas cu gîndul să dispară fără prea multă vorbă. Dar domnul spuse :

— Daisy, prezintă-ne. N-am înțeles prea bine — domnul Dawson ? Bună ziua, domnule. Bănuiesc că sînteți unul din impresarii fiicei mele. Încîntat să vă cunosc, vă asigur.

Fiorsen se înclină. Ochii mici ca de purcel ai domnului Wagge se opriră asupra copacilor pitici.

— Are o locuință drăguță pentru munca ei — liniștită și mai deosebită. Îmi închipui că aveți o impresie bună despre talentul ei, domnule ?

Fiorsen se înclină din nou.

— Puteți să fiți mîndru de ea, spuse, este o stea în ascensiune.

Domnul Wagge își drese glasul.

— O, spuse, da, da ! Încă de cînd era mică mi-am dat seama că are stofă în ea. Am început să mă interesez și eu de munca ei. Această meserie nu este pe gustul meu, dar îmi place perseverența. Și cînd ai așa ceva, jumătate din bătălia pentru succes este cîștigată. Mulți din generația asta tînără cred că viața e o joacă. În profesia dumitale, domnule, cred că întîlnești mulți dintre ăștia.

— Robert ! Omul ăsta nu se numește Dawson !

Urmă un lung moment de tăcere. Într-o parte era femeia aceea acră, dînd din cap ca o găină mînioasă ; în partea cealaltă Daphne, cu ochii mari, cu obrajii roșii și cu mîinile încrucișate la piept ; iar la mijloc, mutra lată, cu barbă cărunță, cu fața roșie, cu ochii minioși și cu vocea răgușită :

— Ticălosule ! Ticălos infernal ! Se repezi clătinîndu-se, cu pumnul încleștat. Fiorsen făcu un salt pe scări, în jos, deschise ușa cu violență și ieși în goană.

X

ÎN ACEEAȘI SEARĂ, DIN COLȚUL lui Bury Street, Summerhay o urmări cu privirea pe Gyp care mergea repede spre casa tatălui ei. Plecase ! Și dorința de a o avea lîngă el pentru totdeauna creștea neîn-

cetat. Acum, din moment ce soțul ei știa — de ce să mai aștepte? Atîta timp cît îi amenința prezența acestui individ, nici unul dintre ei nu va mai avea liniște. Va trebui să plece cu ea în străinătate — pînă cînd lucrurile se vor limpezi; apoi va găsi el un loc unde vor putea trăi și unde ea va putea să se simtă în siguranță și fericită. Dar pentru asta trebuia să-și lase toate treburile aranjate. Apoi se gîndi: „Nu este bine să fac lucrurile numai pe jumătate. Trebuie să-i spun și mamei. Cu cît va afla mai repede, cu atît va fi mai bine!" Făcînd o strîmbătură, porni spre casa mătușii lui din Cadogan Gardens, unde mama lui trăgea ori de cîte ori venea la Londra.

Lady Summerhay aștepta să se servească masa și citea o carte despre vise. O lampă cu abajur roșu arunca o tentă delicată pe rochia ei gri, pe obrazul ei roșu și pe umărul alb. Impunătoare, cu părul blond care începea să încărunțească, se căsătorise de foarte tînără și era văduvă de cincisprezece ani; avea un spirit foarte independent, temperat de contactul cu o societate de oameni care ocupau poziții sociale înalte. Uneori, îi mai clocoteau, ascunse în suflet, unele porniri pe care știa însă să și le înfrîneze. Nu era nici intolerantă, nici limitată așa cum sînt oamenii în societate, și judeca totul așa cum judecă cei cu o poziție socială înaltă, lua parte la discuții, dar nu intervenea în modul de viață al altora. Nenumăratele curente privind emanciparea și bunăstarea altora de care se interesa atît ea cît și prietenii ei nu erau altceva decît un mijloc de a-și cheltui prinosul de bunătate și de energie cu care era înzestrată. Acționa în numele binelui public, așa cum era el înțeles de oamenii de vază pe care-i asculta cu ocazia diferitelor mese la care asista. Nu era vina ei că astfel de oameni se adunau la mese și la dineuri. Cînd fiul ei veni și o sărută, ea îi întinse cartea și spuse:

— Cartea asta este dizgrațioasă; autorul își etalează la maximum ideile sexuale. Nu sîntem chiar toți atît de obsedați ca acest autor. Ar trebui închis într-un azil de nebuni.

Summerhay răspunse:

— Mamă, am niște vești proaste pentru dumneata.

Lady Summerhay îl cercetă, neliniștită. Ea îi cunoștea această expresie, această poziție a capului ca și cum ar fi

vrut să împungă. Așa arăta și atunci cînd venea la ea cu încurcături bănești din cauza jocurilor de cărți.

— Este vorba despre familia de la Mildenham, maiorul Winton și fiica lui — sînt îndrăgostit de ea — sînt amantul ei.

Lady Summerhay simți că i se taie respirația.

— Bryan !

— Individul cu care s-a căsătorit, bea. A trebuit să-l părăsească acum un an împreună cu fetița ei — dar mai sînt și alte motive. Ascultă, mamă : este ceva penibil, dar trebuie să știi. Nu există nici o șansă de divorț. Apoi adăugă cu glasul mai ridicat : — Nu încerca să mă convingi să renunț. N-are rost.

Lady Summerhay, de pe al cărei chip atrăgător părea să fi căzut un văl, își împreună mîinile.

Intrarea bruscă „în viață" a cuiva pentru care aceasta nu fusese decît „o serie de dosare" era foarte crudă, iar fiului ei i se întîmplase acest lucru fără măcar să înțeleagă cum. O știre într-adevăr dezolantă. Summerhay îi luă mîna și i-o sărută :

— Bucură-te, mamă ! Ea este fericită și eu la fel.

Lady Summerhay putu doar să rostească :

— O să... o să iasă scandal ?

— Sper că nu ; dar în orice caz el știe despre asta.

— Societatea nu iartă.

— Îmi pare extrem de rău pentru dumneata, mamă.

— O, Bryan !

Această repetare a numelui său îl irită.

— Nu trebuie să spui nimănui nimic. Încă nu știu ce se va mai întîmpla.

Lady Summerhay își simțea sufletul pustiit și îndurerat. O femeie pe care n-o văzuse niciodată, a cărei origine era îndoielnică și a cărei căsătorie trebuie să o fi înrăit, era, fără îndoială, o femeie fatală. Lovitura era prea tare ! Crezuse în fiul ei, visase pentru el o poziție socială înaltă și simțea că o va obține fără greutate. Întrebă de-abia perceptibil :

— Acest maior Winton este un om din lumea bună, nu-i așa ?

— Oarecum. În orice caz, ea este o partidă bună pentru oricine. Și este cea mai mîndră femeie pe care am în-

tîlnit-o vreodată. Dacă îți faci griji în legătură cu ea — nu e nevoie. Ea nu vrea niciodată nimic, de la nimeni — pot să te asigur. Nu va accepta firimiturile căzute de la mesele altora.

— Asta e bine ! Dar uitîndu-se atent la fiul ei, lady Summerhay începu să-și dea seama că ea era pe punctul de a dispare din inima lui. Îl întrebă cu răceală :

— Aveți de gînd să locuiți împreună, fără să vă feriți?

— Dacă ea va voi...

— Încă nu știi ?

— Voi ști în curînd.

Cartea îi alunecă din poală. Se duse spre cămin și rămase în picioare uitîndu-se la fiul ei. Veselia îi dispăruse din priviri ; fața lui i se părea străină. Își aduse aminte că îl mai văzuse o dată la fel, în parc la Widrington cînd se enervase din cauza unui ponei și trecuse pe lîngă ea în galop, cu buclele în vînt, ca un mic demon. Spuse cu tristețe :

— Bryan, cred că nu te poți aștepta să-mi placă situația în care te afli, chiar dacă ea este așa cum spui. Și nu se mai spun și altele despre ea ?

— Cu cît se va vorbi mai mult împotriva ei, cu atît o voi iubi mai mult.

Lady Summerhay oftă :

— Ce are de gînd să facă bărbatul ei ? L-am auzit odată cîntînd.

— Din punct de vedere moral și legal a pierdut orice drept. Doresc din toată inima să intenteze acțiunea de divorț fiindcă atunci aș putea să mă căsătoresc cu ea ; dar Gyp spune că el n-o să vrea.

— Gyp ? Așa o cheamă ? O dorință subită, dar nu binevoitoare, de a o cunoaște pe această femeie puse stăpînire pe ea. — Vrei să o aduci să ne cunoaștem ? Pînă miercuri sînt singură aici.

— Nu cred că va veni. Mamă, este o ființă minunată.

Un zîmbet apăru pe buzele mamei. Fără îndoială, o Afrodită !

— Maiorul Winton știe ?

— Da.

— Ce spune de asta ?

— Din punctul dumitale de vedere, sau dintr-al lui, este groaznic. Dar în situația ei totul este groaznic.

În lady Summerhay se rupse un stăvilar și dădu drumul unui adevărat torent de cuvinte.

— O, dragul meu, nu poți să te desprinzi ? Am văzut multe combinații din astea care au sfîrșit prost. Nu este lipsit de rost faptul că legile și convențiile sociale sînt așa cum sînt. Presiunea este prea mare. Lucrul se întîmplă foarte rar — și atunci cu oameni excepționali și în împrejurări excepționale. Poate că acum nu te gîndești că odată toate astea te vor stînjeni îngrozitor. Măcar dacă ai fi scriitor sau artist, care să lucreze unde-i place și să trăiască chiar și în deșert dacă-i place ; dar tu trebuie să-ți faci meseria aici, în Londra. Gîndește-te bine înainte de a înfrunta societatea ! Este foarte ușor să afirmi că nu interesează pe nimeni ce faci, dar vei vedea că interesează, Bryan. În ultimă instanță, crezi că poți s-o faci fericită ?

Ea se opri cînd îi văzu expresia de pe față.

— Mamă, se pare că nu înțelegi. O iubesc atît de mult încît altceva nu mă mai interesează.

— Vrei să spui că ești vrăjit ?

— Vreau să spun exact ceea ce-ți spun. Noapte bună !

— Nu stai să iei masa cu mine ?

Dar plecase și supărarea, neliniștea și deprimarea o cuprinseră pe lady Summerhay. Coborî la masă singură și mîhnită.

Summerhay se duse de-a dreptul acasă. Felinarele străluceau în amurgul toamnei timpurii ; o suflare de vînt agita și purta încolo și încoace cîte o frunză veștedă de platan. Albastrul serii topea culoarea orașului — era ora contopirii, cînd formele dure și precise ale zilei se estompează, întunecîndu-se, devenind misterioase și toate gîndurile tăcute care se ascund în viața oamenilor, a copacilor și a caselor încep să se lase duse pe aripile iluziei, iar în om își face loc poezia. Dar Summerhay încă mai auzea glasul mamei sale și știa că el se va ridica împotriva tuturor dacă va fi nevoie. I se părea că pînă și expresia fiecărui trecător era schimbată. Nimic nu va mai fi de acum încolo firesc ; și pînă acum totul fusese firesc. Încă nu realiza bine situația ; dar începuse, cum spun guvernantele despre copiii mici, „să înțeleagă" și să stea în defensivă împotriva societății.

Vîrînd cheia în broască, retrăi senzația pe care o avusese în acea după-amiază, cînd pentru prima dată, sfidînd, îi deschisese ușa lui Gyp. De acum înainte totul va fi sfidare. Aprinzînd focul în camera de zi, începu să scoată din sertare, să aleagă și să distrugă, să ardă multe hîrtii, să facă liste și să împacheteze unele documente. După ce termină, se așeză să fumeze. În cameră era liniște, iar Gyp părea că o umple cu prezența ei. Închizînd ochii i se păru că o vede șezînd acolo, lîngă cămin, așa cum stătuse înainte de a pleca, cu fața întoarsă spre el. Cu cît ea îl va iubi mai mult, cu atît o va iubi și el! Spuse cu voce tare: „Doamne!" Bătrînul terier scoțian, Ossian, veni din colțul lui și își vîrî botul lung și negru în mîna stăpînului.

— Haide Ossy, sus, lîngă mine! Bunul meu cîine, Oss! Și consolat de căldura acestui trup negru care se încolăcise lîngă el, în fotoliu, Summerhay adormi în fața focului care ardea înăbușit odată cu trecutul său.

XI

CU TOATE CĂ GYP NU SE UITĂ înapoi, simțea că Summerhay stătea în locul unde se despărțiseră ca să se uite după ea cum se îndreaptă spre Bury Street. O surprindea tăria sentimentelor ei, așa cum cineva care face baie în mare este surprins cînd descoperă că picioarele nu mai ating fundul și este dus de valuri.

Era a doua noapte cînd nu putea dormi, ascultînd la fiecare oră bătăile orologiului din Turnul Londrei. La micul dejun, îi povesti tatălui ei despre apariția lui Fiorsen. El primi știrea uitîndu-se la ea cu o privire iscoditoare.

— Și?

— I-am spus.

Curiozitate, dezaprobare, cu toate că nu era îndreptățită, admirație pentru îndrăzneala ei, teamă pentru consecințe, neliniște știind-o aruncată în vîltoarea adîncă a dragostei — erau numai cîteva din sentimentele care îl încercau în acele clipe.

— Cum a primit știrea ?

— A luat-o la fugă. Sînt sigură că nu va mai divorța de mine.

— Nu, nu cred că va avea această neobrăzare ! Și Winton tăcu. Ei bine, spuse el deodată, totul rămîne în voia soartei. Dar fii atentă, Gyp.

Pe la amiază, Betty se întoarse de la mare cu micuța Gyp, care părea foarte serioasă, cu ochii ei negri, și gungurind, bronzată ca boabele de cafea prăjită. După ce-i dădu să mănînce tot ce dorea, Gyp o luă în camera ei. O înfășură într-un șal și se așeză cu ea pe pat. Cîteva alintări și vorbe de leagăn și micuța Gyp căzu în brațele lui Morfeu. Gyp rămase privindu-i cu un fel de patimă genele negre. Nu-i plăceau prea mult copiii, dar fetița aceasta a ei, atît de blîndă, grăsuță dar totuși delicată, împrăștiind în jur bună dispoziție, care gîngurea, implorînd-o mereu cu „mami dragă" — era adorabilă și seducătoare. Se dezvoltase repede, avînd rotunjimile grațioase ale unui animal tînăr, perfecțiunea unei flori. Sîngele italian al străbunicii se vedea de pe acuma în ea ; iar părul, care-și pierduse culoarea închisă din primele luni de viață, acum începea să i se cîrlionțeze la ceafă și să se onduleze pe frunte. O mînuță bronzată de soare ieșise de sub șal și-i apucase marginea fără prea multă putere. Gyp se uita la unghiile ei trandafirii cu albul lor ridicol de mic, îi urmărea somnul liniștit tulburat doar de respirația care nu era mai intensă decît tremurul unei petale de trandafir într-o zi fără vînt, și buzele ei se aplecară tremurînd pînă aproape de genele întunecate, dar trăgîndu-și capul înapoi își stăpîni pornirea.

În aceeași seară, la masă, Winton spuse cu calm :

— Am fost la Fiorsen și l-am pus în gardă. L-am găsit la individul acela, Rosek. Am întîlnit-o acolo și pe fata aceea, dansatoarea, care tocmai ieșea cînd intram eu — și-a dat seama că am văzut-o, așa că nu cred că Fiorsen îți va mai face necazuri.

— Cum arăta fata, tată ?

Winton zîmbi. Cum să formuleze impresia pe care i-o făcuse făptura pe care o văzuse coborînd scările — acei ochi care se căscaseră mari la vederea lui, acea gură care se deschisese ?

— Cam tot la fel. Puțin cam uluită. Purta o pălărie albă — era foarte elegantă. Atrăgătoare în felul ei, dar, firește, vulgară. Cînd am intrat, cei doi cîntau la pian și la vioară. Au încercat să nu mă lase să intru. Ciudată locuință !

Gyp își imaginează totul. Pereții negri, statuetele de argint, gravurile lui Rops, frunzele veștede de trandafiri și țigările — cei doi lîngă pian — tatăl ei atît de rece și de sobru !

— Nu poți să fii ceremonios cu indivizi de acest fel. Nu uitasem purtarea acelui polonez față de tine, draga mea!

Pe Gyp o străbătu un fior de groază.

— Aproape că-mi pare rău că te-ai dus, tată. Ai spus ceva prea...

— Nu, cred că am fost destul de politicos. Nu pot să jur că nu l-am făcut pe unul din ei ticălos. Au spus ceva despre infirmitatea mea.

— Oh, tată drag !

— Acel polonez...

Din nou simți că o străbate un fior. Chipul palid și curtenitor al lui Rosek, cu privirea aceea care ascundea lucruri tainice și cu buzele frumoase, ferme, senzuale ! El nu va ierta niciodată ! Winton însă zîmbea. Era încîntat de această întîlnire care-i oferise prilejul să-și ușureze sufletul.

Gyp își petrecu toată seara scriind prima sa scrisoare adevărată de dragoste. Dar a doua zi după-masă, la șase, cînd se duse acasă la Summerhay, așa cum îi scrisese, obloanele erau închise și casa părea pustie. Ar fi trebuit să o aștepte la fereastră. Oare nu primise scrisoarea ei sau nu trecuse pe acasă de ieri ? O cuprinse, pentru prima dată, acea teamă care face să înghețe inimile celor ce se iubesc atunci cînd o întîlnire e ratată. În grădina triunghiulară era o statuetă a lui Eros, cu arcul rupt, stricată de vreme — pe umărul lui verzui tocmai se oprise o vrabie ; în jurul capului, frunzele de liliac îi tremurau ca o coroniță, iar la picioare stătea bătrînul terier scoțian adulmecînd. „Ossy !“ Cîinele veni lîngă ea, dînd încet din coadă.

— Stăpînul ? Unde e stăpînul ?

Ossian își lipi botul de glezna ei. Unde plecase oare ? De ce n-o anunțase ? Îndoielile se transformară în revoltă. Ce știa ea despre el, în afară de faptul că îi spusese că o iubește ? Gelozia, care pusese stăpînire pe ea cînd fusese plecată la mare, atunci cînd scrisorile lui încetaseră să mai vină, o cuprinse din nou cu o și mai mare violență. Trebuie să existe vreo femeie care îl revendică sau vreo fată pe care el o admiră. Era uimită de cîtă gelozie era capabilă. Întotdeauna își închipuise că e prea mîndră ca să fie stăpînită de un sentiment atît de sumbru, de oribil și de nedemn — atît de groaznic de real și de cramponant.

Winton plecase la clubul său, așa că Gyp mîncă ceva pe fugă ; apoi se îmbrăcă din nou și ieși. Trecu pe lîngă biserica St. James luînd-o spre Piccadilly ; merse pe partea aglomerată, apoi se îndreptă spre parc. Faptul că făcea un lucru fără rost îi dădea o oarecare ușurare și-și continuă drumul cu un zîmbet pe buze. Femeile de stradă, prefăcîndu-se că sînt grăbite, mergeau totuși destul de încet. Gyp simțea o bucurie răutăcioasă cînd întîlnea privirile lor încurcate, puțin ostile, pe chipurile pudrate și rujate. Își dădu seama că prezența ei le deranjează, le supără — dar voia să le supere.

Un bărbat, în frac, cu pardesiul descheiat, începu să meargă în rînd cu ea. Gyp își văzu de drum, zîmbind în continuare, conștientă de mirarea omului și de teribila atracție pe care o exercita asupra lui. Văzîndu-i expresia de pe față, bărbatul dispăru și Gyp simți din nou acea bucurie răutăcioasă.

Traversă prin mijlocul aglomerației trecînd pe partea parcului și o luă înapoi spre St. James, de astă dată copleșită de o tristețe adîncă și deznădăjduită. Ce bine ar fi ca iubitul să fie lîngă ea, să treacă împreună printre luminile și umbrele copacilor, învăluiți în aerul cald ! De ce nu era printre acești trecători ? Cu un singur zîmbet ar fi putut aduce lîngă ea orice bărbat, dar era incapabilă să-l facă să apară, din acest deșert al orașului, pe singurul bărbat pe care îl dorea ! La colțul străzii St. James se opri. Acolo era clubul lui. Poate că era acolo și juca biliard sau cărți. Ar putea să iasă în orice moment și să se ducă la un *music-hall* sau să se îndrepte spre casă, gîndindu-se la ea — sau poate nici măcar gîndindu-se la ea ! Și, trecînd

foarte aproape, pe sub ferestrele clubului, se grăbi spre casă.

În dimineața următoare primi o scrisoare. Summerhay îi scria de la un han de pe lîngă Tamisa, rugînd-o să vină cu trenul de unsprezece. O va aștepta la gară. Voia să-i arate o casă pe care tocmai o văzuse și să petreacă după-amiaza pe rîu. Primi scrisoarea cu o încîntare pe care nu putea să și-o ascundă. Winton, care îi urmărise expresia feței, îi spuse :

— Gyp, cred că voi pleca la Newmarket. Mă voi întoarce acasă mîine.

În trenul care o ducea spre Bryan se simți ca în transă. Nici dacă iubitul ei ar fi fost alături, tot nu i s-ar fi părut mai aproape.

Îl văzu imediat ce trenul intră în gară ; se întîlniră fără să-și dea mîna, fără nici un cuvînt, doar uitîndu-se unul la altul.

O trăsurică de tip victorian, despre care Summerhay spunea că „o dezgropase cu cal și cu vizitiu cu tot", îi luă numaidecît ; sub pledul care-i acoperea, se ținură strîns de mînă.

Era o zi de început de septembrie cînd soarele arde, dar nu prea tare, cînd lumina lui coboară ca un văl de mătase peste copacii care pierd din belșugul verii, peste cîmpurile aurii secerate, peste colinele verzi-argintii, îmbrăcîndu-le în culoarea mușțarului ; în depărtări auzi bătăi de pușcă, iar privirea ți se oprește fără nici un motiv asupra unei frunze care cade. Mergînd pe lîngă o pădurice de fagi, ajunseră în dreptul unei case singuratice, foarte vechi, din cărămidă roșie, acoperită de viță sălbatică ce-și schimba culoarea ; casa avea un coș scund, de cămin, gros și demodat. În fața casei era o pajiște neîngrijită, înconjurată de un zid, împresurată de plopi și cu un nuc mare în mijloc. Se părea că toate razele soarelui se adunaseră în această grădină, și în văzduh se auzea zumzet de albine. Dincolo de copaci se puteau vedea aleile pe care erau antrenați caii de curse. Summerhay scoase cheile și intrară. Era ca într-un joc de copii — își imaginau că vor locui aici, că vor alege camerele dînd fiecăreia cîte o destinație precisă. Gyp nu voi să strice acest joc discutînd sau luînd vreo hotărîre. Iar cînd el întrebă :

— Ei, draga mea, ce părere ai ? ea răspunse doar :

— O, în felul ei, este drăguță ; dar hai să ne întoarcem la rîu și să profităm de acest timp minunat.

Luară o barcă de la hanul unde locuia el. Summerhay, care la Oxford făcuse canotaj, cunoștea bine fluviul de la Lechlade pînă la Richmond ; dar Gyp nu mai fusese în viața ei pe fluviu și vraja lui melancolică aproape că o copleși. În această zi luminoasă, fără vînt, se lăsă purtată de curentul apei printre frunzele de nufăr late și strălucitoare deasupra adîncurilor verzui ; ascultă gînguritul porumbeilor, urmări libelulele trecînd în zbor și peștii sărind leneș la suprafață, își lăsă mîinile în voie, în apă, apoi își răcori obrajii înfierbîntați, și-și privi îndelung iubitul — era ca o plimbare pe un rîu de vis, era o împlinire a fericirii. Oare numai cu un an în urmă, trăise alături de un alt bărbat ?

Se făcuse tîrziu cînd ajunseră la ultimul braț, unde el își legă barca la mal și veni să se așeze din nou lîngă ea ; în sufletul ei se furișase o nostalgie nelămurită după rîul învăluit în umbră și tresări ușor cînd îl auzi vorbind.

— Gyp, trebuie să plecăm împreună, departe de aici. Nu mai pot suporta să stăm separat, furînd doar cîteva ore ca acestea.

— De ce nu, dragul meu ? N-a fost minunat ? Ce-ar fi putut să fie mai plăcut ? A fost ca în paradis !

— Da, dar să ne despărțim în fiecare zi ! Să fiu zile și nopți întregi fără tine ! Gyp, trebuie să vii cu mine ! Nu mă iubești destul ?

— Te iubesc prea mult. Înseamnă să forțezi soarta ca să se schimbe. Mai bine să continuăm așa cum sîntem, Bryan.

— De ce ți-e teamă ?

— O, să lăsăm totul așa cum este. Să nu schimbăm nimic și să nu riscăm nimic.

— Ți-e frică de oameni, de societate ? Mi-am închipuit că nu-ți pasă !

Gyp zîmbi.

— De societate ? Nu, nu mi-e frică de asta.

— Atunci, de cine ? De mine ?

— Nu știu. Bărbații se plictisesc repede. Sînt neîncrezătoare ; n-am ce să fac.

— Ar fi peste putință ca cineva să se plictisească de tine ! Ți-e teamă de tine însăți ?

Gyp zîmbi din nou.

— În orice caz nu pentru că te iubesc prea puțin.

— Cum se poate ca cineva să iubească prea mult ? Îi trase obrazul spre buzele ei.

— Nu, Bryan ; să continuăm așa ca acum. De fiecare dată cînd am să fiu cu tine mă voi purta cum vrei tu. Dacă s-ar întîmpla să te plictisești de mine, n-aș putea suporta.

El continuă să pledeze multă vreme — cu vorbe furioase, cu sărutări, cu argumente ; dar la toate acestea, ea îi răspundea pe același ton blînd și puțin trist : „nu". Cînd părăsiră barca se înserase și roua începuse să se așeze. Înainte de a ajunge la gară, Gyp îi luă mîna și i-o strînse la piept.

— Dragul meu, nu fi supărat pe mine ! Poate că într-o zi am să fac cum vrei tu.

În tren, Gyp încercă să-și închipuie că este încă în barcă, învăluită de umbrele și de foșnetul trestiilor și de tot farmecul liniștit al fluviului.

XII

INTRĂ TIPTIL ȘI SE DUSE DIRECT în camera ei. Tocmai își scotea bluza cînd Betty intră cu lacrimile rostogolindu-i-se pe obraji.

— Betty ! Ce s-a întîmplat ?

— O, draga mea, unde ai fost ? Au furat-o ! Ticălosul acela de om — soțul dumitale — a luat-o chiar din cărucior și s-a urcat într-o mașină mare — el și cu celălalt ! Aproape că mi-am pierdut mințile ! Gyp se uită la ea îngrozită. — Domnul maior era plecat și toți ceilalți — ce era să fac ? Tocmai mă întorsesem să închid poarta de la grădină și nu l-am observat pînă cînd nu i-am văzut brațele lungi deasupra căruciorului, înșfăcînd-o. Și, așezîndu-se pe pat, dădu iar drumul hohotelor de plîns.

Gyp rămăsese împietrită de groază. Ticălosul acela de Rosek se răzbuna !

— O, Betty, cît trebuie să plîngă !

O nouă izbucnire de gemete fu singurul răspuns. Și dintr-o dată își aminti ceea ce spusese avocatul cu un an în urmă — după lege, Fiorsen putea să-și revendice fetița. Atunci ar mai fi putut s-o ia înapoi, intentînd un proces oribil împotriva lui, dar acum nu știa dacă se mai putea. Prin această faptă, urmăreau să o determine să se întoarcă la Fiorsen sau să renunțe la iubitul ei ? Se îndreptă spre oglindă, spunînd :

— Vom pleca imediat, Betty și, într-un fel, vom lua copilul înapoi. Spală-te pe față.

În timp ce se pregătea, se lupta să înlăture cele două spaime îngrozitoare — teama de a-și pierde copilul sau frica de a-și pierde iubitul ; cu cît se temea mai puțin, cu atît putea să acționeze mai bine, cu mai multă subtilitate și rapiditate. Avea undeva, în casă, un mic pumnal pe care-l primise în dar cu mult timp în urmă. Îl căută pînă îl găsi, îl scoase din teaca lui de piele roșie și după ce îi înfipse vîrful într-un dop mic de plută, îl strecură în sîn. Dacă au putut să fure copilul, erau în stare de orice. Scrise un bilet tatălui ei, spunîndu-i ce s-a întîmplat și unde plecase. Apoi luară un taxi și porniră. Apa rece și calmul stăpînei sale îndepărtaseră urmele emoțiilor de pe fața lui Betty ; dar o apucase de mînă pe Gyp și din cînd în cînd dădea drumul cîte unui oftat greu.

Gyp nu voia să se gîndească la nimic. Dacă s-ar gîndi că fetița ei plînge, știa că ar plînge și ea. Dar simțea cum crește în ea ura pentru cei care puseseră la cale această mișelească lovitură. Luă o hotărîre și spuse calm :

— Betty, știi... domnul Summerhay... De aceea au furat-o pe micuță. Cred că știi că ținem unul la altul. Au furat-o ca să mă silească să accept orice vor vrea ei.

Betty îi răspunse cu un fel de șuierat.

Fața ei rotundă ca o lună exprima conflictul dintre concepția ei morală și încrederea în Gyp, dintre temerile pentru ea și dorința de a o ști fericită, dintre sluga credincioasă și dădaca de altădată.

— O, draga mea ! Este un domn simpatic ! Eu niciodată nu te-am considerat căsătorită cu adevărat cu acel străin, atunci, în sala aceea îngrozitoare de la starea civilă —

fără muzică, fără flori, fără felicitări, fără nimic ! Atunci am plîns tot timpul.

— Nu, Betty, atunci mi-am închipuit numai că sînt îndrăgostită. O icnire convulsivă și prelungă anunța o nouă izbucnire în lacrimi. — Nu plînge ; ajungem îndată. Gîndește-te la micuța noastră !

Mașina se opri. Pipăind mica ei armă, coborî și apucînd-o strîns pe Betty de braț, începu să urce scările, obsedată de amintirea lui Daphne Wing și a lui Rosek, a acelei femei grase — cum o chema oare ? — a altor chipuri și clipe neplăcute ; își aminti de ultimele dăți cînd cobora aceste scări ca să ia mașina, de Fiorsen care stătea lîngă ea în întuneric, prost dispus și retras într-un colț sau strîns lipit de ea. Odată se întorseseră pe jos acasă, aproape de revărsatul zorilor și era și Rosek cu ei. Amintiri nebuloase, ireale ! Strîngînd-o și mai tare de braț pe Betty, sună.

— Domnul Fiorsen este acasă, Ford ?

— Nu, doamnă ; domnul Fiorsen și contele Rosek au plecat astăzi după-amiază la țară. Nu am nici măcar adresa lor. Probabil că se făcuse foarte palidă, pentru că îl auzi întrebînd-o : — Pot să vă fiu cu ceva de ajutor, doamnă ?

— Cînd au plecat ?

— La ora unu, doamnă, cu mașina. Contele Rosek conducea. Cred că nu vor lipsi mult — și-au luat doar cîteva lucruri. Aș putea să vă dau de știre imediat ce se întorc, doamnă, dacă sînteți amabilă să-mi lăsați adresa.

Dîndu-i o carte de vizită, rosti încet :

— Mulțumesc, Ford ; mulțumesc foarte mult ! O apucă din nou pe Betty de braț și sprijinindu-se de ea coborî scările.

Acum se simțea cuprinsă de o spaimă cumplită. Să pierzi ființe neajutorate — copii — și să știi precis că n-ai cum să ajungi la ei, indiferent cît de mult ar suferi ! Spre groaza ei, era lăsată pradă ignoranței, răsunîndu-i mereu în urechi plînsul copilului. Și nu era nimic de făcut! Nimic, decît să se ducă, să se culce și să aștepte ! Din fericire — datorită faptului că toată ziua umblase — fu cuprinsă imediat de un somn fără vise. Cînd se trezi văzu că pe tava de ceai era o scrisoare de la Fiorsen.

„Gyp,

Nu sînt un hoţ de copii ca tatăl tău. Legea îmi dă dreptul asupra copilului meu. Dar jură că renunţi la iubitul tău şi copilul va fi imediat înapoi la tine. Dacă nu renunţi la el, voi pleca din Anglia cu fetiţa. Trimite-mi un răspuns la acest oficiu poştal şi nu-l lăsa pe tatăl tău să încerce vreo şmecherie cu mine.

Gustav Fiorsen"

Dedesubt era scrisă adresa unui oficiu poştal din cartierul West End.

După cîteva clipe de chin sufletesc, îşi regăsi puterea de raţiune şi prudenţa. Oare fusese beat cînd scrisese scrisoarea ? Avea impresia că-i şi simte mirosul de băutură. O citi din nou. Dacă el ar fi conceput scrisoarea, nu ar fi rezistat să nu ia în derîdere legea sau să se ironizeze pe sine însuşi pentru ca astfel să salveze virtutea ei. Scrisoarea era dictată de Rosek. Furia ei izbucni din nou. De ce oare să-şi mai facă scrupule ? Sări din pat şi scrise :

„Cum ai putut să comiţi o asemenea faptă demnă de o brută ? În orice caz lasă fetiţa cu dădaca. Nu este genul tău să laşi un copilaş să sufere. Betty va fi gata să vină în orice clipă cînd vei trimite după ea. În ceea ce mă priveşte, trebuie să-mi laşi timp de gîndire. Te voi înştiinţa peste două zile.

Gyp"

După ce expedie scrisoarea şi trimise tatălui ei o telegramă la Newmarket, citi din nou scrisoarea lui Fiorsen şi fu mai sigură ca oricînd că acestea erau cuvintele lui Rosek. Şi deodată îşi aminti de Daphne Wing. Prin ea ar putea avea o şansă. I se păru că o vede zăcînd pe pat, albă la faţă, fără nici o speranţă, deposedată, prin moarte, de propriul ei copil. Desigur că merita să încerce.

O oră mai tîrziu, maşina ei se oprea în faţa casei familiei Wagge. Tocmai voia să sune cînd auzi o voce în spatele ei :

— Îmi permiteţi ? Am cheia. O, dumneavoastră sînteţi ! Era domnul Wagge îmbrăcat în hainele de serviciu.

— Intrați, intrați, îi spuse. Mă întrebam dacă ne vom mai vedea după cele ce-am auzit.

Atîrnîndu-și jobenul negru, de cioclu, spuse cu glasul răgușit :

— Credeam că povestea asta s-a terminat — și deschise ușa de la sufragerie.

În această cameră de care Gyp își aducea atît de bine aminte, pe masa acoperită cu o față de masă albă, plină de pete, se afla o sticlă cu sos de Worcester. Vasul cel mic, albastru, dispăruse ; acum nimic nu mai tulbura armonia dintre roșu și verde. Gyp întrebă repede :

— Daphne — Daisy, nu mai locuiește aici ?

Pe fața domnului Wagge, suspiciunea, ușurarea și vicleniа se amestecau cu acea admirație tainică pe care se pare că Gyp i-o trezise totdeauna.

— Să înțeleg că dumneavoastră — ă...

— Am venit s-o întreb pe Daisy dacă poate să facă ceva pentru mine.

Domnul Wagge își suflă nasul.

— Nu știați... ?

— Ba da ; cred că se întîlnește cu soțul meu ; dar asta nu mă interesează — acum el nu mai înseamnă nimic pentru mine.

Expresia feței domnului Wagge deveni și mai complicată, la celelalte sentimente adăugîndu-se și acela al demnității de soț.

— Ei bine, în împrejurările actuale, poate, nu e de mirare. Întotdeauna m-am gîndit...

Gyp îl întrerupse repede.

— Vă rog, domnule Wagge, vă rog ! Vreți să-mi dați adresa lui Daisy ?

Cîteva clipe domnul Wagge rămase adîncit în propriile-i gînduri apoi spuse cu glas răgușit, sacadat :

— Comrade Street, șaptezeci și trei, Soho. Pînă marțea trecută cînd l-am întîlnit acolo, trebuie să recunosc că mai aveam speranțe. Acum îmi rămîne numai părerea de rău că nu l-am putut pocni — a fost prea iute de picior pentru mine... Își ridicase una din mîinile înmănușate și și-o legăna în sus și în jos. Afurisita aia de independență a ei — vă rog să mă iertați — dar cum să te stăpînești ? sfîrși el brusc. — Cum să te stăpînești ? îl mai auzi vorbind în

spatele ei. Credeam că după cele întîmplate o va apuca pe drumul cel bun... Şi în timp ce Gyp căuta clanţa de la uşă, faţa lui mică şi îndesată, cu barba rotundă şi căruntă, se aplecă peste umărul ei : — Dacă vă duceţi la ea, sper că veţi...

În maşină, Gyp se înfioră de silă. Odată mîncase cu tatăl ei într-un restaurant din Strand. Era plin de bărbaţi ca domnul Wagge.

XIII

NUMĂRUL ŞAPTEZECI ŞI TREI, PE Comrade Street, în Soho, era greu de găsit ; dar cu ajutorul unui băiat care vindea lapte, Gyp descoperi adresa exactă. O mînă albă, grăsuţă, care se văzu pînă la încheietură luă bidonul şi vocea lui Daphne Wing întrebă :

— O, unde este smîntîna ?

— Nu am.

— O ! Ţi-am spus să-mi aduci zilnic, la ora douăsprezece, smîntînă de doi peni.

— De doi peni... Băiatul făcu ochii mari. Apoi bătu din nou la uşa care se închisese. — O doamnă vrea să vorbească cu dumneavoastră ! Bună ziua, domnişoară.

Daphne Wing apăru îmbrăcată într-un chimono albastru. Ochii ei o examinară pe Gyp.

— O, exclamă ea.

— Pot să intru ?

— O, da ! O, vă rog ! Exersam. O, îmi pare bine că vă văd.

În mijlocul camerei, era o măsuţă aşezată pentru două persoane. Daphne Wing se îndreptă spre masă, ţinînd într-o mînă bidonul cu lapte şi în cealaltă un cuţitaş cu care probabil deschisese stridii. Se întoarse spre Gyp. Faţa ei era stacojie, la fel şi gîtul care apărea în formă de V dintre faldurile chimonoului. Ochii rotunzi ca nişte talere îi întîlniră pe-ai lui Gyp.

— O, doamnă Fiorsen, îmi pare bine ! Într-adevăr îmi pare bine ! Țineam foarte mult să-mi vedeți apartamentul — vă place ? Cum ați aflat unde stau ? Își plecă privirile și adăugă : — Cred că e mai bine să vă spun... Domnul Fiorsen a venit aici și, de atunci, l-am întîlnit și la contele Rosek și... și...

— Da ; dar nu e nevoie să-mi spui, te rog.

Daphne Wing continuă grăbită :

— Desigur, acum mă simt stăpînă pe mine. Apoi, dintr-o dată, masca de femeie de lume care o stînjenea îi căzu și o apucă pe Gyp de mînă : — O, doamnă Fiorsen, eu nu voi fi niciodată ca dumneavoastră.

— Cred că nu. Cum putea să-i ceară acestei fete un serviciu ? Își înăbuși jena și spuse rece : — Îți mai aduci aminte de fetița mea ? Nu, desigur ; n-ai văzut-o niciodată. El și cu contele Rosek mi-au răpit-o.

Daphne Wing îi apucă mîna convulsiv, frămîntîndu-i-o.

— O, ce lucru îngrozitor ! Cînd ?

— Ieri după-amiază.

— O, îmi pare bine că de atunci nu l-am mai văzut ! Într-adevăr, un lucru groaznic ! Cred că sînteți teribil de îndurerată ! O umbră de zîmbet apăru pe buzele lui Gyp. Daphne Wing, continuă : — Știți — cred — că această stăpînire de sine a dumneavoastră este ceva cumplit. Mă înspăimîntă. Dacă mi-ar fi trăit copilul și mi-ar fi fost furat în felul ăsta, aș fi fost ca și moartă.

Gyp îi răspunse foarte rece :

— Cred ; o vreau înapoi și mă întrebam dacă...

Daphne Wing o apucă de mîini.

— O, cred că pot să-l fac... Se opri încurcată, apoi adăugă repede : — Sînteți sigură că nu vă deranjează ?

— Nu m-ar deranja nici dacă ar avea cincizeci de iubite. Poate că le și are.

Daphne Wing își mușcă buza de jos, cu oarecare malițiozitate.

— De data asta am să-l determin să facă ceea ce vreau eu ! Asta e singurul mod de a te purta cînd iubești. O, vă rog nu zîmbiți astfel ; mă faceți să mă simt atît de... de nesigură de mine.

— Cînd urmează să te vezi cu el ?

Daphne Wing se făcu şi mai roşie la faţă.

— S-ar putea să vină la prînz să mănînce aici. Dar pentru mine e ca un străin... Apoi ridicînd puţin privirea, adăugă : — Nu-mi dă voie nici măcar să pomenesc numele dumneavoastră ; asta îl scoate din minţi. De aceea sînt sigură că încă vă mai iubeşte ; numai că dragostea lui este atît de ciudată ! Şi apucînd din nou mîinile lui Gyp, zise : — Nu voi uita niciodată cît de bună aţi fost cu mine ! Sper că... că iubiţi pe altcineva. Gyp îi strînse degetele umede şi lipicioase, iar domnişoara Wing continuă grăbită : — Sînt sigură că fetiţa dumneavoastră e tare drăgălaşă. Cît trebuie să suferiţi ! Sînteţi foarte palidă. Dar suferinţa nu ajută la nimic. Am învăţat lucrul ăsta !

Gyp se aplecă şi o sărută pe frunte.

— La revedere. Fetiţa mea ţi-ar mulţumi dacă ar şti ce faci pentru ea.

Se întoarse să plece. Auzi în urmă un suspin. Dar înainte de a apuca să spună ceva, Daphne Wing îşi duse mîna la gît şi spuse cu glas strangulat :

— Dar — dar este supid ! N-am mai plîns de cînd — de cînd ştiţi... Sînt — sînt perfect stăpînă pe mine, numai că, eu — numai — că mi-aţi adus aminte... eu nu plîng niciodată...

Aceste cuvinte întrerupte de sughiţuri o însoţiră pe Gyp, de-a lungul aleii pînă la maşină.

Cînd reveni în Bury Street, o găsi pe Betty stînd în hol, cu boneta pe cap. Nu fusese chemată de nimeni şi nici din Newmarket nu venise nici un răspuns. Gyp nu putu să mănînce şi nici să se apuce de ceva. Se duse sus, în dormitorul ei, ca să scape de privirile servitorilor. În fiecare clipă rămînea nemişcată ca să asculte diversele zgomote şi de zeci de ori, se ducea la fereastră. Betty intrase în camera copilului ; Gyp o putea auzi cum se plimbă printre mobile. Dintr-o dată se făcu linişte şi ducîndu-se să arunce o privire în cameră, o văzu pe Betty stînd pe un cufăr, cu spatele spre uşă şi oftînd din greu. Gyp se retrase tremurînd în camera ei. Dacă — dacă nu-şi va putea recăpăta fetiţa decît cu preţul acelui sacrificiu ? Dacă scrisoarea aceea crudă era ultimul lui cuvînt şi va fi obligată să aleagă ? La care va renunţa ? Pe cine va urma — pe iubitul ei sau pe fetiţă ?

Se duse la fereastră ca să respire puțin aer curat — durerea pe care o simțea în inimă era sfîșietoare. Se simțea amețită de lupta aceasta violentă care refuza orice gînd sau sentiment lucid și care era doar o încleștare mută de instincte, amîndouă atît de puternice — mai puternice decît își putuse da seama pînă atunci.

Privirile i se opriră asupra tabloului care-i aducea aminte de Bryan ; acum i se părea că nu avea nici o asemănare cu el — nici una. El era mult mai real, mai drag și mai dorit. Cu mai puțin de douăzeci și patru de ore în urmă, nici nu voise să audă de propunerea de a pleca cu el pentru totdeauna. Ce straniu ! Acum ar fugi la el — s-ar duce oricînd și oriunde ar voi el ! Numai dacă ar fi din nou în brațele lui ! Niciodată n-ar fi în stare să renunțe la el ! Apoi în urechile ei răsunară cuvintele gîngurite : „Mami dragă". Fetița ei — ființa aceea mică — cum ar putea să renunțe la ea, să nu-i mai țină niciodată în brațe și să nu-i mai sărute trupșorul armonios, și fața aceea mică, serioasă, cu ochișorii negri ?

Zgomotul Londrei pătrundea prin fereastra deschisă. Atîta viață, atîția oameni — și nimeni n-o putea ajuta ! Plecă de la fereastră și se duse spre pianina pe care și-o pusese în camera ei, într-un colț, ca să nu fie în drumul lui Winton. Se așeză cu brațele încrucișate, uitîndu-se la clape. Cîntecul pe care îl cîntase fata aceea la concertul lui Fiorsen — cîntecul inimii zdrobite — îi reveni în urechi.

Nu, nu ; nu putea — nu putea ! Va rămîne lîngă iubitul ei. Și lacrimile începură să-i curgă pe obraji.

O mașină se oprise jos, dar ea nu-și ridică privirea pînă cînd n-o auzi pe Betty năpustindu-se pe ușă.

XIV

CÎND GYP INTRĂ ÎN SUFRAGERIE tremurînd din tot trupul, Fiorsen stătea în picioare, lîngă bufet, cu fetița în brațe.

Veni drept spre ea și i-o puse în brațe.

— Ia-o, spuse el, și fă ce vrei. Fii fericită!

Strîngînd fetița la piept, Gyp nu răspunse nimic. N-ar fi putut să scoată un cuvînt chiar dacă de asta ar fi atîrnat viața ei; se simțea recunoscătoare, zăpăcită, jenată și totuși, instinctiv, conștientă că era ceva trecător și ireal în acest altruism al lui. Daphne Wing! Despre ce fel de tîrg o fi fost vorba?

Fiorsen trebuie să fi simțit răceala acestei viziuni instinctive pentru că izbucni:

— Niciodată n-ai crezut în mine; nu m-ai crezut niciodată capabil de ceva bun!

Gyp își plecă fruntea ca să nu-i vadă tremurul buzelor.

— Îmi pare rău — foarte rău.

Fiorsen o privi drept în față.

— Pe Dumnezeul meu, mi-e teamă că n-am să te uit niciodată, niciodată!

Ochii i se umplură de lacrimi, iar Gyp le urmări mișcată, tulburată, dar tot neîncrezătoare.

Fiorsen își trecu mîna peste obraz. „Vrea să-l văd că plînge", își zise ea.

Fiorsen presimți acest gînd și spuse pe neașteptate:

— La revedere, Gyp! Nu sînt tocmai atît de rău — și plecă.

Tonul pasionat cu care rostise cuvintele „nu sînt", o făcu să-și revină. Chiar și în momentul culminant al unei renunțări, el nu era capabil să se uite pe sine.

Destinderea deplină se produse încetul cu încetul; dar ea simți dintr-o dată că trebuie să se dezlănțuie, să strige, să spună întregii lumi fericirea ei amețitoare. Și în clipa în care micuța Gyp se află în brațele lui Betty, se așeză și-i scrise lui Summerhay:

„Iubitule,

Am trecut prin clipe îngrozitoare. În timp ce eram cu tine, el mi-a furat copilul. Mi-a scris că mi-l va aduce înapoi, numai dacă renunț la tine. Dar mi-am dat seama că n-aș putea renunța la tine nici dacă este vorba de copilul meu. Pe urmă, acum cîteva clipe, mi l-a adus înapoi. Mîine vom pleca cu toții la Mildenham; dar foarte

curînd, dacă mai dorești, voi pleca cu tine oriunde vrei. Tata și Betty vor avea grijă de comoara mea pînă ne vom înapoia ; după asta, poate, ne vom stabili în casa aceea de cărămidă roșie pe care am văzut-o. În orice caz — acum ar putea fi momentul în care să te poți retrage. Nu te lăsa influențat de nici un fel de sentiment de milă absurdă sau de onoare ; fii absolut sigur de tine, te implor. Acum aș putea fi în stare să suport orice, dacă este spre binele tău. Cea mai mare nenorocire ar fi să te fac nefericit. O, te rog să cumpănești, să fii sigur ! Voi înțelege. Îți scriu aceste cuvinte din toată ființa mea. Și acum îți spun noapte bună — sau poate — adio !

A ta,
Gyp"

Reciti scrisoarea. Voise într-adevăr să spună că ar putea să suporte ca el să se retragă — dacă, privind mai departe, în viitor, și-ar da seama că nu merită să-și piardă timpul cu ea ?

Închise scrisoarea și o sigilă. De ce trebuie să ai o inimă atît de slabă ?

Zece zile mai tîrziu, pe peronul gării din Mildenham, ținîndu-l pe tatăl ei de mînă, Gyp de-abia mai putea să-l vadă din cauza ceții care-i împăienjenise ochii.

— La revedere, scumpa mea. Ai grijă de tine : telegrafiază-mi din Londra și apoi din Paris. El are noroc ; eu n-am avut !

Ceața se transformă în lacrimi care se rostogoliră pe obraji, apoi căzură pe mănușa lui.

— Să nu stai prea mult pe acolo unde te duci, Gyp !

Își lipi obrazul umed de al lui. Trenul se puse în mișcare și, pînă cînd îl mai putu zări, își urmări tatăl cum îi făcea semne cu pălăria cenușie ; apoi, orbită de lacrimi, sub voalul pălăriei, se așeză. În ziua cînd îl părăsise după căsătoria ei nenorocită, nu plînsese ; plîngea acum cînd îl părăsea ca să se ducă spre fericire.

Dar de atunci inima ei se maturizase.

PARTEA A PATRA

I

MICUȚA GYP, CARE AVEA APROAPE patru ani și jumătate, stătea, în acea zi de întîi mai, la marginea rondului de lalele, aplecîndu-se în fața celor doi curcani care își întindeau capetele printre flori. Semăna foarte mult cu mama ei ; avea aceeași față ovală, cu sprîncene negre și arcuite, ochi negri, mari și limpezi ; dar avea o tentă mai pronunțată de copil sportiv, modern ; părul, cîrlionțat, nu-l purta lung, iar picioarele ei bronzate, lucitoare, erau goale pînă la genunchi.

— Curcanilor ! Nu sînteți cuminți, nu-i așa ? Haideți ! Și întinzînd mîinile, cu palmele în sus, mergea de-a-ndăratelea pe lîngă stratul de lalele. Curcanii, tîrîndu-și ușor picioarele cu gheare lungi și scoțînd niște sunete gîlgîite, se țineau după ea în speranța că poate era ceva ascuns în mînuțele brozate în care, de fapt, nu avea nimic. Soarele ce începuse să apună lumina această mică procesiune : rochia albastru-închis a micuței Gyp, refle-

xele ca de aur din părul ei castaniu, iarba presărată cu margarete ; curcanii cu penele cenușii, cu salbele lor roșii și cu cozile împestrițate ; lalelele vișinii, roșii și galbene. Ademenindu-i pînă la poarta deschisă, micuța Gyp își îndreptă spatele și spuse :

— Nu-i așa că sînteți niște proști, dragilor ? Huști ! Și închise poarta peste cozile curcanilor. Apoi, se îndreptă spre un nuc — singurul copac mai mare din grădina împrejmuită cu zid — sub care stătea întins bătrînul terier scoțian. Așezîndu-se lîngă el, începu să-l mîngîie pe botul alb, spunîndu-i :

— Oss, Ossy, tu mă iubești ?

Cînd o văzu pe mama ei pe verandă, sări în picioare și strigă : — Ossy, Ossy ! Hai ! și fugi spre Gyp și i se agață de picioare, în timp ce bătrînul cîine se apropia încet de ele.

Cei aproape trei ani care trecuseră o schimbaseră puțin pe Gyp. Fața ei era mai blîndă, poate mai gravă, formele puțin mai pline, părul mai negru și în loc să-l poarte despletit, fluturîndu-i, și-l aduna în creștet, ca un coif lucitor, subliniindu-i și mai bine forma capului.

— Scumpa mea, du-te și roagă-l pe Pettance să pună o bucată de pucioasă în strachina cu apă a lui Ossy, și să-i taie carnea pentru masă în bucăți mai mici. Poți să le dai, lui Hotspur și lui Brownie, cîte două bucăți de zahăr ; și pe urmă vom ieși la plimbare. Se lăsă în genunchi, mîngîie părul cîinelui și examinîndu-i eczema cu atenție, se gîndi : „O, dragul de tine, nu miroși prea plăcut !“

Pe poartă intră un poștaș. Gyp deschise telegrama cu o ușoară neliniște pe care o simțea întotdeauna cînd Summerhay nu era lîngă ea.

„Reținut ; sosesc cu ultimul tren ; mîine nu trebuie să mă întorc. Bryan.“

După plecarea băiatului, se aplecă și mîngîie cîinele pe cap.

— Ossy, stăpînul va fi mîine toată ziua acasă. Stăpînul va fi acasă !

Un glas din mijlocul potecii spuse :

— Frumoasă seară, doamnă.

„Bătrînul ticălos“ Pettance, cu încheieturile genunchilor înțepenite, cu mai multe crețuri pe chipul lui de balaur, cu mai puține cioturi de dinți în gura lui de balaur, și cu mai multă ceață pe ochii mici, negri și scăpărători, stătea în fața ei, iar în spatele lui, micuța Gyp aștepta serioasă, cu un picior în fața celuilalt, așa după cum și Gyp obișnuise să stea cînd era de vîrsta ei.

— O, Pettance, mîine domnul Summerhay va fi toată ziua acasă și vom pleca într-o lungă plimbare ; dacă ieși la antrenament, vrei să treci pe la han, în cazul cînd eu nu trec pe acolo și să-i spui tatălui meu că-l aștept deseară la cină ?

— Da, doamnă ; azi-dimineață am fost să văd poneiul pentru mica domnișoară Gyp. Este un ponei sfios, are cinci ani, e sănătos, potolit, merge cu pași mărunți. Îi zic omului : „Nu mă poți duce ; eu m-am născut pe cal. Vrei douăzeci de lire pe acest ponei ! Zece și fii mulțumit !“ „Bine Pettance, spune el, n-are rost să tot discutăm atîta. Cincisprezece !“ spune. „Îți mai dau încă o liră, zic, unsprezece ! Primești sau renunți ?“ „Ah, Pettance, spune, tu știi cum să cumperi un cal. Bine, spune, douăsprezece !“ Merită cincisprezece, doamnă, și domnului maior i-a plăcut. Așa că dacă doriți să-l aveți, luați-l.

Gyp se uită la fetița ei care sărise în sus de bucurie, dar acum stătea liniștită cu ochii la mama ei și cu gura întredeschisă ; Gyp își zise : „Scumpa de ea ! Niciodată nu cere nimic !“

— Foarte bine, Pettance ; cumpără-l.

— Da, doamnă — foarte bine, doamnă. Frumoasă seară, doamnă. Și retrăgîndu-se cu mersul specific jocheilor învățați să țină labele picioarelor în unghi drept cu gambele, cugetă : „Și două din lirele astea intră în buzunarul meu !“

După zece minute Gyp, împreună cu fetița și cîinele, ieșiră pentru plimbarea de seară. Merseră, nu ca de obicei în sus, pe dealuri, ci către rîu, îndreptîndu-se spre ceea ce se numea „partea sălbatică“ — două pajiști acoperite cu stuf, înconjurate de niște diguri pe care creșteau stejari și frasini. Chiar în unghiul unde cele două pajiști se întîlneau se afla un vechi șopron de piatră, nă-

pădit de iederă uriașă pînă la acoperișul dărăpănat de paie. Acest loc, neobișnuit în acea parte de țară bine rînduită, cu lanuri de grîu, cu fînețe, cu pîlcuri de fagi, era populat de animale și de păsări, iar micuța Gyp văzuse acolo de curînd, doi pui de iepuri. Într-un stejar, ale cărui frunze încrețite nu erau destul de mari ca să-l poată ascunde, cînta un cuc și ele se opriră să-l privească pînă ce-și luă zborul. Cîntecul păsărilor și liniștea, stejarii și frasinii cu frunzele lor verzui-aurii, florile — stupitul-cucului, piciorul-cocoșului, care păreau că veghează pe întinderea de iarbă — totul îi dădea lui Gyp senzația existenței unui suflu fugar în spatele formelor naturii, a unui zîmbet rătăcitor care dispare ca să răsară iarăși din moarte. Foarte aproape de șopron, apăru o pasăre zburînd în cercuri mari, scoțînd țipete stridente. Avea un cioc lung, aripi ascuțite și lungi și părea nefericită. Micuța Gyp o strînse pe mama ei de mînă.

— Nu este o pasăre necăjită, mămico ?

— Este o' corlă. Poate că tovarășul ei este rănit.

— Ce înseamnă tovarășul ei ?

— Pasărea cu care trăiește zi de zi.

— Îi e frică de noi.

— Să mergem și să vedem dacă putem afla ce s-a întîmplat !

Corla continuă să se rotească și să scoată aceleași țipete stridente. Micuța Gyp întrebă :

— Mămico, am putea să vorbim cu ea ? Pentru că noi nu facem nimănui nici un rău, nu-i așa ?

— Sigur că nu, scumpa mea ! Dar cred că sărmana pasăre este prea sălbatică. Încearcă, dacă vrei...

În liniștea serii, fluieratul micuței Gyp se împletă cu țipetele corlei.

— O, privește ; coboară pînă aproape de pămînt, acolo — are un cuib ! Nu trebuie să ne apropiem, nu-i așa ?

Micuța Gyp repetă ca un ecou, cu vocea înceată :

— Are un cuib.

Se furișară dincolo de poartă, aproape de șopron, în timp ce corla încă mai zbura și țipa în urma lor.

— Ce bine că tovarășul ei nu este rănit, mămico !

— Da, scumpa mea, foarte bine. Să mergem și să-l luăm pe bunicuțul la masă, îi răspunse Gyp.

Micuța sări în sus de bucurie. Se îndreptară către rîu.

Winton se instalase de doi ani într-un apartament la hanul de lîngă rîu. Refuzase să stea cu Gyp, dorind să-i fie la îndemînă numai atunci cînd avea nevoie de el. Ducea o viață simplă în mijlocul acestor cercuri de oameni simpli, călărea alături de fiica sa cînd Summerhay era plecat sau făcea planuri pentru a-i apăra situația socială, vizita pe țărani și satisfăcea toate capriciile micuței Gyp. Clipa cînd nepoata sa urma să umble călare era, într-un fel, sacră, pentru un om ca el, pentru care viața avea prea puțin sens în afara cailor. Privindu-i cum se țineau de mînă, Gyp se gîndi : „Tata o iubește tot atît de mult cît mă iubește și pe mine".

Masa, pe care o lua singur la han, era pentru el un chin, dar această amărăciune o ascundea cu grijă ; de aceea acceptă invitația lor fără să se exteriorizeze.

În Casa Roșie, Gyp nu adusese nimic de pe vremea cînd fusese măritată, afară de pian. Pe pereții albi, atîrnau reproduceri după tablourile ei preferate, iar mobila era din lemn vechi de stejar. Winton se împăca destul de bine cu Summerhay, dar se simțea mult mai bine cînd era singur cu fiica lui. În această seară era deosebit de fericit că era singur cu ea ; în ultima vreme i se păruse cam preocupată și gravă.

— Aș dori să vezi mai multă lume, spuse el.

— O, nu, tată.

Urmărindu-i zîmbetul se gîndi : „Nu cred că este vorba de strugurii acri... Atunci ce s-a întîmplat ?"

— Presupun că despre Fiorsen n-ai mai auzit nimic, în ultima vreme ?

— Nici un cuvînt. Dar am văzut că în stagiunea aceasta o să cînte din nou la Londra.

— Ah, o să încînte auditoriul. „Va să zică nu e nici asta ; atunci ? Totuși ceva trebuie să fie !"

— Cred că Bryan este în ascensiune. Săptămîna trecută am întîlnit pe cineva la Londra care vorbea despre el ca despre tînărul care îndreptățește cele mai mari speranțe din avocatură.

— Da : se descurcă grozav de bine. Un oftat uşor îi ajunse la urechi. Găseşti că s-a schimbat mult de cînd îl cunoşti, tată ?

— Este mai puţin vesel.

— Da ; a uitat să rîdă.

Tonul plat şi blînd cu care spusese aceste cuvinte îl afectă pe Winton.

— Nu putea să rămînă mereu aşa, răspunse el : cînd te gîndeşti că zi de zi are de-a face cu atîţia oameni şi vede atîta putreziciune !

Întorcîndu-se la han, pe drumul luminat de lună, se gîndi că ar fi dorit să o întrebe direct : „Eşti neliniştită din cauza lui — sau ţi-a spus cineva lucruri neplăcute ?“

În timpul acestor ultimi trei ani devenise, fără să-şi dea seama, tot mai ostil propriei sale clase, apropiindu-se mai mult ca niciodată de cei nevoiaşi — muncitori agricoli, mici fermieri, mici negustori, pe care îi vizita, le făcea mici servicii, sau dădea cîţiva bani copiilor lor. Faptul că ei nu-şi puteau da acre de virtuoşi, îi scăpa ; el reţinea doar că erau respectuoşi şi prietenoşi faţă de Gyp. În inima lui simţea din ce în ce mai multă căldură pentru ei, în aceeaşi măsură în care se simţea tot mai exasperat de cele două-trei familii de moşieri şi de mulţimea de parveniţi care locuiau în vilele de pe malul fluviului.

Cînd venise pentru prima dată aici, moşierul cel mai de vază — un om pe care-l cunoştea de ani de zile — îl invitase la masă. Acceptase invitaţia cu intenţia deliberată de a afla cum mai este privit, avînd şi prima ocazie firească să aducă vorba despre fiica lui. Gyp, spunea el, îşi consacra mult timp florilor ; casa ei avea o grădină destul de frumoasă. Soţia prietenului său răspunse însă cu un zîmbet forţat : „O ! da ; sigur că da“. Şi se aşternu tăcerea. De atunci Winton îi salutase pe prietenul său şi pe soţia acestuia cu o politeţe rece. Nu se dusese acolo pentru a-i determina să o viziteze pe Gyp, ci pentru a arăta acestor oameni că fiica lui nu putea fi disprețuită după bunul plac. Şi totuşi, fiind un om de lume pînă în vîrful degetelor, îşi dădea perfect de bine seama că, trăind cu un om cu care nu era măritată, Gyp nu putea fi aprobată de oamenii care aveau unele veleităţi în privinţa

virtuții ; ea nu era nici măcar în situația discutabilă a acelora care au fost divorțați și s-au căsătorit din nou. Cu toate acestea chiar și un om de lume nu putea rămîne impasibil în fața denaturării devotamentului și Winton era gata să se lupte chiar și cu morile de vînt dacă era vorba de fiica lui.

Trăgînd ultimele fumuri din țigara pe care o aprindea înainte de culcare, se gîndi : „Ce n-aș da să fiu mai tînăr ca să strivesc vreo cîțiva parveniți cu pretenție de moralitate !"

II

ULTIMUL TREN NU SOSEA ÎNAinte de unsprezece și jumătate, așa că Gyp se duse în biroul lui Summerhay deasupra căruia era dormitorul lor. Dacă ar fi știut ce gîndea tatăl ei ar fi rămas îngrozită. Nu voia să vadă mai multă lume. Condițiile în care trăia i se păreau adeseori ideale. Scăpase de oamenii care nu o interesau precum și de toate deșartele lor funcții sociale. Tot ce avea acum era viață adevărată — dragostea, natura, călăria, muzica, animalele și oamenii săraci. Ce altceva merita să mai ai ? Deseori i se părea că piesele de teatru și cărțile cu femei nefericite, în situația ei, erau false. Dacă iubești, ce poți să-ți dorești mai mult ? Astfel de femei nu puteau să aibă mîndrie ; sau nu iubeau cu adevărat ! Citise de curînd *Anna Karenina* și își spusese de multe ori că în această carte este ceva neadevărat ca și cînd Tolstoi ar vrea să ne facă să credem că Anna avea remușcări ascunse. Dacă cineva iubește, nu simte nici un fel de remușcare.

Faptul că dragostea ei îi impunea să trăiască izolată, o făcea să simtă o adevărată bucurie ; îi plăcea să trăiască departe de lume, pentru el. Dealtfel pînă și prin naștere, ea era în afara acelei societăți, dragostea ei era mai presus de dragostea celor care trăiau în ea — așa cum fusese și dragostea tatălui ei mai înainte. Apoi și mîndria ei era mai mare decît a lor. Cum se putea oare

ca femeile să sufere și să suspine pentru că au fost îndepărtate din societate și să încerce să răzbească din nou acolo unde nu erau bine primite ? Dacă Fiorsen ar muri, oare ea s-ar căsători cu iubitul ei ? Ce diferență ar fi ? De iubit, nu l-ar putea iubi mai mult. În ceea ce-o privea, ar fi preferat să continuie așa. Cît despre el, nu era sigură. Nu era legat de ea și putea s-o părăsească oricînd dacă se plictisea ! Și totuși — nu se simțea el, poate mai apropiat de ea prin această legătură în afara legii decît dacă ar fi căsătoriți ? Acesta era gîndul, și umbra acestui gînd îi împrumutase, în ultimul timp, acea notă gravă pe care o observase tatăl ei.

În camera luminată doar de razele lunii care se strecurau înăuntru, Gyp se așeză la biroul la care Summerhay lucra adesea la procesele sale, pînă tîrziu, lipsind-o de prezența lui. Rezemîndu-și coatele de birou, privind razele de lună, se lăsă furată de torentul amintirilor care începeau din anul cînd apăruse el în viața ei.

Atîtea amintiri, și aproape toate fericite ! Era ca iscusința artistului care îmbină în așa fel sufletul, încît îi dă puterea să uite întunericul și să-și amintească numai de razele de soare ! Un an și jumătate de viață alături de Fiorsen și lunile deșarte care au urmat după aceea, erau ca o ceață pe care strălucirea ultimilor trei ani o risipise. Singurul nor era îndoiala pe care i-o dădea întrebarea dacă într-adevăr Summerhay o iubea tot atît de mult cît îl iubea ea. Atenția ei era mereu concentrată asupra acestei întrebări, comparînd zilele și nopțile din trecut cu zilele și nopțile prezentului. Previziunea ei că atunci cînd se va îndrăgosti, va iubi cu desperare, se adeverise. Summerhay era acum viața ei. Și pentru că mîndria era, deopotrivă, puterea și slăbiciunea ei — nu era de mirare că avea îndoieli.

Plecaseră în Spania — acea țară atît de puțin europeană, în care ai impresia că totul este pîrlit de soare, Spania cu florile ei *„lyrio"* și cu strigătele de *„agua"*, de pe străzi, țara unde bărbații, sub pălăriile lor mari, negre, par rupți în două de la mijloc cînd sînt călare pe cai și unde femeile, îmbrăcate în negru, privesc cu ochii lor minunați de parcă ar fi uitat să-și pună vălurile orientale. Petrecuseră acolo o lună, ultimele zile ale lui sep-

tembrie şi începutul lui octombrie, de veselie şi vrajă, o lună de plimbări încîntătoare pe străzile Sevillei, de îmbrăţişări şi rîs, învăluiţi de miresme stranii, de sunete ciudate, de lumină portocalie, de umbre catifelate şi de toată căldura şi gravitatea profundă a Spaniei. Văzuseră Alcazarul, fetele cu ţigări, ţigăncile dansatoare din Triana, ruinele vechi şi mohorîte, străzile şi pieţele unde, pe bănci, la soare, stăteau de vorbă palavragiii plini de importanţă, vînzătorii de limonadă şi de pepeni ; catîrii şi omul acela îmbrăcat în zdrenţe, cu figură întunecată, ca într-un vis, adunînd mucurile de ţigări, gustaseră vinul de Malaga şi strugurii de Alicante. Se întorseseră de la Castillia, traversînd platourile arse de soare ca să ajungă la Madrid unde văzură tablouri de Goya şi Velasquez şi unde rămaseră pînă cînd veni vremea plecării la Paris unde trebuiau să stea pînă la deschiderea sesiunii judecătoreşti. La Paris petrecuseră o săptămînă într-un hotel mic şi original şi adunară multe amintiri plăcute, dar şi una tulburătoare. În ultima seară, în timp ce luau masa în oraş, după ce fuseseră la teatru, Gyp văzu deodată, prin oglindă, trei persoane aşezîndu-se la o masă în spatele lor — Fiorsen, Rosek şi Daphne Wing ! În timp ce comandau, Gyp se simţi în siguranţă, pentru că Rosek era un *gourmet* [1], iar fata cu siguranţă că era flămîndă ; dar, după aceea, nu se putea să n-o observe ! Să pretindă că-i este rău şi să se strecoare afară ? Sau să-i spună lui Bryan ? Sau să stea acolo, să vorbească, să mănînce ca şi cum n-ar avea habar de prezenţa celor din spatele ei ?

Îşi văzu, în oglindă, faţa îmbujorată şi ochii strălucitori. Vor putea vedea că era fericită cu dragostea ei. Piciorul ei îl căută pe al lui Summerhay, pe sub masă. În comparaţie cu aceste persoane palide, urbane, Summerhay, bronzat şi plin de sănătate arăta splendid ! Şi el o privea ca şi cînd de-abia atunci îi descoperea frumuseţea. Cum l-a putut suporta pe omul acela cu bărbuţa lui blondă, cu faţa palidă, cu ochii aceia ! Apoi, în oglindă, văzu ochii încercănaţi ai lui Rosek aprinzîndu-se de o strălucire neaşteptată arătînd că o recunoscuse ; îi văzu

[1] *Gourmet* (fr.) — cunoscător în materie de băuturi şi artă culinară (n.tr.).

buzele strînse și ușoara roșeață care-i apăru în obraji. Ce va face acum ? Fata stătea cu spatele la ea — minca. Fiorsen se uita drept în fața lui, în acea stare de proastă dispoziție pe care i-o cunoștea atît de bine. Totul depindea de omulețul acela fatal care o sărutase odată pe gît. Se simțea ca bolnavă. Dacă iubitul ei ar ști că la cîțiva pași de el se aflau acești doi bărbați ! Rosek își dădu seama că ea l-a observat. Îl văzu șoptind ceva fetei. Daphne Wing se întoarse și se uită, deschise gura ca să scoată un „o" ! înăbușit, apoi Gyp o văzu cum se uită, încurcată, la Fiorsen. Fără îndoială că fata voia să plece înainte ca Fiorsen s-o vadă ! Da : Daphne se și ridică foarte repede. Pozînd puțin — cu totul stăpînă pe situație ! Pelerina trebuia așezată bine pe umeri ; în timp ce mergea se tot uita speriată înapoi, pînă ajunse la ușă. Plecaseră ! Gyp spuse :

— Să mergem, iubitule.

Se simțea ca și cum ar fi scăpat dintr-o primejdie de moarte — nu pentru că cei doi ar fi putut să-i facă ceva ei sau lui, ci pentru durerea și gelozia pe care, vederea acestui om, le-ar fi pricinuit iubitului ei.

În timpul primelor săptămîni de viață comună Gyp veghea totul cu un fel de înțeleaptă atenție. El era doar un copil în ceea ce privește cunoașterea vieții, deși din fire era mult mai hotărît, mai energic și mai perseverent decît ea ; ei îi revenea grija de a deschide calea, de a evita vîrtejurile și bolovanii. Pînă cînd casa de sub dealurile Berkshire fu gata, locuiră la un hotel din Londra. Nu-l lăsă să spună nimănui despre viața lor comună. Dorea ca mai întîi să se vadă instalată cum trebuie, cu micuța Gyp și cu Betty, pentru a putea duce o existență cît mai apropiată de viața unei familii respectabile. Dar în prima săptămînă după întoarcerea lor, i se aduse o cartę de vizită : „*Lady Summerhay*". După plecarea mesagerului, se privi cu îndoială în oglindă. Avea senzația că știe cu precizie ce gîndea despre ea femeia aceea înaltă pe care o văzuse odată pe peronul gării : că este o femeie blîndă, nu prea capabilă, nepotrivită pentru el nici în cazul cînd i-ar fi soție legitimă. Aranjîndu-și părul, își dădu cu puțin parfum pe sprîncene și coborî la

parter, în aparență calmă, dar de fapt tremurînd de emoție.

În holul cu plafonul foarte jos, „complet renovat", musafira ei răsfoia paginile unei reviste, întorcîndu-le rapid, întocmai cum faci la dentist cînd gîndurile îți sînt numai la operația care va urma. Gyp își zise : „Cred că este mai speriată decît mine !"

Lady Summerhay îi întinse mîna înmănușată.

— Bună ziua ! Sper că o să mă ierți pentru această vizită.

— E foarte amabil că ați venit. Îmi pare rău că Bryan nu este acasă. Doriți un ceai ?

— Am luat ceaiul ; dar să ne așezăm. Cum ți se pare hotelul ?

— Foarte drăguț.

Se așezară pe o sofa de catifea care supraviețuise renovării și se întoarseră una către alta.

— Bryan mi-a spus cît de bine v-ați simțit în străinătate. Arată minunat. Probabil știi că țin mult la el.

— Da, cred că țineți. Și dintr-o dată își simți inima ca de piatră.

Lady Summerhay îi aruncă o privire.

— Eu — eu sper că n-o să te superi dacă voi fi foarte sinceră — am fost atît de îngrijorată... Este o situație nefericită, nu-i așa ? Aș fi bucuroasă dacă aș putea să fac ceva ca să te ajut — pentru dumneata trebuie să fie îngrozitor.

Gyp spuse cu calm :

— O, nu ! N-aș putea să fiu mai fericită.

Lady Summerhay se uită țintă la ea.

— La început nici unul din voi nu veți putea să vă dați seama de aceste lucruri pînă cînd nu veți vedea cît de îngrozitor de rece vă primește societatea.

Gyp zîmbi.

— Poți fi primit cu răceală numai de cineva căruia îi stai în drum. Niciodată n-am să doresc să văd pe cineva care nu mă ia drept ceea ce sînt. Și, în fond, nu văd ce diferență ar putea fi pentru Bryan ; cei mai mulți bărbați de vîrsta lui au pe cineva — undeva. O ura pe această femeie din înalta societate care — oricît ar fi vrut să ascundă — în adîncul inimii îi era dușmană și o pri-

vea ca pe o femeie care-i subjugase fiul îngreunîndu-i șansele strălucite în cariera lui, ca pe o Dalilă care îl trăgea la fund. Gyp continuă și mai liniștit : — Nu este nevoie ca Bryan să pomenească cuiva despre existența mea ; iar dumneavoastră puteți fi foarte sigură că dacă vreodată va simți că s-a săturat de mine, n-o să-l mai stingheresc cu prezența mea.

Se ridică. Lady Summerhay o urmă.

— Sper că nu-ți închipui — sînt de fapt foarte nerăbdătoare să...

— Cred că e mai bine să fiți sinceră. Niciodată nu mă veți iubi și nu mă veți ierta că l-am sedus pe Bryan. Așa stînd lucrurile, vă rog să mă considerați ca pe o simplă amantă. Ar fi foarte bine pentru noi amîndoi. În orice caz ați făcut foarte bine că ați venit. Vă mulțumesc și la revedere !

Lady Summerhay plecă împleticindu-se printre măsuțele și scaunele din holul hotelului, și curînd silueta ei înaltă dispăru în spatele unei colonade. Gyp se așeză din nou pe canapea, apăsîndu-și mîinile peste urechile care-i ardeau. Puterea acelui demon al mîndriei care sălășluia în ea era în acel moment mai mare decît dragostea ei ! Încă mai stătea acolo cînd valetul îi anunță un alt musafir — pe Winton, care era fericit că o vede după o absență atît de lungă. După ce-i comunică ultimele vești despre Mildenham și despre micuța Gyp, se uită lung la ea și zise :

— Ușa vă este deschisă amîndurora fie în Mildenham fie în Bury Street, ori de cîte ori veți vrea să veniți. Pentru mine, Gyp, asta e adevărata ta căsătorie. Le voi spune deschis acest lucru și servitorilor.

Își imagină un șir de oameni ca la rugăciunile din familie — și pe tatăl ei stînd în picioare, foarte drept : „Veți fi atît de buni ca pe viitor să țineți seama... Vă voi fi recunoscător dacă veți...“ și așa mai departe ; fața rotundă și îmbufnată a lui Betty pentru că fusese chemată odată cu ceilalți ; fața blîndă și enigmatică a lui Markey ; cea sfioasă și holbată a doamnei Markey ; chipurile, ca de iepuri fricoși, ale cameristelor ; zîmbetul răutăcios al bătrînului Pettance : „Ha ! Domnul Bryan Summerhay

întîi i-a cumpărat calul şi acum a luat-o şi pe ea !“ Gyp spuse :

— Dragă tată, nu ştiu ce să spun ! Este cît se poate de drăguţ din partea ta. Vom vedea mai tîrziu.

Winton o mîngîie pe mînă.

— Ştii, Gyp, trebuie să-i înfruntăm.

Gyp rîse.

În aceeaşi noapte, peste fîşia de întuneric care despărţea paturile lor, Gyp spuse :

— Bryan, promite-mi ceva.

— Depinde. Te cunosc prea bine.

— Nu ; este destul de rezonabil şi de posibil. Promite !

— Bine, dacă este aşa...

— Vreau să mă laşi pe mine să iau cu chirie Casa Roşie în care o să stăm — lasă-mă să fie a mea în totul — lasă-mă să plătesc eu toate cheltuielile de acolo.

— Care e motivul ?

— Vreau să am şi eu un cămin al meu. Nu pot să-ţi explic mai mult, dar vizita de astăzi a mamei tale m-a făcut să simt această nevoie.

— Fetiţa mea, cum ar fi posibil să locuiesc acolo pe cheltuiala ta ? E absurd !

— Tu poţi plăti pentru orice altceva ; Londra, călătoriile, îmbrăcămintea dacă vrei. Sîntem chit. Dar bineînţeles că nu este vorba de bani. Vreau doar să ştii că dacă s-ar întîmpla să nu mai ai nevoie de mine, poţi în orice moment să nu mai vii, pur şi simplu.

— Dar e absurd, Gyp !

— Nu e ; atît de multe femei îşi pierd bărbaţii pentru că pretind prea multe de la ei. Eu nu vreau să te pierd în acest fel — asta e tot.

— Dar e o copilărie, iubita mea.

— Ba nu este. Bărbaţii, ca şi femeile trag de lanţuri. Şi cînd nu există nici un lanţ...

— Bine, atunci lasă-mă pe mine să închiriez casa şi să fii tu aceea care să pleci atunci cînd te vei sătura de mine. Vocea lui suna înăbuşită, dar nemulţumită ; îl auzea cum se tot răsuceşte în pat ca şi cînd îl supărau pernele.

— Nu ; nu pot să-ți explic. Dar asta este ceea ce vreau.

— Abia începem viața împreună și tu vorbești ca și cum ai vrea să se termine. Gyp, este de-a dreptul jignitor și cu asta să terminăm.

Urmă o tăcere ca de mormînt ; amîndoi așteptau liniștiți în întuneric, încercînd să ajungă la o înțelegere, tăcînd. Trecu o oră pînă cînd îl auzi că oftează și simțindu-i buzele pe gură, știu că a cîștigat.

III

ÎN BIROU, RAZELE LUNII ÎI BĂteau în obraz ; și tot mai multe amintiri îi veneau în minte — amintiri din primele zile petrecute împreună în casa aceasta veche.

În prima iarnă Summerhay se întorsese rănit de la vînătoare. Amintirea zilelor în care îl îngrijise era ciudat de plăcută, acum, după ce trecuseră doi ani. În timpul convalescenței se duseră în Pirinei și petrecură două săptămîni minunate la Argeles, tocmai în luna martie, cînd florile de migdal se legănau sub cerul albastru. La Londra avură prima întîlnire stînjenitoare pe cînd se întorceau într-o seară de la teatru. Auziră o voce de femeie :

— Ei, Bryan ! Este o veșnicie de cînd nu te-am văzut!

El răspunse mai tărăgănat, ca și cum ar fi bătut în retragere :

— Bună, Diana !

— Pe unde umbli acum ? De ce nu vii să ne vezi ?

— Trăiesc la țară. Am să vin odată. La revedere.

Era o fată înaltă, cu părul roșu, cu o piele albă, frumoasă și cu ochii negri — da, negri ; Gyp putuse să-i vadă foarte bine cum o măsurau din cap pînă în picioare cu un fel de curiozitate vie, aprinsă. Pe urmă, simți mîna lui cum o strînge de braț.

— Hai să mergem puțin pe jos și apoi luăm o mașină.

După ce scăpară de aglomerație, îl strînse de mînă și-l întrebă :

— Cine era ?

— O verișoară de-a doua. Diana Leyton.

— O cunoști bine ?

— O, da — mai bine zis o cunoșteam.

— Și îți place foarte mult ?

— Destul !

Se întoarse și se uită la ea cu seriozitate dar de-abia stăpînindu-și rîsul. Totuși, pînă în această zi fata asta înaltă, cu pielea albă, strălucitoare, cu ochii negri, arzători, cu părul roșu ca flacăra rămăsese o amintire nu tocmai plăcută. Din seara aceea ei nu mai ascundeau față de nimeni legătura lor, mergînd oriunde doreau fără să țină seamă că se puteau întîlni cu lume cunoscută. Nimic nu poate fi mai ușor ignorat decît lumea din jurul tău atunci cînd inima îți este plină de alte lucruri. La Londra se duceau rareori. Dar Gyp nu pierdea niciodată din vedere că ceea ce era ideal pentru ea nu era ideal și pentru el, care trebuia să iasă în lume și să cunoască oameni ; el nu trebuia să fie lipsit de plăcerile și obligațiile sociale, ca apoi într-o zi să-și dea seama că toate aceste sacrificii le făcuse din cauza ei. Drumul pînă la Londra în fiecare zi era prea obositor, așa că ea îl convinse să închirieze un apartament în Temple și să doarmă acolo trei nopți pe săptămînă. În ciuda tuturor rugăminților lui stăruitoare, ea nu se duse niciodată acolo, și ori de cîte ori venea la Londra trăgea în Bury Sreet. Nu voia să riște făcîndu-l să simtă că se ține seai de el. Voia să nu-i devină prea obișnuită astfel încît să-i fie mai dor de ea atunci cînd se afla departe. Nu-l întreba niciodată unde se ducea sau cu cine se întîlnea. Dar, uneori, Gyp se întreba dacă o mai iubea tot așa ca la început. O asemenea dragoste ca a ei — pasionată, plină de adorație, protectoare, mergînd pînă la sacrificiu, gata să dea totul, dar așteptînd în taină să primească în schimb toată dragostea lui — pentru că oare cum ar putea o femeie mîndră să iubească pe cineva care n-o iubește ? — o astfel de dragoste tinde întotdeauna spre o unire mai completă

decît e posibil într-o lume în care totul este atît de schimbător şi de nestatornic. Dar nu căuta să lupte ca să scape din ghearele ei. Nu păstra nici un fel de rezervă ; miza totul pe o singură carte aşa cum făcuse şi tatăl ei înainte.

Razele lunii cădeau în toată strălucirea pe vechiul bibelou şi pe o vază cu lalele, dînd florilor o culoare care de fapt nu era culoare, ca şi cum veneau dintr-o lume de dincolo de conştiinţa omenească. Lumina mai cădea şi pe un bust de bronz al bătrînului Voltaire care părea să ascundă un zîmbet în fundul ochilor. Gyp întoarse bustul pentru ca lumina să-i prindă şi celălalt obraz ; de sub soclu ieşi la iveală o scrisoare. O scoase.

„Dragă Bryan,
Crede-mă, te iroseşti..."

Împinse scrisoarea sub bust şi se ridică, stăpînită de dorinţa să citească şi restul ca să vadă de la cine era. Nu ! Nu se cade să citeşti scrisorile care nu-ţi aparţin. Dar o izbise semnificaţia acestor cîteva cuvinte : *„Dragă Bryan, crede-mă, te iroseşti..."* Era scrisul unei femei ; nu al mamei, nici al surorii lui — le cunoştea scrisul. Cine îndrăznise să-i spună că se iroseşte ? Poate era o scrisoare dintr-un şir de scrisori ! O corespondenţă intimă cu o femeie al cărei nume ea nu-l cunoştea, pentru că el nu-i spusese nimic ! Se iroseşte — dar cum ? Din cauza vieţii pe care o ducea cu ea aici ? Oare într-adevăr se irosea ? Începu să-şi frămînte memoria. În ultima vacanţă de Crăciun petrecuseră două săptămîni minunate la Florenţa, pe un timp senin, dar friguros ; el fusese foarte amuzant. Acum era luna mai ! De atunci nu-şi mai aducea aminte să-l fi văzut atît de molipsitor de vesel ! *„Crede-mă — te iroseşti."* Simţea cum creşte în ea ura împotriva acelei femei necunoscute care-i spusese aceste cuvinte ; urechile îi ardeau. Se simţea îndemnată să rupă scrisoarea ; dar bustul care o păzea părea că-şi bate joc de ea ; aşa că plecă de acolo zicîndu-şi : „Mă voi duce în întîmpinarea lui ; nu mai pot aştepta aici".

Ieşi în grădina luminată de lună şi apucă încet pe drumul alburiu care ducea spre gară. Era o noapte ma-

gică, fără rouă. Tăie drumul printr-o pădurice de fagi. Razele lunii se furişaseră, înghețînd ramurile şi trunchiurile copacilor, răspîndind un cenuşiu fantomatic peste jirul cu tente de umbră. Nu se mişca nici o frunză, nici o fiinţă nu tresărea. „La întoarcere îl voi aduce pe aici", se gîndi ea şi se opri într-un colţ îndepărtat pe unde trebuia să treacă. Trenul intră în gară ; trecu o maşină huruind, un biciclist, apoi primul călător care o luă la fugă. Era el şi după ce-l strigă, alergă din nou în umbra copacilor. Veni în goană spre ea.

Se aşezară pe o rădăcină mare şi sprijinindu-se de el îl întrebă :

— Ai avut o zi grea ?

— Da ; am fost reţinut de o consultaţie, pe urmă bătrînul Leyton m-a invitat la masă.

Lui Gyp i se păru că pămîntul de sub ea începe să se surpe.

— Familia Leyton din Eaton Square ? A fost lume multă ?

— Nu, Numai bătrînii cu Bertie şi Diana.

— Diana ? Fata cu care ne-am întîlnit cînd am ieşit de la teatru ?

— Cînd ? A, da ! Ce memorie ai, Gyp !

— Da ; mai ales pentru ceea ce mă interesează.

— De ce ? Te-a interesat fata asta ?

Gyp ridică privirea spre el.

— Da. Este deşteaptă ?

— Cred că se poate numi aşa.

— Şi este îndrăgostită de tine ?

— Dumnezeule ! De ce ?

— Ţi se pare atît de imposibil ? Eu sînt.

Începu să o sărute. Închizînd ochii, Gyp se gîndi : „Numai dacă nu m-ar săruta pentru că vrea să evite răspunsul !" Apoi, timp de cîteva minute, tăcură.

— Bryan, răspunde-mi cinstit : Nu ai niciodată senzaţia că te iroseşti din cauza mea ?

Era sigură că în strînsoarea lui simţise o tresărire ; dar chipul lui rămase senin şi deschis, iar în glas avea o notă glumeaţă.

— Păi, nu prea ! Draga mea, vrei să fii spirituală ?

— Promite-mi că o să-mi spui atunci cînd te-ai plictisit de mine.

— De acord ! Dar să nu-ți închipui că se va întîmpla cît vom fi în viață.

— Eu nu sînt atît de sigură.

— Eu însă sînt.

IV

A DOUA ZI, DUPĂ CE COBORÎ, Summerhay se duse direct în birou : nu se simțea în largul său. „Te irosești !" Ce făcuse cu scrisoarea aceea a Dianei ? Își amintea că Gyp intrase tocmai cînd o terminase de citit. Căutînd prin sertare și dosare, mișcînd din loc toate lucrurile, trase la o parte și bustul și scrisoarea apăru. O luă și oftă ușurat.

„Dragă Bryan,

Crede-mă — te irosești. Da, dragul meu, cu siguranță ! Il faut se faire valoir ! [1] *Ai un singur picior cu care înaintezi ; celălalt este înțepenit în nu știu ce vizuină misterioasă. Cu un picior în groapă la treizeci de ani ! Așa e, Bryan ! Scoate-l ! Sînt atît de multe lucruri care te așteaptă ! N-are rost să-mi spui să-mi văd de treabă. Vorbesc în numele tuturor celor care te cunosc. Ne dăm cu toții seama că trandafirul se usucă. În afară de asta, te-am considerat verișorul meu favorit încă de cînd aveam cinci ani iar tu erai un mic tiran de zece ; și pur și simplu nu suport gîndul de a ști că te duci încet, la fund, în loc să te ridici repede. O ! Știu : «La naiba cu toată lumea !» Dar oare așa să fie ? Aș crede mai curînd că e «la naiba» cu tine ! Și acum destul ! Cînd treci să ne vezi ? Am citit cartea aceea. Autorul pare să creadă că dragostea nu este nimic altceva decît pasiune și pasiunea*

[1] Calitățile trebuiesc puse în valoare (n.tr.).

este întotdeauna fatală. Mă îndoiesc! Poate că tu știi.
Nu fi supărat pe mine pentru că sînt ca o bunică.
Au revoir.
A ta foarte bună verișoară,
Diana Leyton"

Înghesui scrisoarea în buzunar. Stătuse acolo sub bust timp de două zile! Oare Gyp o văzuse? Se uită la chipul de bronz; filozoful părea că-l privește și el din orbitele adînci, spunîndu-i parcă: „Ce știi tu despre inima omenească, băiatul meu — despre inima ta, a iubitei tale, a acelei fete sau a altcuiva? Să vezi cît o să-ți mai dea încă de furcă! Împacheteaz-o, sigileaz-o, pune-o într-un sertar și încuie-l! Mîine va ieși din sertar, va ieși din pachet și o va lua din loc. Ha! Ha!" Și Summerhay se gîndi: „Țap bătrîn! Tu n-ai avut niciodată inimă!" În camera de deasupra, Gyp stătea probabil tot așa cum o lăsase, aranjîndu-și pieptănătura — ar fi un ticălos bărbatul care, chiar cu gîndul...! Ochii bustului păreau să spună: „Ei! Ai milă! E ciudat! De ce să nu-ți fie milă de fata aceea cu părul roșu, cu pielea atît de albă și cu ochii căprui atît de arzători?" Piei, Satană! Inima îi aparținea lui Gyp; nimeni pe lume nu i-o putea lua!

Cît de mult o iubise și cît de mult o iubea; ea va rămîne totdeauna pentru el ceea ce a fost. Dar gura înțeleptului părea că se strîmbă: „Chiar așa, dragul meu! Numai că inima este foarte ciudată, foarte încăpătoare!" Un zgomot îl făcu să se întoarcă.

Micuța Gyp stătea în pragul ușii.

— Bună, Baryn! Alergă spre el și i se urcă pe genunchi, iar lumina soarelui îi cădea în plete făcîndu-le să strălucească.

— Ei, țigăncușo! Cine s-a făcut fetiță mare?

— Mă duc la călărie.

— Ho, ho!

— Baryn, hai să ne jucăm de-a hopa-Mitică!

— Bine, haide!

Gyp încă mai era ocupată cu acele zeci de amănunte care reținînd femeile cel puțin un sfert de oră după ce pretind că „sînt gata", iar cînd cei doi năvăliră și micuța Gyp

strigă : „Hopa !“, ea rămase cu acul în mînă pentru a urmări obișnuitul ritual al jocului.

Summerhay se așezase pe balustrada patului, încrucișîndu-și brațele, îndesîndu-și capul și umflîndu-și obrajii ca să pară un ou, pînă cînd cu o mișcare neașteptată pe care micuța Gyp o ghicea totdeauna, el se rostogolea pe pat.

Simulînd că aduce „toți caii regelui“, ea încerca în zadar să-l ridice în sus. Acest joc străvechi, urmărit de Gyp de sute de ori, avea astăzi o valoare deosebită. Dacă el mai putea fi atît de ridicol de copilăros, cum să se mai îndoiască de el ? Uitîndu-se la fața lui care se mișca încoace și încolo, imperturbabilă sub burdușelile degetelor micuțe, se gîndi : „Și fata aceea a îndrăznit să-i spună că se iroseste !“ Fata aceea înaltă, cu pielea albă, fata din fața teatrului — Diana, la care luase masa cu o seară înainte — ea scrisese acele cuvinte ! Era sigură de asta !

În după-amiaza aceea, după ce făcură un lung galop peste coline, Gyp întoarse capul într-o parte și întrebă deodată :

— Vînează și ea ?

— Cine ?

— Verișoara ta — Diana.

Cu vocea lui tărăgănată, răspunse :

— Cred că vrei să întrebi dacă mă vînează pe mine ?

Cunoștea acest ton, această expresie de pe chipul lui, știa că se supărase ; dar nu se putea abține.

— Exact.

— Deci începi să devii geloasă, Gyp ?

După ce-i scăpară aceste cuvinte reci și searbede, simți că inima i se strînge, iar a ei tresări. Gyp continuă să galopeze. Cînd struni din nou calul, el se uită la fața ei și se sperie. Era plină de încordare. Spuse blînd :

— N-am vrut să te supăr, Gyp.

Dar ea clătină din cap. Intenționase să o jignească ! Răspunse :

— Bryan, privește norul acela prelung și alb, și nuanța aceea de măr crud a cerului — mîine va ploua. Trebuie să ne bucurăm de fiecare zi frumoasă ca și cum ar fi ultima.

Încurcat, rușinat, dar în același timp puțin supărat, Summerhay continuă să călărească alături de ea.

În noaptea aceea ea plînse prin somn; și cînd el o trezi, îl cuprinse în brațe și rosti printre suspine:

— O! Am visat că nu mă mai iubești!

O ținu multă vreme în brațe și reuși să o liniștească. Niciodată! Niciodată nu va înceta s-o iubească!

Dar un nor nu mai mare decît palma poate să se întindă pe cer și să întunece toată ziua!

V

VARA TRECU, FĂRĂ CA UMBRA din inima lui și a ei să se risipească. Zilele lungi și luminoase creșteau mereu, ajunseră încet la zenit și apoi se scurtară încetul cu încetul. Sîmbetele și duminicile, cîteodată cu Winton și cu micuța Gyp, dar de cele mai multe ori singuri, se plimbau pe fluviu, căci pentru Gyp fluviul nu pierduse nimic din farmecul primei lor după-amieze petrecute acolo. Toată săptămîna aștepta cu nerăbdare aceste ore pe care le putea petrece cu el, ca și cînd apa înconjurătoare o punea la adăpost de lumea care i l-ar fi putut lua. Odată se aventurase chiar pînă la tribunal ca să-l vadă cu perucă și în robă. Cu peruca aceea cenușie, rigidă, pe fruntea lui lată, părea un om foarte inteligent, dar sever — ieșit dintr-o lume căreia ea nu i-ar fi putut aparține niciodată, o lume strălucitoare, dar tiranică. Ea nu stăpînea și nu cunoștea decît o parte din el! Cînd se plimbau însă pe fluviu, simțea că este cu totul al ei — iubitor, leneș, impudic de îndrăgostit, stînd cu capul în poala ei, aruncîndu-se ca să înoate și stropind cu apă în jurul ei, sau trudind la vîsle, în josul apei și cîntînd: *„Du-mă departe, rîul meu călător"*. Era o adevărată binecuvîntare pentru ea ca în fiecare săptămînă, pentru cîteva ore, să nu mai fie absorbită de conștiința crescîndă a faptului că niciodată nu va putea să-l aibă cu totul pentru ea. Dar în tot timpul acesta umbra reținerii creștea.

Cînd veni vacanța cea mare, Gyp hotărî eroic ca el să petreacă o lună de vacanță departe de ea. Cît timp Betty va fi la mare cu micuța Gyp, ea se va duce cu tatăl ei la cură. Își susținu ferm această hotărîre, și, după multe proteste, Summerhay spuse ridicînd din umeri :

— Foarte bine, dacă ești atît de nerăbdătoare să scapi de mine...

Nerăbdătoare să scape de el ! Dar se stăpîni și se mulțumi să spună zîmbind :

— În sfîrșit ! Ești băiat bun ! Numai dacă s-ar întoarce la ea așa cum fusese înainte. Gyp nu-l întrebă unde și la cine se va duce.

Tunbridge Wells, acel încîntător purgatoriu unde oamenii ieșiți la pensie își pregăteau sufletele pentru o și mai durabilă retragere, părea că visează pe dealurile sale presărate cu lungi șiruri de vile frumoase. Pădurile și islazurile lui rămăseseră încă neofilite, așa că pensionarii nu se gîndeau să-l părăsească pentru a se duce la mare. Își făceau cumpărăturile în Pantiles, cutreierau dealurile, sau își fluturau crosele de golf prin parcurile pline de verdeață ; încă mai obișnuiau să-și ia ceaiul unii la alții și se duceau pe la numeroasele biserici din localitate. Se retrăseseră din viața zbuciumată, și în așteptarea „trecerii în marea liniște" făceau tot posibilul să amîne cît mai mult această trecere.

Winton închiriase un apartament într-un hotel unde putea face băi și bea ape minerale fără să fie nevoit să urce pe dealuri. Era prima cură la care venea și Gyp, după cea de la Wiesbaden de acum șase ani. Simțea că în ea se produsese o schimbare totală și ciudată în acest interval ! Atunci viața îi oferise cîte o sorbitură din fiecare băutură ; acum numai o singură mare sorbitură ca să-și astîmpere setea de nepotolit.

Trăia mereu în așteptarea poștei și, dacă, prin vreo întîmplare, nu-și primea scrisoarea zilnică, se simțea deprimată. Îi scria și ea în fiecare zi, uneori chiar cîte două scrisori, dar în astfel de cazuri rupea a doua scrisoare, aducîndu-și aminte de motivele care o determinaseră să suporte această despărțire. În prima săptămînă scrisorile

lui erau mai reținute ; în a doua deveniră înflăcărate ; în a treia erau mai variate — cînd arătîndu-și nerăbdarea, cînd iritarea și deprimarea ; și erau mult mai scurte. În timpul celei de a treia săptămîni mătușa Rosamund veni și ea la băi. Era o susținătoare fermă a noii vieți pe care o ducea Gyp, căci, după părerea ei, așa-i trebuia lui Fiorsen. Avea, hotărît, o părere proastă despre bărbați, dar una și mai proastă despre legile matrimoniale existente ; pentru ea orice femeie care le dădea o lovitură era întrucîtva o eroină, cu toate că, de fapt, Gyp nu se gîndise nici un moment să le dea o lovitură. Temperamentul aristocratic și rebel al mătușii Rosamund clocotea de ură împotriva celor pe care ea îi numea „oameni mărginiți", care încă mai susțineau că femeile sînt proprietatea bărbaților. Tocmai din pricina asta se ferise, cu cea mai mare băgare de seamă, ca să nu se pună niciodată în această situație.

Mătușa Rosamund îi aduse o veste :

— Draga mea, mergeam pe Bond Street, pe lîngă cofetăria aceea — știi, unde se servește înghețată specială de cafea, și pe cine crezi că văd ieșind de acolo ? Pe domnișoara Daphne Wing cu prietenul nostru Fiorsen care arăta ca un cîine bătut. S-a apropiat de mine în timp ce mica lui doamnă îl urmărea ca un linx. Crede-mă, draga mea, îmi părea destul de rău de el ; avea privirea aceea flămîndă a lui ; sînt sigură că ea se ocupă de gătit. Fiorsen m-a întrebat ce faci. „Cînd o s-o vedeți, a zis el, spune-ți-i că n-am uitat-o și că n-o voi uita niciodată. În orice caz, ea a avut dreptate : acesta este genul de femeie pentru care sînt făcut." Și felul în care s-a uitat la fată m-a făcut să mă simt prost. Apoi m-a salutat înclinîndu-se puțin, după obiceiul lui ; și au plecat, ea încîntată nevoie mare. Crede-mă, îmi pare rău de el, dar numai pe jumătate.

Gyp spuse blînd :

— Nu trebuie să-ți pară rău, mătușico ; el va fi totdeauna în stare să se compătimească singur.

Mătușa Rosamund rămase tăcută, puțin șocată. Biata de ea, nu trăise niciodată alături de Fiorsen !

În aceeași după-amiază Gyp stătea într-un șopron de pe izlaz și se gîndea la ceea ce o preocupa mai mult : „As-

tăzi e joi ! Mai sînt încă unsprezece zile !“ — cînd văzu că se îndreaptă spre ea trei ființe : un bărbat, o femeie și ceva care părea să fie un cîine. Dragostea de frumos și drepturile absolute ale omului îi turtiseră cîinelui nasul, îl făcuseră să rămînă cu jumătate din urechi și cu o coadă nu mai lungă de cîțiva centimetri. Avea astmă și mergea legănîndu-se ca o rață. Se auzi un glas :

— Maria, locul ăsta e bun. Vom putea sta și la soare.

În glasul acela se simțea răgușeala răcelii permanente căpătată lîngă nenumăratele morminte. Gyp îl recunoscu pe domnul Wagge. Își dăduse jos barba, lăsîndu-și doar favoriții, iar doamna Wagge se împlinise bine. Se așezară lîngă ea.

— Maria, tu stai acolo ; nu vei avea soarele în ochi.

— Nu, Robert ; eu voi sta aici. Stai tu acolo.

— Nu, tu vei sta acolo.

— Nu, eu voi sta aici. Vino, Duckie !

Cîinele stătea nemișcat pe cărare și se uita la Gyp. Domnul Wagge urmări direcția privirii lui.

— O ! spuse el, ce surpriză ! Și bîjbîind după pălăria de pai, își șterse de mînecă cealaltă mînă și i-o întinse. În timp ce-și dădeau mîna, cîinele se îndreptă spre Gyp și se așeză la picioarele ei. Doamna Wagge îi întinse și ea o mînă într-o mănușă lucioasă.

— Este o adevărată plăcere, îngînă ea. Cine s-ar fi gîndit să vă întîlnească ! O, nu-l lăsați pe Duckie să se așeze pe rochia dumneavoastră frumoasă ! Vino aici, Duckie !

Duckie își rezemă spatele de gleznele lui Gyp. Domnul Wagge spuse brusc :

— N-ați venit ca să vă stabiliți aici, nu-i așa ?

— O, nu ! Sînt doar pentru cură, cu tata.

— A ! Nu mă gîndeam niciodată să vă mai întîlnesc. Noi ne-am retras aici cam de un an. E o localitate drăguță.

— Da ; și mie mi se pare drăguță.

— Am vrut natură. Aerul ne prieste, deși e puțin — hm — prea tare, cum ați spus dumneavoastră. Dar este un loc unde poți sta o perioadă mai mare de timp. Căutam de mult așa ceva.

Doamna Wagge adăugă :

— Ne-am gîndit la Wimbledon, dar domnului Wagge i-a plăcut mai mult aici unde se poate plimba ; și este mai select, poate. Avem cîțiva prieteni. Biserica este foarte frumoasă.

Domnul Wagge interveni :

— Întotdeauna eu mă duceam la capelă ; dar există ceva în astfel de localități, cum este asta, care face ca biserica să pară mai potrivită ; soției mele i-a plăcut totdeauna să meargă la biserică. Eu însă nu mi-am ascuns niciodată purtările de ochii lumii.

— Este o chestiune de atmosferă, nu-i așa ?

Domnul Wagge clătină din cap.

— Nu ; nu suport mirosul de tămîie — nu sîntem adepți ai bisericii sacerdotale. Și ce mai faceți, doamnă ? Vorbim adesea de dumneavoastră. Arătați bine.

Obrazul lui devenise portocaliu închis, iar al doamnei Wagge de culoarea sfeclei trecute. Cîinele se agită, fornăi și se așeză din nou la picioarele ei.

Gyp spuse liniștit :

— Astăzi mi-a vorbit cineva despre Daisy. A devenit o stea, nu-i așa ?

Doamna Wagge oftă. Domnul Wagge întoarse privirea în altă parte și răspunse :

— Este un subiect dureros. Să cîștigi patruzeci pînă la cincizeci de lire pe săptămînă și să vorbească despre tine toate ziarele. Un succes — fără îndoială. N-aș fi surprins dacă ar economisi chiar o sumă de o mie cinci sute de lire pe an. De ce nu, eu chiar în anii mei cei mai buni, cînd gripa făcea ravagii, n-am strîns niciodată o mie de lire. Ea are succes.

Doamna Wagge adăugă :

— I-ați văzut ultima fotografie — cea în care stă în picioare între două hortensii puse în hîrdaie pentru flori ? A fost ideea ei.

Domnul Wagge începu să îndruge :

— Sînt totdeauna bucuros să o văd cînd se plimbă cu mașina. Dar am venit aici ca să am liniște după viața pe care am dus-o și nu vreau să mă mai gîndesc la așa ceva, mai ales cînd sînteți și dumneavoastră de față, doamnă. Nu vreau — ăsta-i adevărul !

Urmă o tăcere, în timpul căreia domnul și doamna Wagge își examinau picioarele, iar Gyp se uita la cîine.

— Ah ! iată-te ! Winton apăru din spatele șopronului. Gyp nu putu să nu zîmbească. Fața lui mică, bătută de vînt, cu ochii ușor tulburi, nasul subțire, mustața cărunță, puțin încrețită, care nu-i ascundea buzele strînse, statura zveltă, hotărîtă ; ținuta, glasul limpede, sec, întretăiat — toate erau antiteza domnului Wagge, cu statura lui planturoasă, îndesată, cu fața cu piele groasă și cu trăsături grosolane, cu vocea răgușită, dar insinuantă. Era ca și cum providența făcea o demonstrație a extremelor tipurilor sociale.

— Domnul și doamna Wagge — tatăl meu.

Winton își scoase pălăria. Gyp rămase așezată cu cîinele Duckie la picioarele ei.

Încîntat de cunoștință, domnule, spuse domnul Wagge. Sper că vă prieste cura de ape. Se spune că sînt cele mai eficace, după cîte știu.

— Mulțumesc — nu mai mult ca altele. Faceți și dumneavoastră cură ?

Domnul Wagge zîmbi.

— Nu ! spuse el, locuim aici.

— Adevărat ? Dar aveți ce face aici ?

— Păi, de fapt, am venit aici pentru odihnă. Dar la două săptămîni merg la baia de aburi ca să-mi mențin porii activi.

Doamna Wagge adăugă cu blîndețe :

— Se pare că soțului meu îi prieste foarte mult.

Winton spuse :

— Da. Cîinele este al dumneavoastră ? Are o mutră de filozof, nu-i așa ?

Doamna Wagge răspunse :

— E un cățel neastîmpărat, nu-i așa, Duckie ?

Duckie, fiind acum centrul atenției tuturor, se ridică și pufăi în fața lui Gyp. Ea profită de ocazie pentru a se ridica.

— Cred că trebuie să plecăm. La revedere. Mi-a făcut plăcere să vă reîntîlnesc. Cînd o vedeți pe Daisy, spuneți-i că o îmbrățișez.

Doamna Wagge scoase, pe neașteptate, batista din poșetă. Domnul Wagge își drese glasul cu zgomot. Gyp

simți că Duckie venea după ea și o auzi pe doamna Wagge strigîndu-l cu batista la gură :

— Duckie ! Duckie !

Winton spuse încet :

— Așadar ăștia doi sînt părinții acelei fetișcane drăguțe ! Păi, dacă stai să te gîndești bine, se vedea că nu e de prea bună calitate. După cum spunea mătușa ta, fata mai este și acum cu prietenul nostru.

Gyp încuviință.

— Da ; sper să fie fericită.

— El nu este, după cît se pare. Dar așa-i trebuie !

Gyp clătină din cap.

— O, nu, tată !

— Ei bine, nu trebuie să dorești nimănui un rău mai mare decît și-l poate face singur. Dar cînd oamenii aceștia îndrăznesc să te privească pe tine, de sus, e...

— Tată dragă, ce importanță are ?

— Pentru mine are foarte mare importanță ! Gura i se întinse într-un zîmbet aspru : — Ah, ei bine, de fapt nu se poate spune care dintre noi este mai în măsură să-și condamne semenii.

În cele cîteva zile petrecute la Tunbridge Wells se apropiaseră sufletește unul de altul mai mult decît reușiseră vreodată. Fie că băile avuseseră un efect deosebit asupra lui, fie că aerul pe care domnul Wagge îl găsise — „puțin — hm — prea tare" — avusese asupra lui Winton un efect contrar, cert este că acea cuirasă a primei datorii a unui bărbat, aceea de a-și ascunde sentimentele, începu să cedeze.

În ultima după-amiază a șederii lor acolo, ieșiră împreună la plimbare într-una din pădurile din apropiere. Impresionată de frumusețea copacilor luminați de soare, lui Gyp îi fu greu să vorbească. Dar Winton, care era pe punctul de a o pierde din nou, deveni vorbăreț. Pornind de la schimbările dezastruoase din lumea curselor — atît de plutocratică acum, cu sprijinul americanilor, cu creșterea numărului celor care se ocupă de pariuri și alte întîmplări tragice — se lansă într-o filipică asupra stării de lucruri în general. Parlamentul, acum că membrii lui primeau diurne, își pierduse din prestigiu ; orașele devoraseră satele ; vînătoarea era amenințată ; pu-

terea și vulgaritatea presei erau înfiorătoare ; femeile își pierduseră capul ; și toată lumea se speria de „bunele maniere". Cu timpul, mica Gyp va fi de vîrsta lui Gyp, dar atunci toți vor fi la cheremul Comitetelor de Supraveghere, vor trăi în orașe-grădini și vor trebui să dea socoteală pentru fiecare ban pe care îl vor cheltui și pentru fiecare minut din timpul lor ; calul va fi și el pe cale de dispariție și va fi scos numai o dată pe an, la parada alegerii primarului. Spera să nu mai trăiască să vadă așa ceva. Apoi o întrebă pe neașteptate :

— Gyp, tu ce crezi că se întîmplă după moarte ?

— Nimic, tată. Cred doar că ne întoarcem înapoi.

— Ah... Și eu cred la fel !

Nici unul dintre ei nu știuse vreodată ce gîndește celălalt despre acest lucru !

Gyp murmură :

„La vie est vaine,
Un peu d'amour,
Un peu de haine,
Et puis bonjour !" [1]

Winton nu reuși să schițeze nici un zîmbet.

— Și ceea ce numim „Dumnezeu", continuă el, ce este la urma urmelor ? Este de fapt ce avem mai bun în noi — după cîte îmi dau seama. Nu-ți poți imagina mai mult decît ești în stare să-ți imaginezi. Dar este ceva care totdeauna m-a tulburat, Gyp. Toată viața am iubit o singură ființă. Vine moartea, și nu mai exist ! Atunci de ce am iubit dacă după moarte nu te mai întîlnești cu ființa iubită ?

— Poate pentru că iubind pe cineva sau ceva din toată inima este de ajuns.

Winton privi cu ochii pierduți.

— Da, da — spuse în cele din urmă. Fariseii religioși strîng banii ca să parieze pe un cal care nu va alerga niciodată. Acelor yoghini din India — care stau

[1] Viața e zadarnică, —
Puțină iubire,
Puțină ură,
Și pe urmă bună ziua ! (N.tr.).

nemișcați, iar în jurul lor lumea se poate prăpădi fără ca lor să le pese — le va fi bine în împărăția care vine. Dar dacă aceasta nu există ?

Strecurîndu-și mîna sub brațul lui, Gyp se strînse lîngă el.

— Tată, tu și cu mine ne vom risipi în soare și în vînt, în copaci și în ape, ca Procris din tabloul meu.

VI

BRYAN SUMMERHAY SE URCĂ ÎN expresul de noapte din Edinburg cu inima stăpînită de două sentimente distincte — regretul pentru fata pe care o lăsa acolo și dorul pentru femeia cu care urma să se revadă. Cum le putea trăi pe amîndouă deodată ? Și totuși, stînd întins în cușeta lui, i se părea foarte simplu să-i stăruie în minte amintirea Dianei întinzîndu-i ceaiul sau ridicînd privirea spre el în timp ce-i întorcea paginile partiturilor la pian, ispitindu-l din ochi ; ca în următorul moment să fie cuprins de dorul îmbrățișării lui Gyp, de vocea ei, de ochii și de sărutările ei. Știa că sentimentele și tovărășia spre care se ducea sînt cele mai satisfăcătoare din cîte avusese vreodată. Totuși, parcă-i părea rău de fata aceea cu părul roșu !

Trăind această ciudată întrepătrundere de sentimente, adormi și visă cum se poate visa numai în tren ; apoi îl trezi liniștea adîncă dintr-o gară, adormi din nou, el crezu că ore întregi, ca să-și dea seama că era în aceeași stație, pe urmă căzu într-un somn greu și nu se mai trezi decît la Willesden, cînd se făcu ziuă. Acum nu mai avea decît o singură emoție, o singură dorință — să ajungă la Gyp. Și în mașină începu să zîmbească, bucurîndu-se că simțea mirosul dimineții londoneze.

Ea îl aștepta în dormitorul de la hotel, foarte palidă, tremurînd toată ; și cînd se repezi și o îmbrățișă, închise ochii. Sărutînd-o, o simți că era gata să leșine ; iar el însuși nu se mai gîndea la altceva decît la acest sărut care nu se mai sfîrșea.

A doua zi plecară într-o mică stațiune lîngă Fécamp. În acea regiune din Normandia totul părea foarte mare — oamenii, animalele, cîmpurile neîngrădite, curțile fermelor înconjurate de pomi înalți, cerul, marea, chiar și murele erau mai mari. La început Gyp se simți cît se poate de fericită. Pe urmă poșta aduse de două ori cîte o scrisoare cu scrisul foarte cunoscut și cu ștampila din Scoția. Fantomele apar în întuneric și se conturează în ceață ; tot așa gelozia nu are rădăcini în rațiune, ci în firea celor care iubesc cu desperare, a celor care sînt mîndri. Și gelozia înflorește în scepticism. Chiar dacă mîndria i-ar fi permis să-l întrebe, ea tot n-ar fi crezut că-i spune adevărul. Îi va spune — chiar din milă — că niciodată nu s-a gîndit la altă femeie. Totuși acea femeie nu era decît o fantomă și cele trei săptămîni petrecute împreună îi oferiră multe clipe cînd simțea că o iubește cu adevărat, așa că era fericită.

Se întoarseră acasă la sfîrșitul primei săptămîni din octombrie. Micuța Gyp era acum o călăreață desăvîrșită. Sub supravegherea bătrînului Pettance, călărise prin locuri „sălbatice" ; picioarele ei bronzate strîngeau bine poneiul de culoarea șoarecelui, capul, cu fața mică și bronzată, cu ochii negri, vioi și-l ținea drept, iar buclele castanii îi fluturau pe spatele care se ținea bine în șa. Își exprimă dorința să iasă călare alături de bunicul, cu mama și Baryn. Primele zile și le petrecură îndeplinindu-i dorințele. Apoi tribunalele își reluară activitatea și Gyp trebui să-l împartă din nou pe Summerhay cu cealaltă viață a lui.

VII

BĂTRÎNUL OSSIAN, TERIERUL SCOțian, sta întins pe cărare în soarele palid de noiembrie. Se culcase acolo de cînd stăpînul său plecase cu trenul de dimineață. Avea șaisprezece ani, era surd și dezamăgit, și de fiecare dată cînd stăpînul pleca, ochii lui păreau să spună : „În curînd o să mă lași prea mult !" Ceilalți oameni drăguți din casă, îi deveneau din zi în zi tot mai

indiferenți și tot mai puțin îl puteau înlocui pe cel pentru care nu-i mai rămăsese prea mult timp ca să se bucure de el ; și nici nu mai putea să suporte ca vreun străin să intre în curte. De la fereastră, Gyp îl văzu ridicîndu-se, zburlindu-și părul și mîrîind la poștaș. Temîndu-se să nu-l apuce de picioare, Gyp se grăbi să iasă.

Era o scrisoare, cu acel scris de care îi era teamă ; pe plic era menționat „urgent" și-i fusese expediată de la biroul lui de la tribunal. O duse la nas. Simți un parfum — ce fel ? Încercă clapa plicului cu unghia de la degetul mare. Puse scrisoarea pe masă — ar fi vrut atît de mult s-o deschidă. Imediat îi trecu prin minte gîndul : „Dar dacă o citesc și nu e nimic ?" Toate bănuielile de luni de zile se vor termina și se va liniști ! Dar dacă era ceva ? Își va pierde dintr-o dată încrederea în el, încrederea în ea — dragostea lui și demnitatea ei. Nu ar fi mai bine să i-o ducă ea la Londra ? Cu personalul de trei, ar putea ajunge pe la cinci. Avea timp să meargă și pe jos pînă la gară. Fugi pînă sus. Micuța Gyp stătea în capul scării și se uita într-o carte cu poze.

— Mă duc la Londra, scumpa mea. Spune-i lui Betty că poate mă întorc în seara asta sau poate rămîn pînă mîine. Sărută-mă !

Micuța Gyp o sărută.

— Dă-mi voie, mami, să mă uit cum îți pui pălăria.

În timp ce-și punea pălăria și-și îmbrăca blana, se gîndi : „N-am să-mi iau valiza ; mă descurc eu cumva".

Coborî, luă plicul și se grăbi spre gară. În tren scoase iar scrisoarea. Cît ura acest scris pentru toate temerile pe care i le pricinuise în ultimele luni ! Oare dacă fata aceea ar ști cîtă suferință și cîtă neliniște i-a provocat, ar înceta să-i mai scrie ? Încercă să-i evoce chipul acela pe care îl văzuse doar un minut, timbrul vocii auzit doar o dată — dar care înțelese că e al cuiva obișnuit să se impună. Nu. Ar face-o numai să persevereze. Și i-ar fi ușor să lupte împotriva unei femei care nu revendică nici un drept — decît cel pe care i-l dă iubirea. Slavă Domnului că ea nu-l răpise nici unei femei — dacă nu cumva chiar acestei fete ! În toți anii ăștia Gyp nu izbutise să cunoască nimic din tainele vieții lui de mai înainte. Stătea la fereastra compartimentului gol. Iată fluviul —

iată și cotul acela unde el o rugase să rămînă la el pentru totdeauna. Părea atît de schimbat ; pustiu și pierdut sub cerul plumburiu ; cu sălciile desfrunzite și trestiile tăiate.

Trenul avu întîrziere ; aproape că se întunecase cînd ajunse la Paddington și luă o mașină care s-o ducă la Temple. La Temple Lane opri mașina și o porni pe jos, pe drumul acela îngust, prost luminat, aglomerat care ducea în inima „Legii".

— Sus, pe scările acelea de piatră, domnișoară ; de-a lungul grilajului, a doua ușă. La lumina slabă examină atent o inscripție ; *Summerhay — etajul doi.* Inima îi bătea puternic. Ce va spune el ? Cum o va întîmpina ? Nu era oare absurd, periculos că venise ? Poate avea o consultație. Probabil că o va primi un funcționar sau altcineva care va rîde pe sub mustață ; și pe cine să-i spună să anunțe ? La primul etaj se opri, scoase o carte de vizită și scrise pe ea : *„Pot să te văd o clipă ? — Gyp".*

Apoi, respirînd adînc, ca să-și liniștească inima, urcă mai departe. Văzu ușa cu numele scris pe ea. Sună — dar nu ieși nimeni ; ascultă — dar nu auzi nici un zgomot. Totul părea masiv, sumbru și întunecat — grilajul de fier, scările de piatră, pereții goi, ușa de stejar. Sună din nou. Ce să facă ? Să lase scrisoarea ? Nici să-l vadă măcar — mica ei escapadă romantică să rămînă fără rezultat — și să se ducă să facă o simplă vizită de curtoazie în Bury Street, unde probabil, nu va găsi pe nimeni, afară de doamna Markey, deoarece știa că tatăl ei era la Mildenham, la vînătoare, și nu se va întoarce pînă duminică ! Își zise : „Voi lăsa scrisoarea, mă voi înapoia în Strand să iau un ceai, pe urmă voi încerca din nou".

Scoase scrisoarea, o împinse prin deschizătura făcută în ușă, și după ce o auzi cum cade în cutia pentru scrisori, coborî și o luă încet pe Temple Lane. Era înțesată de bărbați, unii mai tineri, alții mai vîrstnici, ca la sfîrșitul unei zile de muncă. Ajunsese aproape în Strand, cînd privirea îi fu atrasă de silueta unei femei. Mergea alături de un bărbat, pe partea opusă ; erau întorși cu fața unul spre altul. Gyp le auzi vocile și se opri să se uite după ei. Trecură pe sub un felinar ; lumina căzu pe părul femeii, pe umărul lui Summerhay, pe care și-l ridica

întocmai ca atunci cînd nega ceva ; îi auzi vocea sonoră. Îl urmări cum traversează, cum urcă treptele de piatră pe care ea tocmai le coborîse, apoi îi văzu cum merg de-a lungul grilajului de piatră, cum intră pe ușă și dispar. O cuprinse o groază atît de mare, încît de-abia mai putu să meargă.

— O, nu ! O, nu ! O, nu ! Doar atît îi venea în minte, gemînd, ca vîntul rece și umed care trecea printre copacii uzi leoarcă. Oare ce însemna asta ? În timpul acestui zbucium chinuitor nu se mai gîndi să se întoarcă la biroul lui. Nu-și mai dădea seama ce face și încotro merge și traversa străzile fără să mai dea o cît de mică atenție circulației. Ajunse în Trafalgar Square și se sprijini de parapetul din fața Galeriei Naționale. Aici îi veni în minte primul gînd limpede : așadar, ăsta era motivul pentru care biroul lui era gol ! Nici un funcționar — nimeni ! Ca să poată fi singuri. Și doar azi-dimineață o sărutase ! Un surîs cumplit i se opri în gît, sugrumat de un hohot de plîns. De ce avea o inimă ? Lîngă soclul unuia din leii monumentului stătea rezemat un tînăr alături de o fată pe care o strîngea lîngă el. Gyp își întoarse capul și-și văzu de drum. Se duse în Bury Street. Nu era nici o lumină ! N-avea importanță ; tot n-ar fi putut să intre.

În copacii din Green Park, pe sub care trecea, mai erau cîteva frunze arămii, care străluceau ca părul acelei fete. Viziuni chinuitoare o învăluiră. Biroul acela gol ! Și el va încerca să o mintă. De pe acum pregătea o minciună. Dar ca nu merita așa ceva ! Sentimentul nedreptății care i se făcuse fu prima ușurare pe care o simți — un sentiment limpede într-un suflet năpădit de o suferință adevărată. Ea nu se mai uitase la nici un alt bărbat din noaptea aceea, de la malul mării, cînd el venise spre ea traversînd pajiștea sub lumina lunii — nu, de atunci, nu se mai gîndise la nimeni ! Destul de slabă consolare ! În Hyde Park, rătăcind pe o cărare care tăia o pajiște în diagonală, începu să-și scormonească memoria ca să descopere primele semne ale schimbării față de ea. Nu reuși să le deslușească. Prin urmare era cu putință ca cineva să se prefacă doar că iubește ? Se prefăcea că

o iubește cu pasiune, sau cînd o săruta pe ea, se gîndea la fata aceea ?

Dragostea ! De ce pusese pînă într-atîta stăpînire pe ea, încît un lucru de nimic — doar că-l văzuse cu alta — putea s-o facă să sufere astfel ? Ce trebuia să facă acum ? Să se tîrască pînă acasă și să se strecoare în vizuina ei ! La Paddington găsi un tren care tocmai pleca și se urcă în el. În vagon era lume, oameni de afaceri din Londra, avocați — din locul acela unde fusese și ea. Se bucura că-i vedea cum își foșnesc ziarele, privind-o, cu fețele lor apatice, pentru că astfel era obligată să-și păstreze masca și să nu se lase pradă emoției violente. Dar unul cîte unul coborîră, și ea rămase singură să se uite lung la fluviul care părea pustiu sub lumina lunii ce se ascundea în dosul norilor mînați de vînt. Într-o clipă își zise : „Ce-ar fi să deschid ușa și să sar — un singur pas — apoi liniștea !"

Porni grăbită din gară. Ploua și era bucuroasă să simtă răceala picăturilor pe fața înfierbîntată. Prin pîlcul de fagi vîntul suspina și fremăta, clătinînd crengile întunecate, rupînd frunzele și ridicîndu-le în vîrtejuri pînă la obrazul ei. Ce stranie era melancolia acelei păduri care parcă se legăna ! Mergea repede prin mormanul de frunze care foșneau foarte tare, nefiind încă muiate de ploaie. Cele ude i se lipeau de ciorapii subțiri. Cînd ajunse la capăt, se opri să respire, uitîndu-se înapoi ; își ridică obrazul în ploaie, apoi o luă la goană peste cîmpul deschis.

Ajunse în camera ei fără să fie văzută. Ghemuindu-se în fața focului care de-abia fusese aprins, ascultă vîntul ce șuiera printre plopi ; și în minte îi reveniră cuvintele unui cîntec scoțian :

„Și inima mea pustiită de propriul ei soare,
Zace cufundată în somnul de moarte rece, cenușiu."

Puțin după aceea se furișă în pat și în cele din urmă adormi.

A doua zi se trezi cu sufletul plin de bucurie : „E sîmbătă ; el va veni imediat după prînz !" Apoi își aminti. Era ca și cum un demon se strecurase în ea — demo-

nul mîndriei îndărătnice, tot mai deznădăjduite, cu fiecare oră care trecea. Ca să nu fie găsită acasă cînd venea el, își luă calul și o porni călare, singură, peste dealuri. Ploaia încetase, dar vîntul mai bătea încă destul de puternic din sud-vest, iar norii mari, sfîșiați, brăzdau cerul cu fîșii albe și cenușii ca de fum, purtate de vînt de-a lungul spărturilor mari dintre nori, ca prăpăstiile unui ghețar. Spre răsărit, se putea vedea pînă departe — spre Wittenham Clumps, peste vale, spre pădurile înalte de deasupra fluviului, iar spre miazăzi și apus, sub cerul acela straniu și brăzdat de nori, se vedeau pămînturile în haină de toamnă, cu ierburile lor albicioase, cu cîmpurile dezgolite, cu pădurile cenușii, aurii și maronii, atît de curînd pustiite. Dar tot ce-i aducea vîntul și cerul și prospețimea ploii și culorile îndepărtate nu-i putea smulge din inimă durerea desperată și demonul care o zămislea.

VIII

UNII OAMENI SE NASC JUCĂTORI. Ei nu se pot împotrivi sorții cînd sînt ademeniți de un risc.

Summerhay o iubea pe Gyp și nu se plictisise de ea nici trupește, nici sufletește ; dimpotrivă, era sigur că niciodată nu se va plictisi de ea, și totuși, luni de zile se jucase cu riscul care ieri ajunsese la apogeu. Și acum, în tren, întorcîndu-se la ea, se simțea neliniștit. Privind înapoi, îi venea foarte greu să spună cînd anume începuse să-i slăbească instinctul de apărare. Fata era ea însăși o jucătoare. Nu o respecta așa cum o respecta pe Gyp ; prezența ei nu-l emoționa în măsura în care îl emoționa apropierea de Gyp, și nu era — nici pe jumătate atît de atractivă ; dar avea, în unele momente, puterea să-i sucească mintea, avea o fascinație stranie, arzătoare, superficială, ispita unei vitalități extraordinare. Fiind îndrăgostită de viață, îl făcuse să simtă că lăsa să-i scape printre degete unele lucruri. Dar era și în firea

lui să bea adînc din cupa vieții. Gradul acela îndepărtat de rudenie crease între ei o familiaritate care nu era destul de mare pentru a fi privită cu indiferență, dar era suficientă pentru a îndepărta acele piedici exterioare care duceau spre intimitate, a cărei cucerire cere, de obicei, un efort conștient.

Nu-și dăduse seama cît de mare era pericolul ; și desigur că nu bănuia criza din seara precedentă. Primise pe la prînz o telegramă de la ea, în care îi cerea să-și îndeplinească o promisiune pe care i-o făcuse în glumă, în Scoția, de a o invita să ia ceaiul împreună și să-l viziteze la birou — în fond un lucru neînsemnat și nevinovat. El nu se gîndise că va arăta atît de drăguță, instalată în fotoliul său uriaș, cu blana dată pe spate în așa fel încît să i se poată vedea gîtul alb. Nu prevăzuse că atunci cînd se va apleca să-i ia ceașca, ea va întinde brațele, îi va trage capul și îl va săruta, spunîndu-i : „Acum înțelegi !" Simțise cum i se învîrtește capul și i se mai învîrtea încă și acum cînd se gîndea la asta ! Asta a fost tot. Un lucru fără importanță. Și totuși — își simțea sîngele otrăvit ; un sărut scurt — lăsîndu-l să o privească înmărmurit, învăluindu-l în acel parfum al ei, ca mirosul de brad, în timp ce-și lua mănușile și-și încheia blana ca și cum nu ea ci el fusese cel care-i furase sărutul. În timp ce coborau scările, mîna ei îi strîngea brațul cu putere. La gara din Temple, ea își întoarse privirea spre el, cu un zîmbet puțin ironic, de provocare, dar și de prietenie, de promisiune. Întors în birou, găsise scrisoarea pe care i-o adusese Gyp de la Casa Roșie. Îl cuprinse o ușoară neliniște la gîndul că scrisoarea trecuse pe acolo. Petrecu o seară agitată la club, jucînd cărți și pierzînd ; apoi rămase la birou pînă tîrziu, studiind un dosar ; dimineața avusese mult de lucru și de-abia acum, cînd se apropia de Gyp, își dădea seama că pierduse complet capacitatea de a raționa chiar cînd era vorba de lucruri simple.

Neliniștea lui crescu cînd află că Gyp plecase călare, singură. De obicei îl aștepta să iasă împreună. Își închipuise oare că nu vine cu trenul obișnuit ? Se schimbă și se duse la grajduri. Bătrînul Pettance stătea pe o ladă cu grăunțe, cercetînd cu atenție un vechi ghid Ruff, care conținea date ale fostelor lui victorii.

— Bună ziua, domnule ; o după-amiază cu vînt, domnule. Doamna a plecat de mai bine de două ore, domnule. N-a vrut să mă ia cu dînsa.

— Grăbește-te, atunci, și pune șaua pe Hotspur.

— Da, domnule ; imediat, domnule.

Mai bine de două ore ! O luă în sus, pe dealuri, pe drumul pe care se întorceau de obicei și călări aproape o oră, uitîndu-se cu atenție peste tot, pe urmă se întoarse acasă, înfierbîntat și neliniștit. Pe masa din hol se aflau cravașa și mănușile ei. Își simți inima ușurată și urcă. Ea își aranja părul și se întoarse brusc cînd el intră. Îndreptîndu-se grăbit spre ea, avu senzația neașteptată că îl are cu ceva la mînă. Gyp se feri, spunînd :

— Nu ! Nu te preface ! Prefer orice, dar nu prefăcătoria !

Nu-i văzuse niciodată asemenea ochi și nici nu-i vorbise așa — cu fața atît de severă, cu privirea asemenea unui pumnal ! Se dădu înapoi.

— Ce s-a întîmplat, Gyp ?

— Nimic. Dar nu te preface ! Și întorcîndu-se către oglindă, continuă să-și aranjeze părul.

Arăta atît de minunat, așa, îmbujorată, după ce călărise prin vînt încît se simți îndemnat să o strîngă în brațe. Cu teamă și cu oarecare mînie, spuse :

— Cred că ai putea să te explici.

— Tu ești cel care ai putea să faci asta. Eu nu știu nimic.

— Nu înțeleg cîtuși de puțin.

— Nu înțelegi ? Era ceva îngrozitor în indiferența pe care i-o arăta, vorbindu-i, în timp ce-și mișca degetele, cu repeziciune, pe părul ei negru, lucios — ceva groaznic în această neașteptată ostilitate. Summerhay se așeză pe pat. O fi oare din cauza scrisorii ? Dar cum ? Plicul nu fusese deschis.

— Gyp, ce naiba s-a întîmplat de ieri, de cînd am plecat ? Vorbește limpede ; nu mă mai ține așa !

Se întoarse și-l privi.

— Nu te preface că ești supărat ! Nu fi fățarnic, Bryan ! Știi bine că de luni de zile n-ai făcut altceva decît să te prefaci.

Summerhay ridică tonul.

— Cred că ai înnebunit. Nu știu ce vrei să spui.

— Ba da, știi. N-ai primit ieri o scrisoare pe care scria „urgent" ?

Deci asta era ! Se îndîrji și răspunse îndărătnic :

— Da ; de la Diana Leyton. Ai ceva de obiectat ?

— Nu ; dar cum îți închipui că a ajuns scrisoarea de aici, la tine, atît de repede ?

Răspunse posomorît :

— Nu știu. Prin poștă, presupun.

— Nu ; eu însămi am pus-o în cutia ta de scrisori — la cinci și jumătate.

Mintea lui Summerhay era antrenată să lucreze repede ; își dădu seama imediat de semnificația acestor cuvinte.

— Prin urmare îmi închipui că ne-ai văzut.

— Da.

Se ridică, dădu din mîini neputincios și spuse :

— O, Gyp, te rog ! Nu fi atît de aspră ! Jur pe...

Gyp rîse scurt, se întoarse cu spatele și continuă să-și aranjeze părul. Summerhay simți o dorință nebună să se dea cu capul de ceva. Spuse neajutorat :

— I-am oferit doar un ceai. De ce nu ? E verișoara mea. Asta nu înseamnă nimic ! De ce să-ți închipui tot ce e mai rău despre mine ? M-a rugat să-i arăt biroul. N-am putut s-o refuz.

— Biroul în care nu era nimeni ? Te rog, Bryan — e jalnic. Nu pot suporta să te mai ascult.

Sub această șfichiuire de bici, Summerhay se întoarse spre ea :

— Deci îți face plăcere să te gîndești la ce e mai rău ?

Gyp încetă să-și mai aranjeze părul.

— Ți-am spus întotdeauna că ești absolut liber. Crezi că nu mi-am dat seama de luni de zile ce se petrece ? Vine însă o clipă cînd mîndria se revoltă — asta-i tot. Nu-mi înșira minciuni, te rog foarte mult !

— Nu obișnuiesc să mint. Îl cuprinse o senzație ciudată că se află într-o plasă din care nu poate ieși — o plasă țesută din apropierea afurisită dintre el și fata aceea și pe care i-o tăinuise fără nici un scop. Cum să o facă să înțeleagă adevărul, să-și dea seama că nu o iubea cu adevărat decît pe ea ?

— Gyp, îți jur că între noi n-a fost nimic altceva decît un sărut și nu eu am fost...

Gyp strigă :

— Ah, ieși afară !

Își puse mîinile pe umerii ei.

— Numai pe tine te iubesc cu adevărat. Îți jur ! Trebuie să mă crezi ! Este o prostie — o prostie ! Gîndește-te la dragostea noastră. Gîndește-te la tot... Chipul ei rămase împietrit ; el își slăbi strînsoarea și spuse încet : — Ah, mîndria aceasta a ta este înfiorătoare !

— Da, asta este tot ce mai am. Te poți duce la ea cînd vrei.

— Să mă duc la ea ? Dacă vrei, n-o voi mai vedea niciodată !

— O, nu, te rog ! Ce rost are ?

În momentul acela, Summerhay era sincer în tot ce spunea. Dar nu reușea să o facă pe Gyp să-l creadă ! Ce situație îngrozitoare ! Cît de nedreaptă și de neînțelegătoare era ! Ce făcuse de fapt, ca să fie atît de neîncrezătoare și să-l considere un astfel de ticălos ? Ar fi putut s-o oprească pe fata aceea să-l sărute ? Putea s-o oprească să-l placă ? Putea ea să-l împiedice să nu aibă o fire de bărbat? Era neînțelegătoare, nedreaptă, lipsită de generozitate ! Și aruncîndu-i o privire furioasă, ieși.

Summerhay coborî în birou, se trînti pe sofa și-și întoarse fața spre perete. În mai puțin de cinci minute mînia lui se transformă în fiorul unei frici insistente și îngrozitoare. Se ridicase împotriva firii ei — a mîndriei și a scepticismului ei — da — a profunzimii dragostei ei unice ! Ea nu dorea nimic altceva decît pe el, pe cită vreme el dorea atîtea alte lucruri ! Își dădea seama destul de tulbure de această realitate care se contopea cu senzația că nu exista nici o scăpare și cu dorința iritantă de a se repezi cu capul înainte ca să-și croiască drum, indiferent de ce obstacole ar întîlni. Cît va dura oare această stare de lucruri ? Se ridică și, cu capul dat pe spate, începu să măsoare în lung și-n lat camera ; din cînd în cînd scutura din cap, încercînd parcă să iasă din acest impas. Diana ! Declarase că nu o va mai revedea. După sărutul acela — după acea privire pe care i-o aruncase ultima dată ! Cum s-o rupă atît de

brusc ? Se cutremură ! Ah ! Ce jalnic era totul ! Trebuia să existe o ieșire, o cale ! Exista sigur o cale ! Dar care ?

Fatalitatea făcuse un popas în pădurea vieții ; apăruse dintre copaci, ca o siluetă întunecată, neclară, îi arătase fața albă și ochii aceia negri, îi arătase cu o repeziciune uimitoare ciudata ei realitate !

IX

GYP RĂMASE ÎN CAMERA EI FĂcîndu-și de lucru așa cum li se întîmplă femeilor cînd sînt foarte nenorocite — cosînd panglici la rochii, lăcuindu-și unghiile. Demonul care intrase în ea de cum se trezise în dimineața aceea, se topise, după ce o atinsese în treacăt, lăsînd-o pradă vechiului chin al tulburării. Își rănise iubitul, simțise o mare plăcere rănindu-l, și acum se simțea amarnic de tristă. Ce folos, ce satisfacții avea ? Cum ar fi putut să-și vindece această rană adîncă și să-și scoată cangrena din viață ? Cum ar fi putut să se vindece rănindu-l pe cel pe care-l iubea ? Dacă el ar urca din nou și i-ar face un singur semn, s-ar arunca în brațele lui. Dar el nu veni și nici ea nu coborî — era prea nefericită. Se făcuse întuneric, dar ea nu lăsă perdelele ; vederea grădinii bătută de vînt și luminată de lună și a frunzelor care zburau de-a lungul ei îi distrăgea atenția, umplîndu-o de melancolie. Micuța Gyp intră în odaie. Un copac fusese doborît de vînt și ea se urcase pe el ; culeseseră două coșuri de ghindă și porcii fuseseră grozav de lacomi ; apoi o luase vîntul și Betty fugise după ea. Baryn se plimba prin birou; era atît de ocupat încît îi dăduse numai o sărutare...

Vîntul ! Dacă ar putea să-i smulgă din inimă presimțirea aceea deprimantă că totul s-a terminat, indiferent cum ar iubi-o de aici înainte, chiar dacă el s-ar preface din milă că o iubește ! Cu firea ei atît de sceptică și de pesimistă, încrederea zdruncinată din rădăcină nu s-ar mai fi putut niciodată reface. Caracterul ei mîndru, care cunoștea doar extremele, nu s-ar fi mulțumit cu dragostea împărțită. Gyp — care se temuse de dragoste și se luptase cu ea

pînă cînd fusese biruită ; Gyp care de atunci, trăise numai pentru dragoste și pentru nimic altceva, care dăduse totul și dorise totul — era acum pentru totdeauna și pe deplin încredințată că nu va putea să aibă dragostea lui în întregime.

Luni de zile el se gîndise, măcar din cînd în cînd, la o altă femeie. Chiar dacă ar fi crezut că nu fusese nimic altceva între ei decît un sărut — oare faptul că ajunseseră la acel sărut nu însemna nimic? Această fată — această verișoară avea toate atuurile — lumea din care făcea parte, influența familiei, siguranța vieții și în afară de asta — mai presus de orice — atracția bărbatului către tinerețe și inocență. Cu această fată el se putea căsători ! Gîndul acesta o tortura. O simplă izbucnire de moment, proprie pornirilor firești ale bărbaților, i-ar fi trecut-o cu vederea — o, da ! Dar fata asta, propria lui verișoară, îl asedia mereu și îl tîra după ea. Cum să i-l ia din cale, cum să-l rețină fără să-și calce mîndria ?

Îl auzi urcînd spre camera lui și în timp ce el intra, Gyp se strecură afară și coborî. Totul trebuia să decurgă normal, ca servitorii să nu observe nimic. Se duse la pian și începu să cînte. Summerhay intră și se așeză tăcut lîngă foc.

Masa, cu conversația obișnuită fu aproape de nesuportat și imediat ce se sfîrși plecară, el spre biroul lui, ea înapoi la pian. Lacrimile îi curgeau pe mîini și în poală. Ar fi vrut să se ducă, să-l strîngă în brațe și să strige : „Nu-mi pasă — nu-mi pasă ! Fă ce vrei — du-te la ea — numai să mă iubești și pe mine puțin !" Era posibil ? Da ! Dar nu pentru ea !

— Gyp !

Se ridică și-și aruncă brațele în jurul gîtului lui. O asemenea îmbrățișare ar fi putut fi numai a unei femei care se înecă. În străduința ei de a-l simți încă o dată aproape, uită de mîndrie ca să poată reînvia un trecut ce nu mai putea fi reînviat. Timp îndelungat îi ascultă justificările, jurămintele de dragoste nepieritoare — care i se păreau atît de stranii și de dureroase, copilărești și patetice. Îl liniști. În clipele acelea se depășí pe sine însăși ! Puțin interesa acum ceea ce se întîmpla în sufletul ei, numai el să fie fericit, să aibă tot ce-și dorea, alături de

ea și departe de ea — și dacă era nevoie, chiar departe de ea pentru totdeauna.

Dar, după ce el adormi, începu să se simtă din nou chinuită ; în ceasurile tîrzii din noapte, lucrurile apar în lumina lor cea mai nefavorabilă și ea nu-și mai putu stăpîni plînsul, care-l trezi pe Summerhay și totul reîncepu cu refrenul ei : „S-a terminat !“ și cu al lui : „Nu s-a terminat !“ Ca în cazul tuturor necazurilor omenești, amîndoi aveau dreptate, fiecare în felul lui. Ea îi dăduse totul și voia în schimb totul, dar nu-l putea avea. El nu admitea imposibilul ; ea da.

Apoi veniră din nou acele momente de veghe insuportabilă. Stătu trează mult timp, privind țintă în întuneric, acceptînd situația deznădăjduită, încercînd să vadă cum ar putea-o suporta, dar fără să reușească. Era imposibil să-l desprindă de cealaltă parte a vieții lui — și era imposibil ca atîta timp cît el o trăia, cealaltă fată să nu încerce să-l smulgă de lîngă ea. Tot atît de imposibil era să-l pîndească și să-l interogheze. Și era imposibil să trăiască mută și oarbă, să se mulțumească cu firimiturile de la masa altora, fără să se exteriorizeze. El nu era loial, ea era. În ciuda tuturor jurămintelor, presimțea că, în realitate, el nu dorea să renunțe la fata aceea. Chiar dacă fata ar renunța la el. Și încetul cu încetul în mintea ei se contură, cu cruzime, un plan : să-l pună la încercare. Își retrase ușor brațele, se întoarse și adormi epuizată.

În dimineața următoare, fără să simtă nici o remușcare urmărindu-și planul, se sili să zîmbească și să vorbească în așa fel ca și cum nu s-ar fi întîmplat nimic ; văzu, cu inima îndurerată, cum pe fața lui apare o ușurare, bucuria evidentă pentru această schimbare. Așteptă pînă ce el fu gata să coboare și, tot zîmbind, spuse :

— Uită tot ce s-a întîmplat ieri, dragul meu. Promite-mi că nu vei încerca să schimbi nimic. Trebuie să-ți păstrezi prieteniile pe care le ai ; nu trebuie să renunți la nimic. Nu mă supăr, voi fi chiar fericită. El îngenunche și-și lipi fruntea de talia ei. Mîngîindu-i părul, ea repetă : — Voi fi cu adevărat fericită dacă vei profita de tot ce-ți oferă viața. Nu mă voi supăra deloc. Și urmărindu-i chipul văzu cum i se risipește expresia aceea de îngrijorare.

— Vorbești serios ?

— Da, bineînțeles.

— Atunci îți dai seama că toate acestea nu înseamnă nimic — că niciodată n-au însemnat nimic — în comparație cu ceea ce însemni tu pentru mine ?

Acceptase deci resemnarea ei.

— Ar fi penibil pentru tine să renunți la această prietenie. Verișoara ta s-ar simți atît de jignită...

Văzu cum ușurarea întipărită pe fața lui deveniše și mai intensă și nu-și mai putu stăpîni un hohot de rîs. El se ridică în picioare și se uită fix la ea.

— O, Gyp, pentru numele lui Dumnezeu, nu începe din nou !

Cutremurată de plîns Gyp se întoarse și își îngropă fața în mîini. La toate rugăminții și sărutările lui ea nu răspunse nimic, și, plecînd brusc de lîngă el, se repezi spre ușă. Un gînd nebun puse stăpînire pe ea. Dacă ar muri, pentru el ar fi foarte bine, ar avea liniște, pace, liniște pentru toți ! Dar el i se așeză în cale.

— Gyp, pentru Dumnezeu ! Voi renunța la ea — crede-mă că voi renunța ! Fii, fii, te rog rezonabilă. În comparație cu tine, fata asta nu mă interesează nici cît negru sub unghie.

Urmară din nou acele momente de acalmie despre care însă amîndoi începuseră să-și dea seama că nu erau decît pauze provocate de epuizare.

Clopotele bisericii sunau și vîntul dinspre miazăzi se liniștise — era unul din acele momente de liniște care vine noaptea și durează douăsprezece sau cincisprezece ore — iar grădina toată era acoperită de frunze de la verdele pătat cu galben la arămiul închis.

Summerhay rămase toată dimineața lîngă ea făcînd tot ce-i stătea în putință. Încetul cu încetul nu-i mai fu teamă, căci ea părea destul de calmă, iar el avea o fire care suporta greu necazul și era mereu nerăbdător să scape de el. Dar după-masă, furtuna din sufletul ei se ridică din nou, cu o repeziciune care arăta cît de adîncă și de serioasă era rana. O întrebase doar dacă avea să-i dea vreun comision pentru a doua zi cînd pleca la oraș. Cîteva momente nu zise nimic, apoi răspunse :

— O, nu, mulțumesc : ai alte lucruri de făcut ; trebuie să întîlnești lume !

Vocea, chipul ei, îi arătau cu o limpezime de care nu se mai putea îndoi că viața lui intrase într-un impas. Dacă nu va reuși să o convingă din nou de dragostea lui, va trăi într-o teamă continuă că ar putea veni într-o zi acasă și n-ar mai găsi-o, sau că ar putea comite chiar un act necugetat. Se uită la ea cu un fel de groază și ieși din cameră. Avu din nou senzația că trebuie să dea cu capul de ceva și încercă să scape de ea măsurînd camera cu pași greoi. Ce consecințe îngrozitoare putea avea un lucru atît de mărunt ! Tot echilibrul ei, sănătatea erau aproape distruse. Oare fapta sa era atît de îngrozitoare ? El nu o putea opri pe această fată să-l iubească !

În noaptea trecută Gyp îi spusese : „Ești crud. Există oare pe lume vreun bărbat pe care să nu-l urăsc dacă aș ști că prezența lui ți-ar putea pricinui o durere chiar trecătoare ?“ Era adevărat — știa că este adevărat. Dar el nu putea s-o urască pe Diana numai pentru că îl iubea. Nici măcar pentru a o scăpa pe Gyp de chin. Nu era rezonabil, nu era posibil. De ce nu văd femeile proporțiile reale ale lucrurilor ? Să înțeleagă că un bărbat poate dori și alte prietenii, că poate avea momente trecătoare de pasiune, și totuși să iubească aceeași femeie ? Îl considera crud — pentru ce ? Pentru că sărutase o fată care-i oferise buzele ; pentru că îi plăcea să stea de vorbă cu ea, și — da, putea chiar să-și piardă capul lîngă ea. Dar crud ! Nu era crud ! Gyp va fi totdeauna prima în inima lui. Trebuie s-o facă să înțeleagă. Dar cum ? Să renunțe la tot ? Să renunțe la Diana ? Ei bine, putea ! Sentimentul lui nu era profund — de asta era sigur. Dar ar fi greu, penibil, brutal să renunțe la ea dintr-o dată ! Putea totuși mai curînd să facă acest lucru decît s-o facă pe Gyp să-l considere crud. Putea să renunțe — trebuia s-o facă !

Numai că, ce rost avea ? Îl va crede ea oare ? Nu va continua să-l suspecteze de fiecare dată cînd va fi departe de ea, orice-ar face ? Sau va trebui să rămînă lîngă ea și să renunțe la slujbă ? Simți cum îl cuprinde un val de mînie. De ce să-l trateze ca și cum ar fi nedemn de încredere ? Sau poate era ? Se opri. Cînd Diana îi pusese

mîinile în jurul gîtului, n-ar fi putut să nu-i răspundă la sărut, tot așa cum n-ar fi putut acum să zboare peste plopii aceia. Dar el nu era nici ticălos, nici crud, nici mincinos ! Cum ar fi putut împiedica totul ? Poate n-ar fi trebuit să răspundă la prima ei scrisoare pe care i-o trimisese cu un an în urmă. Dar cum ar fi putut să prevadă urmările ? De atunci, idila a evoluat pe nesimțite ; de fapt nu s-a întîmplat nimic, sau aproape nimic ! Din nou sufletul i se umplu de mînie. Probabil că citise scrisoarea care rămăsese ascunsă sub bustul acela afurisit ! De atunci otrava lucrase încontinuu. Cuprins de o furie bruscă din cauza acestui ghinion nenorocit, izbi cu pumnul în obrazul de bronz. Bustul se răsturnă ; Summerhay se uită prosteşte la mîna julită. Ce gest absurd ! Dar îi potolise mînia. Ce putea să facă ? O, dacă l-ar crede ! Dar din nou avu convingerea demoralizantă că nimic nu putea ajuta. Era doar la începutul unui zbucium fără sfîrşit. Ca un şoarece în cursă, mintea lui se zbătea să găsească o ieşire. La urma urmei, ce putea face ? Şi, dînd din umeri, ieşi şi se îndreptă spre grajduri ca să-i spună bătrînului Pettance să pună şaua pe Hotspur. În timp ce aştepta, îşi zise : „Oare s-o chem şi pe ea ?“ Dar nu mai putea suporta o altă criză de deznădejde ; şi încălecînd, porni spre dealuri.

Hotspur, calul acela murg fără nici o pată albă, mai înalt de un metru şi jumătate, pe care Gyp călărise la vînătoare în ziua în care îl întîlnise pentru prima oară pe Summerhay, avea nouă ani. Cele două defecte de călărie pe care le avea stăpînul său — obiceiul de a-l înghionti şi de a ține prea strîns frîul — îi întăriseră gura şi aşa destul de tare, iar în grajd se întîmplase probabil ceva care îi crease calului o stare de indispoziție ; sau poate simțea — aşa cum simt caii — neliniştea care îl frămînta pe cel care îl călărea. Era din cale-afară de nervos, iar Summerhay simțea o plăcere perversă să-l supună capriciilor sale. Călări o oră bună sus, pe dealuri ; apoi, înfierbîntat, cu brațele ostenite, se întoarse spre casă şi intră în ceea ce micuța Gyp numea „sălbăticie“, cele două cîmpuri de rogoz cu şopronul acela în colțul unde se uneau. În gardul viu de pe malul dintre ele se afla o spărtură ;

acolo îl făcu pe Hotspur s-o ia la goană. Calul trecu pe deasupra, ca o pasăre ; și Summerhay simți bucuria unei clipe rare. Îl întoarse și îl mai repezi o dată spre spărtură, apoi încă o dată. Hotspur se descurcă minunat. Dar calul se înfierbîntase și Summerhay cu greu îl mai stăpîni. Cu un : „Ah, brută, nu mai smuci !“, trase cu putere de frîu. Îi trecură prin minte cuvintele lui Gyp : „Ești crud !“ Și într-una din acele bizare crize de nervi care se poate întîmpla oricui, lovi calul care se smucea.

Galopau spre colțul unde se uneau cîmpurile și deodată își dădu seama că nu mai avea asupra calului mai multă putere decît ar fi avut dacă s-ar fi aflat pe o locomotivă. Hotspur își luă avînt în direcția șopronului și Summerhay își zise : „Dumnezeule ! Se va zdrobi !“ Goneau spre șopronul de piatră acoperit de iederă. Chiar spre ea — în ea ! Summerhay își aplecă iute capul. Nu destul — iedera ascundea sub ea o grindă. Se auzi o trosnitură surdă ! Aruncat din șa căzu pe spate într-o băltoacă acoperită de frunze. Calul trecu printre cei doi pereți ai șopronului, fără să fie rănit, se opri brusc, sforăind înfricoșat, se întoarse și se uită cu ochii sălbatici la stăpînul său care nu se mai mișca, apoi se îndreptă, la trap, înapoi spre cîmp, cu capul ridicat.

X

CÎND, LA CUVINTELE EI, SUMMERhay ieșise din cameră, Gyp simți că o părăsește curajul. Toată dimineața încercase să-și înfrîngă gelozia și acum, la prima aducere-aminte, izbucnise din nou. Era peste puterile ei ! Să trăiască zi de zi, știind că acolo la Londra, el, ori se vedea cu fata aceea, ori se abținea, cu mare greutate, să o vadă ! Și, cînd se va întoarce acasă, ea să se poarte cu el ca de obicei, să nu-i arate nimic — era oare posibil ? Dacă ar fi iubit-o cu adevărat, n-ar fi ezitat o singură secundă. Chiar și numai amintirea acelei fete trebuia să-i repugne ! Trebuia să-i dovedească dragostea, nu numai prin vorbe aruncate aiurea. Cuvintele nu au nici un

rost atunci cînd contrazic faptele. Ea, care iubea cu fiecare fibră a ființei ei, nu putea înțelege cum un bărbat care iubește și dorește cu adevărat o femeie, să fie atras totuși, în același timp, de alta.

Oare viața ei ar fi mai puțin îngrozitoare dacă ar pleca de lîngă el și s-ar întoarce la Mildenham ? Viața, fără el ? Imposibil ! Viața alături de el ? Părea la fel de imposibilă. Ajunsese la un asemenea punct al chinului sufletesc în care mintea nu-i mai lucra deloc, ci se zbătea, neputincioasă, de la o perspectivă la alta, nemaiîncercînd să ia vreo hotărîre. Continuă să-și facă de lucru cu mărunțișuri — cîrpind o gaură la una din mănușile lui, periindu-l și ungîndu-l cu alifie pe bătrînul Ossy, aranjînd chitanțe și scrisori.

La ora cinci, știind că micuța Gyp trebuia să se întoarcă de la plimbare și nesimțindu-se în stare să participe la veselia ei, se furișă din casă și o luă spre fluviu. Acalmia luase sfîrșit ; un vînt din miazăzi începuse să suspine printre copaci și nori uriași se îngrămădiseră deasupra liniei de orizont, cernind albastrul palid al cerului. Urmărea cu privirea fluviul cenușiu, mărginit de o fîșie de crenguțe rupte și de frunze plutitoare, cu vîntul tremurînd deasupra lui printre crengile sărăcite de frunze ale sălciilor. Dintr-o dată simți că îi este dor de tatăl ei ; el era singurul care o putea ajuta — cît de puțin — cu calmul lui, cu dragostea lui, cu simpla lui prezență.

Se întoarse și urcă din nou pe potecă, mergînd încet, reușind cu greu să-și adune gîndurile. N-ar putea să plece împreună într-o călătorie prin toată lumea ? Ar fi renunțat la munca lui pentru asta ? Să îndrăznească să-i propună ? Dar asta n-ar fi nimic altceva decît doar o amînare. Dacă nici acum ea nu-i era deajuns, cu atît mai puțin i-ar fi fost, dacă l-ar fi rupt de munca lui. Și totuși acest gînd părea o rază de lumină în întuneric. Ajunsese la capătul celălalt al cîmpurilor pe care le numea „sălbăticie". Îngrămădirile albe de nori, înălțate spre răsărit, deasupra rîului, începuseră să se coloreze în roșu ; iar luna se ridica în vîrful acestui munte ca de lînă, fără viață, pe cerul de un albastru ca floarea inului. Totul plutea într-un colorit ireal. Stejarii ce se înălțau deasupra gardurilor vii

își păstrase frunzișul și în lumina spălată de ploaie aveau o strălucire de aur vechi ca și frunzele de pe vrejul verde al iederii ; fagii, pe jumătate cojiți, erau aprinși ca arama ; smocurile de pe frasini străluceau roșietic. Pe lîngă Gyp trecu în zbor o frunză singuratică, rostogolită, ridicată din nou sus-sus, pînă ce nu se mai văzu.

Ploaia udase iarba și Gyp se întoarse. La poarta de lîngă șopron stătea un cal. Necheză spre ea. Era Hotspur, înșeuat, cu căpăstru, fără călăreț. De ce ? Cum ? Trase zăvorul, alergă și îl văzu pe Summerhay zăcînd în noroi, pe spate, cu ochii larg deschiși, cu fruntea și capul numai sînge. Cîteva frunze căzuseră pe el. Dumnezeule ! O, Dumnezeule ! Ochii îi erau lipsiți de vedere, buzele, de respirație ; inima nu-i mai bătea ; frunzele îi căzuseră și pe față — în sîngele curs din capul lui zdrobit. Gyp încercă să-l ridice — era înțepenit, rece ca gheața ! Scoase un țipăt și căzu îmbrățișîndu-i cu toată puterea trupul inert, sărutîndu-i buzele, ochii, fruntea zdrobită ; îl strîngea, încălzindu-l, încercînd să-i dea viață ; pînă cînd, în cele din urmă, rămase și ea nemișcată zăcînd împreună cu el, cu buzele lipite de buzele lui reci, cu trupul peste trupul lui rece, în noroi și în frunzele căzute, în timp ce peste ei vîntul se furișa foșnind prin iederă și lăsînd în urmă un iz jilav de ploaie. Calul se apropie cu sfială, își plecă încet capul și o adulmecă, apoi se trase înapoi, necheză, și o rupse într-un galop nebun peste cîmp...

Bătrînul Pettance, care-l aștepta pe Summerhay să se întoarcă pentru ca să poată închide grajdul înainte de lăsarea nopții, îi auzi nechezatul îndepărtat și se duse spre poarta grădinii scrutînd cu ochii săi mici lumina asfințitului. Văzu un cal slobod care galopa prin „sălbăticie", unde nu trebuia să intre nici un animal și-și zise : „Ia te uită ; diavolul acela șiret a fugit de sub supravegherea stăpînului ! Acum va trebui să-l prind !" Se întoarse, luă un pumn de ovăz și o porni încercînd să meargă cît mai repede cu picioarele sale înțepenite. Bătrînul călăreț, după cum îi era firea, nu se gîndi la vreun accident. Stăpînul descălecase, fără îndoială, ca să deschidă poarta grea — care trebuia ridicată. Calul ăsta era al naibii de neastîmpărat ! Necazurile pe care le avusese cu acest animal stăruiau încă vii într-o memorie care nu iartă ușor.

O jumătate de oră mai tîrziu intră în bucătăria luminată, tremurînd și suspinînd, cu lacrimile care se rostogoleau pe obrajii lui zbîrciți, spre colțurile gurii ca de balaur.

— O, Doamne ! Alergați după fermierul vecin — aduceți o targă de nuiele ! O, Doamne ! Betty, tu și bucătăreasa — nu pot s-o ridic de pe trupul lui ! Nu mai vorbește ! Am pus mîna pe ea, e rece ca gheața. Haideți, nespălatelor — repede ! O, Doamne ! Sărmanul stăpîn ! Calul acela probabil că a intrat galopînd, în șopron, și l-a omorît. Am văzut pe spatele diavolului de cal urmele, cum s-a frecat de pereți. Haideți, haideți ! Aduceți o targă, altfel o să moară acolo lîngă el, în noroi. Culcați copilul, duceți-vă după doctor și trimiteți o telegramă la Londra, maiorului, să vină urgent. Ah, blestematelor — țineți-vă firea ! Ce rost are să urlați și să bociți ?

În ungherul fosnitor dintre cele două cîmpuri, lumina unei lanterne și a lunii cădea pe vechiul șopron de piatră, pe iederă și pe poarta ruptă, pe noroi, pe frunzele aurite și pe cele două trupuri îmbrățișate și nemișcate. Gyp își pierduse cunoștința : nu părea să existe nici o deosebire între cele două trupuri. Puțin după aceea, peste cîmpul de rogoz, o procesiune se întorcea sub lumina lunii și în bătaia vîntului — două năsălii, una dusă de doi bărbați, cealaltă de două femei, iar în urmă, bătrînul Pettance și calul.

XI

GYP ÎȘI REVENI DUPĂ CE O ÎNTINseră în pat și primul ei gest lipsit de vlagă fu către tovarășul ei de viață. Se întoarse, cu ochii tot închiși, și întinse mîna ca să-l atingă înainte de a aținea din nou. Nici o căldură, nici o formă ; și prin mintea ei, încețoșată de morfină, îi trecură gînduri neclare, răzlețe : „A, da, e la Londra !“ Se întoarse pe spate. Londra ! Are ceva de lucru acolo ! Deschise ochii. Așadar focul arsese toată noaptea ! Cineva stătea în fotoliu, sau visa ? Și deodată,

fără să știe de ce, începu să gîfîie de spaimă. Silueta se mișcă și se întoarse cu fața spre lumina focului — Betty ! Gyp închise ochii. O sudoare rece îi năpădise tot corpul.

— Betty !

— Da, scumpa mea.

— Ce s-a întîmplat ?

— Nu te gîndi, nu te gîndi la nimic ! Tăticul va veni îndată, iubita mea !

Ochii lui Gyp trecură de la lumina focului și de la silueta care se legăna, la crăpătura ce se vedea într-un colț al perdelei strălucind în tulbureala luminii de afară. Își umezi buzele cu limba, iar sub plapumă își apăsă inima cu amîndouă mîinile. Prin urmare nu murise odată cu el — nu murise ! Nu se întorsese împreună cu el în pămînt — nu... Și dintr-o dată o străfulgeră o idee. Ei voiau să o salveze. La naiba cu toți !

— Betty, mi-e tare sete. Adu-mi o ceașcă de ceai.

— Da, drăguța mea, imediat. Îți va face bine. Ce fată viteză !

Imediat ce ușa se închise, Gyp sări din pat. Simți dintr-o dată că toată ființa i se umple de viclenie. Se repezi la dulap, își luă haina lungă, de blană, își puse papucii pe piciorul gol, își înfășură capul într-o bucată de dantelă și deschise ușa. Peste tot era întuneric și liniște. Căutînd să-și înăbușe zgomotul pașilor, coborî scara, trase zăvorul de la ușa din față, o deschise și o luă la fugă. Trecu prin grădină, ca o umbră, ieși pe poartă, în drum, și o luă pe sub copacii întunecați care picurau. Revărsatul zorilor începea să topească cenușiul în întunericul nopții ; de-abia putea să vadă ca să nu intre cu picioarele în băltoacele de pe drum. Auzi zbîrnîitul unei mașini care urca dealul în goană și se retrase spre gardul viu. Lumina farurilor cerceta locul, licărul lor misterios, de o clipă, alegînd, parcă, tufișurile și trunchiurile copacilor, și făcînd ca drumul umed să strălucească. Gyp văzu șoferul întorcînd capul spre locul unde era ea, apoi mașina trecu și intră în întuneric și licuricii din spatele ei dispărură. Era o mașină care se îndrepta spre Casa Roșie, ducîndu-i pe tatăl ei sau pe doctorul care trebuia s-o scape de la moarte. O luă la goană. Dintr-o curte ieși un bărbat cu un ciine și strigă : „Hei, cine-i acolo ?“ Își pierduse papucii și acum

alerga cu picioarele goale, fără să mai simtă pietrele sau ramurile rupte presărate pe drum ; se îndreptă spre poteca ce cobora spre fluviu, în stînga hanului, unde nu era nici o casă pe mal.

O coti pe potecă ; la o distanță cam de o sută de metri văzu sălciile și întinderea cenușie-albicioasă care era apa. Fluviul — cu clipele cele mai fericite din toată viața ei ! Dacă el ar mai fi pe undeva, l-ar găsi acolo unde stătuse odată cu capul la sînul ei ; acolo unde visase și văzuse tot ce poate fi mai frumos, unde îl iubise atîta ! Ajunse la mal. Rece, cenușiu, tăcut, mai repede decît în ajun, fluviul curgea la vale, iar țărmurile, în lumina zorilor, aveau o ușoară strălucire. Gyp se opri gîfîind după atîta alergătură. Picioarele n-o mai țineau ; se lăsă în iarba udă, cuprinzîndu-și genunchii strînși la piept, legănîndu-se într-o parte și în alta, cu părul despletit peste obraz. Bătăile inimii o sufocau. Stătu nemișcată ca să-i revină respirația — respirația și puterea de a da drumul vieții, de a-și da drumul în apa cenușie. Și acea dedublare ciudată a ființei, proprie stărilor de febră, o copleși astfel încît i se părea că se vede stînd acolo pe mal, așteptînd ; își zise : „Îmi voi vedea trupul fără viață, plutind printre trestii. Voi vedea păsările care se vor mira de prezența mea !“ Și, deodată, izbucni într-un hohot de plîns. Băiatul ei — băiatul ei — și bietul lui păr plin de sînge ! Rostogolindu-se, cu fața în jos, încercă să apuce cu mîinile iarba udă și pămîntul.

Soarele scăpără o dîră palidă peste apă ; un prihor ciripea ; o frunză căzu pe glezna ei goală.

Winton, care plecase de sîmbătă la vînătoare, revenise duminică în oraș cu trenul de seară și se dusese direct la club ca să mănînce. Ațipind în timp ce-și fuma țigara, trebui să fie trezit la ora cînd se închidea clubul. Trecuse de două noaptea cînd ajunse în Bury Street și găsi telegrama.

„Cu domnul Summerhay s-a întîmplat ceva îngrozitor. Veniți repede — Betty.“

Niciodată nu blestemase atît mîna care-i lipsea ca în clipele ce urmară, cînd Markey trebui să-şi ajute stăpînul să se îmbrace, să facă bagajele şi să aducă un taxi care urma să-i ducă pe un drum atît de lung. La trei jumătate plecară. Winton, înfăşurat în blană, stătea puţin aplecat înainte gata în orice clipă să scoată capul pe geam pentru a-l călăuzi pe şofer. Era o noapte rece, cu vînt puternic aşa că nu-l lăsase pe Markey, care avea o sensibilitate la plămîni, să stea cu capul afară şi s-o facă pe ghidul. Tăcut, acesta nu vorbise tot drumul decît de două ori.

— Pentru domnişoara Gyp, va fi rău, domnule.

— Rău, da — îngrozitor.

Şi apoi ceva mai tîrziu :

— Credeţi că a murit, domnule ?

— Dumnezeu ştie, Markey ! Să sperăm că nu.

Cum se putea ca soarta să fie atît de crudă, să dea o asemenea lovitură unei fiinţe atît de blînde şi de iubitoare ?

Betty şi una dintre cameriste aşteptau în faţa porţii deschise a grădinii, învăluite în lumina zorilor şi frîngîndu-şi mîinile. Sărind din maşină, Winton strigă :

— Ce s-a întîmplat, femeie ? Spune repede !

— Ah, domnule ! Scumpa mea a plecat. Am lăsat-o singură, doar o clipă, ca să-i aduc o ceaşcă de ceai. Şi a fugit afară, în frig !

Pentru cîteva clipe Winton rămase nemişcat ca şi cum s-ar fi transformat în stană de piatră. Apoi, luînd-o pe Betty de umăr, o întrebă calm :

— Lui, ce i s-a întîmplat ?

Betty nu putu să răspundă, dar fata spuse :

— L-a ucis calul, la şopronul acela, domnule, acolo jos, în „sălbăticie". Şi stăpîna şi-a pierdut cunoştinţa şi a stat aşa pînă acum un sfert de oră.

— În ce direcţie a luat-o ?

— Pe aici ; uşa şi poarta erau deschise, domnule — nu-mi dau seama încotro a apucat-o.

Fluviul !

— Întoarce maşina ! Markey, rămîi acolo ! Betty, şi tu fetiţo, duceţi-vă imediat spre „sălbăticie" şi cercetaţi cu de-amănuntul. Da ? Ce este ?

— Cînd urcam dealul, domnule, am văzut parcă, lîngă gardul viu, o doamnă într-o haină lungă, de culoare închisă, și cu ceva alb pe cap.

— Perfect! Pornește înapoi pe același drum și fii cu ochii în patru.

În asemenea clipe este imposibil să stai prea mult pe gînduri. Dar nu era nevoie de așa ceva, pentru că Winton știa că grădinile caselor și a hanului blocau tot malul fluviului în afara unei singure porțiuni. Opri mașina acolo unde poteca îngustă șerpuia în jos, spre mal, și începu să alerge. Fugea fără să facă zgomot, pe bordura de iarbă, și Markey, imitîndu-l, alerga în spatele lui. Cînd văzu de departe o mogîldeață neagră pe marginea apei, avu pentru un moment o spaimă cumplită, pentru că își închipui că este doar haina neagră aruncată acolo. Apoi văzu că se mișcă, și, ridicînd mîna pentru a-l opri pe Markey, înaintă, în vîrful picioarelor prin iarbă. Cînd ajunse, apropiindu-se astfel încît să-i taie drumul spre fluviu, se așeză în genunchi spunînd:

— Scumpa mea!

Gyp ridică încet capul și-l privi cu ochi rătăciți. Chipul ei alb, cu ochii neobișnuit de negri și de mari, cu părul răvășit, i se păru straniu — însăși chipul durerii. Nu știa cum să o ajute, cum să o mîngîie și cum să o salveze. Ochii ei aveau privirea unui animal sălbatic cînd este prins în cursă și instinctul îl făcu să spună:

— Și eu am pierdut-o pe ea tot atît de cumplit, Gyp.

Văzu că acele cuvinte își fac drum spre înțelegerea ei și că lucirea sălbatică din ochi șovăie. Întinzînd brațul, o trase aproape de el, pînă cînd obrazul ei se lipi de al lui, și trupul care tremura se lipi de al lui, și continuă să șoptească:

— Fă-o de dragul meu, Gyp; de dragul meu.

Cînd, cu ajutorul lui Markey, o aduse pînă la mașină, n-o luară spre casă, ci la han. Avea febră mare și în curînd începu să delireze. Pe la ora prînzului, sosiră mătușa Rosamund și doamna Markey, anunțate telegrafic; întregul han fu închiriat ca să nu fie deranjată de nici un zgomot.

La ora cinci Winton fu chemat în mica încăpere numită sala de lectură. Lîngă fereastră stătea o femeie înaltă care își acoperise ochii cu palma înmănușată. Deși lo-

cuiau de atîția ani la o distanță de cîțiva kilometri unul de altul, el n-o cunoștea pe doamna Summerhay decît din vedere așa că aștepta ca să vorbească ea mai întîi.

— Nu mai e nimic de spus ; dar m-am gîndit că trebuie să vă văd. Cum se simte fiica dumneavoastră ?

— Delirează.

— Bietul meu băiat ! L-ați văzut — i-ați văzut fruntea ? Îl voi duce acasă. Lacrimile se rostogoleau încet, una după alta, pe fața ei ascunsă sub văl. Se întoarse spre fereastră, ștergîndu-și-le cu batista. Privind spre mica fîșie de pajiște întunecată, Winton îi spuse :

— Vă voi trimite toate lucrurile lui, în afară de ceea ce ar putea-o alina pe sărmana mea fiică.

Ea se întoarse.

— Așadar s-a sfîrșit astfel ! Domnule maior Winton, credeți că a fost vorba de un sentiment adevărat — au fost într-adevăr fericiți ?

Winton o privi drept în ochi și răspunse :

— Prea fericiți.

Fără să clipească, el înfruntă ochii aceia împînziți de lacrimi încordîndu-se sub privirea lui ; cu un oftat greu, ca se mai întoarse o dată, își trase vălul și ieși grăbită.

Nu era adevărat — aflase realitatea din vorbele fără șir pe care le scăpase Gyp în delirul ei — dar nimeni, nici chiar mama lui Summerhay, nu trebuia să audă nici măcar o singură șoaptă, atît timp cît el putea să împiedice acest lucru.

În zilele care urmară, Gyp, în totală stare de amnezie, se zbătu între viață și moarte. Winton aproape că nu părăsea camera ei, camera aceea joasă, cu iederă la ferestrele de unde se putea vedea fluviul, lunecînd la vale în strălucirea palidă a soarelui de noiembrie sau negru, sub stele. Îl privea, fascinat. Ca printr-un miracol reușise să i-o smulgă pe Gyp.

Refuzase să aducă o infirmieră. Mătușa Rosamund și doamna Markey se pricepeau să îngrijească bolnavii și el nu ar fi putut să suporte ca o persoană străină să audă bîiguielile acelea ale delirului. Datoria lui era să stea acolo lîngă ea și să încerce, pe cît îi era posibil, ca ceilalți să nu afle secretele ei. Stătea ore în șir, cu ochii ațintiți asupra chipului ei. Nimeni nu putea mai bine decît el să stabi-

leasă legătura intimă prin care cei cuprinși de febră, fără să-și dea seama, își găsesc poate, într-o oarecare măsură, drumul prin labirintul în care rătăcesc.

Era uimit de numărul celor care se interesau de starea fiicei lui ; chiar oameni pe care nu-i considerase prieteni își lăsaseră cărțile de vizită sau își trimiseseră valeții să se intereseze. Dar cel mai mult îl impresionase interesul sincer al oamenilor umili pentru aceea a cărei grație și blîndețe le cîștigase inimile. Într-o dimineață primi o scrisoare expediată din Bury Street.

„Dragă domnule maior Winton,

Am citit în ziar știrea despre moartea domnului Summerhay. Și, o, îmi pare atît de rău pentru doamna ! A fost atît de bună cu mine ; mi se pare atît de îngrozitor ! Dacă considerați că îi face bine să afle ce simțim noi toți pentru ea, îi veți transmite nu-i așa ? Cred că că este cumplit.
A dumneavoastră foarte credincioasă,

Daphne Wing.“

Deci cunoșteau numele lui Summerhay — într-un fel nu se așteptase la asta. Nu-i răspunse, neștiind ce-ar fi putut să-i spună.

Uneori își astupa urechile, ca să nu mai audă acea îndelungată încordare a minții ei, al cărui sens îl deslușea din cînd în cînd. Se vedea că mintea ei rătăcită nu părea să realizeze tragedia care se întîmplase. Buzele ei repetau mereu cuvinte de dragoste și de teamă că va pierde iubirea lui, afară doar de clipele cînd rîsul înăbușit, straniu, fermecător, dovedea licărirea unei fericiri depline. Aceste mici accese de rîs erau cel mai greu de suportat. Concluzia la care fu silit să ajungă încetul cu încetul îi dădu o consolare zguduitoare. Moartea tragică a lui Summerhay curmase o situație care ar fi putut avea un sfîrșit și mai tragic. Într-o noapte se trezi, în fotoliul mare de lîngă patul ei, și-i văzu ochii ațintiți asupra lui. Vedeau, erau din nou ochii ei. Mișcă buzele.

— Tată...

— Da, puișor.

— Îmi amintesc totul.

Auzind aceste trei cuvinte îngrozitoare, Winton se aplecă și își lipi buzele de mîna ei întinsă peste plapumă.

— Unde este înmormîntat?
— La Widrington.
— Da.

Era mai curînd un oftat decît un cuvînt şi, ridicîndu-şi capul, Winton o văzu că închisese din nou ochii. Albul transparent al obrajilor şi al frunţii ei în contrast cu genele şi cu părul negru era prea înspăimîntător. Era faţa unei fiinţe vii sau era frumuseţea morţii?

Se aplecă. Respira — adormise.

XII

ÎNTOARCEREA LA MILDENHAM avu loc, după mici pregătiri, de Anul nou. Mildenham, sumbru, cu izul lui obişnuit şi cu vechile amintiri din trecut. Pentru micuţa Gyp, acum trecută de cinci ani, şi care începea să trăiască cu adevărat, asta era casa cea mai plăcută. Văzînd-o cum însufleţeşte această casă, aşa cum făcuse şi ea odată, Gyp se simţea mai liniştită. Nu prinsese prea multă putere, iar pe chip i se citea o tristeţe profundă. Faţă de Winton avea un zîmbet aproape la fel de trist. Toată iarna aceea şi primăvara el nu mai ştiu ce să facă pentru ea. Gyp încercă şi ea să nu rămînă mai prejos. Dar nu era nimic de făcut decît să aştepte ca să lucreze timpul. Nu avea rost să forţeze lucrurile. Timpul singur o putea vindeca, poate!

Primăvara veni şi trecu şi Gyp se refăcuse fizic; dar nu ieşise nici măcar o singură dată din grădină, nu vorbise niciodată de Casa Roşie şi nici de Summerhay. Nu pentru că în felul acesta îşi hrănea durerea; mai curînd părea să facă tot ce putea să şi-o ascundă şi să uite. Avea doar, ceea ce de obicei se numeşte o inimă zdrobită. Micuţa Gyp, căreia i se spusese că Baryn plecase pentru totdeauna şi că „nu trebuia să mai vorbească niciodată de el ca nu cumva s-o întristeze pe mămica", se oprea şi îşi privea mama cu o nelămurită gravitate. Odată făcu o remarcă faţă de Winton:

— Bunicule, mama parcă nu trăiește lîngă noi ; am impresia că trăiește undeva, departe. O fi cu Baryn ?

— Poate că da, scumpa mea ; dar nu mai spune la nimeni asta decît mie. Să nu vorbești vreodată cu altcineva despre Baryn.

— Da, știu ; dar unde este el, bunicule ?

Ce putea să-i răspundă Winton ?

Mergea mult călare, cu fetița, care, ca și mama ei la aceeași vîrstă, nu era nicăieri atît de fericită ca pe cal ; dar lui Gyp nu îndrăznea să-i pomenească despre asta. Gyp nu vorbea niciodată despre cai, niciodată nu se ducea la grajduri, ci își petrecea zilele făcînd lucruri mărunte prin casă, prin grădină, uneori cîntînd la pian cîte ceva sau pur și simplu uitîndu-se la clape, cu mîinile împreunate în poală. Toate acestea se întîmplau pe la începutul acelei veri fatale, cînd încă nimeni nu simțea zguduirile care aveau să vină, și nu vedea norii negri care începeau să se îngrămădească. Se gîndea adesea : „Numai de-ar găsi ceva care să o scoată din această stare !"

În iunie el îi propuse o vizită la Londra. Spre surprinderea lui, ea consimți imediat. Plecară în Săptămîna Rusaliilor. Trecînd pe lîngă Widrington, Winton făcu o sforțare să lege o conversație cu ea, dar apoi uitîndu-se pe furiș pe după ziar, o văzu că s-a întors cu fața spre cîmp și lacrimile îi curgeau pe obraz. În dosul ziarului său, ochii lui Winton se micșorară, se strînseră și fața i se crispă pînă ce i se păru că pielea întinsă pe oase e gata să plesnească.

De la gară pînă în Bury Street, taxiul o luă pe străzi lăturalnice, înguste, unde se vedea toată mizeria omenească — oameni cu chipuri scofîlcite, femei murdare și trudite, copii cu fețe livide, ca niște fantome, jucîndu-se în șanțuri sau în pragurile caselor. Vederea acestor fețe murdare de noroi și a trupurilor subnutrite aminteau parcă de sfîrșitul lumii. Cascle sărăcăcioase și înnegrite de fum păreau că așteaptă o demolare amînată la nesfîrșit ; nu era nici urmă de frumusețe, tot așa cum n-o poți găsi la gura unui canal. Gyp stătea aplecată înainte și Winton simți cum mîna i se furișează într-a lui.

În aceeași seară, după cină, în camera pe care el o mobilase pentru mama ei, unde scaunele din lemn de mahon,

biroul mic în stil iacobin, vechile candelabre de alamă erau tot aşa cum fuseseră cu mai bine de treizeci de ani în urmă — Gyp spuse :

— Tată, ai avea ceva împotrivă dacă aş încerca să înfiinţez, la Mildenham, un fel de cămin pentru copiii săraci unde ar putea veni să stea la aer curat şi unde ar avea mîncare bună ?

Mişcat într-un fel ciudat de această primă dorinţă pe care şi-o exprima, de la tragica întîmplare, Winton spuse :

— Draga mea, crezi că ai destulă putere ?

— Cred că da. Acum nimic nu mă mai supără ; decît aici. Şi duse mîna la inimă. — Ceea ce ai dat, nu se poate lua înapoi. Aş face-o dacă aş putea. A fost atît de îngrozitor pentru tine ! Dar dacă voi avea grijă de ei, nu voi mai avea cînd să mă gîndesc atît de mult ; cu cît voi avea mai multe de făcut, cu atît va fi mai bine. Aş vrea să încep imediat.

Winton încuviinţă din cap. Ar fi acceptat orice i-ar fi putut face bine — orice !

— Rosamund te va ajuta să-i găseşti, murmură el. Este foarte pricepută în astfel de treburi. Apoi, uitîndu-se lung la ea adăugă : — Curaj, sufletul meu ; toate vor reveni într-o zi.

Gyp se sili să zîmbească.

— Şi totuşi, adăugă ea foarte liniştită, cred că fără toate acestea n-aş fi înţeles nimic din viaţă.

Mîinile îi erau împreunate în poală, ochii îi străluceau ciudat, iar zîmbetul acela slab îi mai întîrzia pe buze. Winton se gîndi : „Dragostea ! Dincolo de orice — chiar dincolo de moarte !“

Lei 9,25

Colecția
«Romanul de dragoste»
94

În colecția
«ROMANUL DE DRAGOSTE»
au apărut:

71 Józef Ignacy Kraszewski — Contesa Cosel
72—73 Alexandre Dumas — Cele două Diane
74 Honoré de Balzac — Modeste Mignon
75 Charles Dickens — Poveste despre două orașe
76 François Mauriac — Pustiul dragostei
77 Emmanuel Roblès — O primăvară în Italia
78 Thomas Hardy — Departe de lumea dezlănțuită
79—80 Anne Brontë — Necunoscuta de la Wildfell Hall
81 Thomas Mann — Alteță regală
82 Daphne du Maurier — Verișoara mea Rachel
83 Viktor Astafiev — Un păstor și o păstoriță
84 Alexandăr Karasimeonov — Iubire
85 Laurențiu Fulga — Alexandra și Infernul
86 I. Peltz — Foc în Hanul cu tei
87 Petru Popescu — Copiii Domnului
88 Cella Serghi — Iubiri paralele
89 G. P. Danilevski — Mirovici • Prințesa Tarakanova
90 René Barjavel — Tarendol
91 Erwin Wickert — O iarnă pe muntele Fuji
92 Yves Gandon — Zulmé
93 Carlo Cassola — Logodnica lui Bube